

დამტკიცებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ

ემისიის სახელმწიფო რეგისტრაციის N

GE2700603907 - 2 - 01

ფასიანი ქაღალდების საერთაშორისო სარეგისტრაციო N

GE2700603907

თავფურცელი

საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ ემისიის პროსპექტის დამტკიცება შეეხება პროსპექტის ფორმას და იგი არ შეიძლება განხილულ იქნეს, როგორც დასკვნა მისი შინაარსის სისწორის ან მასში აღწერილი ინვესტიციების ღირებულების შესახებ.

ემისიის საბოლოო პროსპექტი

თიბისი ლიზინგი

სააქციო საზოგადოება

„თიბისი ლიზინგი“

(საიდენტიფიკაციო კოდი: 205016560)

სალიზინგო პორტფელით უზრუნველყოფილი ობლიგაციები, რომელთა საერთო ძირითადი თანხა შეადგენს 70,000,000 ლარს, ხოლო დარიცხული პროცენტი - 325 საბაზისო პუნქტი („სპრედი“) დამატებული 3-თვიანი თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთზე და რომლებიც ვადამოსული ხდება 2023 წლის 20 მარტს („ობლიგაციები“). ობლიგაციების კუპონის განაკვეთი შესაძლოა დაკორექტირდეს საკრედიტო რეიტინგის ცვლილების შესაბამისად.

ემიტენტმა შესაძლოა ობლიგაციები გამოითხოვოს ვადაზე ადრე შემდეგი პირობების შესაბამისად: ა) ობლიგაციების გამოთხოვა არ მოხდება გამოშვებიდან პირველი წლის განმავლობაში; ბ) ობლიგაციების გამოთხოვა შესაძლოა მოხდეს გამოშვებიდან 1 წლის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს გამოშვებიდან 2 წლისა, ემიტენტის მიერ შერჩეულ ნებისმიერ თარიღში ობლიგაციების ნომინალური ღირებულების 100.5%-ად, რასაც დაემატება დარიცხული, მაგრამ გადაუხდელი პროცენტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში); გ) ობლიგაციების გამოთხოვა შესაძლოა მოხდეს გამოშვებიდან 2 წლის შემდეგ, ემიტენტის მიერ შერჩეულ ნებისმიერ თარიღში ობლიგაციების ნომინალური ღირებულების 100%-ად, რასაც დაემატება დარიცხული, მაგრამ გადაუხდელი პროცენტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). დ) იმ შემთხვევაში, თუ „ემიტენტთან“ არადაკავშირებული ყველა კრედიტორი ფინანსური ინსტიტუტი გამოათავისუფლებს მათ სასარგებლოდ არსებულ უზრუნველყოფას და შესაბამისად, მათ მიმართ არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩაითვლება არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებად, „ობლიგაციონერები“ ვალდებულნი იქნებიან, ასევე გამოათავისუფლონ „გირავნობის ხელშეკრულებით“ მათ სასარგებლოდ შექმნილი უზრუნველყოფა. აღნიშნული გამოათავისუფლების შედეგად, ობლიგაციის საპროცენტო განაკვეთი გაიზრდება 0.25%-ით. იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე ობლიგაციონერი არ დათანხმდება არაუზრუნველყოფილი ფასიანი ქაღალდების ფლობას და შეეწინააღმდეგება უზრუნველყოფის გამოათავისუფლებას, კომპანიას უფლება ექნება მოითხოვოს, ხოლო შესაბამისი ობლიგაციონერი ვალდებული იქნება მიჰყიდოს კომპანიას მის საკუთრებაში არსებული

ობლიგაციები სრულად გამოსყიდვის ფასად, რომელიც შეადგენს ნომინალური ღირებულების 100%-ს დამატებული „ვადამდე გამოსყიდვის თარიღზე“ დარიცხული და გადაუხდელი პროცენტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

ობლიგაციის მფლობელები უფლებამოსილნი არიან გაასხვისონ ან გადასცენ მათ მფლობელობაში არსებული ობლიგაციები მხოლოდ მთლიანად. ვინაიდან ობლიგაციების ნაწილის გასხვისება გამოიწვევს გირავნობის ხელშეკრულებაში ყველა მხარის მიერ ხელმოწერილი დადასტურებული ცვლილების დადების და რეგისტრაციის აუცილებლობას, მსგავსი გადაცემა აკრძალულია და ობლიგაციების მფლობელს შეუძლია მხოლოდ მის საკუთრებაში არსებული ობლიგაციების გასხვისება სრულად.

სალიზინგო პორტფელით უზრუნველყოფილი „ობლიგაციები“ გამოშვებულ იქნება არამატერიალური, რეგისტრირებული ფორმით სააქციო საზოგადოება „თიბისი ლიზინგის“ („კომპანია“, „ემიტენტი“, „თიბისი ლიზინგი“) მიერ 2020 წლის 20 მარტს („გამოშვების თარიღი“), 1,000 ლარის ბანკნოტებად, და მათი გამოსყიდვა მოხდება 2023 წლის 20 მარტს („გამოსყიდვის თარიღი“), მათი ძირი ღირებულებით. „ობლიგაციებზე“ დარიცხული პროცენტის გადახდა უნდა მოხდეს კვარტალურად. გამოშვების ფასი შეადგენს ნომინალური ღირებულების 100%-ს.

„ობლიგაციები“ წარმოადგენს „კომპანიის“ პირდაპირ და უზრუნველყოფილ ვალდებულებებს. „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებული ნებისმიერი ტრანზაქცია უნდა მოხდეს შუამავლის (ბანკის ან ბროკერის) მეშვეობით.

სალიზინგო პორტფელით უზრუნველყოფილი ობლიგაციები წარმოადგენს ემიტენტის ვალდებულებას, რომელიც უზრუნველყოფილია ემიტენტის კუთვნილი სალიზინგო პორტფელით, რაც ნიშნავს უზრუნველყოფის პერიოდის განმავლობაში ნებისმიერ დროს კლიენტებისგან მისაღებ თანხებს (რაც თავის თავში მოიცავს აღნიშნული თანხების მოთხოვნის უფლებას და არა უშუალოდ ლიზინგის საგანს), იმ დროისათვის ემისიის პროსპექტიდან გამომდინარე ემისიის ძირი თანხის დაუფარავი ნაწილის 110%-იანი დაფარვის კოეფიციენტით, და ემიტენტის ყველა არსებულ და სამომავლო უფლებას და მოთხოვნას ამგვარი კლიენტებისგან მისაღებ თანხებთან.

განთავსების, გადახდისა და კალკულაციის აგენტი
შპს „თიბისი კაპიტალი“

თიბისი კაპიტალი

ემისიის პროსპექტის შედგენაზე პასუხისმგებელი პირები:

ბატონი გაიოზ გოგუა - დირექტორი

ბატონი ვახტანგ ბუცხრიკიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

ჩვენ, გაიოზ გოგუა და ვახტანგ ბუცხრიკიძე, ვმოქმედებთ-რა როგორც წინამდებარე ემისიის პროსპექტის შედგენაზე პასუხისმგებელი პირები, ჩვენი ხელმოწერით ვადასტურებთ, რომ პროსპექტში წარმოდგენილ ინფორმაციაში შესულია ჩვენთვის ცნობილი ყველა არსებითი ფაქტი და ადგილი არ ჰქონია ისეთი ინფორმაციის გამოტოვებას, რაც გავლენას მოახდენდა პროსპექტის შინაარსზე:

ხელმოწერები:

დირექტორი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

განთავსების აგენტი:

შპს „თიბისი კაპიტალი“

მის: მარჯანიშვილის ქუჩა 7, თბილისი 0102, საქართველო

ტელ: (+995 32) 227 27 27

ელ. ფოსტა: info@tbccapital.ge

ვებგვერდი: www.tbccapital.ge

პროსპექტის დამტკიცებაზე პასუხისმგებელი ორგანო: საქართველოს ეროვნული ბანკი

0114 თბილისი, საქართველო, სანაპიროს ქუჩა № 2

ტელ: (995 32) 240 6120

ფაქსი: (995 32) 240 6577

ელფოსტა: info@nbg.ge

ვებგვერდი: www.nbg.ge

წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ გამოყენება დასაშვებია მხოლოდ მისი მიმღების მიერ, ინვესტიციის განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღების მიზნით. დაუშვებელია წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ მთლიანად ან ნაწილობრივ გამრავლება ან გავრცელება ნებისმიერი სხვა მიზნით, გარდა წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“ განსაზღვრული მიზნებისა.

„კომპანია“ იღებს პასუხისმგებლობას წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“ არსებულ ინფორმაციაზე. „კომპანია“ აცხადებს, რომ მან მიიღო ყველა გონივრული ზომა „ემისიის პროსპექტში“ მოცემული ინფორმაციის სისწორის და სისრულის უზრუნველსაყოფად და აღნიშნული ინფორმაცია შეესაბამება არსებულ ფაქტობრივ გარემოებებს და მასში არ არის გამოტოვებული რაიმე ისეთი გარემოება, რომელმაც შესაძლებელია გავლენა მოახდინოს პროსპექტის შინაარსზე.

წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ გავრცელება და „ობლიგაციების“ შეთავაზება შესაძლებელია აკრძალული იყოს ზოგიერთ სახელმწიფოში. ის პირები, ვის მფლობელობაშიც წინამდებარე „ემისიის პროსპექტი“ აღმოჩნდება, ვალდებული არიან შეატყობინონ „კომპანიას“ და „განთავსების აგენტს“ (როგორც ეს განმარტებულია „შეთავაზების შესახებ ინფორმაციაში“) ამგვარი შეზღუდვების არსებობის და მათი დაცვის შესახებ.

დაუშვებელია „ობლიგაციების“ „განთავსება“, „საჯარო შეთავაზება“ ან „რეკლამირება“ (როგორც თითოეული ტერმინი განმარტებულია საქართველოს კანონმდებლობით) საქართველოს გარდა სხვა ნებისმიერ სახელმწიფოში. წინამდებარე „ემისიის პროსპექტი“ და მასში მოცემული ინფორმაცია არ წარმოადგენს „ობლიგაციების“ რეკლამას, შეთავაზებას, მოწვევას ოფერტზე, გაყიდვას, გაცვლას და/ან სხვაგვარ გადაცემას საქართველოს ფარგლებს გარეთ. წინამდებარე შეთავაზება წარმოადგენს „ობლიგაციების“ შეთავაზებას მხოლოდ საქართველოს ფარგლებს შიგნით. წინამდებარე „ემისიის პროსპექტი“ არ არის დამტკიცებული არც ერთი მარეგულირებელი ორგანოს მიერ, გარდა საქართველოს ეროვნული ბანკისა („სებ“), რომელიც ამჟამად წარმოადგენს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის ოფიციალურ მარეგულირებელ ორგანოს.

შეთავაზება მოხდება მხოლოდ საქართველოს ტერიტორიაზე. საჯარო შეთავაზების პრინციპების მიხედვით, შეთავაზება შეიძლება განხორციელდეს როგორც საცალო, ასევე გათვითცნობიერებულ ინვესტორებზე. „ობლიგაციების“ შეთავაზება არ უნდა მოხდეს სხვა სახელმწიფოში. უცხოელმა რეზიდენტებმა, რომლებიც შესაძლებელია გახდნენ წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ ადრესატები, უნდა უზრუნველყონ, რომ ჰქონდეთ უფლებამოსილება მონაწილეობა მიიღონ საქართველოს ტერიტორიაზე ფასიანი ქაღალდებით ვაჭრობაში იმგვარად, რომ არ გახდნენ რეზიდენტობის ქვეყნის მარეგულირებელი კანონმდებლობის სუბიექტები. ამასთან, რეზიდენტობის ქვეყნის მარეგულირებელი კანონმდებლობისადმი დაქვემდებარების შემთხვევაში, ადრესატებმა დაუყოვნებლივ უნდა შეატყობინონ აღნიშნულის შესახებ „კომპანიას“ და „განთავსების აგენტს“.

ნებისმიერმა პირმა, რომელსაც სურს შეიძინოს ან შეისყიდოს „ობლიგაციები“, უნდა უზრუნველყოს შესაბამისი სახელმწიფოს კანონმდებლობის მოთხოვნათა დაცვა და მიიღოს ყველა აუცილებელი სამთავრობო ან სხვაგვარი თანხმობა და დაიცვას ყველა შესაბამისი ფორმალობა.

ინვესტორები უნდა დაეყრდნონ წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“ პირდაპირ მოცემულ ან მითითების გზით მასში ჩართულ ინფორმაციას. „ობლიგაციების“ გამოცემასთან ან გაყიდვასთან დაკავშირებით, არც ერთ პირს არ აქვს უფლება გასცეს ისეთი ინფორმაცია ან გააკეთოს ისეთი განცხადება, რომელიც არ არის მოცემული ან ჩართული წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“. „კომპანია“ არ იღებს პასუხისმგებლობას ნებისმიერი ინფორმაციაზე, რომელიც მოცემული ან ჩართული არ არის წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“. წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ მიწოდება ან მის საფუძველზე „ობლიგაციების“ გაყიდვა არ გულისხმობს, რომ „ემისიის პროსპექტის“ გაცემის თარიღიდან „კომპანიის“ საქმეებში არ შესულა ცვლილებები. პროსპექტის წარდგენიდან მის დამტკიცებამდე არსებითი (მატერიალური) ცვლილება არ მომხდარა, ხოლო თუკი რაიმე მატერიალური ცვლილება მოხდება დამტკიცებიდან შეთავაზებამდე, პროსპექტი შესაბამისად განახლდება.

წინამდებარე „ემისიის პროსპექტი“ არ შეიძლება გამოყენებულ იქნას შეთავაზების მიზნებისათვის ნებისმიერ ისეთ სახელმწიფოში, სადაც ამგვარი შეთავაზება არ არის კანონიერი ან ნებადართული, ან ნებისმიერი ისეთი პირის მიმართ, რომლის მიმართაც ამგვარი შეთავაზების გაკეთება არ არის კანონიერი ან ნებადართული; არ ხორციელდება რაიმე ისეთი ქმედება, რომელიც დაუშვებელია „ობლიგაციების“ შეთავაზებას ან „ემისიის პროსპექტის“ გავრცელებას იმ სახელმწიფოში, სადაც ამგვარი ქმედება აუცილებელია.

შეთავაზება შეიცავს რისკის მაღალ ხარისხს. იხილეთ „რისკ-ფაქტორები“. არც წინამდებარე „ემისიის პროსპექტი“ და არც „კომპანიის“ ან „განთავსების აგენტი“ მიერ „ობლიგაციებთან“ მიმართებით მიწოდებული ნებისმიერი სხვა ინფორმაცია არ შეიცავს „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელებასთან დაკავშირებული რისკების შეფასებას და დაუშვებელია მათი ამ კუთხით განმარტება. თითოეულმა ინვესტორმა თავად უნდა განახორციელოს პოტენციური რისკების შეფასება. „ემისიის პროსპექტი“ არ შეიცავს „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელებასთან დაკავშირებული ყველა რისკის და საინვესტიციო (მათ შორის, თითოეული ინვესტორის კონკრეტულ გარემოებებთან დაკავშირებული) შეფასების აღწერას. წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“ იდენტიფიცირებული რისკები და საინვესტიციო შეფასებები მოცემულია ზოგადი ინფორმაციის სახით. ინვესტორებმა კონსულტაცია უნდა გაიარონ საკუთარ ფინანსურ და სამართლებრივ მრჩეველებთან „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელებასთან დაკავშირებულ რისკებთან და საინვესტიციო შეფასებებთან მიმართებით; ინვესტორებს უნდა გააჩნდეთ შესაბამისი რესურსები ამგვარი ინვესტიციის ანალიზისა და თავიანთ კონკრეტულ გარემოებებთან ინვესტიციის შესაბამისობის დასადგენად. არც „კომპანია“ და არც „განთავსების აგენტი“ არ აკეთებს რაიმე განცხადებას „ობლიგაციების“ რომელიმე მყიდველის ან ოფერტის მიმღების წინაშე, „ობლიგაციების“ მყიდველის ან ოფერტის მიმღების მიერ შესაბამისი საინვესტიციო ან მსგავსი კანონმდებლობის საფუძველზე „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელების კანონიერებასთან დაკავშირებით.

წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ გამოცემა და გავრცელება, ასევე „ობლიგაციების“ ნებისმიერი შეთავაზება ან გაყიდვა, არ წარმოადგენს „კომპანიის“ ან მისი ნებისმიერი „აღმასრულებელი დირექტორის“, თანამდებობის პირის ან დასაქმებულის მიერ, „კომპანიის“ წესდებით („წესდება“), კანონმდებლობით ან სხვა რეგულაციით მინიჭებულ რაიმე ისეთ უფლებაზე, იმუნიტეტზე, პრივილეგიაზე ან შეღავათზე უარის თქმას, რომელიც მათ უნარჩუნდებათ წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ საფუძველზე.

წინამდებარე „ემისიის პროსპექტი“ მომზადებულია ქართულ ენაზე. შესაძლებელია მოხდეს „პროსპექტის“ სხვა ენებზე თარგმნა, რა შემთხვევაშიც თარგმანებს შორის ნებისმიერი წინააღმდეგობის შემთხვევაში, უპირატესობა ენიჭება ქართულ ვერსიას. ყოველგვარი ეჭვის გამოსარიცხად, უპირატესობა ენიჭება კომპანიის მიერ ნებისმიერი გზით გამოქვეყნებულ/გასაჯაროებულ პროსპექტს, რომელიც საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დამტკიცებულის იდენტურია.

წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“ ქართულ ლარზე და „GEL“-ზე მითითება გულისხმობს საქართველოს ეროვნულ ვალუტაზე მითითებას.

„განთავსების აგენტი“ არ იღებს პასუხისმგებლობას წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“ მოცემული ან ჩართული ინფორმაციის სისწორეზე და პოტენციურმა ინვესტორებმა სიფრთხილით უნდა გამოიყენონ აღნიშნული ინფორმაცია.

სარჩევი

თავფურცელი.....	1
სარჩევი.....	6
I. ზოგადი მიმოხილვა.....	7
1. შესავალი.....	7
2. ინფორმაცია ემიტენტის შესახებ.....	7
3. ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ინფორმაცია.....	15
4. რისკის ფაქტორები.....	18
5. შეთავაზების შესახებ ინფორმაცია.....	20
II. რისკის ფაქტორები.....	24
1. ინდუსტრიისა და ეკონომიკისათვის დამახასიათებელი რისკები.....	24
2. ემიტენტის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი რისკები.....	36
3. შესათავაზებელი ფასიანი ქაღალდებისათვის დამახასიათებელი რისკები.....	46
III. შეთავაზების მიზეზები და მოზიდული სახსრების გამოყენება.....	51
შეთავაზების მიზეზების აღწერა.....	51
მიღებული სახსრების გამოყენება.....	51
IV. სარეგისტრაციო დოკუმენტი.....	52
1. პასუხისმგებელი პირები.....	52
2. ინფორმაცია ემიტენტის შესახებ.....	53
3. საქმიანობის აღწერა.....	57
4. ორგანიზაციული სტრუქტურა.....	71
5. საოპერაციო და ფინანსური მიმოხილვა.....	72
6. მარეგულირებელი გარემო.....	86
7. მოგების პროგნოზი და ვარაუდები.....	94
8. მმართველი ორგანოს წევრები და პარტნიორები/აქციონერები.....	94
9. მმართველი ორგანოს და სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა.....	97
10. თანამშრომლები.....	98
11. მნიშვნელოვანი წილის მქონე აქციონერები (პარტნიორები).....	98
12. ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან.....	98
13. ემიტენტის აქტივებსა და ვალდებულებებთან, ფინანსურ მდგომარეობასთან, მოგებასა და ზარალთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაცია.....	99
14. დამატებითი ინფორმაცია.....	102
15. მატერიალური ხელშეკრულებები.....	102
V. ფასიანი ქაღალდების მიმოხილვა.....	104
1. მნიშვნელოვანი ინფორმაცია.....	104
2. ინფორმაცია, რომელიც ეხება შესათავაზებელ ფასიან ქაღალდებს.....	105
3. საჯარო შეთავაზების პირობები.....	129
4. სავაჭროდ დაშვება და შემდგომი ვაჭრობა.....	134
5. ემისიის/ შეთავაზების ხარჯები.....	135

...

I. ზოგადი მიმოხილვა

1. შესავალი

1.1. ზოგადი ინფორმაცია ფასიანი ქაღალდების თაობაზე

ფასიანი ქაღალდის დასახელება:	ლარის უზრუნველყოფილი ობლიგაცია
ემიტენტის დასახელება, სამართლებრივი ფორმა, საიდენტიფიკაციო ნომერი და საკონტაქტო ინფორმაცია:	სს „თიბისი ლიზინგი“ (საიდენტიფიკაციო კოდი: 205016560) მისამართი: საქართველო, ქ. თბილისი, ვაკის რაიონი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი, №76მ ელ. ფოსტა: info@tbcleasing.ge ტელ.: (+995 32) 2 212 27 77
განთავსების აგენტის/შეთავაზების განმახორციელებელი პირის დასახელება და საკონტაქტო ინფორმაცია:	შპს „თიბისი კაპიტალი“ (საიდენტიფიკაციო კოდი: 204929961) მისამართი: ქ. თბილისი 0102, მარჯანიშვილის ქუჩა N7 ელ. ფოსტა: info@tbccapital.ge ტელ.: (+995 32) 227 27 33
პროსპექტის დამტკიცებაზე პასუხისმგებელი ორგანოს დასახელება და საკონტაქტო ინფორმაცია:	საქართველოს ეროვნული ბანკი 0114 თბილისი, საქართველო, სანაპიროს ქუჩა № 2 ტელ: (995 32) 240 6120 ფაქსი: (995 32) 240 6577 ელფოსტა: info@nbg.ge ვებგვერდი: www.nbg.ge
დამტკიცების თარიღი:	17/03/2020

1.2. მითითება პროსპექტის შესახებ

წინამდებარე ზოგადი მიმოხილვა წარმოადგენს პროსპექტის განუყოფელ ნაწილს. ინვესტორის მიერ მიღებული ნებისმიერი გადაწყვეტილება ინვესტირების შესახებ მიღებულ უნდა იქნეს მთლიანი პროსპექტიდან და არა მხოლოდ ზოგადი მიმოხილვის ნაწილიდან. ინვესტორმა შესაძლოა დაკარგოს მთლიანი ინვესტირებული თანხა ან მისი ნაწილი.

ემიტენტს შესაძლებელია დაეკისროს პასუხისმგებლობა, თუ ზოგადი მიმოხილვის ნაწილი შეცდომაში შემყვანია, ან არაზუსტი, ან არ არის ძირითადი პროსპექტის შესაბამისი ან თუ არ იძლევა ძირითად ინფორმაციას, რათა დაეხმაროს ინვესტორებს მიიღონ გადაწყვეტილება, დააბანდონ თუ არა სახსრები ამ შესაბამისებელ ფასიან ქაღალდებში;

ობლიგაციების ემისიის პროსპექტი მარტივი დოკუმენტი არ არის და შესაძლებელია რთული იყოს ინვესტორისთვის ამ პროსპექტით შეთავაზებული პროდუქტის სწორად აღქმა და შეფასება.

2. ინფორმაცია ემიტენტის შესახებ

2.1. ემიტენტის შესახებ მოკლე ინფორმაცია

2.1.1. ემიტენტის იურიდიული და არსებობის შემთხვევაში კომერციული დასახელება:

„კომპანიის“ იურიდიული და კომერციული დასახელება არის სააქციო საზოგადოება „თიბისი ლიზინგი“.

2.1.2. ემიტენტის იურიდიული და ფაქტობრივი მისამართი, სამართლებრივი ფორმა, რეგისტრაციის ქვეყანა და მარეგულირებელი კანონმდებლობა:

იურიდიული და ფაქტობრივი მისამართი:	საქართველო, ქ. თბილისი, ვაკის რაიონი, ი. ჭავჭავაძის გამზირი, №76მ
სამართლებრივი ფორმა:	სააქციო საზოგადოება
რეგისტრაციის ქვეყანა:	საქართველო
მარეგულირებელი კანონმდებლობა:	საქართველო კანონმდებლობა

2.1.3. ემიტენტის ძირითადი საქმიანობების, ამ საქმიანობებთან დაკავშირებული მნიშვნელოვანი მოვლენების, გაწეული მომსახურების ან/და წარმოებული საქონლის კატეგორიების, ასევე იმ ძირითადი ბაზრების აღწერა, რომელზეც წარმოდგენილია ემიტენტი;

კომპანია დაარსდა 2003 წელს თიბისი ბანკის მიერ და დაარსების დღიდან ბაზრის წილის ზრდაზე და კლიენტების მაღალი ხარისხით მომსახურებაზე იყო ორიენტირებული. 2019 წლის სექტემბრის მდგომარეობით სს თიბისი ლიზინგი ემსახურება 4000 ზე მეტ აქტიურ იურიდიულ და ფიზიკურ კლიენტს მთელი საქართველოს მასშტაბით. კომპანიის ძირითადი მიმართულება არის ფინანსური ლიზინგის ფარგლებში გაუწიოს დაფინანსება ლიზინგის მიმღებებს და იყოს დამაკავშირებელი კვანძი მომწოდებელსა და საბოლოო მომხმარებელს შორის.

ემიტენტი აქტიურად თანამშრომლობს სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში, როგორც არის „აწარმოე საქართველოში“ და „სოფლის მეურნეობის განვითარების სააგენტო“, რომლის საშუალებითაც ხდება ახალი საწარმოების და დანადგარების დაფინანსება ლიზინგის მიმღებისთვის ხელმისაწვდომი და იაფი რესურსის საშუალებით.

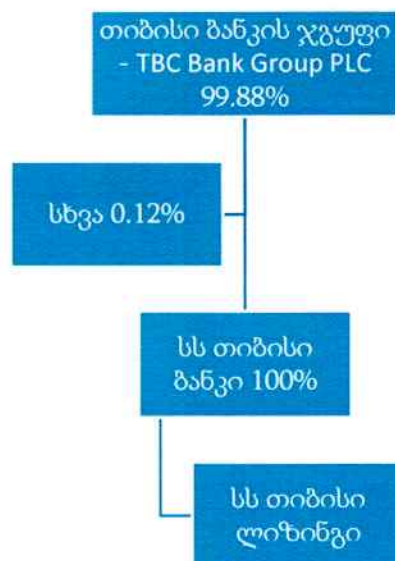
2.1.4. ემიტენტის მნიშვნელოვანი წილის მფლობელი აქციონერების დასახელება, ვინ ფლობს, ან აკონტროლებს ემიტენტს პირდაპირი და არაპირდაპირი მონაწილეობით

„კომპანიის“ პირდაპირი და ბენეფიციარი მფლობელები შემდეგი პირები არიან:

კომპანიის აქციონერია სს „თიბისი ბანკი“ (საიდ. კოდი: 204854595), რომელიც ფლობს „კომპანიის“ აქციათა 100%-ს. სს „თიბისი ბანკი“ არის საქართველოში მოქმედი წამყვანი კომერციული ბანკი, რომელიც იმავდროულად დალისტულია ლონდონის საფონდო ბირჟაზე და აქვს BB- საკრედიტო რეიტინგი ფიტჩ რეიტინგისაგან და Bა3 მუდისისაგან.

2.1.5. თუ ემიტენტი ჯგუფის წევრია, ჯგუფის სტრუქტურის აღწერა მასში ემიტენტის პოზიციის მითითებით

ემიტენტის ჯგუფის სტრუქტურა 30 სექტემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირად გამოიყურება:

კომპანიის 100% იანი წილის მფლობელი არის სს „თიბისი ბანკი“, რომლის 99,88 % იანი წილის მფლობელი არის გაერთიანებულ სამეფოში რეგისტრირებული თიბისი ბანკის ჯგუფი, ხოლო დარჩენილი 0.12%-ის მფლობელი ფიზიკური და იურიდიული აქციონერები არიან.

2.1.6. ემიტენტის დირექტორების დასახელება პოზიციების მითითებით;

ემიტენტის უმაღლესი მენეჯმენტი შედგება შემდეგი წევრებისგან:

სახელი	თანამდებობა
ბატონი გაიოზ გოგუა	სს თიბისი ლიზინგის გენერალური დირექტორი
ბატონი ნუგზარ ლოლაძე	სს თიბისი ლიზინგის ფინანსური დირექტორი
ბატონი ირაკლი ხატიაშვილი	სს თიბისი ლიზინგის კომერციული დირექტორი
ბატონი გიორგი მაისურაძე	სს თიბისი ლიზინგის რისკების მართვის დირექტორი

ემიტენტის სამეთვალყურეო საბჭო შედგება შემდეგი წევრებისგან:

სახელი	თანამდებობა
ბატონი ვახტანგ ბუცხრიკიძე	თავჯდომარე
ბატონი ნიკოლოზ ქურდიანი	თავმჯდომარის მოადგილე
ქალბატონი მერი ჩაჩანიძე	წევრი
ბატონი ალექსი ხოროშვილი	საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი

2.1.7. ემიტენტის აუდიტორ(ებ)ისა და პროსპექტის მომზადებაში ჩართული მესამე პირების ან ექსპერტების დასახელება, მისამართი, კვალიფიკაცია და არსებობის შემთხვევაში, მათი ინტერესი ემიტენტის საქმიანობაში:

სს „თიბისი ლიზინგის“ 2016, 2017 და 2018 წლების ანგარიშგება მომზადებულია „PricewaterhouseCoopers“-ის წევრ შპს „ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო“-ს მიერ.

სარეგისტრაციო ნომერი	საიდენტიფიკაციო ნომერი	სახელწოდება	იურიდიული მისამართი	საკონტაქტო ნომერი
SARAS-F-775813	405220611	შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო	საქართველო, თბილისი, საბურთალოს	+(995 32) 2 250 80 50

			რაიონი, მერაბ ალექსიძის ქ., N12, ბლოკი ბ, სართული 7, საოფისე ფართი N38	
--	--	--	--	--

ჩამოწერილი აქტივების შესაფასებლად ემიტენტი მესამე მხარის მომსახურებას იყენებს:

საიდენტიფიკაციო ნომერი	სახელწოდება	იურიდიული მისამართი	საკონტაქტო ნომერი
211325056	შპს ბეიკერ ტილი ჯორჯია	ბამბის რიგი 7, 0105 თბილისი, საქართველო	+995 32 2438 99

2.1.8. შეთავაზების განხორციელებაში ჩართული ფიზიკური და იურიდიული პირების ინტერესის აღწერა, მათ შორის ინტერესთა კონფლიქტისაც, რომელიც მატერიალურია ემისიის / შეთავაზების ფარგლებში; ამასთან, დეტალურად უნდა იქნეს აღწერილი დაინტერესებული პირები და ინტერესის ტიპი.

შეთავაზებაში ჩართული პირი	როლი შეთავაზებაში	ინტერესის აღწერა	ინტერესთა კონფლიქტის აღწერა
სს „თიბისი ლიზინგი“	ემიტენტი	კომპანია წარმოადგენს „ობლიგაციების“ ემიტენტს და ამ გზით სურს დამატებითი ფინანსური სახსრების მოზიდვა.	ემიტენტსა და მომწოდებელს ერთმანეთთან აფილირებულ მხარეებს წარმოადგენენ, რადგან საერთო 100%-იანი დამფუძნებელი ჰყავთ სს „თიბისი ბანკის“ სახით, რომელიც საქართველოში მოქმედი ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ფინანსური ინსტიტუტია. გარდა ამისა, ემიტენტის სამეთვალყურეო საბჭოს ერთ-ერთი წევრი (მერი ჩაჩანიძე) მომწოდებლის ერთ-ერთი მმართველი დირექტორია. აღნიშნულმა გარემოებებმა შესაძლოა წარმოშვას ინტერესთა კონფლიქტი.
შპს „თიბისი კაპიტალი“	მომწოდები	წინამდებარე შეთავაზების მიზნებისთვის განთავსების აგენტია „თიბისი კაპიტალი“, რომელიც ასევე იქნება გადახდისა და კალკულაციის აგენტი. შესაბამისად, მის ინტერესებშია ფასიანი ქაღალდების განთავსება და სანაცვლოდ, კომპანიასთან შეთანხმებული საზღაურის მიღება.	არსებობს იმის ალბათობა, რომ „ობლიგაციების“ ნაწილის შემძენი იქნება სს „თიბისი ბანკი“, რომელიც აფილირებულია განთავსების აგენტთან და ემიტენტთან. ამ გარემოებამ შესაძლოა წარმოშვას ინტერესთა კონფლიქტი, ერთის მხრივ, განთავსების აგენტსა და კომპანიას, ხოლო მეორეს მხრივ, განთავსების აგენტსა და სს „თიბისი ბანკს“ შორის.
შპს „ბიელსი“ (BLC)	იურიდიული მრჩეველი	BLC არის ტრანზაქციის იურიდიული მრჩეველი. მის კომპეტენციაშია კომპანიის სამართლებრივი შემოწმების დასრულება და შემოწმების შედეგების ემისიის პროსპექტის შესაბამის	მომსახურების ხელშეკრულების ეტაპზე მომსახურე იურიდიული ფირმის მიერ გადამოწმებული იქნა პოტენციური ინტერესთა კონფლიქტის არსებობა, რაც ამ

	ნაწილებში ასახვა. კერძოდ, არსებითად BLC-ის მიერ მოხდა ემისიის პროსპექტის შემდეგი ნაწილების დაწერა: მიმდინარე სასამართლო დავები, არსებითი ხელშეკრულებები, კომპანიის კორპორატიული მართვის სტრუქტურის აღწერა, ობლიგაციებთან დაკავშირებული საგადასახადო რეჟიმი და ასევე, ობლიგაციების პირობები. ვინაიდან გამჟღავნებული ინფორმაცია ეყრდნობა კომპანიიდან მიღებულ მონაცემებს, მათ სისწორეზე პასუხისმგებლობას კისრულობს კომპანია. BLC დაქირავებულია ემიტენტის მიერ.	ინდუსტრიაში დამკვიდრებული სტანდარტია. შესაბამისად, არ არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი „ბიელსი“-სა და კომპანიას შორის.
--	--	--

2.2. ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები

2.2.1. ემიტენტის შერჩეული ისტორიული ფინანსური ინფორმაცია ბოლო 2 ფინანსური წლისთვის, ამასთან თუ რელევანტურია, შუალედური ფინანსური ინფორმაცია შესადარისი პერიოდის ინფორმაციასთან ერთად.

შემდეგ ცხრილში მოცემულია „ემიტენტის“ შერჩეული ძირითადი ფინანსური მაჩვენებლები 2017 და 2018 წლებისთვის და ასევე 2018-2019 წლის სექტემბრისთვის მდგომარეობით. დეტალური ფინანსური მიმოხილვისთვის იხილეთ - „საოპერაციო და ფინანსური მიმოხილვა“.

(000' ლარი)	9 თვე 2019	9 თვე 2018	2018	2017
	არა- აუდირებული	არა- აუდირებული	აუდირებული	აუდირებული
ლიზინგიდან მიღებული შემოსავალი	39,012	28,328	41,392	22,804
საპროცენტო ხარჯი	(14,938)	(10,673)	(15,356)	(9,345)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	24,074	17,655	26,035	13,460
საერთო მოგების მარჟა	61.71%	62.32%	62.90%	59.02%
მოგება გადასახადებამდე	7,048	5,111	6,094	4,085
მოგების გადასახადის შემოსავალი/(ხარჯი)	-	-	-	-
წმინდა მოგება	7,048	5,111	6,094	4,085
საოპერაციო მოგების მარჟა	29.27%	28.95%	23.41%	30.35%
წმინდა მოგების მარჟა	18.07%	18.04%	14.72%	17.91%
მიმდინარე აქტივები	168,671	142,347	159,898	131,605
გრძელვადიანი აქტივები	148,655	115,539	129,785	69,224
სულ აქტივები	317,326	257,886	289,683	200,829
მიმდინარე ვალდებულებები	174,525	131,514	139,242	88,897
გრძელვადიანი ვალდებულებები	111,037	102,638	125,724	92,531
კაპიტალი	31,764	23,734	24,716	19,401
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	317,326	257,886	289,683	200,829

წმინდა მოგება = წმინდა ფინანსურ შემოსავალს +/- სხვა საოპერაციო და არასაოპერაციო შემოსავლები/ხარჯები და +/- მოგების გადასახადის შემოსავალი/ხარჯები.

2.2.2. განმარტების შესაბამისად, საჭიროების შემთხვევაში, ფინანსურ მონაცემებს თან უნდა ახლდეს პრო-ფორმა ფინანსური ინფორმაცია, დანართი 5-ის მიხედვით დადგენილი მინიმალური მოთხოვნების შესაბამისად.

„კომპანია“ არ მიუღია მონაწილეობა რაიმე სახის შესყიდვის ან გაერთიანების გარიგებაში, რის გამოც პრო-ფორმა ფინანსური მონაცემების საჭიროება არ არის.

2.2.3. თანდართული ფინანსური ანგარიშგებების შესახებ აუდიტორის დასკვნის ტიპი (უპირობო, მოდიფიცირებული, პირობითი, უარყოფითი, უარი დასკვნის დაწერაზე) და პირობითი დასკვნის შემთხვევაში მიზეზების მოკლე აღწერა;

2017 და 2018 წლების აუდიტის დასკვნები არამოდიფიცირებულია და აუდიტორის აზრით ემიტენტის ფინანსური ანგარიშგებები სამართლიანად, ყველა არსებით ასპექტში, წარმოაჩენს სს თიბისი ლიზინგის ფინანსურ პოზიციას 2017 და 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მის ფინანსურ საქმიანობას და ფულად ნაკადებს ხსენებული თარიღისათვის დასრულებული საანგარიშგებო წლის განმავლობაში ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების და ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის შესაბამისად.

2.2.4. მოგების პროგნოზირებული ციფრის მითითება იმ შემთხვევაში, თუ მიღებული სახსრების გამოყენების ნაწილში ფიგურირებს ეს ციფრი და ხდება მისი პროგნოზი ან შეფასება.

მიღებული სახსრების გამოყენების ნაწილში არ ფიგურირებს პროგნოზირებული ციფრები, შესაბამისად „კომპანია“ არ წარადგენს საპროგნოზო მონაცემებს.

2.2.5. თუ ემიტენტის საბრუნავი კაპიტალი არ არის საკმარისი მისი მიმდინარე ვალდებულებების დასაკმაყოფილებლად, უნდა მოხდეს ამის მითითება და უნდა აიხსნას მიზეზები.

(000' ლარი)	9 თვე 2019	9 თვე 2018	2018	2017
	არა- აუდიტირებული	არა- აუდიტირებული	აუდიტირებული	აუდიტირებული
მიმდინარე აქტივები	168,671	142,347	159,898	131,605
მიმდინარე ვალდებულებები	174,525	131,514	139,242	88,897

2019 წლის სექტემბრის მდგომარეობით კომპანიის საბრუნავი კაპიტალი შეადგენდა მინუს 5,894 ათას ლარს (31.12.2018: 20,655 ათასი ლარი). მიუხედავად უარყოფითი საბრუნავი კაპიტალისა კომპანიას არ უდგას პრობლემა მისი მოკლევადიანი ვალდებულებების დაფარვის, რადგანაც მას აქვს სტრატეგია არსებული ლიმიტების ფარგლებში ქართული კომერციული ბანკებიდან აითვისოს მოკლე ვადიანი სესხები, დაბალი ხარჯიანობიდან გამომდინარე, და ვადის დასრულების შემდეგ საჭიროების შესაბამისად ხელახლა მოიზიდოს აღნიშნული რესურსები.

ემიტენტს ქართულ ფინანსურ ინსტიტუტებთან გაფორმებული აქვს ხელშეკრულებები საკრედიტო ლიმიტებზე, რომელთა ფარგლებშიც ახდენს თანხების ათვისებას საჭიროების მიხედვით. აღნიშნული სტრატეგია კომპანიისთვის საკმაოდ ეფექტურია, ერთის მხრივ იძლევა საშუალებას დაბალ პროცენტთან რესურსის მოძიების, ხოლო მეორეს მხრივ აძლევს მოქნილობას აითვისოს საჭირო რესურსი მხოლოდ იმ მომენტში, როცა ამის საჭიროება რეალურად გააჩნია. ასეთი ლიმიტები როგორც წესი 1 წლიანი ვადით მტკიცდება. ვადის გასვლის შემდეგ საჭიროების შემთხვევაში ხდება აღნიშნული ლიმიტების განახლება. ასევე, ასეთ ლიმიტებს არ გააჩნიათ აუთვისებელ თანხაზე დარიცხული საკომისიო. შესაბამისად,

ემიტენტისათვის ასეთი საკრედიტო ლიმიტებზე ხელმისაწვდომობა დამატებით ხარჯებთან არ არის დაკავშირებული.

2.2.6. ბოლო საანგარიშგებო პერიოდის განმავლობაში, და/ან პროსპექტის წარდგენის თარიღამდე მომხდარი მნიშვნელოვანი მოვლენების აღწერა, რომელიც მატერიალური იქნება ემიტენტის გადახდისუნარიანობის შესაფასებლად.

ბოლო საანგარიშგებო პერიოდის შემდეგ ემიტენტის გადახდისუნარიანობის მიმართ მატერიალურ ცვლილებებს ადგილი აქ ჰქონიათ.

2.2.7. არსებობის შემთხვევაში, საკრედიტო სარეიტინგო სააგენტოების მიერ ემიტენტის ან/და მისი ფასიანი ქაღალდებისთვის მინიჭებული სარეიტინგო ქულები;

2020 წელს კომპანიამ მიიღო Fitch Ratings-ის საკრედიტო რეიტინგი BB- სტაბილური პერსპექტივით. დეტალური ინფორმაცია საკრედიტო რეიტინგის შესახებ მოცემულია 2.5. კომპანიის საკრედიტო რეიტინგი (გვ. 55);

ემიტენტი დამატებით გეგმავს ემისიის ფარგლებში გამოსაშვები ფასიანი ქაღალდის რეიტინგის აღებას, რაც ემისიის პროსპექტის დამტკიცების შემდეგ მოხდება.

2.2.8. ემიტენტის ბოლო 2 წლის აუდიტებული ფინანსური ანგარიშგების მონაცემების ბაზაზე წესის დანართი 8-ის შესაბამისად დათვლილი ფინანსური კოეფიციენტები. აღნიშნული და დამატებით სხვა კოეფიციენტების წარდგენა უნდა მოხდეს მათი მნიშვნელობიდან გამომდინარე ემიტენტის ბიზნეს მოდელისა და საქმიანობის ინდუსტრიისთვის. ამასთან, ყველა კოეფიციენტისათვის მითითებული უნდა იყოს გაანგარიშების მეთოდოლოგია.

ძირითადი კოეფიციენტები

ქვემოთ მოყვანილ ცხრილებში მოყვანილი კოეფიციენტები დათვლილია 2017 და 2018 წლებისთვის აუდიტებული ფინანსური ანგარიშგებიდან და 2019 წლის 9 თვის არააუდიტებული ფინანსური ანგარიშგებიდან. 2019 წლის 9 თვის კოეფიციენტები საჭიროებისამებრ არის გაწლიურებული (ცხრა თვის მონაცემები გაყოფილია 9-ზე და გამრავლებულია 12-ზე).

გარკვეული მაჩვენებლების კალკულაციაში გამოყენებულია „მთლიანი პორტფელი“, რომელიც არის მენეჯერული პორტფელი და მოიცავს არა მხოლოდ იმ კონტრაქტებს, რომელზეც მოხდა აქტივის მოწოდება და ტრანსფორმირდა წმინდა ინვესტიციაში ფინანსურ ლიზინგში, არამედ მოიცავს ისეთ კონტრაქტებს, რომლებზეც გაფორმდა სამმხრივი ხელშეკრულება ლიზინგის გამცემს, ლიზინგის მიმღებს და მომწოდებელს შორის, მაგრამ რეპორტინგის თარიღისთვის არ მომხდარა აქტივის მოწოდება. ასეთი ტიპის ხელშეკრულებების წილი მთლიან პორტფელში 2019 წლის სექტემბრის ბოლოს მონაცემებით 8%-ია. აღნიშნული მაჩვენებელი გამოიყენება არა მხოლოდ კოეფიციენტების კალკულაციაშია, არამედ ასევე შიდა კომერციული მიზნებისთვის, მენეჯმენტის და თანამშრომლების შესაფასებლად და სალიზინგო კომპანიებს შორის ბაზრის წილის ანალიზისათვის.

კოეფიციენტები	9 თვე 2019	2018	2017
	არა-აუდიტებული	აუდიტებული	აუდიტებული
ფინანსური ლევარიჯის კოეფიციენტები			
(1) სესხებისა და კაპიტალის თანაფარდობის კოეფიციენტი	812%	978%	821%
(2) ჩადებული კაპიტალის ამონაგების კოეფიციენტი	2.4%	2.3%	2.3%

(3) პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი (ICR)	1.5	1.4	1.4
(4) მთლიანი ვალის კოეფიციენტი	0.8	0.8	0.8
(5) მთლიანი უზრუნველყოფილი ვალის კოეფიციენტი	0.7	0.7	0.7
მომგებიანობის კოეფიციენტები			
(6) უკუგება საშუალო კაპიტალზე	25.0%	27.6%	23.5%
(7) უკუგება საშუალო აქტივებზე	2.3%	2.5%	2.5%
(8) საერთო მოგების მარჟა	60.2%	61.4%	57.9%
(9) წმინდა ფინანსური შემოსავლის მარჟა	61.7%	62.9%	59.0%
(10) წმინდა მოგების მარჟა	29.3%	23.4%	30.3%
ლიკვიდურობის კოეფიციენტები			
(11) ლიკვიდური აქტივები/მთლიანი აქტივები	2.8%	6.4%	6.1%
საოპერაციო კოეფიციენტები			
(12) ძირითადი საშუალებების ბრუნვის კოეფიციენტი	5.8	6.7	0.0
(13) ხარჯი-შემოსავალთან	54.8%	56.9%	66.7%
სხვა კოეფიციენტები			
(14) საკრედიტო ზარალის დონე	1.2%	1.2%	1.0%
(15) რისკის მართვის ხარჯი (COR)	1.3%	2.3%	1.8%
(16) დაკავშირებულ მხარეზე გაცემული სესხები მთლიან პორტფელთან	0.3%	0.5%	0.4%
(17) ტოპ 10 მსესხებელზე გაცემული სესხები მთლიან პორტფელთან	20.5%	16.1%	13.3%
(18) უმოქმედო სესხები მთლიან პორტფელთან	4.3%	3.0%	3.0%
(19) Par 90 სესხები მთლიან პორტფელთან	3.2%	1.6%	1.9%
(20) რესტრუქტურისებული პორტფელი მთლიან პორტფელთან	1.1%	1.9%	1.3%
(21) ჩამოწერილი პორტფელი მთლიან პორტფელთან	0.0%	0.1%	0.1%
(22) LTV	74.4%	71.8%	69.5%

იქიდან გამომდინარე, რომ ობლიგაციების გამოშვების შედეგად მიღებული სახსრებით მოხდება არსებული საკრედიტო ვალდებულებების დაფარვა, ახალი სახსრების ათვისებას არ ექნება გავლენა კოეფიციენტებზე.

ფინანსური ლევერიჯის კოეფიციენტები

- (1) სესხებისა და კაპიტალის თანაფარდობის კოეფიციენტი - მიმდინარე და გრძელვადიანი საბანკო სესხები და ობლიგაციები გაყოფილი აქციონერთა კაპიტალზე.
- (2) ჩადებული კაპიტალის ამონაგების კოეფიციენტი - ჩადებული კაპიტალის ამონაგების კოეფიციენტი-მოგება დაბეგვრამდე შეფარდებული აქციონერთა კაპიტალისა და საპროცენტო ვალდებულებების ჯამზე.
- (3) პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი (ICR) - EBIT/(საკრედიტო პროდუქტის საპროცენტო სარგებელი + ობლიგაციის კუპონი)
- (4) მთლიანი ვალის კოეფიციენტი - მიღებული სესხები შეფარდებული მთლიან აქტივებთან
- (5) მთლიანი უზრუნველყოფილი ვალის კოეფიციენტი - მიღებული უზრუნველყოფილი სესხები შეფარდებული მთლიან აქტივებთან

მომგებიანობის კოეფიციენტები

- (6) უკუგება საშუალო კაპიტალზე - წმინდა მოგების ფარდობა კაპიტალთან
- (7) უკუგება საშუალო აქტივებზე წმინდა მოგების ფარდობა მთლიან აქტივებთან
- (8) საერთო მოგების მარჟა- წმინდა საპროცენტო შემოსავალი სესხის გაუფასურების შემდეგ შეფარდებული საპროცენტო შემოსავალთან
- (9) წმინდა ფინანსური შემოსავლის მარჟა- წმინდა ფინანსური შემოსავლის შეფარდება საპროცენტო შემოსავალთან
- (10) წმინდა მოგების მარჟა- წმინდა მოგება შეფარდებული საპროცენტო შემოსავალთან
- საოპერაციო მოგების მარჟა მოგება დაბეგვრამდე შეფარდებული საპროცენტო შემოსავალთან

ლიკვიდურობის კოეფიციენტები

- (11) ლიკვიდური აქტივები/მთლიანი აქტივები - ფული და ფულის ეკვივალენტებს პლუს ბანკიდან მისაღები სახსრები შეფარდებული მთლიან აქტივებთან

საოპერაციო კოეფიციენტები

- (12) ძირითადი საშუალებების ბრუნვის კოეფიციენტი წლიური გაყიდვები გაყოფილი საშუალო წლიურ ძირითად საშუალებებზე
- (13) ხარჯი-შემოსავალთან ადმინისტრაციული და სხვა ხარჯების შეფარდება წმინდა საპროცენტო შემოსავალთან

სხვა კოეფიციენტები

- (14) საკრედიტო ზარალის დონე - სესხის გაუფასურების რეზერვის შეფარდება წმინდა ინვესტიციებთან ფინანსურ ლიზინგში
- (15) რისკის მართვის ხარჯი (COR) - გაუფასურების მთლიანი ხარჯი შეფარდებული საშუალო მთლიან პორტფელთან (ყოველთვიური მთლიანი პორტფელის საშუალო)
- (16) დაკავშირებულ მხარეზე გაცემული სესხები მთლიან პორტფელთან - აღნიშნული კოეფიციენტი ტოლია დაკავშირებული მხარის სესხების ფარდობისა იმავე პერიოდის მთლიან სასესხო პორტფელთან (17) ტოპ 10 მსესხებელზე გაცემული სესხები მთლიან პორტფელთან - აღნიშნული კოეფიციენტი ტოლია პერიოდის ბოლოს ტოპ 10 მსესხებლის ბალანსის ფარდობისა მთლიან სასესხო პორტფელთან
- (18) უმოქმედო სესხები მთლიან პორტფელთან მთლიანი სესხების ნაწილს რომელთა ვადაგადაცილება მეტია 90 დღეზე პლუს არაჯანსაღი რესტრუქტურიზებული სესხების ნაწილი რომელთა ვადაგადაცილება ნაკლებია 90 დღეზე შეფარდებული მთლიან პორტფელთან
- (19) Par 90 მთლიან პორტფელთან - მთლიანი სესხების ნაწილი რომელთა ვადაგადაცილება მეტია 90 დღეზე შეფარდებული მთლიან პორტფელთან
- (20) რესტრუქტურიზებული პორტფელი მთლიან პორტფელთან - არაჯანსაღი რესტრუქტურიზებული პორტფელის შეფარდება მთლიან პორტფელთან
- (21) ჩამოწერილი პორტფელი მთლიან პორტფელთან - შესაბამისი პერიოდის ჩამოწერილი სალიზინგო პორტფელის ფარდობა მთლიან სალიზინგო პორტფელთან
- (22) LTV - ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში/დაფინანსებული აქტივების მიმდინარე საბაზრო ღირებულებასთან

3. ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ინფორმაცია

3.1. ფასიანი ქაღალდის ძირითადი მახასიათებლები

3.1.1. შეთავაზებული ფასიანი ქაღალდების ტიპისა და კლასის მითითება:

ობლიგაციები, რომელთა საერთო ძირი თანხა შეადგენს 70,000,000 ლარს, ხოლო დარიცხული პროცენტი - 325 საბაზისო პუნქტი (სპრედი) დამატებული 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთზე და რომლებიც ვადადამოსული ხდება 1,095 დღეში;

3.1.2. ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რა ვალუტაშია ნომინირებული გამოსაშვები ფასიანი ქაღალდი:

„ობლიგაციები“ ნომინირებულია ლარში.

3.1.3. ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული უფლებებისა და არსებობის შემთხვევაში, მასთან დაკავშირებული შეზღუდვების აღწერა; ფასიანი ქაღალდების თავისუფალი მიმოქცევის ნებისმიერი შეზღუდვა;

„ობლიგაციებთან“ დაკავშირებული ძირითადი უფლებები არის უზრუნველყოფილი კრედიტორის სალიზინგო პორტფელით. „ობლიგაციების“ თავისუფალი მიმოქცევა არ იქნება შეზღუდული. თუმცა, იმის გათვალისწინებით, რომ ობლიგაციები წარმოადგენს უზრუნველყოფილ ფასიან ქაღალდს, ხოლო გირავნობა - სავალდებულო წესით ექვემდებარება რეგისტრაციას სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში“ („საჯარო რეესტრი“), ობლიგაციების გადაცემასთან ერთად, საჭირო იქნება მოგირავნის რეგისტრაციის ცვლილება, ამ პროსპექტით განსაზღვრული წესით. ამასთან, დაუშვებელია „ობლიგაციების მფლობელის“ მიერ მის საკუთრებაში არსებული ობლიგაციების მხოლოდ ნაწილის გადაცემა. ყოველგვარი გაუგებრობის გამოსარიცხად, არსებული შეზღუდვა გულისხმობს, რომ „ობლიგაციების მფლობელი“ ვერ შეძლებს მის საკუთრებაში არსებული ობლიგაციის ნაწილობრივ გასხვისებას, რაც არ გულისხმობს, რომ მას არ შეეძლება ობლიგაციები ნომინალური ფასისგან განსხვავებულ ფასად გადასცეს მესამე პირს. ასევე, „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებული ნებისმიერი ტრანზაქცია უნდა მოხდეს შუამავლის (ბანკის ან ბროკერის) მეშვეობით.

3.1.4. არსებობის შემთხვევაში, სარეიტინგო კომპანიების მიერ მინიჭებული ობლიგაციის რეიტინგები;

„ემიტენტს“ საკრედიტო რეიტინგი არის BB-/სტაბილური პერსპექტივით Fitch Ratings-ისგან.

ემიტენტი დამატებით გეგმავს ემისიის ფარგლებში გამოსაშვები ფასიანი ქაღალდის რეიტინგის აღებას, რაც ემისიის პროსპექტის დამტკიცების შემდეგ მოხდება.

3.1.5. ობლიგაციის შემდეგი მახასიათებლები:

ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი:	325 საბაზო პუნქტი დამატებული 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთზე. ობლიგაციების კუპონის განაკვეთი შესაძლოა დაკორექტირდეს საკრედიტო რეიტინგის ცვლილების შესაბამისად.
პროცენტის დარიცხვის დაწყებისა და პროსპექტის პირობებით განსაზღვრული პროცენტის გადახდის თარიღები:	„ობლიგაციებზე“ პროცენტის დარიცხვა ხდება ზემოთ მითითებული განაკვეთით, „ობლიგაციების“ გამოშვების თარიღიდან „გამოსყიდვის თარიღამდე“. პროცენტის დარიცხვა განხორციელდება 360-დღიანი წლის საფუძველზე. დარიცხული პროცენტის გადახდა მოხდება კვარტალურად, ყოველი წლის 20 მარტს, 20 ივნისს, 20 სექტემბერს და 20 დეკემბერს. პროცენტის პირველი გადახდა მოხდება 2020 წლის 20 ივნისს.
ცვლადპროცენტიანი ობლიგაციის შემთხვევაში, ცვლადი ფაქტორის მითითება და აღწერა:	3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთი
ძირის დაფარვის თარიღი, სესხის ამორტიზაციის პირობები და დაფარვის პროცედურები:	„ობლიგაციების“ გამოსყიდვა მოხდება 2023 წლის 20 მარტს მათი ძირი თანხით/ნომინალური ღირებულებით, დარიცხული და გადაუხდელი პროცენტის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ჩათვლით.

	ემიტენტმა შესაძლოა ობლიგაციები გამოითხოვოს ვადაზე ადრე შემდეგი პირობების შესაბამისად: ა) ობლიგაციების გამოთხოვა არ მოხდება გამოშვებიდან პირველი წლის განმავლობაში; ბ) ობლიგაციების გამოთხოვა შესაძლოა მოხდეს გამოშვებიდან 1 წლის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს გამოშვებიდან 2 წლისა, ემიტენტის მიერ შერჩეულ ნებისმიერ თარიღში ობლიგაციების ნომინალური ღირებულების 100.5%-ად, რასაც დაემატება დარიცხული, მაგრამ გადაუხდელი პროცენტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში); გ) ობლიგაციების გამოთხოვა შესაძლოა მოხდეს გამოშვებიდან 2 წლის შემდეგ, ემიტენტის მიერ შერჩეულ ნებისმიერ თარიღში ობლიგაციების ნომინალური ღირებულების 100%-ად, რასაც დაემატება დარიცხული, მაგრამ გადაუხდელი პროცენტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). დ) იმ შემთხვევაში, თუ „ემიტენტთან“ არადაკავშირებული ყველა კრედიტორი ფინანსური ინსტიტუტი გამოათავისუფლებს მათ სასარგებლოდ არსებულ უზრუნველყოფას და შესაბამისად, მათ მიმართ არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩაითვლება არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებად, „ობლიგაციონერები“ ვალდებული იქნებიან, ასევე გამოათავისუფლონ „გირავნობის ხელშეკრულებით“ მათ სასარგებლოდ შექმნილი უზრუნველყოფა. აღნიშნული გამოათავისუფლების შედეგად, ობლიგაციის საპროცენტო განაკვეთი გაიზრდება 0.25%-ით. იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე ობლიგაციონერი არ დათანხმდება არაუზრუნველყოფილი ფასიანი ქაღალდების ფლობას და შეეწინააღმდეგება უზრუნველყოფის გამოათავისუფლებას, კომპანიას უფლება ექნება მოითხოვოს, ხოლო შესაბამისი ობლიგაციონერი ვალდებული იქნება მიჰყიდოს კომპანიას მის საკუთრებაში არსებული ობლიგაციები სრულად გამოსყიდვის ფასად, რომელიც შეადგენს ნომინალური ღირებულების 100%-ს დამატებული „ვადამდე გამოსყიდვის თარიღზე“ დარიცხული და გადაუხდელი პროცენტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).
ობლიგაციის წარმომადგენელი პირი:	მფლობელის ტრანზაქციის სტრუქტურა არ ითვალისწინებს ობლიგაციის მფლობელის წარმომადგენლის ინსტიტუტს.

3.1.6. ინფორმაცია იმის შესახებ, იგეგმება თუ არა შეთავაზებული ფასიანი ქაღალდების სავაჭროდ დაშვება ბირჟაზე ან ბირჟის გარეთ პროსპექტის ძალაში ყოფნის პერიოდში. აგრეთვე ინფორმაცია ყველა იმ ბაზრის შესახებ, სადაც ემიტენტის სხვა ფასიანი ქაღალდები ივაჭრება.

„ემიტენტი“ გეგმავს „ობლიგაციების“ განთავსების შემდგომ მათ ლისტინგს საქართველოს საფონდო ბირჟაზე.

3.1.7. ფასიანი ქაღალდების რიგითობა კაპიტალის სტრუქტურაში გადახდისუუნარობის / გაკოტრების შემთხვევაში;

ემიტენტის გადახდისუუნარობის შემთხვევაში, ობლიგაციები ჩაითვლება უზრუნველყოფილ ვალდებულებად, განთავსდება მე-4 რიგში და დაექვემდებარება უპირატესი წესით ანაზღაურებას გადახდისუუნარობის პროცესთან დაკავშირებული საპროცესო ხარჯებისა და საქმის გახსნის შემდგომ წარმოშობილი ვალდებულებების შემდეგ.

3.1.8. დივიდენდების გაცემის პოლიტიკის აღწერა.

დივიდენდების განაწილების თაობაზე გადაწყვეტილებას იღებს აქციონერთა საერთო კრება, სამეთვალყურეო საბჭოსგან და დირექტორისგან მიღებული რეკომენდაციების საფუძველზე. კომპანიის არსებობის ისტორიის მანძილზე არ მომხდარა დივიდენდის არც გამოცხადება და შესაბამისად არც გაცემა. ზოგადად სამეთვალყურეო საბჭოს და კომპანიის მენეჯმენტის ხედვაა, რომ მომავალი 5 წლამდე პერიოდის განმავლობაში არ მოხდება დივიდენდების გაცემა.

4. რისკის ფაქტორები

4.1. მოკლე ინფორმაცია იმ მატერიალური რისკების შესახებ რომლებიც სპეციფიურია ინდუსტრიისა და ეკონომიკისათვის:

1. 1. ეკონომიკური არასტაბილურობისა და ინვესტირების რისკი მაღალია ისეთ განვითარებად ქვეყნებში, როგორიც საქართველოა
1. 2. საქართველოს მეზობელ ქვეყნებში ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ და რეგიონულმა პოლიტიკურმა დაძაბულობამ შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკასა და „კომპანიის“ ბიზნესზე.
1. 3. საქართველოში არსებულმა არასტაბილურმა პოლიტიკურმა გარემომ შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკასა და „კომპანიის“ ბიზნესზე.
1. 4. საკანონმდებლო და სასამართლო სისტემებთან დაკავშირებული რისკები
 1. 4. 1. საქართველოს სასამართლო სისტემაში არსებულმა გაურკვევლობამ შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიაზე“ და ინვესტირებზე.
 1. 4. 2. გადახდისუუნარობის მარეგულირებელი კანონმდებლობა საქართველოში საკმაოდ განუვითარებელია, რამაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ინვესტირების მიერ ამონაგების მიღებაზე.
 1. 4. 3. საქართველოს საგადასახდო სისტემაში არსებულმა გაურკვევლობამ შეიძლება გამოიწვიოს გადასახადების ან ჯარიმების დაკისრება „კომპანიაზე“ და შესაძლებელია ცვლილებები შევიდეს არსებულ საგადასახდო კანონმდებლობასა და პოლიტიკაში.
 1. 4. 4. შესაძლებელია წარმოიქმნას გამოწვევები „DCFTA“-ის საფუძველზე საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის კუთხით
 1. 4. 5. კორუფციასთან ბრძოლის, მათ შორის, მექრთამეობასთან ბრძოლის კანონებთან შეუსაბამობამ შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის რეპუტაციასა და ბიზნესზე.
 1. 4. 6. ანტიმონოპოლიურმა რეგულაციებმა შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინოს კომპანიის საქმიანობაზე
 1. 4. 7. თუ მომავალში კომპანია ვერ შეასრულებს ფულის გათვრებასთან ან ტერორიზმის დაფინანსებასთან დაკავშირებულ რეგულაციებს, ან მისი საქმიანობა რაიმე სახით დაკავშირებული იქნება აღნიშნული ტიპის სქემებთან, აღნიშნულს შეიძლება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჰქონდეს კომპანიის საქმიანობაზე.
 1. 4. 8. კომპანიის საქმიანობაზე ვრცელდება კომპლექსური და ცვალებადი კანონები თუ რეგულაციები, რომლებიც ეხება პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის, მონაცემთა დაცვის და სხვა საკითხებს.
1. 5. მარეგულირებელ გარემოსთან დაკავშირებული რისკები
 1. 5. 1. საქართველოში სალიზინგო ბაზარი ამჟამად არარეგულირებულია, ამასთან გარკვეულ ეტაპზე აღნიშნული სექტორი შეიძლება საზედამხედველო რეგულაციების საგანი გახდეს.
 1. 5. 2. ძირითადი რეგულაციები, რომლებმაც შესაძლოა მოახდინონ ნეგატიური გავლენა კომპანიის მიერ დაფინანსებულ სექტორებზე, რაც შესაბამისად აისახება კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე
 1. 5. 2. 1. კომპანიის პორტფელის მნიშვნელოვანი ნაწილი მშენებლობის სექტორზე მოდის. ამ სექტორთან პირდაპირ ან ირიბად დაკავშირებულმა სხვადასხვა რეგულაციებმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე.
 1. 5. 2. 2. ახალმა რეგულაციამ, რომელიც ავტომობილების სავალდებულო ტექდათვალიერებას ეხება, შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ბიზნესზე

1. 6. დარგი, რომელშიც კომპანია საქმიანობს, უფრო და უფრო კონკურენტული ხდება

4.2. მოკლე ინფორმაცია იმ მატერიალური რისკების შესახებ, რომლებიც სპეციფიკურია ემიტენტის საქმიანობისთვის.

2. 1. საკრედიტო რისკები

- 2. 1. 1. აქტივების ხარისხის მნიშვნელოვანმა გაუარესებამ შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ბიზნეს საქმიანობაზე.
- 2. 1. 2. კომპანიის სალიზინგო აქტივები და ფინანსური უზრუნველყოფა ან გარანტიები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ლიზინგს, შეიძლება არ აღმოჩნდეს საკმარისი, ან შესაძლოა აღნიშნული აქტივების საბაზრო ღირებულება არსებითად შემცირდეს და კომპანიამ ამ ან სხვა მიზეზით სრულად ვერ მოახდინოს მათი რეალიზება.
- 2. 1. 3. ფინანსური ლიზინგის აქტივების შესაძლო გაუფასურების ზარალის რეზერვი შეიძლება არ იყოს საკმარისი მომავალი საკრედიტო დანაკარგების დასაფარავად.
- 2. 1. 4. კომპანიის სადაზღვევო ანაზღაურებამ შესაძლოა სრულად არ აანაზღაუროს პოტენციური ვალდებულებები ან დანაკარგები.
- 2. 1. 5. კლიენტების კონცენტრაციის რისკი
- 2. 1. 6. სექტორზე დამოკიდებულების რისკი
- 2. 1. 7. კლიენტის გადახდისუნარიანობის რისკი
- 2. 1. 8. აქტივების ღირებულების შეფასებასთან დაკავშირებული რისკები

2. 2. საოპერაციო რისკები

- 2. 2. 1. კომპანიის რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების გაუმართავობის შემთხვევაში, კომპანიამ შეიძლება ვერ მოახერხოს ყველა რისკის ეფექტური მითითება
- 2. 2. 2. კომპანიის საქმიანობის წარმატება მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული მისი საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების სათანადო ფუნქციონირებაზე.
- 2. 2. 3. კომპანიამ შესაძლოა დროულად ვერ აღმოაჩინოს ან თავიდან ვერ აიცილოს მისი თანამშრომლების ან მესამე პირების მიერ თაღლითობის ან სხვა არასათანადო საქციელის ჩადენა
- 2. 2. 4. გამყიდველის/მომწოდებლის რისკი
- 2. 2. 5. სხვა საოპერაციო რისკები

2. 3. ლიკვიდობასა და დაფინანსებასთან დაკავშირებული რისკები

- 2. 3. 1. კომპანიას გააჩნია დავალიანების დროულად დაფარვის უუნარობის და შესაბამისად დავალიანების შემდგომი ზრდის რისკი
- 2. 3. 2. კომპანიის საქმიანობა მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ფინანსური სახსრების დროულად და ხელსაყრელ პირობებში მოზიდვაზე
- 2. 3. 3. საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გარკვეული ფინანსური დათქმები შეიძლება არ შესრულდეს.
- 2. 3. 4. კომპანიის შემოსავლები მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებზე, რამაც თავის მხრივ შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა მოახდინოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე.
- 2. 3. 5. არ არსებობს იმის გარანტია, რომ მაკონტროლებელი აქციონერი კვლავაც გააგრძელებს კომპანიის მხარდაჭერას, ხოლო კომპანიის კონტროლის ცვლილებამ კი შეიძლება არსებითი ხასიათის უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ლიზინგის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და ოპერაციების შედეგებზე.

2. 4. საბაზრო რისკები

- 2. 4. 1. კომპანიას გააჩნია აქტივებისა და ვალდებულებების რისკის პოზიცია საპროცენტო განაკვეთის ჭრილში
- 2. 4. 2. კომპანიას გააჩნია აქტივებისა და ვალდებულებების რისკის პოზიცია უცხოური ვალუტის ჭრილში

2. 5. რეპუტაციული რისკები

- 2. 5. 1. კომპანიის საქმიანობაზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა ჰქონდეს საკონტრაქტო მოთხოვნებს, საჩივრებს, სასამართლო განხილვებს და სხვა ტიპის ნეგატიურ საჯარო ინფორმაციას

2. 6. სტრატეგიული განვითარებასთან დაკავშირებული და სხვა რისკები
 2. 6. 1. კომპანიის შემდგომი საქმიანობა და მისი სტრატეგიის წარმატებული განხორციელება მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია მის უნარზე, მოიზიდოს და შეინარჩუნოს უმაღლესი რგოლის მენეჯმენტი და საკვანძო თანამშრომლები
 2. 6. 2. კომპანიის სტრატეგიის და მისი საქმიანობის წარმატებისთვის არსებითად მნიშვნელოვანია სალიზინგო აქტივების ზრდა.

4.3. მოკლე ინფორმაცია იმ მატერიალური რისკების შესახებ რომლებიც სპეციფიურია შესათავაზებული ფასიანი ქაღალდებისთვის:

3. 1. ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ზოგადი რისკები
 3. 1. 1. ობლიგაციები“ წარმოადგენს *pari passu* ფასიან ქაღალდებს.
 3. 1. 2. არსებობს „ობლიგაციების“ ძირის და პროცენტის დაფარვის რისკი.
 3. 1. 3. „ობლიგაციების“ საპროცენტო სარგებლის ცვლადობის რისკი.
 3. 1. 4. ობლიგაციების არსებული ფინანსური შეზღუდვები შესაძლოა საკმარისი არ აღმოჩნდეს და ვერ დაიცვას ინვესტორები.
 3. 1. 5. „ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასი, ლიკვიდურობა და სარგებელი შეიძლება იყოს ცვალებადი.
 3. 1. 6. „ობლიგაციები“ ხასიათდება გაცვლით კურსთან დაკავშირებული რისკებით.
 3. 1. 7. არსებობს „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის კანონიერების დადგენის რისკი.
 3. 1. 8. ინვესტორები უნდა დაეყრდნონ „რეგისტრატორის“ და შესაბამის შემთხვევებში - „ობლიგაციების ნომინალური მფლობელის“ პროცედურებს.
 3. 1. 9. „ობლიგაციების“ პირობები შესაძლოა შეიცვალოს ან გაუქმდეს ან შესაძლოა „ობლიგაციების“ მფლობელთა უმრავლესობამ უარი თქვას ამა თუ იმ დარღვევის გამო დეფოლტის გამოცხადებაზე ან უმრავლესობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება აღსრულების წესზე არ იყოს მისაღები რომელიმე ინვესტორისთვის.
3. 2. უზრუნველყოფილ ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული რისკები
 3. 2. 1. გირავნობის რიგითობაზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კანონისმიერმა ან მესამე პირების მიერ გამოყენებულმა შეზღუდვებმა.
 3. 2. 2. ობლიგაციონერები შესაძლოა იძულებულები გახდნენ რომ გირავნობის საგანი სხვა კრედიტორებს „გაუყონ“.
 3. 2. 3. გირავნობის საგანს წარმოადგენს ლიზინგის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე მოთხოვნის უფლება და არა ლიზინგის საგანი.
 3. 2. 4. გირავნობის საგნის ხარისხის გაუარესებისა და გაუფასურების რისკი.
 3. 2. 5. ობლიგაციონერების სასარგებლოდ დაგირავებული პორტფელი შესაძლოა არ იყოს საკმარისად იდენტიფიცირებადი.

5. შეთავაზების შესახებ ინფორმაცია

5.1. შეთავაზების პირობები

5.1.1. შეთავაზების პირობები და ვადები:

შეთავაზება განხორციელდება ამ პროსპექტით გათვალისწინებული პირობების შესაბამისად და კანონმდებლობით დადგენილ ვადაში. შეთავაზება დაიწყება პროსპექტის დამტკიცების შემდეგ და დასრულება არაუგვიანეს 2020 წლის 1 დეკემბრისა.

5.1.2. არსებობის შემთხვევაში, ბირჟაზე სავაჭროდ დაშვების პირობები:

საქართველოს საფონდო ბირჟის ლისტინგში დაშვება მოხდება ბირჟის ფასიანი ქაღალდების სავაჭრო სისტემასა და ლისტინგში დაშვების შესახებ დებულების შესაბამისი პირობების დაკმაყოფილების შემთხვევაში.

5.1.4. შეთავაზებასთან დაკავშირებული სავარაუდო ხარჯები, ინვესტორზე დაკისრებული დანახარჯების შეფასების ჩათვლით.

გამოშვებული ობლიგაციების სრულად განთავსების შემთხვევაში, ობლიგაციის განთავსებიდან მიღებული წმინდა სახსრები არ იქნება 68,978,000 ლარზე ნაკლები. „განთავსების“ საფასური/დანახარჯები არ დაეკისრება ინვესტორებს.

5.2. განთავსების აგენტის შესახებ ინფორმაცია

5.2.1. განთავსების აგენტის დასახელება, სამართლებრივი ფორმა და საიდენტიფიკაციო ნომერი, აგრეთვე მისი იურიდიული და ფაქტობრივი მისამართი, რეგისტრაციის ქვეყანა და მარეგულირებელი კანონმდებლობა;

შეზღუდული პასუხისმგებლობის საზოგადოება „თიბისი კაპიტალი“

საიდენტიფიკაციო კოდი: 204929961

იურიდიული მისამართი: ილია ჭავჭავაძის გამზირი, N11, თბილისი, საქართველო

ფაქტობრივი მისამართი: მარჯანიშვილის ქუჩა 7, თბილისი 0102, საქართველო

რეგისტრაციის ქვეყანა: საქართველო

მარეგულირებელი კანონმდებლობა: საქართველოს კანონმდებლობა

ტელ: (+995 32) 227 27 27

ელ. ფოსტა: info@tbccapital.ge

5.2.2. განთავსების აგენტთან ხელშეკრულების ძირითადი პირობები (Firm Commitment, Best Effort, Standby Commitments, Other); თუ სრულად ან საერთოდ არ ხდება ემისიის შეძენა, დარჩენილი ნაწილის რაოდენობა/წილი;

შპს „თიბისი კაპიტალი“ („განთავსების აგენტი“), 2019 წლის 12 სექტემბრის მომსახურების ხელშეკრულების შესაბამისად, შეუთანხმდა „კომპანიას“, რომ იგი დაეხმარება მას „ობლიგაციების“ განთავსებაში, არა-გარანტირებული საფუძვლით, საუკეთესო ძალისხმევით გამოყენებით.

5.3. მიღებული სახსრების გამოყენება

5.3.1. შეთავაზების მიზნების აღწერა;

ემიტენტი აქტიურად იყენებს ფინანსური ინსტიტუტებიდან მოზიდულ სახსრებს საკუთარი საოპერაციო საქმიანობის დასაფინანსებლად.

კომპანიას მოზიდული აქვს თანხები როგორც ქართული კომერციული ბანკებიდან, ასევე საერთაშორისო ფონდებიდან, რაც ეხმარება დაწიოს მოზიდული სახსრების საშუალო შეწონილი ღირებულება, უკეთ მართოს ლიკვიდობა და სავალუტო რისკები.

კომპანიამ ობლიგაციების პირველი ემისია 2014 წელს განახორციელა, 2 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით. ამას მოყვა 3 მილიონ აშშ დოლარიანი ემისია 2016 წელს და 2 ცალი 5-5 მილიონ აშშ დოლარიანი ემისია 2018 წლის განმავლობაში. აქამდე განხორციელებული ემისიები წარმოადგენდა კერძო შეთავაზებას და კომპანიას დღემდე არ გამოუშვია საჯარო ფასიანი ქაღალდები.

მიმდინარე ემისიით კომპანია მოიზიდავს გრძელვადიან რესურსს ეროვნულ ვალუტაში, რაც საშუალებას მისცემს გადაფაროს არსებულ მოზიდულ სახსრებში ყველაზე ძვირი რესურსები და დარჩენილი თანხა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიმართოს სალიზინგო პორტფელის გასაზრდელად.

5.3.2. მიღებული სახსრების სავარაუდო ოდენობა და მისი გამოყენება;

მიღებული სახსრების სავარაუდო მოცულობა შეადგენს 70,000,000 ლარს, საიდანაც სრულად მოხდება არსებული მოკლევადიანი ლარის სესხების რეფინანსირება. რეფინანსირების მოცულობები ბანკების მიხედვით მოცემულია ცხრილში:

ფინანსური ინსტიტუტი	თანხა (ლარი)
ქართუ ბანკი	10,000,000
ვითიბი ბანკი	16,351,049
თიბისი ბანკი	30,378,951
პაშა ბანკი საქართველო	13,270,000
სულ	70,000,000

5.3.3. ყველა იმ ინტერესთა კონფლიქტის აღწერა, რომელიც უკავშირდება კონკრეტულ შეთავაზებას; მათ შორის, არსებობის შემთხვევაში, შესაძლო ინტერესთა კონფლიქტი განთავსების აგენტსა და ემიტენტს შორის.

წინამდებარე შეთავაზების მიზნებისთვის განთავსების აგენტია შპს „თიბისი კაპიტალი“, რომელიც ემიტენტთან აფილირებული პირია. ასევე, განთავსების აგენტი იქნება გადახდისა და კალკულაციის აგენტიც. იმავედროულად, არსებობს იმის ალბათობა, რომ „ობლიგაციების“ ნაწილის შემძენი იქნება სს „თიბისი ბანკი“, რომელიც საქართველოში მოქმედი ერთ-ერთი მსხვილი კომერციული ბანკი და ემიტენტთან და განთავსების აგენტთან აფილირებული პირია. მიუხედავად აღნიშნული გარემოებისა, „ემიტენტს“ მიაჩნია, რომ შესაძლო ინტერესთა კონფლიქტი მინიმუმამდეა დაყვანილი შემდგომი გარემოებების გათვალისწინებით:

(ა) მიუხედავად იმისა, რომ შპს „თიბისი კაპიტალი“ და სს „თიბისი ლიზინგი“ წარმოადგენენ ერთმანეთთან აფილირებულ პირებს, მათი მენეჯმენტი შედგება განსხვავებული პირებისაგან და კომპანიებს ერთმანეთის საოპერაციო საქმიანობაზე არანაირი გავლენა არ გააჩნიათ. ასევე, კონკრეტული შეთავაზების მიზნებისათვის, შპს „თიბისი კაპიტალი“ სს „თიბისი ლიზინგს“ მიუდგება როგორც რიგით ემიტენტს ფასიანი ქაღალდების დისტრიბუციისა და განთავსების პროცესში. თუმცა, უნდა აღინიშნოს, რომ ემიტენტის სამეთვალყურეო საბჭოს ერთ-ერთი წევრი (მერი ჩაჩანიძე) განთავსების აგენტის ერთ-ერთი მმართველი დირექტორია. აღნიშნულმა გარემოებამ შესაძლოა წარმოშვას ინტერესთა კონფლიქტი.

(ბ) მიუხედავად იმისა, რომ შპს „თიბისი კაპიტალს“ და სს „თიბისი ბანკის“ კორპორაციული დაკრედიტების მიმართულებას საერთო მენეჯმენტი მართავს, სს „თიბისი ბანკს“ არ აქვს განთავსების აგენტის ყოველდღიურ საქმიანობაში ჩარევის ბერკეტები და ინტერესთა კონფლიქტი განთავსების აგენტსა და თიბისი ბანკს შორის მხოლოდ თეორიულია.

განთავსების აგენტი აცხადებს და ადასტურებს, რომ სს „თიბისი ბანკს“ მოექცევა როგორც ერთ-ერთ ინვესტორს, თანასწორობის და თანაბარუფლებიანობის საწყისებზე;

(გ) მიუხედავად იმისა, რომ პირველ ეტაპზე განთავსების აგენტი წარმოადგენს „ობლიგაციების“ ნომინალურ მფლობელს, „ობლიგაციონერებს“ უფლება აქვთ შეწყვიტონ შესაბამისი ურთიერთობა განთავსების აგენტთან და „ობლიგაციებს“ ფლობდნენ სხვა ნომინალური მფლობელის ან პირდაპირ რეგისტრატორის მეშვეობით; და

(დ) როგორც „ემიტენტსა“ და „თიბისი კაპიტალს“ შორის არსებული ხელშეკრულებები, ასევე წინამდებარე ემისიის „პროსპექტი“ ითვალისწინებს გადახდისა და კალკულაციის აგენტის შეცვლის შესაძლებლობას.

გარდა ზემოაღნიშნულისა, არსებობს არსებითი ინტერესთა კონფლიქტი კომპანიასა და „თიბისი ბანკს“ შორის, ვინაიდან „თიბისი ბანკი“ წარმოადგენს კომპანიის 100%-იან მესაკუთრეს და მომსახურე ბანკს. შესაბამისად, მას შესაძლოა ობლიგაციებისაგან დამოუკიდებელი, თვითმყოფადი ინტერესი ჰქონდეს ემისიის მიმართ. ამან კი, ერთის მხრივ, შესაძლოა გამოიწვიოს ის, რომ ბანკმა რისკი მთლიანად კაპიტალის ბაზრის ტრანზაქციაზე

გადაიტანოს, ხოლო მეორეს მხრივ, გავლენა იქონიოს ზანკის, როგორც ობლიგაციების ერთ-ერთი მფლობელის მიერ მისაღებ გადაწყვეტილებებზე.

II. რისკის ფაქტორები

„ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელება შეიცავს რისკის მაღალ ხარისხს. პოტენციურმა ინვესტორებმა ყურადღებით უნდა შეისწავლონ წინამდებარე პროსპექტი და „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებამდე, სხვა საკითხებს შორის, უნდა გაანალიზონ ამგვარი ინვესტიციის განხორციელებასთან დაკავშირებული ყველა რისკი, ქვემოთ მოცემული რისკ-ფაქტორების ჩათვლით. აღნიშნულმა რისკ-ფაქტორებმა, ცალ-ცალკე ან ერთობლივად, შესაძლებელია მნიშვნელოვნად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ შესაძლებლობაზე დაფაროს „ობლიგაციების“ ძირი თანხები და ასევე „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით დარიცხული პროცენტები და სხვა თანხები. ეს რისკები უნდა გაანალიზდეს წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“ მოცემულ ყველა სხვა ინფორმაციასთან ერთად.

ამასთან, ქვემოთ ასევე აღწერილია ის ფაქტორები, რომლებიც, „კომპანიის“ აზრით, მნიშვნელოვანია „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებული საბაზრო რისკების შეფასების მიზნით. „ობლიგაციების“ ღირებულება შესაძლებელია შემცირდეს ნებისმიერი ქვემოთ მოცემული რისკის გამო და პოტენციურმა ინვესტორებმა შესაძლებელია ნაწილობრივ ან მთლიანად დაკარგონ მათ მიერ განხორციელებული ინვესტიცია. „კომპანიის“ აზრით, ქვემოთ აღწერილი რისკები წარმოადგენს „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელებასთან დაკავშირებულ ძირითად რისკებს, თუმცა შესაძლებელია არსებობდეს დამატებითი რისკები და გაურკვეველი საკითხები, რომელსაც „კომპანია“ ამჟამად მიიჩნევს უმნიშვნელოდ ან არ გააჩნია მათ შესახებ ინფორმაცია, და ნებისმიერმა ასეთმა რისკმა ან გაურკვეველმა საკითხმა შესაძლებელია იქონიოს ქვემოთ აღწერილი რისკების მსგავსი შედეგები.

ინვესტიციის განხორციელება „ობლიგაციებში“ შეიცავს იმ რისკებს, რომელიც არ არის ტიპიურად დამახასიათებელი განვითარებული ბაზრებისთვის. შესაბამისად, პოტენციურმა ინვესტორებმა განსაკუთრებული ყურადღებით უნდა შეაფასონ შესაძლო რისკები და, აღნიშნული რისკების გათვალისწინებით, თავად გადაწყვიტონ რამდენად არის მათ მიერ ინვესტიციის განხორციელება მიზანშეწონილი. განვითარებად ბაზრებში ინვესტიციის განხორციელება მიზანშეწონილია მხოლოდ გამოცდილი ინვესტორებისთვის, რომლებიც სრულად აცნობიერებენ შესაძლო რისკების მნიშვნელობას. „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელების შესახებ გადაწყვეტილების მიღებამდე, პოტენციური ინვესტორებისთვის აუცილებელია კონსულტაცია გაიარონ თავიანთ სამართლებრივ და ფინანსურ მრჩეველებთან.

ასევე, „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელებასთან დაკავშირებულ რისკებთან და საკითხებთან დაკავშირებით, ინვესტორებმა კონსულტაცია უნდა გაიარონ მათ ფინანსურ და სამართლებრივ მრჩეველებთან და ინვესტორებს უნდა გააჩნდეთ შესაბამისი რესურსები ამგვარი ინვესტიციის ანალიზისა და თავიანთ კონკრეტულ გარემოებებთან ინვესტიციის შესაბამისობის დასადგენად.

1. ინდუსტრიისა და ეკონომიკისათვის დამახასიათებელი რისკები

1.1. ეკონომიკური არასტაბილურობისა და ინვესტირების რისკი მაღალია ისეთ განვითარებად ქვეყნებში, როგორიც საქართველოა

ადრეულ 1990-იან წლებში, საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდგომ, საქართველოს საზოგადოებამ და ეკონომიკამ განიცადა სწრაფი ტრანსფორმაცია ცენტრალიზებული ეკონომიკის მქონე ერთპარტიული სახელმწიფოდან საბაზრო ეკონომიკის მქონე პლურალისტულ დემოკრატიად. აღნიშნული ტრანსფორმაციისთვის პერიოდულად დამახასიათებელი იყო მნიშვნელოვანი არასტაბილურობა, რაც იწვევდა მშპ-ს შემცირებას, ჰიპერინფლაციას, ვალუტის არამდგრადობას, სახელმწიფო ვალების მაღალ დონეს მშპ-თან მიმართებით, „შავი“ და „ნაცრისფერი“ ბაზრის ეკონომიკის არსებობას, უმუშევრობის მაღალ დონეს და საქართველოს მოსახლეობის ნაწილის გაღარიბებას.

2008 და 2009 წლებში მომხდარი ეკონომიკური ვარდნის შემდგომ, რაც გამოიწვია 2008 წლის კონფლიქტმა სამხრეთ ოსეთში და გლობალურმა ფინანსურმა კრიზისმა (რამაც შეაჩერა მთავრობის მიერ 2004 წელს

განხორციელებული რამდენიმე ეკონომიკური რეფორმის შედეგად დაწყებული მაღალი ეკონომიკური ზრდა), 2010 წლიდან საქართველოს ეკონომიკა ზრდას დაუბრუნდა. საქსტატის ინფორმაციით, პირდაპირი უცხოური ინვესტიციის ოდენობამ 2016 წელს მიაღწია 1,650.3 მილიონ აშშ დოლარს, 2017 წელს - 1,962.6 მილიონ აშშ დოლარს, ხოლო 2018 წელს - 1,265.24 მილიონ აშშ დოლარს. 2019 წლის II კვარტალში ინვესტიციებმა 473.2 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინეს. ამასთან, მშპ-ს რეალური ზრდის მაჩვენებელმა 2016 წელს 2.8% შეადგინა, 2017 წელს - 4.8%-ს, ხოლო 2018 წელს - 4.7%-ს. 2019 წლის II კვარტალში მშპ-ს რეალური ზრდა 4.5% იყო. 2017-2018 წლებში მთლიანი ეკონომიკის ზრდის ტემპის გაუმჯობესება უმთავრესად დაკავშირებული იყო მშენებლობაში, ფინანსურ წარმომადგენლობაში, უძრავ ქონებაში, სასტუმროებსა და რესტორნებში, და ასევე სავაჭრო და სატრანსპორტო სექტორებში მომხდარი ზრდებით. ამასთან, 2010-2018 წლებში პირდაპირი უცხოური ინვესტიციის ზრდა უმთავრესად გამოიწვია პირდაპირი უცხოური ინვესტიციის შემოდინებამ აზერბაიჯანიდან (2010-2018 წლებში ჯამში 2.46 მილიარდი დოლარი), ნიდერლანდებიდან (2010-2018 წლებში ჯამში 1.7474 მილიარდი დოლარი), გაერთიანებული სამეფოდან (2010-2018 წლებში ჯამში 1.29 მილიარდი დოლარი), თურქეთიდან (2010-2018 წლებში ჯამში 1.0029 მილიარდი დოლარი), თურქეთიდან (2010-2018 წლებში ჯამში 1.00 მილიარდი დოლარი), შვეიცარიიდან (2010-2018 წლებში ჯამში 0.7070 მილიარდი დოლარი) ჩინეთიდან (2010-2018 წლებში ჯამში 0.6060 მილიარდი დოლარი) და ლუქსემბურგიდან (2010-2018 წლებში ჯამში 0.69 მილიარდი დოლარი). საქსტატის მონაცემებით, 2017 წელს პირდაპირმა უცხოურმა ინვესტიციებმა მშპ-ს 13.013.0% შეადგინეს (2016 წელს: 11.5%). 2018 წლის 12 თვის პირველადი მონაცემებით უცხოურმა ინვესტიციებმა მშპ-ს 7.8% შეადგინეს. 2018 წლის მონაცემებით თურქეთიდან საქართველოში განხორციელებული პირდაპირი უცხოური ინვესტიციები სიდიდით მეათე ადგილს იკავებდა და მთლიანი უცხოური ინვესტიციების 7.9%-ს შეადგენდა. შესაბამისად, თურქეთის ეკონომიკის შემცირებამ, ვალუტის გაუფასურებამ და პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოში არსებულ ეკონომიკურ ან პოლიტიკურ მდგომარეობაზე და გავლენა მოახდინოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

საქსტატის და სეზ-ის მონაცემებზე დაყრდნობით, მიმდინარე ანგარიშების დეფიციტმა მშპ-სთან მიმართებით 2016 წელს შეადგინა 13.1%, 2017 წელს - 8.8%, ხოლო 2018 წელს - 7.7%. 2019 წლის პირველ ნახევარში მიმდინარე ანგარიშების დეფიციტი მშპ-ს 4.6% იყო. მიმდინარე ანგარიშების ბალანსის გაუმჯობესება საქონლის და ტურიზმის მომსახურების ექსპორტის ზრდამ გამოიწვია, ასევე დადებითი წვლილი ჰქონდა გზავნილების ზრდას. ბალანსის გაუმჯობესების მიუხედავად, უარყოფითი სალდო კვლავ წარმოადგენს მნიშვნელოვან რისკს. მიმდინარე ანგარიშის დეფიციტი ძირითადად პირდაპირი უცხოური ინვესტიციებით ფინანსდება, იმ შემთხვევაში, თუ არ გაგრძელდება პირდაპირი უცხოური ინვესტიციის შემოსვლა, მიმდინარე ანგარიშის მაღალი დეფიციტის გამო შესაძლოა მოხდეს ვალის ზრდა ან ლარის კურსის გაუფასურება და იმპორტის შემცირება, რაც არსებით ნეგატიურ გავლენას მოახდენს საქართველოს ეკონომიკის ზრდაზე.

გარდა ამისა, საქართველოს ეკონომიკა არის საკმაოდ დოლარიზებული. „სეზ“-ის მონაცემებით, დოლარიზაციის მაჩვენებელმა კომერციულ ბანკებში განთავსებული იურიდიული და ფიზიკური პირების დეპოზიტებისათვის 2016 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 71.4%-ს წარმოადგენდა, 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 65.6%-ს, ხოლო 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით - 63.1%-ს. მიუხედავად იმისა, რომ სეზ-მა მიიღო ზომები საქართველოს სავალუტო ბაზრის განვითარების მხარდასაჭერად, დოლარიზაციის მაჩვენებელმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს სეზ-ის სავალუტო და გაცვლითი კურსების პოლიტიკის განხორციელების ეფექტურობაზე.

ბოლო წლებში საქართველოს ეკონომიკაზე ასევე გავლენა მოახდინა რამდენიმე გარე ფაქტორმა, მათ შორის, რუსეთ-უკრაინის კრიზისმა, ეკონომიკის გაუარესებამ რუსეთში და ვალუტის გაუფასურებამ პარტნიორ ქვეყნებში (თურქეთის, რუსეთის, აზერბაიჯანის და სომხეთის ჩათვლით). აღნიშნული ფაქტორების შედეგად 2014-2016 წლებში შემცირდა საქართველოდან ექსპორტის ოდენობა, რამაც გამოიწვია უცხოეთიდან მიღებული შემოსავლის ნაკლებობა და, აშშ დოლარის კურსის გამყარების გათვალისწინებით, 2015 წლის 31 დეკემბერს წინა წლის შესაბამის თარიღთან შედარებით დაფიქსირდა ლარის 22%-ით გაუფასურება აშშ დოლართან მიმართებით. იმ დროს, როცა არსებული გაუფასურება დაეხმარა საქართველოს ეკონომიკას ამგვარ გარე ფაქტორებთან ადაპტაციაში, აღნიშნულმა დაამძიმა იმ მსესხებლების მდგომარეობა, რომლებსაც სესხები აღებული ჰქონდათ აშშ დოლარში, და გაზარდა მოთხოვნა ლარში დენომინირებულ სესხებზე. გარდა

ამისა, საქსტატის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების თანახმად, წლიური ინფლაციის მაჩვენებელმა (დეკემბერი დეკემბერთან), რომელიც გაიზომა სამომხმარებლო ფასის ინდექსის საფუძველზე, 2014 წელს მიაღწია 2.0%, 2015 წელს - 4.9%-ს, ხოლო 2016 წელს - 1.8%-ს, 2017 წელს - 6.7% და 2018 წელს - 1.5%. 2017 წელს გაზრდილი ინფლაცია უმეტესად ისეთი ერთჯერადი ფაქტორებით იყო გამოწვეული როგორცაა აქციზის განაკვეთის ზრდა თამბაქოს, ალკოჰოლსა და ნავთობპროდუქტებზე. მაღალმა და უწყვეტმა ინფლაციამ შეიძლება გამოიწვიოს ბაზრის არასტაბილურობა, ფინანსური კრიზისი, მომხმარებლის მსყიდველუნარიანობის და ნდობის შემცირება. არ არსებობს იმის გარანტია, რომ საქართველო თავს გაართმევს არსებულ გარე ფაქტორებს, რომლებიც გავლენას ახდენს მის ეკონომიკაზე.

წლიური ინფლაციის დონე 2019 წლის ნოემბრის მდგომარეობით 7.0% იყო, ხოლო სებ-ის 2019 წლის მიზნობრივი ინფლაცია 3.0%-ს შეადგენს. 2019 წლის 4 სექტემბერს ეროვნულმა ბანკმა მიიღო გადაწყვეტილება რეფინანსირების განაკვეთის 0.5 პროცენტული პუნქტით, 7 პროცენტამდე გაზრდის შესახებ. 2019 წლის 25 სექტემბერს სებ-მა მონეტარული პოლიტიკის განაკვეთი 0.5%-ით გაზარდა 7.5%-მდე, რისი ერთ-ერთი მიზეზიც იყო ლარის ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის გაუფასურებულ დონეზე ყოფნა, რაც ინფლაციურ მოლოდინებს ქმნის. ხოლო, 2019 წლის 23 ოქტომბერს ეროვნულმა ბანკმა კვლავ გადახედა თავის გადაწყვეტილებას და რეფინანსირების განაკვეთი ამჯერად 1.0 პროცენტული პუნქტით 8.5 პროცენტამდე გაზარდა. ხოლო, 2019 წლის 11 დეკემბრის სხდომაზე სებ-მა რეფინანსირების განაკვეთის 0.5 პროცენტული პუნქტით, 9.0 პროცენტამდე, გაზრდის გადაწყვეტილება მიიღო. ამასთან, 2019 წლის სექტემბერში სებ-მა მონეტარული პოლიტიკის გამკაცრების ფონზე კომერციული ბანკებისთვის უცხოური ვალუტით მოზიდული სახსრებისათვის მინიმალური სარეზერვო ნორმა 30%-დან 25%-მდე შემცირა. სებ-ის განცხადებით, მიზნობრივზე მაღალი ინფლაცია უმეტესად თამბაქოს პროდუქტებზე აქციზისმატებით იყო გამოწვეული, რამაც მთლიანი ნიშნულის 0.9% შეადგინა, ხოლო საბაზო ინფლაცია (რომელიც გამორიცხავს სურსათის, ენერგომატარებლებისა და თამბაქოს ფასებს) მხოლოდ 3.0% იყო. სებ-ის შეფასებით ეს მიუთითებს, რომ ინფლაციის მაჩვენებლის ზრდა დროებითია. ამავე განცხადების მიხედვით, ბოლო პერიოდში გაიზარდა ნომინალური ეფექტური გაცვლითი კურსის გაუფასურების ინფლაციაზე გავლენა. სებ-ის პროგნოზის მიხედვით, სხვა თანაბარ პირობებში, ინფლაცია მიმდინარე წელს მიზნობრივი დონის ზემოთ დარჩება, მომავალი წლის მარტიდან შემცირებას დაიწყებს, ხოლო საშუალოვადიან პერიოდში მიზნობრივ მაჩვენებელთან ახლოს შენარჩუნდება. ეროვნული ბანკის განცხადების თანახმად, სებ-ი მზად არის ინფლაციაზე გაცვლითი კურსიდან მომდინარე ზეწოლის შესუსტებამდე გააგრძელოს პოლიტიკის გამკაცრება. ინფლაციის მოსალოდნელზე მაღალმა დონემ შესაძლოა ნეგატიური გავლენა იქონიოს ლიზინგის მიმღების გადახდისუნარიანობაზე და შედეგად გამოიწვიოს „კომპანიის“ სალიზინგო პორტფელის ხარისხის გაუარესება, მისი წმინდა საპროცენტო შემოსავლის შემცირება და იქონიოს უარყოფითი გავლენა „კომპანიის“ ფინანსურ შედეგებზე.

ინვესტორები, რომლებიც ინვესტიციას ახორციელებენ ისეთ განვითარებად ბაზრებში, როგორიც საქართველოა, უნდა გაითვალისწინონ, რომ ამგვარ ბაზრებზე არსებობს უფრო მაღალი რისკები განვითარებულ ბაზრებთან შედარებით, მათ შორის, მნიშვნელოვანი სამართლებრივი, ეკონომიკური და პოლიტიკური რისკები. აღნიშნული რისკები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება, ბაზარზე არსებული ეკონომიკური მდგომარეობის მაღალი ცვალებადობით, ამასთან, განვითარებადი ბაზრებისთვის დამახასიათებელია შეზღუდული ლიკვიდურობა, ვიწრო საექსპორტო ბაზა, მიმდინარე ოპერაციების ანგარიშის დეფიციტი და ხშირი ცვლილებები პოლიტიკურ, ეკონომიკურ, სოციალურ, სამართლებრივ და მარეგულირებელ სფეროში. ინვესტორებმა ასევე უნდა გაითვალისწინონ, რომ იმგვარი განვითარებადი ეკონომიკა, როგორიც აქვს საქართველოს, ხშირად იცვლება და წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“ მოცემული ინფორმაცია შესაძლებელია შედარებით სწრაფად გახდეს მოძველებული. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს მთავრობამ მნიშვნელოვნად შეამცირა კორუფცია, საქართველოს მსგავს განვითარებად ბაზრებში მაინც შეიძლება ადგილი ჰქონდეს მთავრობის წარმომადგენლების კორუფციას და სახელმწიფო სახსრების არამართლზომიერ გამოყენებას.

2008 წლის ფინანსურმა კრიზისმა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა იქონია საერთაშორისო ბაზრებზე. კრიზისის მიერ გამოწვეული სტრუქტურული ცვლილებების გავლენა დღემდე იგრძნობა განვითარებადი ბაზრების ეკონომიკებზე და გამოიხატება ისეთი ეფექტებით, როგორებიცაა ფასიანი ქაღალდების ფასების უკიდურესი

ცვალებადობა და შემცირება, მკვეთრად შემცირებული ლიკვიდურობა და კრედიტის ხელმისაწვდომობა, კაპიტალის ბაზრების შეზღუდული ფუნქციონირება, სხვადასხვა ფინანსური ინსტიტუტების გაკოტრება, წარუმატებლობა ან გაყიდვა, ასევე ინტერვენციის უპრეცედენტო დონე მთავრობების და სააგენტოების (მაგალითად, ამერიკის შეერთებული შტატების ფედერალური მთავრობა და ევროპის ცენტრალური ბანკი) მხრიდან. გლობალური ფინანსური კრიზისის გარდა, რამდენიმე სახელმწიფოს მთავრობის საჭიროებამ დაეფინანსებინათ ბიუჯეტის ზრდადი დეფიციტი, განსაკუთრებით ნავთობის დაბალი საერთაშორისო ფასების გათვალისწინებით, და სხვა ფაქტორებმა უარყოფითად იმოქმედეს ფასიანი ქაღალდების სუვერენული და კვაზი-სუვერენული ემიტენტების ფინანსურ მდგომარეობასა და საკრედიტო რეიტინგებზე. კომპანიებზე, რომლებიც მდებარეობენ ისეთ განვითარებად ბაზრებში, როგორიც საქართველოა, შესაძლებელია გავლენა იქონიოს კაპიტალის საერთაშორისო ბაზრების რღვევამ და დაფინანსების ხარჯების ზრდამ ან ხელმისაწვდომობის შემცირებამ, რამაც შედეგად შეიძლება გამოიწვიოს ფინანსური სირთულეები ამ კომპანიებისთვის. „კომპანია“ ვერ იწინასწარმეტყველებს იმ გავლენას, რაც გლობალური ბაზრების ცვალებადობის გაგრძელებამ ან განახლებამ შეიძლება მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე და, თავის მხრივ, „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და პერსპექტივებზე, და ასევე „ოპლიგაციების“ სავაჭრო ფასზე.

გარდა ამისა, კომპანიებისთვის კრედიტის ხელმისაწვდომობა განვითარებად ბაზრებზე მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია ინვესტორის ნდობის ხარისხზე მთლიანად განვითარებადი ბაზრების მიმართ. საერთაშორისო ინვესტორების რეაქციას იმ მოვლენებზე, რომლებიც ხდება ერთ განვითარებად ბაზარზე, აქვს ჯაჭვური ეფექტი და ამ შემთხვევაში მთლიანი რეგიონი ან ინვესტიციის კლასი კარგავს მიმზიდველობას ინვესტორებისთვის. ამგვარი მოვლენები მოიცავს საკრედიტო რეიტინგის შემცირებას ან სახელმწიფოს ან ცენტრალური ბანკის ჩარევას ერთ ან რამდენიმე ბაზარზე, მიუხედავად იმისა, ეს დაკავშირებულია თუ არა კონკრეტულ ქვეყანასთან ან რეგიონთან. თუ ადგილი ექნება ამგვარ „გადამდებ“ ეფექტს, შესაძლებელია საქართველოზე უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ნეგატიურმა ეკონომიკურმა ან ფინანსურმა მოვლენებმა სხვა ქვეყნების განვითარებად ბაზრებზე. წარსულში „გადამდებმა“ ეფექტებმა უარყოფითი გავლენა იქონია საქართველოზე, მათ შორის, რუსეთის ფინანსურმა კრიზისმა 1998 წელს და 2007-2009 წლების გლობალურმა ფინანსურმა კრიზისმა, ასევე რეგიონში განგრძობადმა პოლიტიკურმა და ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ და ბაზრის ცვალებადობამ. არ არსებობს იმის გარანტია, რომ მასზე მსგავსი მოვლენები მომავალშიც არ იქონიებს გავლენას.

ნებისმიერი კომპანიის საქმიანობაზე ზემოქმედებას ახდენს იმ ქვეყნის ეკონომიკური გარემო, რომელშიც ის ბიზნეს საქმიანობას ეწევა. შესაბამისად, კომპანიის შემდგომ განვითარებაზე უდიდესი გავლენა აქვს საქართველოს ეკონომიკური განვითარების ტემპსა და საბაზრო პირობებს. კომპანიის შემოსავლის უდიდესი წყარო სალიზინგო მომსახურებიდან მოდის, აქედან გამომდინარე კომპანიის შედეგები საკმაოდ სენსიტიურია ბაზარზე არსებულ მოთხოვნასთან მიმართებაში. ქვეყნის, რეგიონის ან საერთაშორისო მასშტაბით ეკონომიკაში განვითარებულმა ნეგატიურმა მოვლენებმა შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა მოახდინონ კომპანიის შედეგებზე, მის უნარზე წარმატებით დანერგოს საკუთარი სტრატეგია და მის ფინანსურსა თუ საოპერაციო შედეგებზე.

როგორც უკვე აღვნიშნეთ, კომპანიის საქმიანობაზე, მოქმედებს არამხოლოდ შინაგანი ფაქტორები, არამედ ისეთი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები, რომელთა მართვაც კომპანიას არ ექვემდებარება. მსგავსი მაჩვენებლები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: ინფლაცია თუ დეფლაცია, სავალუტო კურსის რყევები, წვდომა დაფინანსებასა თუ საპროცენტო განაკვეთების დონეები. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ საქართველო განვითარებადი ქვეყანაა და მოულოდნელმა ან ხშირმა ცვლილებებმა სახელმწიფოს მაკროეკონომიკასა თუ პოლიტიკაში შესაძლოა არსებითად და უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიისა და ლიზინგის მიმღებების საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე. არ არსებობს გარანტია, რომ კომპანია მოახერხებს აღნიშნული რისკების რეალიზების შემთხვევაში მათ წარმატებით მიტიგაციას და შესაბამისად, არ არსებობს გარანტია, რომ ამ რისკების რეალიზება უარყოფით გავლენას არ იქონიებს კომპანიის საოპერაციო თუ ფინანსურ შედეგებზე და მის სამომავლო პერსპექტივაზე.

1.2. საქართველოს მეზობელ ქვეყნებში ეკონომიკურმა არასტაბილურობამ და რეგიონულმა პოლიტიკურმა დამაბულობამ შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკასა და „კომპანიის“ ბიზნესზე.

საქართველო ესაზღვრება რუსეთს, აზერბაიჯანს, სომხეთსა და თურქეთს და შესაძლებელია მასზე უარყოფითი გავლენა იქონიოს პოლიტიკურმა არეულობამ მის საზღვრებს შიგნით და მეზობელ ქვეყნებში. კერძოდ, 1991 წელს დამოუკიდებლობის გამოცხადების შემდეგ, საქართველოს დამაბულო ურთიერთობა აქვს აფხაზეთისა და ცხინვალის რეგიონთან (ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიები) რეგიონებთან და ასევე რუსეთთან. აღნიშნული დამაბულო ურთიერთობა დროთა განმავლობაში გამოიხატა სამშვიდობო შეთანხმებების პერიოდულ დარღვევებში და პერიოდულ დამაბულობაში. 2008 წლის აგვისტოში მოხდა კონფლიქტის ესკალაცია სამხრეთ ოსეთის რეგიონში, სადაც ქართული სამხედრო ძალები დაუპირისპირდნენ ადგილობრივ სამართალდამცავ ორგანოებს და რუსეთის სამხედრო ძალებს, რომლებმაც გადმოკვეთეს საერთაშორისო საზღვარი. შედეგად, საქართველოში გამოცხადდა საბრძოლო მდგომარეობა. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველომ და რუსეთმა ხელი მოაწერეს ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ შეთანხმებას, რომლის საფუძველზეც რუსეთს საკუთარი სამხედრო ძალები უნდა გაეყვანა საქართველოს ტერიტორიიდან იმავე თვის ბოლოს, რუსეთმა სცნო გამოყოფილი რეგიონების დამოუკიდებლობა და მას შემდეგ დამაბულობა მუდმივად გრძელდება, რამდენადაც რუსეთის სამხედრო ძალები აგრძელებენ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის რეგიონებს ოკუპაციას. მაგალითად, 2013 წლის ზაფხულიდან დაწყებული, რუსეთის სასაზღვრო პოლიციამ რამდენჯერმე აღმართა მავთულხლართები საქართველოსა და სამხრეთ ოსეთს შორის არსებული დემარკაციული ხაზების გასწვრივ. მსგავსმა ქმედებებმა მომავალში შესაძლებელია კიდევ უფრო გაზარდოს დამაბულობის დონე. რუსეთი ასევე წინააღმდეგია აღმოსავლეთ ევროპაში „NATO“-ს გაფართოებით, რამაც პოტენციურად შეიძლება მოიცვას ყოფილი საბჭოთა კავშირის ქვეყნები, მათ შორის, საქართველო. საქართველოს მთავრობამ მიიღო გარკვეული ზომები რუსეთთან ურთიერთობის გასაუმჯობესებლად, თუმცა აღნიშნულს შედეგი არ მოჰყოლია ორ ქვეყანას შორის ურთიერთობის ფორმალური თუ სამართლებრივი ცვლილების კუთხით. ურთიერთობები ასევე არის დამაბულო აზერბაიჯანსა და სომხეთს შორის და პერიოდულად ადგილი აქვს ძალადობის შემთხვევებს. გეოპოლიტიკურმა დამაბულობამ რუსეთსა და უკრაინას შორის ასევე შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე. კრიზისი უკრაინაში დაიწყო 2013 წლის ბოლოს და ჯერ კიდევ გრძელდება. ამერიკის შეერთებულმა შტატებმა და ევროკავშირმა სავაჭრო სანქციები დაუწესეს რუსეთს, რუს მალაჩინოსნებს და კრემლის თანამდებობის პირებს, ასევე რამდენიმე რუსულ ბანკსა და კომპანიას. მიმდინარე პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ, სამოქალაქო არეულობამ და სამხედრო კონფლიქტმა უკრაინაში, რუსეთსა და უკრაინას შორის არსებული გეოპოლიტიკური კონფლიქტის გაგრძელებამ ან შემდგომმა ესკალაციამ შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოში არსებულ ეკონომიკურ ან პოლიტიკურ მდგომარეობაზე და გავლენა მოახდინოს „კომპანიის“ ბიზნესზე. ასევე, საქართველოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობის ნებისმიერმა შემდგომმა გაუარესებამ, შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს პოლიტიკურ ან ეკონომიკურ სტაბილურობაზე საქართველოში. ასევე, თურქეთში, უკრაინაში და ზოგადად რეგიონში შესაძლოა პოლიტიკურმა და/ან ეკონომიკურმა რყევებმა, შიდა დაპირისპირებამ ან ხელისუფლების ცვლილებამ შესაძლებელია უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოში არსებულ ეკონომიკურ ან პოლიტიკურ მდგომარეობაზე და გავლენა მოახდინოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

საერთაშორისო სავალუტო ფონდის პროგნოზით, 2019 წელს თურქეთის ეკონომიკა შემცირდება, რეალური მშპ-ს ზრდა 0.2%-ს შეადგენს. ხოლო შემდეგ წლებში თურქეთის ეკონომიკის ზრდის ტემპები მნიშვნელოვნად ნაკლები იქნება უკანასკნელი ოცი წლის განმავლობაში არსებულ ზრდის ტემპებთან შედარებით. 2000-დან 2018 წლის ჩათვლით თურქეთის მთლიანი შიდა პროდუქტის საშუალო ზრდის ტემპი 5.1%-ს შეადგენდა. საერთაშორისო სავალუტო ფონდის უკანასკნელი პროგნოზის მიხედვით კი 2019-დან 2024 წლის ჩათვლით თურქეთის ეკონომიკის საშუალო ზრდის ტემპი 2.7%-ს შეადგენს. თურქეთის ეკონომიკას მნიშვნელოვანი გავლენა გააჩნია საქართველოზე ვაჭრობის, ინვესტიციებისა და ფულადი გზავნილების კუთხით.

საქართველოს ეკონომიკა წარმოადგენს მცირე ზომის ღია ეკონომიკას; საქართველოს საერთაშორისო ვაჭრობის პოლიტიკა ხასიათდება დაბალი ტარიფებით და თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმით. შესაბამისად 2018 წელს საგარეო სავაჭრო გახსნილობის დონემ (საქონლისა და მომსახურების ექსპორტი + საქონლისა და

მომსახურების იმპორტი/მშპ 121.3% შეადგინა (2017 წელს 112.0%, ხოლო 2016 წელს 102.0%). შედეგად საქართველოს სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებში მომხდარ ეკონომიკურ და პოლიტიკურ ცვლილებებს მნიშვნელოვანი გავლენა გააჩნია საქართველოს ეკონომიკაზე. მეზობელ ქვეყნებში ეკონომიკური პარამეტრების (ინფლაცია, მშპ-ს რეალური ზრდა, გაცვლითი კურსები და ა.შ.) გადაცემა საქართველოს ეკონომიკაზე ხდება ისეთი გზებით როგორებიცაა იმპორტი, ექსპორტი, ფულადი გზავნილები, პირდაპირი ინვესტიციები და ა.შ.

2018 წელს საქონლის ექსპორტი 22.7%-ით გაიზარდა და 3,356 მილიონი დოლარი იყო. ექსპორტის მთავარი პარტნიორები იყვნენ აზერბაიჯანი (502 მილიონი, +84.5% წ/წ), რუსეთი (437 მილიონი, +10.1% წ/წ) და სომხეთი (279 მილიონი 32.5% წ/წ). სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების ეროვნული ვალუტების გაუფასურებამ შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რადგან ეს გაუფასურება ქართულ ექსპორტებს გააძვირებს სავაჭრო პარტნიორის ვალუტაში და შეამცირებს მათ კონკურენტუნარიანობას.

2018 წელს საქონლის იმპორტი 15.0%-ით გაიზარდა და 9,137 მილიონი დოლარი შეადგინა. იმპორტის მთავარი წყაროები თურქეთი (1,473 მილიონი, +7.2% წ/წ), რუსეთი (935 მილიონი, +18.8% წ/წ) და ჩინეთი (834 მილიონი, +13.8% წ/წ) იყვნენ. სავაჭრო პარტნიორი ქვეყნების ეროვნული ვალუტების გაუფასურებამ შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რადგან ეს გაუფასურება იმპორტირებულ საქონელს ლარში აიაფებს და შედეგად ზრდის იმპორტირებული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობას.

ტურიზმის მხრივ 2018 წელს საქართველოში 8.68 მილიონი ვიზიტორი შემოვიდა (+9.8% წ/წ) საიდანაც ყველაზე დიდი წილები ჰქონდათ აზერბაიჯანს (1.42 მილიონი, +9.5% წ/წ), რუსეთს (1.40 მილიონი, +23.8% წ/წ) და სომხეთს (1.27 მილიონი, -1.4% წ/წ). ტურიზმი საქართველოს ეკონომიკის ერთ-ერთ ყველაზე მნიშვნელოვან დარგს წარმოადგენს და დიდი ზეგავლენა აქვს მთლიანი ეკონომიკის ზრდაზე. რუსეთის მიერ 2019 წელს პირდაპირი ფრენების შეჩერებამ და შესაძლო სხვა ქმედებებმა შეიძლება მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა იქონიოს ტურიზმის სექტორზე, მთლიან ეკონომიკაზე და „კომპანიის“ ფინანსურ შედეგებზე.

2018 წლის 31 დეკემბერს ერთმა აშშ დოლარმა 69.5 რუსული რუბლი შეადგინა, რაც 20.6%-ით მეტია წინა წლის ანალოგიურ თარიღთან, როდესაც გაცვლითი კურსი 57.6 რუბლი იყო. 2018 წლის 31 დეკემბერს ერთმა აშშ დოლარმა 483.8 სომხური დრამი შეადგინა, რაც 0.1%-ით ნაკლებია წინა წლის ანალოგიურ თარიღთან, როდესაც გაცვლითი კურსი 484.1 დრამი იყო. 2018 წლის 31 დეკემბერს ერთმა აშშ დოლარმა 1.7 აზერბაიჯანული მანათი შეადგინა, რაც უცვლელია წინა წლის ანალოგიურ თარიღთან, როდესაც გაცვლითი კურსი 1.7 მანათი იყო. 2018 წლის 31 დეკემბერს ერთმა აშშ დოლარმა 5.3 თურქული ლირა შეადგინა, რაც 39.5%-ით მეტია წინა წლის ანალოგიურ თარიღთან, როდესაც გაცვლითი კურსი 3.8 ლირა იყო. მეზობელი ქვეყნების ვალუტის გაუფასურებამ შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკაზე, ადგილობრივი პროდუქციის კონკურენტუნარიანობაზე და შედეგად „კომპანიის“ საოპერაციო და ფინანსურ შედეგებზე.

1.3. საქართველოში არსებულმა არასტაბილურმა პოლიტიკურმა გარემომ შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს ეკონომიკასა და „კომპანიის“ ბიზნესზე.

1991 წელს დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ, საქართველომ განიცადა მნიშვნელოვანი პოლიტიკური ტრანსფორმაცია და ფედერალური სოციალისტური სახელმწიფოს შემადგენელი რესპუბლიკიდან გარდაიქმნა დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ. პოლიტიკური გარემო საქართველოში მკვეთრად ცვალებადი იყო 1990-იან წლებში და 2000-იანი წლების დასაწყისში.

2012 წლის ოქტომბერში გამართულ საპარლამენტო არჩევნებში კოალიცია „ქართულმა ოცნებამ“, რომელსაც მეთაურობდა ბ-ნი ბიძინა ივანიშვილი, მოიპოვა ხმების უმრავლესობა (54.97%). პრეზიდენტ მიხეილ სააკაშვილის მმართველმა პარტიამ დამარცხება აღიარა, რასაც შედეგად მოჰყვა ძალაუფლების გადაცემა. საქართველოს პარლამენტმა პრემიერ-მინისტრად აირჩია ბ-ნი ივანიშვილი; თუმცა, 2013 წლის ნოემბერში ბ-ნი ივანიშვილი გადადგა, ამჟამად აღარ უკავია რაიმე თანამდებობა და მხოლოდ მმართველი კოალიციის,

„ქართული ოცნების“ თავმჯდომარეა. ირაკლი ღარიბაშვილი, რომელიც წარმოადგენდა ბ-ნი ივანიშვილის ახლო მოკავშირეს და იყო კოალიცია „ქართული ოცნების“ წევრი, დასახელებულ იქნა ბ-ნი ივანიშვილის შემცვლელად და 2013 წლის 20 ნოემბერს საქართველოს პარლამენტის მიერ არჩეულ იქნა პრემიერ-მინისტრის თანამდებობაზე. ირაკლი ღარიბაშვილი დაკავებული თანამდებობიდან გადადგა 2015 წლის 23 დეკემბერს. 2015 წლის 30 დეკემბერს იგი ჩაანაცვლა საგარეო საქმეთა მინისტრმა - გიორგი კვირიკაშვილმა. ბოლო საპარლამენტო არჩევნები საქართველოში ჩატარდა 2016 წლის ოქტომბერში. 2018 წლის ივნისში ბნ-მა გიორგი კვირიკაშვილმა დატოვა თანამდებობა და პრემიერ-მინისტრის პოსტზე არჩეულ იქნა ბ-ნი მამუკა ბახტაძე, რომელიც მანამდე იკავებდა ფინანსთა მინისტრის პოსტს, ხოლო მინისტრობამდე იყო სს „საქართველოს რკინიგზის“ გენერალური დირექტორი. 2019 წლის სექტემბერში ბნ-მა მამუკა ბახტაძემ დატოვა დაკავებული თანამდებობა. 2019 წლის 8 სექტემბერს პრემიერ-მინისტრის პოსტი დაიკავა ბნ-მა გიორგი გახარაძემ, რომელიც 2017 წლის ნოემბრიდან აღნიშნულ თარიღამდე საქართველოს ვიცე-პრემიერისა და შინაგან საქმეთა მინისტრის თანამდებობას იკავებდა.

2003 წელს საქართველოში მომხდარი მშვიდობიანი რევოლუციის შემდგომ, რომელიც ცნობილია „ვარდების რევოლუციის“ სახელით, 2004 წლის იანვრიდან 2013 წლის ნოემბრამდე საქართველოს პრეზიდენტი იყო მიხეილ სააკაშვილი. 2013 წლის 27 ოქტომბერს გამართულ საპრეზიდენტო არჩევნებში გაიმარჯვა გიორგი მარგველაშვილმა, რომელიც წარმოადგენდა კოალიცია „ქართული ოცნების“ კანდიდატს. ბოლო საპრეზიდენტო არჩევნები საქართველოში ჩატარდა 2018 წლის 28 ოქტომბერს, რაც, ამავდროულად, იყო უკანასკნელი არჩევნები, როდესაც პრეზიდენტი პირდაპირი გზით აირჩა. არჩევნების პირველ ტურში ვერცერთმა კანდიდატმა ვერ დააგროვა ხმების საკმარისი რაოდენობა, რის გამოც, დაინიშნა არჩევნების მეორე ტური. 28 ნოემბერს გამართულ მეორე ტურში გამარჯვება სალომე ზურაბიშვილმა (რომელსაც მხარს უჭერდა სახელისუფლებლო პარტია) მოიპოვა გამარჯვება და დაამარცხა გრიგოლ ვაშაძე - პარტია „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრი და ოპოზიციური პარტიების გაერთიანების კანდიდატი.

საქართველოს ეკონომიკური პოლიტიკა ეფუძნება თავისუფალი ბაზრის ეკონომიკის პრინციპებს, რაც მოიცავს ქონებრივი უფლებების დაცვას, თავისუფალ კონკურენციას და კერძო სექტორის თავისუფლებას ეფექტური და გამჭვირვალობის საფუძველზე. კოალიცია „ქართული ოცნება“ მიიჩნევს ბიზნესისა და ინვესტორების მიმართ მეგობრულად განწყობილ მმართველ ძალად და დღემდე რჩება იმ მნიშვნელოვანი ეკონომიკური და ფინანსური პოლიტიკის მხარდამჭერად, რომელიც ემსახურება საქართველოს ეკონომიკის ლიბერალიზაციასა და განვითარებას. ახალმა პრემიერ-მინისტრმა განაცხადა, რომ წარადგენს დამატებით რეფორმებს, მათ შორის, საგადასახადო სისტემის რეფორმებს, რათა ხელი შეუწყოს ეკონომიკურ ზრდას და სამუშაო ადგილების შექმნას. ამასთან, არ არსებობს იმის გარანტია, რომ დაგეგმილი რეფორმები განხორციელდება ან აღნიშნულ ეკონომიკურ ზრდაზე ან სამთავრობო პოლიტიკაზე გავლენას არ იქონიებს ცვლილებები მთავრობაში ან მის სტაბილურობაში.

ნებისმიერმა პოლიტიკურმა არასტაბილურობამ საქართველოში შეიძლება ნეგატიური გავლენა მოახდინოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რამაც, თავის მხრივ, შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და პერსპექტივებზე, და ასევე „ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასზე.

1. 4. საკანონმდებლო და სასამართლო სისტემებთან დაკავშირებული რისკები

1. 4. 1. საქართველოს სასამართლო სისტემაში არსებულმა გაურკვევლობამ შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიაზე“ და ინვესტორებზე.

საქართველო ჯერ კიდევ ავითარებს ადეკვატურ სამართლებრივ ჩარჩოს, რომელიც აუცილებელია საბაზრო ეკონომიკის სათანადო ფუნქციონირებისთვის. ძირითადი საკანონმდებლო ბაზა შეიქმნა 1990-იან წლებში, ხოლო რამდენიმე ფუნდამენტური საკანონმდებლო აქტი (როგორცაა საგადასახადო კოდექსი, სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, არბიტრაჟის შესახებ კანონი და ა.შ.) რამდენჯერმე ფუნდამენტურად შეიცვალა. აღნიშნული კანონმდებლობის სიახლემ და საქართველოს სამართლებრივი სისტემის სწრაფმა განვითარებამ წარმოშვა ეჭვები ამ საკანონმდებლო აქტების ხარისხთან და აღსრულებადობასთან

მიმართებით, და ასევე გამოიწვია გაუგებრობა და არათანმიმდევრულობა მათ გამოყენებასთან დაკავშირებით. ამასთან, რამდენადაც საქართველოს კანონმდებლობა და მისი ინტერპრეტაცია შეიძლება იყოს გაუგებარი და ცვალებადი, შესაძლებელია, რომ პასუხისმგებელმა პირებმა და საწარმოებმა, მიუხედავად მათ მიერ მიღებული ყველა გონივრული ზომისა, მაინც ვერ დაიცვან კანონმდებლობის მოთხოვნები. აღნიშნულმა შეიძლება გამოიწვიოს მნიშვნელოვანი უარყოფითი შედეგები, მათ შორის, ჯარიმები, გაყინული საბანკო ანგარიშები და ნებართვების გაუქმება.

გარდა ამისა, საქართველოს სასამართლო სისტემამ რეფორმის რამდენიმე ეტაპი გაიარა, რომლის ფარგლებშიც მოხდა რეფორმა იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს დეპოლიტიზირების მიმართულებით, შეიცვალა „საერთო სასამართლოების შესახებ“ კანონი, საქმეთა განაწილების ელექტრონული წესის ამოქმედება და მოხდა სხვა მნიშვნელოვანი ცვლილებები. მიუხედავად ამისა, დღემდე არსებობს ლეგიტიმური კითხვები სასამართლოს მიუკერძოებლობას, ეფექტურობასა და კვალიფიკაციასთან მიმართებით. საქართველოში დავის გადაწყვეტის ალტერნატიული საშუალებებისადმი ნდობის ნაკლებობის და სასამართლოში ადამიანური რესურსების სიმცირის გამო, სასამართლო პროცესები შეიძლება გაგრძელდეს წლების განმავლობაში. როგორც წესი, სხვა ქვეყნებთან შედარებით (კერძოდ, ევროპა და შეერთებული შტატები), საქართველოს სასამართლოების მოსამართლეებს ნაკლები გამოცდილება აქვთ კომერციულ და კორპორაციულ სამართალში. გადახდისუნარიობის სამართალი და სასამართლო პრაქტიკა შედარებით მწირია, რაც ქმნის დამატებით გაურკვევლობებს კრედიტორებისათვის. სასამართლო პრეცედენტებს არ აქვს სავალდებულო ძალა შემდგომ გადაწყვეტილებებზე და კომპანიები რჩებიან საკანონმდებლო ხელისუფლების რეაგირების იმედად. გაურკვევლობამ საქართველოს სასამართლო სისტემაში შესაძლებელია ნეგატიურად იმოქმედოს საქართველოს ეკონომიკაზე, რამაც, თავის მხრივ, შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და ოპერაციების შედეგებზე.

1. 4. 2. გადახდისუნარიობის მარეგულირებელი კანონმდებლობა საქართველოში საკმაოდ განუვითარებელია, რამაც შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ინვესტორების მიერ ამონაგების მიღებაზე.

საქართველოში საწარმოთა (გარდა კომერციული ბანკების, არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულების და სადაზღვევო კომპანიების) გადახდისუნარიობის მარეგულირებელი ძირითადი საკანონმდებლო აქტია „გადახდისუნარიობის საქმის წარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონი, რომლის საფუძველზეც „ობლიგაციების“ ინვესტორები ჩაითვლებიან უზრუნველყოფილ კრედიტორებად და განთავსდებიან კრედიტორთა მე-4 რიგში. გადახდისუნარიობის დღეს მოქმედი სისტემის ერთ-ერთ დიდ ნაკლად სახელდება ის, რომ გადახდისუნარიობისას იკარგება სამოქალაქო კოდექსით განმტკიცებული კრედიტორთა რიგითობის პრინციპი, რაც ნიშნავს რომ ამონაგები თანხა ნაწილდება არა უზრუნველყოფის რიგითობის მიხედვით, არამედ ზოგადად უზრუნველყოფილი კრედიტორების (მათი უზრუნველყოფის რიგითობის მიუხედავად) მოთხოვნების პროპორციულად, რაც ზიანს აყენებს კრედიტორთა ინტერესებს და პროცესს განუჭვრეტადს ხდის.

იმ შემთხვევაში, თუ არ განხორციელდება გადახდისუნარიობის სისტემის დეკლარირებული რეფორმა ან თუ რეფორმის ფარგლებში არ შენარჩუნდება უზრუნველყოფის სამოქალაქო კოდექსით გათვალისწინებული რიგითობა, „ემიტენტის“ პოტენციურმა გადახდისუნარიობამ შესაძლოა არსებითად უარყოფით გავლენა მოახდინოს ინვესტორების უფლებებზე ან მათ მიერ ინვესტირებული თანხების ამოღების შესაძლებლობაზე.

1. 4. 3. საქართველოს საგადასახადო სისტემაში არსებულმა გაურკვევლობამ შეიძლება გამოიწვიოს გადასახადების ან ჯარიმების დაკისრება „კომპანიაზე“ და შესაძლებელია ცვლილებები შევიდეს არსებულ საგადასახადო კანონმდებლობასა და პოლიტიკაში.

საქართველოში პირველი საგადასახადო კოდექსი 1997 წელს იქნა მიღებული, ხოლო ამჟამად მოქმედი საგადასახადო კოდექსი 2010 წელსაა მიღებული და ძალაში 2011 წლის 1 იანვრიდან შევიდა. შედეგად, საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის აღსრულების გაცილებით უფრო მოკლე გამოცდილება გააჩნია ვიდრე განვითარებული საბაზრო ეკონომიკის მქონე ქვეყნებს, სადაც საგადასახადო კანონმდებლობის პრაქტიკა ათწლეულების და ზოგიერთ შემთხვევაში საუკუნეების განმავლობაში ჩამოყალიბდა. აღნიშნული

ფაქტი წარმოშობს გამოწვევებს კომპანიების მიერ საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნების დაცვასთან დაკავშირებით, რამდენადაც აღნიშნული მოთხოვნები ხშირად გაუგებარია და არსებობს მათი სხვადასხვანაირი ინტერპრეტაციის შესაძლებლობა. შესაბამისად, კომპანიებისთვის არსებობს იმის რისკი, რომ საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნების დასაცავად მათ მიერ განხორციელებულ ქმედებებს საგადასახადო ორგანოები ჩათვლიან არასათანადოდ.

გარდა ამისა, საგადასახადო კანონმდებლობაში შედის ცვლილებები და შესწორებები, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს უჩვეულო სირთულეები „კომპანიისა“ და მისი ბიზნესისთვის. ახალი საგადასახადო კოდექსი ძალაში შევიდა 2011 წლის 1 იანვარს. 2017 წლის 1 იანვრიდან ამოქმედდა ე. წ. „ესტონური მოდელი“, რომლის საფუძველზეც საწარმოები გათავისუფლდნენ მოგების გადასახადისგან გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ისინი ახორციელებენ დივიდენდის გაცემას. ამასთან, შეიცვალა „დღგ“-ს გადახდასთან დაკავშირებული რეგულაციები, მათ შორის, დამატებული ღირებულების გადასახადით დაბეგვრის ობიექტი გახდა ავანსები (გარდა გრძელვადიანი რეგულარული მომსახურების ფარგლებში გადახდილი ავანსებისა).

სამინისტროებსა და სამთავრობო ორგანოებში, მათ შორის, საგადასახადო ორგანოებში, არსებობს განსხვავებული მოსაზრებები საგადასახადო კოდექსის სხვადასხვა დებულებების ინტერპრეტაციასთან დაკავშირებით, რაც ქმნის გაურკვევლობასა და გაუგებრობას მათ მნიშვნელობასთან დაკავშირებით. თუმცა, საქართველოს საგადასახადო კოდექსი იძლევა საგადასახადო ორგანოებისთვის მიმართვის შესაძლებლობას, გადასახადის გადამხდელის მიერ დაყენებული საგადასახადო საკითხების წინასწარ გადაწყვეტის მიზნით. „კომპანია“ თვლის, რომ ის ამჟამად და წარსულშიც სრულად იცავდა საგადასახადო კანონმდებლობის მოთხოვნებს, თუმცა არსებობს შესაძლებლობა, რომ საგადასახადო ორგანოები განსხვავებულ ინტერპრეტაციას მისცემენ კანონმდებლობის მოთხოვნებს, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს „კომპანიაზე“ გადასახადების ან ჯარიმების დაკისრება. არსებობს ასევე იმის რისკი, რომ „კომპანიას“ შესაძლებელია ჯარიმები და საურავები დაეკისროს რეგულარული საგადასახადო შემოწმების შედეგად.

ამასთან, საგადასახადო კანონმდებლობა და მთავრობის საგადასახადო პოლიტიკა შეიძლება შეიცვალოს მომავალში, მათ შორის, მთავრობის ცვლილების შედეგად. ამგვარმა ცვლილებებმა შეიძლება მოიცვას ახალი გადასახადების დაწესება ან გადასახადების გაზრდა „კომპანიის“ ან „კომპანიის“ კლიენტების მიმართ, რამაც შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე.

1. 4. 4. შესაძლებელია წარმოიქმნას გამოწვევები „DCFTA“-ის საფუძველზე საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის კუთხით.

2014 წლის 27 ივნისს საქართველომ ევროკავშირთან ხელი მოაწერა „ასოცირების ხელშეკრულებას“ და გახდა „ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის შესახებ შეთანხმების“ („DCFTA“) მხარე, რაც გულისხმობს ევროკავშირთან ვაჭრობის ლიბერალიზაციას. მოსალოდნელია, რომ „ასოცირების ხელშეკრულების“ განხორციელება შექმნის ახალ ბიზნეს-შესაძლებლობებს, თუმცა შესაძლებელია ასევე წარმოშვას გამოწვევები ბიზნესისთვის, მეურნეობისთვის და სახელმწიფოსთვის. „ასოცირების ხელშეკრულების“ და „DCFTA“-ის განხორციელების მიზნით, საქართველო შეიძლება ვალდებული გახდეს მოახდინოს თავისი კანონმდებლობის ჰარმონიზაცია ევროკავშირის ფინანსური სექტორის მარეგულირებელ კანონმდებლობასთან და მოსალოდნელია, რომ აღნიშნული ჰარმონიზაციის პროცესი გარკვეულ გამოწვევებთან იქნება დაკავშირებული.

მას შემდეგ, რაც საქართველო 2000 წელს გახდა „WTO“-ს წევრი, იგი ეტაპობრივად ახდენდა თავისი ვაჭრობის მარეგულირებელი კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობის ნორმებთან და პრაქტიკასთან ჰარმონიზაციას. უახლესი საკანონმდებლო ცვლილებები მოიცავს 2013 წელს საქართველოს შრომის კოდექსში შეტანილ ცვლილებებს, რაც ემსახურებოდა საქართველოს შრომითი კანონმდებლობის „ასოცირების ხელშეკრულებით“ და „DCFTA“-ით ნაკისრ ვალდებულებებთან დაახლოებას. აღნიშნული ცვლილებებით დამსაქმებლებს დაეკისრათ ზეგანაკვეთური სამუშაოს ანაზღაურების ვალდებულება, ასევე გაიზარდა ხელშეკრულების შეწყვეტის შედეგად დასაქმებულისთვის გადასახდელი კომპენსაციის ოდენობა (ერთი თვის ხელფასიდან ორი თვის ხელფასამდე), გამყარდა დასაქმებულის უფლებები დამსაქმებლის გადაწყვეტილების

სასამართლოში გასაჩივრებასთან დაკავშირებით, აიკრძალა სამსახურიდან განთავისუფლება ობიექტური მიზეზის არსებობის გარეშე, გარანტირებულ იქნა საბაზისო სამუშაო პირობები და დაწესდა შრომის უსაფრთხოების რეგულაციები. კანონმდებლობაში შესული ცვლილებებით ასევე გაძლიერდა კონკურენციის სფეროს მარეგულირებელი სამართალი, რამაც შეიძლება შეზღუდოს „კომპანიის“ შესაძლებლობა გაზარდოს თავისი საბაზრო წილი.

ასევე, შესაძლებელია სხვა ცვლილებები განხორციელდეს მთავრობის პოლიტიკაში, მათ შორის, ცვლილებები შეიძლება შეეხოს ადრე გამოცხადებული სამთავრობო ინიციატივების განხორციელებას. გარდა ამისა, „ასოცირების ხელშეკრულების“ განხორციელება შეიძლება მძიმე ტვირთად დააწვეს მარეგულირებელ ორგანოებს, მოხდეს მათი რესურსების გადახრა მიმდინარე რეფორმებიდან და შეამციროს ამ ორგანოების ეფექტურობა.

ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის მიზნით განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებების შედეგად, „კომპანია“ შესაძლებელია ვალდებული გახდეს შესაბამისად შეცვალოს თავისი პოლიტიკა და პროცედურები, რათა შესაბამისობაში იყოს ამგვარი საკანონმდებლო ცვლილებების მოთხოვნებთან. „კომპანია“ ვარაუდობს, რომ ცვლილებები მომავალშიც გაგრძელდება, თუმცა შეუძლებელია იმის პროგნოზირება, თუ რა გავლენას მოახდენს ამგვარი ცვლილებები „კომპანიაზე“ და რამდენად შეძლებს „კომპანია“ დაიცვას ამგვარი ცვლილებებით განსაზღვრული მოთხოვნები.

1. 4. 5. კორუფციასთან ბრძოლის, მათ შორის, მექრთამეობასთან ბრძოლის კანონებთან შესაბამისობაში შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის რეპუტაციასა და ბიზნესზე.

კომპანიას აქვს ვალდებულება აწარმოოს საქმიანობა კორუფციასა და მექრთამეობასთან ბრძოლის კანონების შესაბამისად. რეგულაციასთან შესაბამისობისთვის საჭირო ნაბიჯების გადადგმის მიუხედავად, კომპანია მაინც დგას რისკის წინაშე, რომ რომელიმე დაინტერესებულმა მხარემ ჩაიდინოს ისეთი ქმედებები ან დაამყაროს ისეთი ურთიერთობები, რითიც დაარღვევს ანტიკორუფციულ კანონებს ან/და დადგება აღნიშნული კანონების დარღვევის ბრალდების რისკის წინაშე. იქიდან გამომდინარე, რომ საქართველო განვითარებადი ბაზარია და ამრიგად, კორუფციის უფრო დიდი რისკის წინაშე დგას. „საერთაშორისო გამჭვირვალობის“ 2018 წლის კორუფციის აღქმის ინდექსის მიხედვით, კორუფციის დონე მსოფლიოს ქვეყნებში 1-დან (ყველაზე დაბალი დონე) 180-მდე (ყველაზე მაღალი დონე) არის შეფასებული. აღნიშნულ ჩამონათვალში საქართველო 41-ე ადგილზეა. იქიდან გამომდინარე რომ საქართველო განვითარებადი ქვეყანაა, რეგულაციები შეიძლება მნიშვნელოვნად და არაპროგნოზირებადად შეიცვალოს.

1. 4. 6. ანტიმონოპოლიურმა რეგულაციებმა შესაძლოა უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინოს კომპანიის საქმიანობაზე

საქართველო განვითარებადი ქვეყანაა, ამასთან, ევროკავშირთან გაფორმებული ასოცირების ხელშეკრულების პირობებში მოსალოდნელია ანტიმონოპოლიური კანონის შემდგომი ცვლილებები. უნდა აღინიშნოს, რომ 2014 წლის მარტში არსებითი ცვლილებები შევიდა საქართველოს კანონში „კონკურენციის შესახებ“ („კანონი კონკურენციის შესახებ“).

2014 წლის აპრილში „კონკურენციის შესახებ“ კანონის საფუძველზე შეიქმნა კონკურენციის სააგენტო. კონკურენციის სააგენტო უფლებამოსილია, მონიტორინგი გაუწიოს კერძო ორგანიზაციების მიერ საქართველოს ანტიმონოპოლიური კანონმდებლობის შესრულებას და აქვს უფლებამოსილება „კონკურენციის შესახებ“ კანონის დარღვევის შემთხვევაში კომპანიებს დააკისროს შესაბამისი ჯარიმები. ანტიმონოპოლიური რეგულაციების ცვლილებამ და სააგენტოს მიერ ამ რეგულაციათა აღსრულების პროცესის არაპროგნოზირებადმა ხასიათმა შეიძლება უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ბიზნესზე.

1. 4. 7. თუ მომავალში კომპანია ვერ შეასრულებს ფულის გათეთრებასთან ან ტერორიზმის დაფინანსებასთან დაკავშირებულ რეგულაციებს, ან მისი საქმიანობა რაიმე სახით დაკავშირებული იქნება აღნიშნული ტიპის სქემებთან, აღნიშნულს შეიძლება არსებითი უარყოფითი გავლენა ჰქონდეს კომპანიის საქმიანობაზე.

კომპანიას დანერგილი აქვს სხვადასხვა პროცესები ფულის გათეთრებასთან და ტერორისტული საქმიანობის დაფინანსების ან მასთან ასოცირების აღსაკვეთად. კომპანიას დანერგილი აქვს „იგნობდე შენს მომხმარებელს“ პოლიტიკა და იცავს ყველა მოქმედ საკანონმდებლო მოთხოვნას. მიუხედავად ამისა, არ არსებობს გარანტია, რომ მიღებული ზომები ეფექტური იქნება და კომპანია მომავალში შეასრულებს დროული ანგარიშგების მოთხოვნებს ან/და რომ კომპანია არ იქნება ასოცირებული აღნიშნული ტიპის საქმიანობების დაფინანსებასთან. ამ დარღვევებს შესაძლოა უარყოფითი გავლენა ჰქონდეს კომპანიის საქმიანობაზე. კომპანიას დაეკისროს შესაბამისი არსებითი მარეგულირებელი სანქციები თუ ჯარიმები, რაც თავის მხრივ ფინანსური თუ საოპერაციო ზარალის გარდა უარყოფითად აისახება კომპანიის რეპუტაციაზე.

1. 4. 8. კომპანიის საქმიანობაზე ვრცელდება კომპლექსური და ცვალებადი კანონები თუ რეგულაციები, რომლებიც ეხება პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობის, მონაცემთა დაცვის და სხვა საკითხებს.

საქართველოს კანონი პერსონალური მონაცემების დაცვის შესახებ განსაზღვრავს მომხმარებელთა შესახებ პერსონალური ინფორმაციის მესამე მხარეებისთვის გადაცემის რეგულაციებს. კომპანია მუდმივად ზრუნავს თანამშრომლებისთვის ინფორმაციის მიწოდებაზე პირადი ცხოვრების ხელშეუხებლობასთან, მონაცემთა დაცვასა და სხვა საკითხებთან დაკავშირებით მოქმედი კანონებისა და რეგულაციების თაობაზე. მიუხედავად ამისა, არ არსებობს გარანტია, რომ ყველა თანამშრომელი დაიცავს აღნიშნულ კანონებსა და რეგულაციებს. თუ მომავალში კომპანიის თანამშრომლები არ დაიცავენ აღნიშნულ რეგულაციებს, კომპანიას შეიძლება დაეკისროს მნიშვნელოვანი საურავები ან სხვა ჯარიმები დაეკისროს, რამაც შეიძლება არსებითად დააზარალოს მისი რეპუტაცია და არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს მის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებზე, პერსპექტივებსა თუ ფულად ნაკადებზე.

შესაბამისი რეგულაციებისა და კანონმდებლობის თანახმად პერსონალური ინფორმაციის გადამოწმება მოითხოვს ინდივიდის წინასწარ თანხმობას, რაც კომპანიის მიერ რეგულირდება შესაბამისად გაწერილი პოლიტიკით. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში მსგავსი თანხმობის არსებობის მიუხედავად შესაძლოა ინდივიდმა კომპანიის მიერ ინფორმაციის მოძიება მაინც მიიჩნიოს უსაფუძვლოდ და კომპანიას ბრალი დასდოს რეგულაციის დარღვევაში. ამასთან არსებობს რისკი აღნიშნული თანხმობის ყველა საჭირო შემთხვევაში არარსებობისა. აღნიშნული რისკების მატერიალიზება თავის მხრივ ეჭვის ქვეშ აყენებს კომპანიის რეპუტაციას და მას შესაძლოა საურავები ან სხვა მნიშვნელოვანი ჯარიმები დაეკისროს. ზემოთაღნიშნულმა კი შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს მის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებზე, პერსპექტივებსა თუ ფულად ნაკადებზე.

1. 5. მარეგულირებელ გარემოსთან დაკავშირებული რისკები

1. 5. 1. საქართველოში სალიზინგო ბაზარი ამჯერად არარეგულირებულია, ამასთან გარკვეულ ეტაპზე აღნიშნული სექტორი შეიძლება საზედამხედველო რეგულაციების საგანი გახდეს.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს სალიზინგო ბაზარი არ ექვემდებარება რეგულატორის ზედამხედველობას. ბოლო წლებში აღნიშნული ბაზრის განვითარებასთან ერთად საკმაოდ გაიზარდა კომპანიების საქმიანობის მასშტაბები და, შესაბამისად, თავად ბაზარი. თავის მხრივ ის ფაქტი, რომ სექტორი არ არის რეგულირებადი აჩენს გარკვეულ რისკებს აღნიშნული კომპანიის საქმიანობასთან დაკავშირებით. კომპანიაზე არ ვრცელდება ესა თუ ის სტანდარტული მოთხოვნები, ამა თუ იმ მაჩვენებლების დაკმაყოფილების ვალდებულება და ა.შ. შესაბამისად, თავის მხრივ ისეთ კომპანიაში ინვესტიციის განხორციელება, რომლის საქმიანობაც არარეგულირებულია გარკვეულ რისკებს მოიცავს, რადგან ზედამხედველის არსებობა თავის მხრივ განაპირობებს სექტორის გარკვეულ სისტემატიზაციას და სექტორისთვის დამახასიათებელი რისკების მიტიგაციას თუ მუდმივ მეთვალყურეობას.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ბოლო წლებში საქართველოს სალიზინგო ბაზარი გაიზარდა, შესაბამისად, აღნიშნული სექტორის სისტემური მნიშვნელობა იმატებს. აქედან გამომდინარე, არ არის გამორიცხული, რომ მომავალში სექტორი არ დაექვემდებარება ამა თუ იმ საზედამხედველო ორგანოს რეგულაციებს. აღნიშნულმა,

შეიძლება თავის მხრივ წარმოშვას გარკვეული ხარჯები ან სირთულეები, კომპანიის მიერ ახალი რეგულაციების დაკმაყოფილებისა და მათთან შესაბამისობის ჭრილში. თუ კომპანია ვერ მოახერხებს დანერგულ საზედამხედველო ცვლილებებთან საქმიანობის შესაბამისობაში მოყვანას, აღნიშნულ დარღვევებს შესაძლოა უარყოფითი გავლენა ჰქონდეს კომპანიის საქმიანობაზე. კომპანიას დაეკისროს შესაბამისი არსებითი მარეგულირებელი სანქციები თუ ჯარიმები, რაც თავის მხრივ ფინანსური თუ საოპერაციო ზარალის გარდა უარყოფითად აისახება კომპანიის რეპუტაციაზე.

1. 5. 2. ძირითადი რეგულაციები, რომლებმაც შესაძლოა მოახდინონ ნეგატიური გავლენა კომპანიის მიერ დაფინანსებულ სექტორებზე, რაც შესაბამისად აისახება კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე

1. 5. 2. 1. კომპანიის პორტფელის მნიშვნელოვანი ნაწილი მშენებლობის სექტორზე მოდის. ამ სექტორთან პირდაპირ ან ირიბად დაკავშირებულმა სხვადასხვა რეგულაციებმა შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე.

საქართველოს ეროვნული ბანკის ახალი რეგულაციები „პასუხისმგებლიანი დაკრედიტების“ პროცედურების დანერგვას ისახავს მიზნად. თავის მხრივ აღნიშნული რეგულაციების დანერგვამ შეიძლება გამოიწვიოს საქართველოს სამშენებლო სექტორში მოქმედი კომპანიების შემოსავლები. ბინის შეძენის მსურველების ნაწილი შეიძლება ვერ აკმაყოფილებდეს კანონმდებლობით მოთხოვნილ შეზღუდვებს და, შესაბამისად, ვერ მოიპოვოს უძრავი ქონების შესასყიდად საჭირო სესხი. აღნიშნული გამოიწვევს ბაზარზე მოთხოვნის და შესაბამისი სექტორის შემოსავლების შემცირებას.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ცვლილებები შევიდა „მშენებლობის ნებართვის გაცემის წესისა და სანებართვო პირობების შესახებ“ დადგენილებაში. ამ ცვლილებების შედეგად, როგორც ნებართვის აღების პროცედურები, ასევე მშენებლობის წარმართვის მოთხოვნები საკმაოდ გამკაცრდა. იქიდან გამომდინარე, რომ საქართველო განვითარებად ქვეყანაა და მას ევროკავშირთან გაფორმებული აქვს ასოცირების ხელშეკრულება, გამორიცხული არ არის, რომ მშენებლობასთან დაკავშირებული რეგულაციები კიდევ უფრო გამკაცრდეს. რეგულაციების დაცვა შეიძლება გაუჭირდეთ კომპანიის არსებულ ან პოტენციურ კლიენტებს, რაც თავის მხრივ უარყოფითად აისახება არა მხოლოდ კლიენტის, არამედ თავად კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე.

1. 5. 2. 2. ახალმა რეგულაციამ, რომელიც ავტომობილების სავალდებულო ტექდათვალიერებას ეხება, შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ბიზნესზე

2019 წლის 1-ლი იანვრიდან ძალაში შევიდა რეგულაცია, რომლის თანახმადაც ყველა სახის ავტოსატრანსპორტო საშუალებისთვის სავალდებულო გახდა ტექდათვალიერების გავლა. ავტომობილები ჯამში 12 პარამეტრზე შემოწმდება. მათ შორის ავტომობილის კომპლექტაციაზე: ცეცხლმაქრი, სააფთიაქო ყუთი და სხვა. აუცილებელ პარამეტრებს შორისაა გამართული სამუხრუჭე სისტემა, საჭის მართვის მექანიზმი, საქარე მინები, და ა.შ. 4 წლამდე ავტომობილები სავალდებულო ტექდათვალიერებას არ ექვემდებარება.

უნდა აღინიშნოს, რომ 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით კომპანიის სასესხო პორტფელის 26%-მდე ავტომობილების ლიზინგებია. შესაბამისად, არსებობს რისკი, რომ ამ ავტომობილების ნაწილი ვერ შეძლებს საჭირო მოთხოვნების დაკმაყოფილებას, რაც თავის მხრივ მნიშვნელოვნად შეამცირებს მათ ღირებულებას. სესხის გადაუხდელობის შემთხვევაში კი, აღნიშნული აქტივის რეალიზაციიდან მიღებულ თანხას შეამცირებს და გაზრდის კომპანიის მიღებულ ზარალს. არსებითმა ზარალმა კი თავის მხრივ შესაძლოა უარყოფითი გავლენა მოახდინოს კომპანიის საქმიანობაზე, მის ფინანსურ თუ საოპერაციო შედეგებზე.

1. 6. დარგი, რომელშიც კომპანია საქმიანობს, უფრო და უფრო კონკურენტული ხდება

საქართველოს ლიზინგის ინდუსტრია უფრო სწრაფად ვითარდება და სულ უფრო კონკურენტული ხდება. მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნულ ინდუსტრიას განვითარების დიდი პოტენციალი აქვს და კომპანიას ბაზარზე მოწინავე პოზიციები უჭირავს, არ არსებობს იმის გარანტია, რომ კომპანია შეძლებს შემდგომ განვითარებას, სტრატეგიის დანერგვას ან აღნიშნული პოზიციის შენარჩუნებას გრძელვადიან პერიოდში. კომპანიის ზოგიერთ კონკურენტს ხელი მიუწვდება მნიშვნელოვან ფინანსურ რესურსებზე, ხოლო იმ შემთხვევაში თუ აღნიშნული ფინანსური სახსრები არსებითად განსხვავებული იქნება კომპანიის ხელთ არსებული მმართველობითი რესურსებისგან კომპანიას შეიძლება გაუძნელდეს საკუთარი პოზიციის დაცვა და შემდგომი გამყარება ბაზარზე. ამასთან, კონკურენტ კომპანიებს შეიძლება ჰქონდეთ მომხმარებელთა უფრო ფართო ქსელები და ურთიერთობები, ფინანსური სახსრების მოზიდვის უფრო დაბალი ფინანსური ხარჯები ან/და რისკებისადმი უფრო მაღალი ტოლერანტობა. შესაბამისად, შეიძლება აღნიშნულმა კონკურენტებმა დაამყარონ მეტი და მნიშვნელოვანი ურთიერთობები, ამასთან უფრო აქტიურად გააკეთონ ფასების შეთავაზება გასაყიდი აქტივებისათვის. გარდა ამისა, კომპანიის ზოგიერთმა კონკურენტმა შესაძლოა პერსპექტიული ლიზინგის მიმღებებს შესთავაზონ უკეთესი პირობები, ვიდრე კომპანიამ.

კომპანია უშუალო კონკურენტების გარდა კონკურენციას უწევს მსხვილ კომერციულ ბანკებსა და ფინანსური მომსახურების სხვა მიმწოდებლებს საქართველოში. აღნიშნულმა დაწესებულებებმა კომპანიის არსებულ ან პოტენციურ კლიენტებს უფრო ხელსაყრელი პირობები შეიძლება შესთავაზონ. გარდა ამისა, კონკურენტული შეთავაზების გაკეთება შეუძლიათ თავად სალიზინგო აქტივის მომწოდებელ კომპანიებს, რაც თავის მხრივ უფრო ამძაფრებს ბაზარზე არსებულ კონკურენციას და უფრო ართულებს კომპანიისთვის მისი პოზიციების შენარჩუნებას ან შემდგომ გამყარებას.

2. ემიტენტის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი რისკები

2.1. საკრედიტო რისკები

2.1.1. აქტივების ხარისხის მნიშვნელოვანმა გაუარესებამ შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ბიზნეს საქმიანობაზე.

კომპანიის სამომავლო განვითარების სტრატეგია მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული მისი სალიზინგო პორტფელის შესაბამის ზრდაზე. აქედან გამომდინარე, კომპანიას გააჩნია აქტივების ზრდასთან ერთად მათი ხარისხის შენარჩუნებისა და ეფექტურად მართვის რისკი. კომპანიის სალიზინგო პორტფელის უდიდესი ფინანსური ლიზინგებისგან შედგება, თუ კომპანია ვერ შეძლებს აქტივების ზრდასთან ერთად პორტფელის ხარისხის შენარჩუნებას აღნიშნულმა შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის შედეგებზე და მის სამომავლო პერსპექტივაზე. კომპანიის ხარისხის ამსახველი ძირითადი მაჩვენებლები მოცემულია ქვევით მოყვანილ ცხრილში, სადაც მოცემულია თითოეული მაჩვენებლის შეფარდება მთლიან პორტფელთან:

	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
ვადაგადაცილებული	24.1%	18.9%	16.6%
უიმედო სესხები	4.3%	3.0%	3.0%
რესტრუქტურირებული	1.1%	1.9%	1.3%
ჩამოწერილი სესხები	0.0%	0.1%	0.1%

2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით კომპანიის მიერ დასაკუთრებული აქტივების წილი კომპანიის მთლიან აქტივებში შეადგენდა 1.6%-ს. იგივე მაჩვენებელი 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 2.7% იყო, ხოლო 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 1.7%. (დასაკუთრებულ აქტივებში შედის ისეთი აქტივები, რომელთა დასაკუთრება მოხდა კლიენტის მხრიდან დავალიანების გადაუხდელობის გამო. აღნიშნულ შემთხვევაში, ხდება შესაბამისი დებიტორული დავალიანების ჩამოწერა, აქტივის გადაფასება და ბალანსზე აღრიცხვა). შესაბამისად, სალიზინგო პორტფელის ხარისხის გაუარესების შემთხვევაში შეიძლება გაიზარდოს კომპანიის მიერ დასაკუთრებული აქტივების პროცენტული წილი მთლიან სალიზინგო პორტფელში. მიუხედავად იმისა, რომ კომპანია მუდმივად აკონტროლებს სალიზინგო პორტფელის ხარისხს და მიმართავს სხვადასხვა ზომებს აღნიშნული რისკის მიტიგაციისთვის არ არსებობს გარანტია, რომ კომპანია მომავალშიც

შემდეგს აღნიშნული რისკის ეფექტურ მიტიგაციას და რომ აღნიშნული არსებითად უარყოფითად არ აისახება კომპანიის სამომავლო გეგმებსა და მის ფინანსურ თუ საოპერაციო საქმიანობის შედეგებზე.

პორტფელის ხარისხის გაუარესება ნაწილობრივ დამოკიდებულია კომპანიის კონტროლს დაუქვემდებარებელ ფაქტორებზე, მათ შორის საქართველოს ეკონომიკური ზრდის ტემპის შენელებაზე ან სხვა მაკროეკონომიკური რყევებზე.

კომპანიის სალიზინგო პორტფელის ხარისხი მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია იმ ეკონომიკურ სფეროებში განვითარებულ მოვლენებზე, რომლებშიც მისი მომხმარებლები ეწევიან ბიზნეს საქმიანობას. მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიის სალიზინგო პორტფელი საკმაოდ დივერსიფიცირებული და მრავალდარგობრივია, ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ცვლილება აღნიშნულ სფეროებში შეიძლება არსებითად უარყოფითად აისახოს კლიენტების ოპერაციებზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და ფულად ნაკადებზე, რაც თავის მხრივ უარყოფით გავლენას მოახდენს მათ მიერ ფინანსური ვალდებულებების შესრულებაზე და კომპანიის ფინანსურ თუ საოპერაციო შედეგებზე.

2.1.2. კომპანიის სალიზინგო აქტივები და ფინანსური უზრუნველყოფა ან გარანტიები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ლიზინგს, შეიძლება არ აღმოჩნდეს საკმარისი, ან შესაძლოა აღნიშნული აქტივების საბაზრო ღირებულება არსებითად შემცირდეს და კომპანიამ ამ ან სხვა მიზეზით სრულად ვერ მოახდინოს მათი რეალიზება.

კომპანიის საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე კომპანია მის ხელთ არსებულ სალიზინგო აქტივებს განიხილავს როგორც უზრუნველყოფას და მხოლოდ განსაკუთრებულად მაღალრისკიან შემთხვევებში მოითხოვს მომხმარებლისგან დამატებით უზრუნველყოფას, რაც უმეტეს შემთხვევაში უძრავ ქონებას წარმოადგენს. სალიზინგო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული საკონტრაქტო პირობების დარღვევის შემთხვევაში, კომპანია უფლებამოსილია, გაყიდოს ამავე ხელშეკრულებით გათვალისწინებული აქტივი. მიუხედავად იმისა, რომ კომპანია სალიზინგო ხელშეკრულების გაფორმების პროცესში ამოწმებს უზრუნველყოფაში დაგირავებულ ქონებას, მისი ღირებულება შეიძლება მნიშვნელოვნად შემცირდეს კომპანიისგან დამოუკიდებელი ფაქტორების ზემოქმედებით, როგორებიცაა მიყენებული ზიანი, ქარბი მიწოდება, დევალვაცია ან ბაზარზე არსებული მოთხოვნის შემცირება.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ მსგავსი რისკი არსებობს კომპანიის გარანტორთა ფინანსური მდგომარეობის თუ გადახდისუნარიანობის მნიშვნელოვან გაუარესებასთან დაკავშირებით. აღნიშნულის შედეგად, შეიძლება არსებითად შემცირდეს ის თანხები, რომლებიც კომპანიას უნდა ამოეღო შესაბამისი გარანტიებით. არ არსებობს გარანტია იმისა, რომ სალიზინგო ხელშეკრულების პერიოდში გარანტორთა ფინანსური მდგომარეობა მოულოდნელად არ გაუარესდება.

თუ მოხდება აღნიშნული რისკების მატერიალიზება და სალიზინგო აქტივების ფასი, ან დამატებითი ფინანსური უზრუნველყოფა თუ გარანტიები, რომლებიც უზრუნველყოფენ ლიზინგს, არასაკმარისი აღმოჩნდება გადასახადების დროულად გადაუხდელობით გამოწვეული დანაკარგის ასანაზღაურებლად, კომპანიას შესაძლოა დასჭირდეს დამატებითი უზრუნველყოფის მოპოვება ლიზინგის მიმღებებისგან, თავდები პირებისგან ან სხვა წყაროებისგან. აღნიშნული უფლება კონტრაქტით არის გათვალისწინებული თუმცა არ არსებობს იმის გარანტია, რომ კომპანია მოახერხებს ასეთი დამატებითი უზრუნველყოფის მოპოვებას.

მსგავსი მოვლენების განვითარების შემთხვევაში კომპანიას შესაძლოა მოუწიოს შესაძლო დანაკარგის რეზერვების მნიშვნელოვნად გაზრდა ან აქტივების ჩამოწერა, რაც თავის მხრივ უარყოფითად აისახება კომპანიის სამომავლო გეგმებზე, მის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე.

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ უზრუნველყოფის დასაკუთრების ან/და მისი შემდგომი რეალიზაციის პროცესი შეიძლება დროში საკმაოდ გაიწელოს აქტივის არალიკვიდურობის თუ სხვა მიზეზის გამო. ამასთან, კომპანიის ზოგიერთი სალიზინგო ხელშეკრულება არ არის საკმარისად უზრუნველყოფილი, ან პირიქით - ჭარბად უზრუნველყოფილია. ქვემოთ მოცემულ ცხრილში ასახულია შესაბამისი უზრუნველყოფები.

უზრუნველყოფის ჩაშლა 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით

	ჭარბად-უზრუნველყოფილი აქტივები		არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები	
ათასი ლარი	აქტივების საბალანსო ღირებულება	აქტივების სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	აქტივების სამართლიანი ღირებულება
სულ ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	197,669	289,480	46,273	38,368

უზრუნველყოფის ჩაშლა 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	ჭარბად-უზრუნველყოფილი აქტივები		არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები	
ათასი ლარი	აქტივების საბალანსო ღირებულება	აქტივების სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	აქტივების სამართლიანი ღირებულება
სულ ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	166,476	253,613	39,688	33,460

უზრუნველყოფის ჩაშლა 2017 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

	ჭარბად-უზრუნველყოფილი აქტივები		არასაკმარისად უზრუნველყოფილი აქტივები	
ათასი ლარი	აქტივების საბალანსო ღირებულება	აქტივების სამართლიანი ღირებულება	აქტივების საბალანსო ღირებულება	აქტივების სამართლიანი ღირებულება
სულ ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	126,186	194,471	19,049	14,390

ქვევით მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია ფინანსური ლიზინგის ჩაშლა აქტივების ტიპების მიხედვით საბალანსო ღირებულებებით:

(000' ლარი)	2019 წლის 30 სექტემბერი	2018 წლის 31 დეკემბერი
მსუბუქი ავტომანქანა	68,393	56,755
საგზაო ტექნიკა	38,964	20,707
სხვა ტექნიკა	37,723	33,539
სატვირთო მანქანები	19,466	7,549
სამედიცინო ტექნიკა	19,044	22,739
მაღალ ტექნოლოგიური ინვენტარი	16,020	8,592
სამრეწველო დანადგარები	15,742	16,206
სამშენებლო ტექნიკა	11,658	17,927
სოფლის მეურნეობის ტექნიკა	6,686	7,015
საბეჭდი ინვენტარი	3,322	3,419
სატრანსპორტო	3,216	5,514
ავეჯი და სხვა ინვენტარი	1,539	2,416
ავტობუსები	715	460
სადისტრიბუციო	641	1,241

ესთეტიკის დანადგარები	546	1,070
ელექტრონული დანადგარები	150	565
სამშენებლო სამრეწველო ტექნიკა	116	450
სულ ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	243,942	206,164

ზემოთაღნიშნული რისკების რეალიზების ან კომპანიის მიერ მათი ეფექტურად მიტიგაციის უუნარობის შემთხვევაში, კომპანიის საქმიანობა, მისი საოპერაციო თუ ფინანსური საქმიანობა შეიძლება არსებითად დაზარალდეს.

2.1.3. ფინანსური ლიზინგის აქტივების შესაძლო გაუფასურების ზარალის რეზერვი შეიძლება არ იყოს საკმარისი მომავალი საკრედიტო დანაკარგების დასაფარავად.

კომპანია ანგარიშგებისთვის იყენებს ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებს ("ზასს") და მათ შესაბამისად ქმნის ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული აქტივების შესაძლო გაუფასურების ზარალის რეზერვს. 2017 წლის ბოლოდან კომპანიამ დანერგა ფასს 9. კომპანიის ფინანსურ ლიზინგთან დაკავშირებული აქტივების გაუფასურების ზარალის ოდენობა განისაზღვრება მისი შიდა რეზერვების პროცედურებისა და პოლიტიკების თანახმად, სხვადასხვა ფაქტორების გათვალისწინებით, როგორებიცაა მომხმარებლების საქმიანობის სფეროს მახასიათებლები, მომხმარებლების გადახდისუნარიანობა, ეკონომიკური გარემო და მისი ზოგადი ტენდენციები, შესაბამისი უზრუნველყოფებისა და გარანტიების ღირებულება.

იქიდან გამომდინარე, რომ საბუღალტრო სტანდარტების თანახმად მომავალი საკრედიტო რისკების შეფასება საჭიროებს მნიშვნელოვან განსჯასა და მიახლოებას, კომპანიამ შესაძლოა სათანადოდ ვერ შეაფასოს მომავალი რისკები და, შესაბამისად, მის მიერ შეფასებული რეზერვი არ იყოს ფაქტობრივი საკრედიტო დანაკარგების დასაფარავად. ამას გარდა, კომპანიის მიერ შექმნილი რეზერვი შეიძლება არასაკმარისი აღმოჩნდეს იმ შემთხვევებშიც, თუ საქართველოს ან რეგიონის ეკონომიკაში გაუთვალისწინებელი არსებითი უარყოფითი რყევები მოხდება, ან თუ სხვა გაუთვალისწინებელი მოვლენები უარყოფითად იმოქმედებს კომპანიის მომხმარებლების ბიზნესზე ან ზოგადად ბაზარზე. აღნიშნული რისკების მატერიალიზების შემთხვევაში, კომპანიას შეიძლება დასჭირდეს დამატებითი რეზერვის შექმნა, რაც თავის მხრივ არსებითად უარყოფითად აისახება მის საქმიანობაზე, საოპერაციო თუ ფინანსურ შედეგებზე.

2.1.4. კომპანიის სადაზღვევო ანაზღაურებამ შესაძლოა სრულად არ აანაზღაუროს პოტენციური ვალდებულებები ან დანაკარგები.

ზოგადად კომპანია, ლიზინგის მიმღებებისგან კონტრაქტით გაწერილი პირობის თანახმად, ითხოვს, რომ მათ აუნაზღაურონ და დააზღვიონ ისეთი ვალდებულებები, რომლებიც კომპანიას შეიძლება წარმოექმნას სალიზინგო აქტივების გამოყენების და მათი ექსპლუატაციის, აგრეთვე ქონებისთვის მიყენებული ზიანის და დანაკარგის გამო. შესაბამისად, მომხმარებლები ვალდებული არიან, შეიძინონ შესაბამისი დაზღვევა სადაზღვევო კომპანიებისგან ან სხვა შემთხვევაში კომპანია დააზღვევს მათ ნაცვლად ლიზინგით გაცემულ აქტივებს, ხოლო სადაზღვევო პრემიის ანაზღაურება მომხმარებელ მოუწევს. კომპანიის პორტფელის 100% დაზღვეულია, საიდანაც უმეტესი - 98% კომპანიის მხრიდან არის დაზღვეული. კომპანია რისკების დასაზღვევად შემდეგი ტიპის დაზღვევებს იყენებს: Casco (ავტოტრანსპორტი/ავტომობილები), Cpm (სამშენებლო მანქანა-დანადგარები), Pro (უძრავი ქონება), Mb (მანქანა-დანადგარების მწყობრიდან გამოსვლა), EE (ელექტრონული მოწყობილობები), აღნიშნული დაზღვევის ტიპები ფარავს ისეთ რისკებს, როგორიც არის საგზაო-სატრანსპორტო შემთხვევები, ხანძარი, აფეთქება, სტიქიური მოვლენები, მესამე პირთა მართლსაწინააღმდეგო ქმედება, თუმცა არ ფარავს აქტივის გაუჩინარების რისკს. სადაზღვევო პოლისის ვადა თავის მხრივ სალიზინგო კონტრაქტის იდენტური უნდა იყოს. კომპანია თავის მხრივ რისკების თავიდან ასაცილებლად კონკრეტული საფრთხის შესაბამისი მიტიგაციისთვის მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში წერს გარკვეული ტიპის შეზღუდვებს სალიზინგო აქტივის გამოყენებასთან დაკავშირებით. კომპანია ლიზინგის საგანს აზღვევს აქტივის მოწოდებიდან, მის კლიენტთან არსებობის სრულ ეტაპზე, შესაბამისად თუ ლიზინგის ხელშეკრულება შეწყდა და მოხდა აქტივის ჩამორთმევა, რომელიც

დასაკუთრებული იქნება კომპანიის მართვაში არსებულ ტერიტორიაზე, ესეთ აქტივებზე წყდება აქტივის დაზღვევა. აღნიშნული ზომების გატარების მიუხედავად არ არსებობს იმის გარანტია, რომ აღნიშნული ნაბიჯები ეფექტური აღმოჩნდება ან, რომ კომპანიას არ წარმოექმნება შემდგომი პრეტენზიები. შესაბამისად, მომხმარებლები ვალდებული არიან, შეიძინონ შესაბამისი დაზღვევა სადაზღვევო კომპანიებისგან. სადაზღვევო პოლისის ვადა თავის მხრივ სალიზინგო კონტრაქტის იდენტური უნდა იყოს. კომპანია თავის მხრივ რისკების თავიდან ასაცილებლად კონკრეტული საფრთხის შესაბამისი მიტიგაციისთვის მომხმარებელთან გაფორმებულ ხელშეკრულებაში წერს გარკვეული ტიპის შეზღუდვებს სალიზინგო აქტივის გამოყენებასთან დაკავშირებით. აღნიშნული ზომების გატარების მიუხედავად არ არსებობს იმის გარანტია, რომ აღნიშნული ნაბიჯები ეფექტური აღმოჩნდება ან, რომ კომპანიას არ წარმოექმნება შემდგომი პრეტენზიები.

ამასთან, არ არსებობს იმის გარანტია, რომ ლიზინგის მიმღებების მიერ შესყიდული დაზღვევა ან/და კომპანიის მიერ გაწეული რომელიმე პირობითი დაზღვევა ადეკვატური ან საკმარისი იქნება იმისათვის, რომ დაფაროს ყველა სახის პრეტენზია, რომელიც შეიძლება მომავალში კომპანიის წინაშე წარმოიქმნას. ნებისმიერ არსებით სადაზღვევო დანაკარგის აუნაზღაურებლობას ან ლიზინგის მიმღების მხრიდან მისი ვალდებულების არ აღიარებამ შეიძლება შეამციროს კომპანიის შემოსავლები, წარმოუქმნას დამატებითი ვალდებულებები და არსებითად უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე, მის გადახდისუნარიანობასა და სამომავლო გეგმებზე.

2. 1. 5. კლიენტების კონცენტრაციის რისკი

2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით კომპანიის პორტფელის 20.5% (31/12/2018: 16.1%) ათ კლიენტზეა კონცენტრირებული. ამასთან, კომპანიამ შეიძლება გააზრებულად ან გაუაზრებლად გასცეს აქტივები ლიზინგით ერთი და იმავე აქციონერის დაქვემდებარებაში არსებული კომპანიების ჯგუფებზე, რითიც კიდევ უფრო გაზარდოს კონცენტრაცია და შესაბამისად პორტფელის რისკიც.

2. 1. 6. სექტორზე დამოკიდებულების რისკი

რისკების მიტიგაციისთვის აუცილებელია დივერსიფიცირებული სალიზინგო პორტფელის ქონა. მიუხედავად იმისა, რომ კომპანია მუდმივად ცდილობს აღნიშნული მრავალფეროვანი პორტფელის შენარჩუნებას შეიმჩნევა გარკვეული სექტორების შედარებით მაღალი კონცენტრაცია სალიზინგო პორტფელში. 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით კომპანიის სალიზინგო პორტფელის 35% მოდის საცალო და სხვა ლიზინგებზე, ხოლო 20% კონცენტრირებულია მშენებლობასა და უძრავ ქონებაზე.

2. 1. 7. კლიენტის გადახდისუნარიანობის რისკი

კლიენტებს ან მათ აქციონერებს შეიძლება ჰქონდეთ ცუდი საკრედიტო ისტორია ან მომავალში გაუთვალისწინებელი მოვლენების გამო გაუუარესდეთ აღნიშნული ისტორია. რაც თავის მხრივ მოიცავს ვადაგადაცილებულ გადასახადებსა და დაუფარავ ვალდებულებებს, რაც მათ კრედიტუნარიანობას მნიშვნელოვანი რისკის ქვეშ აყენებს.

2. 1. 8. აქტივების ღირებულების შეფასებასთან დაკავშირებული რისკები

კომპანია ზოგადად აქტიურად თანამშრომლობს კვალიფიციურ და სანდო მომწოდებლებთან. მიუხედავად ამისა, პორტფელის აქტივების გარკვეული ნაწილი, მეორადი აქტივებისგან შედგება; რიგ შემთხვევებში მომხმარებელს ნაკლებად ცნობილი მწარმოებელი უფრო შეღავათიან ფასს სთავაზობს. აღნიშნულ შემთხვევებში მნიშვნელოვანია შესაბამის აქტივის სანდო და რეალური შეფასება. საოპერაციო მიზნებისთვის აქტივს აფასებს კომპანიის შემფასებელთა ჯგუფი. მიუხედავად აღნიშნული ჯგუფის კვალიფიციურობისა, არსებობს რისკი, რომ მათ მიერ დადგენილი ღირებულებები, არ ემთხვეოდეს აქტივის სამართლიან ღირებულებას. ამას გარდა, ჩამოწერილი აქტივების შეფასების მიზნით კომპანია დამოუკიდებელი შემფასებლების მომსახურებას იყენებს. ამ შემთხვევაშიც არსებობს იმის რისკი, რომ აღნიშნული შეფასება

სრული სიზუსტით არ ასახავდეს აქტივების სამართლიან ღირებულებას. აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ საშემფასებლო საქმიანობა საქართველოში არ რეგულირდება, გარდა კომერციული ბანკებისთვის, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გაწერილი რეგულაციისა. ეს კი თავის მხრივ დამატებით რისკს წარმოქმნის აქტივების ღირებულების სწორ და სამართლიან შეფასებასთან დაკავშირებით.

2.2. საოპერაციო რისკები

2.2.1. კომპანიის რისკების მართვის და შიდა კონტროლის სისტემების გაუმართავობის შემთხვევაში, კომპანიამ შეიძლება ვერ მოახერხოს ყველა რისკის ეფექტური მიტიგაცია

კომპანიის ბიზნესის განვითარებასთან ერთად იმატებს იმ რისკების ოდენობა და კომპლექსურობა, რომლებიც კომპანიის საქმიანობასთან არის დაკავშირებული. კომპანია მუდმივ რეჟიმში მუშაობს მისი რისკების მართვის სისტემის დახვეწაზე, თუმცა მაინც არსებობს იმის რისკი, რომ კომპანია ვერ მოახერხებს მისი ყველა არსებითი რისკის ეფექტურ მიტიგაციას. კომპანიას მკაცრად აქვს გაწერილი რისკის მართვის პოლიტიკა და განსაკუთრებული პასუხისმგებლობით ეკიდება ახალი დარგის დამატებას ან ახალ მომხმარებელთან ურთიერთობის დამყარებას. მიუხედავად ამისა ახალი პროდუქტების დანერგვისა თუ ახალი მომხმარებლის შეძენის ფონზე, კომპანიამ შეიძლება ვერ მოახერხოს ყველა პოტენციური რისკის იდენტიფიცირება და შეფასება. რისკების მართვა და კონტროლი ზოგადად მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია ისტორიულ გამოცდილებაზე, საბაზრო ქცევის ცნობაზე და წარსულში მომხდარ მოვლენებზე. მიუხედავად წარსული გამოცდილებისა, არ არსებობს გარანტია, რომ გამართლდება კომპანიის ვარაუდები ისტორიული მონაცემების საფუძველზე.

კომპანიას გააჩნია მართვის სხვა მეთოდები, თუმცა ისინი დამოკიდებულია ბაზრებთან, მომხმარებლებთან ან სხვა რელევანტურ საკითხებთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეფასებაზე და ეს ინფორმაცია შესაძლოა იყოს არაზუსტი, არასრული, მოძველებული ან არასწორად შეფასებული.

კომპანიის რისკების მართვის და შიდა კონტროლის პოლიტიკამ შესაძლოა ეფექტიანად ვერ შეამციროს ყველა ტიპის არსებითი რისკები, მათ შორის გაუთვალისწინებელი რისკები და ის რისკები, რომელთა შესახებ კომპანიას არ აქვს ინფორმაცია. კომპანიის მიერ ჩამოყალიბებული სხვადასხვა წესები და პროცედურები შეიძლება არ იყოს სრულად ეფექტიანი. კომპანიის რისკის მართვის ან შიდა კონტროლის პროცესებში ნებისმიერი სახის არსებითმა დარღვევამ ან ჯამურმა არსებითმა დარღვევამ შეიძლება უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე და საქმიანობის შედეგებზე.

2.2.2. კომპანიის საქმიანობის წარმატება მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული მისი საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების სათანადო ფუნქციონირებაზე.

საინფორმაციო ტექნოლოგიების მუდმივ განვითარებასთან ერთად იზრდება იმ რისკების კომპლექსურობაც, რომლებიც შეიძლება განაპირობებდნენ საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების შეფერხებას და მათ დარღვევას. აღნიშნული სისტემების დარღვევის საფრთხეები მოიცავს, მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგით: კომპიუტერული ვირუსები, არავტორიზებული წვდომები, სერვერის ფიზიკური დაზიანება და კომპიუტერული პროგრამის ან აპარატურის გაუმართაობა. შეფერხებამ აღნიშნულ სისტემებში შეიძლება ხელი შეუშალოს მომხმარებლების სწრაფ მომსახურებას, სწორ ანგარიშგებას, მომხმარებლის პირადი ინფორმაციის დაცვას. ნებისმიერი მსგავსი შეფერხება უარყოფითად აისახება კომპანიის რეპუტაციაზე და იწვევს მომხმარებლის ნდობის შემცირებას კომპანიის ბიზნესის მიმართ. აღნიშნული რისკის მატერიალიზებამ შეიძლება მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებზე, პერსპექტივებსა თუ ფულად ნაკადებზე.

შესაძლოა კომპანიამ ფინანსური თუ სხვა შეზღუდვების გამო ვერ შეძლოს საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემების შემდგომი განვითარება, პროგრამული უზრუნველყოფის დახვეწა და დაცვის სისტემების სრულყოფა. აღნიშნული არსებითად უარყოფით გავლენას იქონიებს კომპანიის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებზე, პერსპექტივებსა და მის ფულად ნაკადებზე.

2. 2. 3. კომპანიამ შესაძლოა დროულად ვერ აღმოაჩინოს ან თავიდან ვერ აიცილოს მისი თანამშრომლების ან მესამე პირების მიერ თაღლითობის ან სხვა არასათანადო საქციელის ჩადენა

კომპანიას გააჩნია რისკი მესამე მხარის ან თანამშრომლების მიერ ჩადენილ თაღლითობასთან ან სხვა არასათანადო საქციელთან დაკავშირებით. კომპანიამ შესაძლოა დროულად ვერ აღკვეთოს ან ვერ აღმოაჩინოს ეს დარღვევები. აღნიშნულმა შეიძლება გამოიწვიოს მატერიალური ფინანსური ზიანი კომპანიისთვის ან/და ხელისუფლების ორგანოების მხრიდან მისთვის არსებითი სანქციების დაკისრება. ფინანსურ ზარალთან ერთად მოსალოდნელია რეპუტაციის დაზიანება. ყოველივე აღნიშნულმა კი ერთად ან ცალ-ცალკე შეიძლება არსებითი უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის სამომავლო გეგმებზე და მის საქმიანობაზე. კომპანიას დანერგილი აქვს შესაბამისი რისკების მართვის სისტემები, საინფორმაციო ტექნოლოგიების სისტემები და შიდა კონტროლის პროცედურები. აღნიშნული მიზნად ისახავს, მუდმივ რეჟიმში აკონტროლოს კომპანიის ოპერაციები, უზრუნველყოს მისი შესაბამისობა მოქმედ კანონებსა თუ რეგულაციებთან. მიუხედავად ამისა, არსებობს რისკი, რომ აღნიშნული სისტემები არ აღმოაჩენდეს ეფექტური ან/და საკმარისი და კომპანიამ დროულად ან საერთოდ ვერ მოახერხოს დარღვევების ან საეჭვო გარიგებების იდენტიფიცირება. ამასთან, შესაბამისი პრევენციული ზომების გატარების მიუხედავად მესამე მხარის ან თანამშრომლის მიერ თაღლითობის ან სხვა არასათანადო საქციელის ჩადენის შესაძლებლობა სრულად არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს და გარდა არსებობს რისკი, რომ კომპანიამ ვერ მოახერხოს აღნიშნული ქმედებების პრევენცია. ამასთან, არსებობს რისკი, რომ კომპანიამ ვერ აღმოაჩინოს უკვე ჩადენილი დარღვევა. ზემოთაღნიშნული რისკების მატერიალიზებამ შესაძლოა არსებითი უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინოს კომპანიის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საქმიანობის შედეგებზე.

მიუხედავად იმისა, რომ კომპანია ცდილობს დარწმუნდეს კლიენტის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის ნამდვილობაში. არსებობს რისკი, რომ კლიენტმა გააყალბოს მისი ფინანსური უწყისები და არასწორი ინფორმაცია წარმოადგინოს მისი საქმიანობის შესახებ.

2. 2. 4. გამყიდველის/მომწოდებლის რისკი

კომპანია აქტივებს შეისყიდის მხოლოდ კარგი რეპუტაციისა და სანდო მომწოდებლებისგან. თითოეული ნასყიდობის კონტრაქტი განსხვავდება მოწოდების ვადის, მდებარეობის და გადახდის პირობების მიხედვით, თუმცა ძირითადად კომპანია ცდილობს აქტივის მოწოდებამდე მხოლოდ ნაწილი თანხა გადარიცხოს ან გახსნას აკრედიტივი. ძირითადად აკრედიტივის გამოყენება ხდება ისეთ სალიზინგო ურთიერთობებზე, სადაც უცხოური მომწოდებელია, ხოლო ადგილობრივი მომწოდებლების შემთხვევაში თანხების გადახდა ხდება ძირითადად აქტივების მოწოდების შემდეგ, მხოლოდ მსხვილ და სანდო მომწოდებლების შემთხვევაში თანხა ირიცხება ნაწილობრივ ავანსად. მიუხედავად ამისა, არ არსებობს გარანტია, რომ წინასწარი გადახდის მიღების შემდეგ მომწოდებელი აუცილებლად მოაწოდებს კომპანიას შესყიდულ აქტივს ან რომ მოწოდებული აქტივი დააკმაყოფილებს წინასწარ გაწერილ სპეციფიკურ პარამეტრებს. აღნიშნული რისკი მთლიანად კომპანიის რისკია, რომელიც განსაზღვრულია წინასწარ გადახდილი თანხით, თუმცა აღნიშნული ყოველი მომწოდებლებისთვის განსხვავებულია. მიუხედავად ამისა, არ არსებობს გარანტია, რომ წინასწარი გადახდის მიღების შემდეგ მომწოდებელი აუცილებლად მოაწოდებს კომპანიას შესყიდულ აქტივს ან რომ მოწოდებული აქტივი დააკმაყოფილებს წინასწარ გაწერილ სპეციფიკურ პარამეტრებს. აღნიშნული რისკი მთლიანად კომპანიის რისკია, რომელიც განსაზღვრულია წინასწარ გადახდილი თანხით, თუმცა აღნიშნული ყოველი მომწოდებლებისთვის განსხვავებულია. მიუხედავად კონტრაქტში გაწერილი შესაბამისი პირობებისა აღნიშნული რისკის მატერიალიზების მცირე შანსი მაინც არსებობს.

2. 2. 5. სხვა საოპერაციო რისკები

იურიდიული ან სხვა საოპერაციო რისკი - კომპანიის თანამშრომლებმა შეიძლება შეცდომა დაუშვან ხელშეკრულების შედგენისას, აქტივების დაზღვევისას, მომხმარებლისათვის აქტივის გადაცემისას ან სხვა საოპერაციო ქმედებებთან დაკავშირებით.

2. 3. ლიკვიდობასა და დაფინანსებასთან დაკავშირებული რისკები

2.3.1. კომპანიას გააჩნია დავალიანების დროულად დაფარვის უუნარობის და შესაბამისად დავალიანების შემდგომი ზრდის რისკი

კომპანიის ბიზნესის შემდგომი განვითარება და მისი სტრატეგიის წარმატებული რეალიზაცია მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მისი აქტივების ზრდაზე. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული ზრდა ძირითადად სესხით ფინანსდება და, შესაბამისად, კომპანიას მოუწევს დავალიანების მაჩვენებლის განგრძობითად მაღალ ნიშნულზე შენარჩუნება. 2018 წლის 31 დეკემბრისთვის, კომპანიის სასესხო ვალდებულებები 241,710 ათას ლარს შეადგენდა, 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით კი იგივე მაჩვენებელი 6.7%-ით მეტი, 257,941 ათასი ლარი იყო. ამ თარიღებში კომპანიის პროცენტის დაფარვის კოეფიციენტი შესაბამისად, 1.4 და 1.5 იყო.

კომპანიის მიერ მსესხებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებების თანახმად კომპანია ვალდებულია დააკმაყოფილოს გარკვეული ფინანსური თუ არაფინანსური მაჩვენებლები. მათი დარღვევის ან სხვა კონკრეტულ შემთხვევებში (რაც გაწერილია შესაბამის სასესხო ხელშეკრულებებში) მსესხებლები უფლებამოსილინი ხდებიან კომპანიას სასესხო ვალდებულების დაფარვა ვადაზე ადრე მოსთხოვონ. არ არსებობს გარანტია, რომ აღნიშნული რისკი არ რეალიზდება.

წინსწრებით გადახდის ვალდებულება თავის მხრივ შეამცირებს კომპანიის საბრუნავ კაპიტალს და ლიკვიდურობას, მის ფინანსურ მოქნილობას და, შესაბამისად, ნეგატიურ გავლენას მოახდენს მის საქმიანობაზე. ამ რისკის მატერიალიზების შემთხვევაში, კომპანიას დასჭირდება დამატებითი თანხების მოძიება ბანკებისგან თუ სხვა ფინანსური ინსტიტუტებისგან. წარუმატებლობის შემთხვევაში ან დამატებითი ფინანსური სახსრების არახელსაყრელ პირობებში მოზიდვის შემთხვევაში კომპანიის საოპერაციო თუ ფინანსური შედეგები მნიშვნელოვნად დაზარალდება.

კომპანიისთვის მნიშვნელოვანი რისკია მისი აქტივებისა და ვალდებულებების დაფარვის ვადების არსებითი შეუსაბამობა. აქედან გამომდინარე კომპანია მუდმივად და განგრძობითად აკონტროლებს აქტივებისა და ვალდებულებების დაფინანსების ვადიანობის შესაბამისობაში მოყვანას. აღნიშნულის მიუხედავად, კომპანიამ შესაძლოა ვერ მოახერხოს დავალიანების დაფარვის ვადებისა და ვალდებულებების ეფექტურად დაბალანსება, ვერ მართოს ლიკვიდურობის რისკები და კონტრაქტში გაწერილი ვადიანობის პერიოდში ვერ დაფაროს შესაბამისი დავალიანება. აღნიშნული რისკის მატერიალიზება თავის მხრივ უარყოფითად იმოქმედებს კომპანიის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო შედეგებზე.

2.3.2. კომპანიის საქმიანობა მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული ფინანსური სახსრების დროულად და ხელსაყრელ პირობებში მოზიდვაზე

კომპანიის სტრატეგიის წარმატებულად დანერგვა და მისი შემდგომი ზრდა მნიშვნელოვნადაა დამოკიდებული მისი აქტივების ზრდაზე. აღნიშნული აქტივების ზრდა დამოკიდებულია კომპანიის მიერ ფინანსური სახსრების მოზიდვის წარმატებულობაზე. მიუხედავად იმისა, რომ კომპანია მნიშვნელოვან სახსრებს გამოიმუშავებს სალიზინგო ოპერაციებით, ნაღდ ფულზე მოთხოვნის დაკმაყოფილება გრძელვადიან პერსპექტივაში ითხოვს საგრძნობ ლიკვიდურობას და წვდომას დივერსიფიცირებულ ფინანსურ წყაროებზე. კომპანია საქმიანობის გაფართოების დასაფინანსებლად ძირითადად საბანკო სესხებს, გამოშვებულ ობლიგაციებს, საწესდებო კაპიტალში ფულად შენატანებსა და ყოველდღიური ოპერაციებიდან მიღებულ თანხებს იყენებს. თუ კომპანია ვერ შეინარჩუნებს დაფინანსების არსებულ სქემას კომერციულად ხელსაყრელი პირობებით, მას შესაძლოა დასჭირდეს დაფინანსების მოძიება ალტერნატიული წყაროებიდან. არ არსებობს იმის გარანტია, რომ კომპანია დროულად შეძლებს დაფინანსების მოძიებას ახალი წყაროებიდან ან შეძლებს მათ მოპოვებას ხელსაყრელი პირობებით. აღნიშნულმა თავის მხრივ შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის საოპერაციო შედეგებსა და მის ფინანსურ მდგომარეობაზე.

2.3.3. საკრედიტო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული გარკვეული ფინანსური დათქმები შეიძლება არ შესრულდეს.

ემიტენტს გაფორმებული აქვს სასესხო ხელშეკრულებები რამდენიმე ფინანსურ ინსტიტუტთან და მას ეკისრება გარკვეული ფინანსური კოვენანტების დაცვის ვალდებულება. მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიის განცხადებით, მას დღემდე არ ჰქონია ფინანსური კოვენანტების დარღვევის შემთხვევა, საფინანსო რესურსის საჭიროების ზრდის და ბაზრის რისკ ფაქტორების გაძლიერების შედეგად, „კომპანიამ“ შეიძლება ვერ უზრუნველყოს ფინანსური ან არა-ფინანსური დათქმების შესრულება და არ არსებობს იმის გარანტია, რომ მისი რომელიმე კრედიტორი არ ამოქმედებს სასესხო ხელშეკრულების ფარგლებში გათვალისწინებულ სანქციებს, რაც შესაძლოა გამოიხატოს ახალი დაკრედიტების გაცემაზე უარის თქმაში, ჯარიმებისა და საურავების დარიცხვაში, არსებული საკრედიტო დავალიანებების დაუყოვნებლივ გადახდის მოთხოვნაში და სხვა. აღნიშნული სანქციების ამოქმედებამ შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობასა და საოპერაციო საქმიანობაზე.

2. 3. 4. კომპანიის შემოსავლები მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებზე, რამაც თავის მხრივ შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა მოახდინოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე.

კომპანიის შემოსავლები და მის მიერ მოზიდული ფინანსური სახსრების ღირებულება მნიშვნელოვნად არის დამოკიდებული საბაზრო საპროცენტო განაკვეთებზე. შესაბამისად აღნიშნული განაკვეთების მნიშვნელოვანი რყევები პირდაპირ მოქმედებს კომპანიის დაფინანსების ღირებულებაზე, მის სალიზინგო შემოსავალზე და წმინდა საპროცენტო მარჟაზე. ამ ეტაპისთვის კომპანია სალიზინგო ურთიერთობის ფარგლებში კლიენტებს სთავაზობს მხოლოდ ფიქსირებულ განაკვეთს, თუმცა სამომავლოდ იგეგმება ცვლადი საპროცენტო განაკვეთის შემოტანა და ხელშეკრულებებში ასახვა. აღსანიშნავია, რომ საპროცენტო განაკვეთების ცვლილება კომპანიისგან დამოუკიდებელი ფაქტორებითაა ხოლმე განპირობებული, რაც მოიცავს მაგრამ არ შემოიფარგლება შემდეგი ჩამონათვალით: საბანკო და საფინანსო სექტორების ნორმატიული კანონმდებლობა, საქართველოსა და რეგიონის ზოგადი ეკონომიკური და პოლიტიკური გარემო. შესაბამისად, ქვეყნის, რეგიონის ან საერთაშორისო მასშტაბით ეკონომიკაში განვითარებულმა ნეგატიურმა მოვლენებმა შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა მოახდინოს კომპანიის შედეგებზე, მის უნარზე წარმატებით დანერგოს საკუთარი სტრატეგია და მის ფინანსურსა თუ საოპერაციო შედეგებზე.

2. 3. 5. არ არსებობს იმის გარანტია, რომ მაკონტროლებელი აქციონერი კვლავაც გააგრძელებს კომპანიის მხარდაჭერას, ხოლო კომპანიის კონტროლის ცვლილებამ კი შეიძლება არსებითი ხასიათის უარყოფითი გავლენა მოახდინოს ლიზინგის ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და ოპერაციების შედეგებზე.

კომპანია მნიშვნელოვან მხარდაჭერას იღებს მისი 100%-იანი წილის მფლობელის, სს თიბისი ბანკისგან. კომპანია თავის საქმიანობას ახორციელებს თიბისი ბანკთან თანამშრომლობით, აღნიშნულს თავის მხრივ მომხმარებელთა ფართო წრე, ძლიერი მარკეტინგული და პროექტების განხილვის მნიშვნელოვანი რესურსი აქვს. კომპანიის საკრედიტო პოზიციაზე მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს თიბისი ბანკი. ეს ფაქტორი ხელს უწყობს კომპანიის ფინანსური სახსრების მოზიდვის ხარჯების შემცირებას, მისი დაფინანსების არხების გაფართოებას და განამტკიცებს მის პოზიციას სხვადასხვა გარიგების დადების დროს. თუ თიბისი ბანკის მხარდაჭერა კომპანიის მიმართ არსებითად შეიცვლება, ამან შესაძლოა მნიშვნელოვნად უარყოფითი გავლენა იქონიოს კომპანიის საქმიანობაზე, ფინანსურ მდგომარეობასა და ოპერაციების შედეგებზე.

2. 4. საბაზრო რისკები

2. 4. 1. კომპანიას გააჩნია რისკი აქტივებისა და ვალდებულებების რისკის პოზიცია საპროცენტო განაკვეთის ჭრილში

კომპანიის საქმიანობიდან გამომდინარე მას გააჩნია რისკი აქტივებისა და ვალდებულებების რისკის პოზიცია საპროცენტო განაკვეთის ჭრილში. საპროცენტო აქტივებისა და ვალდებულებების საპროცენტო განაკვეთის არსებით შეუსაბამობას შეუძლია წმინდა საპროცენტო მარჟის მნიშვნელოვანი შემცირება. რაც თავის მხრივ

უარყოფითად აისახება კომპანიის ბიზნესსა და მისი საოპერაციო საქმიანობის შედეგებზე. კომპანია მუდმივ რეჟიმში უყურებს შეუსაბამობის დონეს და მიმართავს სხვადასხვა ზომებს აღნიშნული რისკის სამართავად, თუმცა არ არსებობს იმის გარანტია, რომ კომპანიის მიერ მიღებული ზომები იქნება საკმარისი და კომპანია არ აღმოჩნდება მნიშვნელოვანი საპროცენტო განაკვეთის შეუსაბამობის რისკის პოზიციაში.

2. 4. 2. კომპანიას გააჩნია რისკი აქტივებისა და ვალდებულებების რისკის პოზიცია უცხოური ვალუტის ჭრილში

კომპანიის საქმიანობიდან გამომდინარე მას გააჩნია რისკი აქტივებისა და ვალდებულებების რისკის პოზიცია უცხოური ვალუტების ჭრილში. საპროცენტო აქტივებისა და ვალდებულებების უცხოური ვალუტების არსებით შეუსაბამობას შეუძლია წმინდა საპროცენტო მარჯის მნიშვნელოვანი შემცირება. რაც თავის მხრივ უარყოფითად აისახება კომპანიის ბიზნესსა და მისი საოპერაციო საქმიანობის შედეგებზე. კომპანია მუდმივ რეჟიმში უყურებს შეუსაბამობის დონეს და მიმართავს სხვადასხვა ზომებს აღნიშნული რისკის სამართავად, თუმცა არ არსებობს იმის გარანტია, რომ კომპანიის მიერ მიღებული ზომები იქნება საკმარისი და კომპანია არ აღმოჩნდება მნიშვნელოვანი უცხოური ვალუტების შეუსაბამობის რისკის პოზიციაში.

2. 5. რეპუტაციული რისკები

2. 5. 1. კომპანიის საქმიანობაზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა ჰქონდეს საკონტრაქტო მოთხოვნებს, საჩივრებს, სასამართლო განხილვებს და სხვა ტიპის ნეგატიურ საჯარო ინფორმაციას

კომპანიის საქმიანობაზე და მის რეპუტაციაზე მნიშვნელოვნად მოქმედებს მასზე გავრცელებული ნეგატიური საჯარო ინფორმაცია. კომპანიის ბიზნესზე შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს სხვადასხვა საკონტრაქტო მოთხოვნებმა, საჩივრებმა და სასამართლო პროცესებმა. ნებისმიერმა ასეთმა სასამართლო პროცესმა, საჩივარმა, საკონტრაქტო მოთხოვნამ ან ნეგატიურმა საჯარო ინფორმაციამ შესაძლოა სერიოზული უარყოფითი გავლენა იქონიოს ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებზე, პერსპექტივებსა ან/და ფულად ნაკადებზე.

ნებისმიერი შედეგის დადგომის მიუხედავად თავად სასამართლო პროცესის წარმოება, მოპასუხეობა, საკმაოდ დიდ დროს, ყურადღებასა და ძალისხმევას მოითხოვს კომპანიის მენეჯმენტისგან. ამასთან თვითონ სამართალწარმოების პროცესი საკმაოდ დიდ თანხებს უკავშირდება. მენეჯმენტის ყურადღების ყოველდღიური ბიზნეს საქმიანობიდან გადართვამ ან სასამართლო წარმოების მნიშვნელოვანმა ხარჯებმა შეიძლება არსებითად უარყოფითად იმოქმედოს კომპანიის ბიზნეს საქმიანობაზე. უნდა აღინიშნოს, რომ კომპანიის საქმიანობაზე ვრცელდება მარეგულირებელი საქმისწარმოებაც და კომპანია შეიძლება მნიშვნელოვნად დააზარალოს მარეგულირებელ საქმისწარმოებაში მოქმედი კანონების, წესებისა და რეგულაციების არასწორმა ინტერპრეტაციამ. მათ შორის იმ მარეგულირებელ საქმისწარმოებაში, რომლის მხარეც ის არ არის. ნებისმიერი ზემოთაღნიშნული რისკის მატერიალიზებამ შეიძლება არსებითი უარყოფითი გავლენა იქონიოს ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებზე, პერსპექტივებსა თუ ფულად ნაკადებზე.

2. 6. სტრატეგიული განვითარებასთან დაკავშირებული და სხვა რისკები

2. 6. 1. კომპანიის შემდგომი საქმიანობა და მისი სტრატეგიის წარმატებული განხორციელება მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია მის უნარზე, მოიზიდოს და შეინარჩუნოს უმაღლესი რგოლის მენეჯმენტი და საკვანძო თანამშრომლები

გარემო, რომელშიც კომპანია საქმიანობას ეწევა საკმაოდ კონკურენტულია. ამასთან, საქმიანობის სპეციფიკიდან გამომდინარე, კომპანიის წარმატებული საქმიანობისთვის და მისი შესაბამისი მართვისთვის აუცილებელია მაღალი დონის სპეციფიკური ცოდნა და შესაბამისი გამოცდილება. კომპანიის შემდგომი წარმატება დამოკიდებულია მისი უმაღლესი რგოლის მენეჯმენტის გუნდის და საკვანძო თანამშრომლების მიერ შესრულებულ სამუშაოსა და მათ მიღებულ სტრატეგიულად მნიშვნელოვან გადაწყვეტილებებზე.

აღსანიშნავია, რომ კომპანიის უმაღლესი დონის მენეჯმენტის თითოეულ წევრს აქვს საქართველოს ფინანსურ ან ლიზინგის ინდუსტრიაში მუშაობის მრავალწლიანი გამოცდილება. ისინი ფლობენ კომპანიის ბიზნესის ძირითადი მიმართულებების, მომხმარებლებისა და კონკურენტების, ასევე ბიზნესთან დაკავშირებული კანონების შესახებ საფუძვლიან და საკვანძო ცოდნას. აქედან, გამომდინარე კომპანიისთვის სასიცოცხლო მნიშვნელობა აქვს აღნიშნული კადრების შენარჩუნებას და მომავალში მისი გუნდის მსგავსი კადრებით შევსებას. მიუხედავად იმისა რომ კომპანია მუდმივად ზრუნავს თანამშრომლების მოტივირებაზე და მათ შენარჩუნებას, არ არსებობს გარანტია რომ საკვანძო თანამშრომლები შეიძლება ნებაყოფლობით არ შეწყვეტენ კომპანიაში მუშაობას ან დატოვებენ თავიანთი პოზიციებს ისეთი მიზეზების გამო, რომლებიც სცილდება კომპანიის კონტროლის ფარგლებს. აღნიშნულმა, შესაძლოა ზიანი მიაყენოს კომპანიის საქმიანობას და შეაფერხოს სტრატეგიის წარმატებულად განხორციელების პროცესი. კომპანიის მიერ მსგავსი საკვანძო თანამშრომლების ჩანაცვლების ძეგნის პროცესი შესაძლოა დროში გაიწელოს, რაც თავის მხრივ გააუარესებს კომპანიის ფინანსურ თუ საოპერაციო მდგომარეობას.

იქიდან გამომდინარე, რომ კომპანიის საქმიანობის წარმატება ასევე დამოკიდებულია მის უნარზე, მოიზიდოს და შეინარჩუნოს კვალიფიციური თანამშრომლები, კომპანიას შეიძლება დასჭირდეს მაღალი ანაზღაურების და სხვა სარგოების შეთავაზება საკვანძო თანამშრომლებს შესანარჩუნებლად ან მოსაზიდად. აღნიშნული სარგებელი შესაძლოა არაპროგნოზირებადი სახით ან შემოსავლის ზრდის ტემპზე უფრო ჩქარი ტემპით გაიზარდოს. აღნიშნულს თავის მხრივ შეუძლია არსებითი უარყოფითი ზეგავლენა მოახდინოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობასა და მისი საქმიანობის შედეგებზე.

2.6.2. კომპანიის სტრატეგიის და მისი საქმიანობის წარმატებისთვის არსებითად მნიშვნელოვანია სალიზინგო აქტივების ზრდა.

კომპანიის შემოსავლის ძირითად წყაროს წარმოადგენს მისი საპროცენტო შემოსავლები ფინანსური ლიზინგისა და უკუალიზინგის საქმიანობიდან. 2017 და 2018 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფინანსური ლიზინგის პორტფელი (დებიტორული დავალიანება) შესაბამისად 143,777 და 203,707 ათას ლარს შეადგენდა. 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით ეს მაჩვენებელი 246,986 ათას ლარამდე გაიზარდა. კომპანიის სალიზინგო აქტივების პორტფელის ზრდა მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია კომპანიისგან დამოუკიდებელ ფაქტორებზე, როგორებიცაა საქართველოში ან რეგიონში არსებული ეკონომიკური მდგომარეობა ან სხვა მაკროეკონომიკური ფაქტორები, მაგალითად, მშპ-ს ზრდა, ინფლაციის დონისა და საპროცენტო განაკვეთების მერყეობა, სალიზინგო კანონმდებლობისა თუ სამთავრობო რეგულაციების ცვლილებები, ან ბაზარზე არსებული მოთხოვნა მიწოდების მნიშვნელოვანი ცვლილებები. არ არსებობს გარანტია იმისა, რომ კომპანია შეძლებს სალიზინგო აქტივების პორტფელის ზრდის შენარჩუნებას მომავალში. აღნიშნული კი მნიშვნელოვნად განაპირობებს კომპანიის სტრატეგიის წარმატებით განხორციელების ალბათობას.

3. შესავალზე მისი ფასიანი ქაღალდებისათვის დამახასიათებელი რისკები

3.1. ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული ზოგადი რისკები

3.1.1. ობლიგაციები წარმოადგენს *pari passu* ფასიან ქაღალდებს.

„ობლიგაციების პირობებში“ მითითებული ფინანსური შეზღუდვების გათვალისწინებით, „კომპანიამ“ დამატებით შეიძლება გამოუშვას ფასიანი ქაღალდები, რომლებიც რიგითობით გაუთანაბრდება „ობლიგაციებს“. ნებისმიერმა ამგვარმა ფასიანი ქაღალდების გამოშვებამ შესაძლებელია შეამციროს იმ თანხის ოდენობა, რომელიც ინვესტორებმა შესაძლებელია ამოიღონ „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით, რამდენადაც დამატებითი ვალის წარმოშობამ შეიძლება გავლენა მოახდინოს „კომპანიის“ შესაძლებლობაზე დაფაროს „ობლიგაციების“ ძირი თანხა და დარიცხული პროცენტი. აღნიშნულმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „ობლიგაციების“ გადაყიდვის ფასზე.

3.1.2. არსებობს „ობლიგაციების“ ძირის და პროცენტის დაფარვის რისკი.

არსებობს რისკი, რომ სხვადასხვა მიზეზების გამო, „კომპანია“ ვერ მოახერხოს პროსპექტით განსაზღვრული ობლიგაციის პროცენტების და/ან ძირის დაფარვა დროულად, მათი გადახდის ვალდებულების დადგომისთანავე ან ვერ დაფაროს საერთოდ.

3. 1. 3. „ობლიგაციების“ საპროცენტო სარგებლის ცვლადობის რისკი.

„ობლიგაციების“ საპროცენტო განაკვეთი არ არის ფიქსირებული და ცვლადია. როგორც ობლიგაციების პირობებით არის გათვალისწინებული, საბოლოო საპროცენტო განაკვეთი დამოკიდებული იქნება 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთზე. აღნიშნული საპროცენტო განაკვეთი კი, ინფლაციის დონის და მოლოდინების, საქართველოს სუვერენული რეიტინგის და სხვა საბაზრო პირობების გათვალისწინებით შესაძლოა მნიშვნელოვნად შეიცვალოს (გაიზარდოს ან შემცირდეს). „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელება შეიცავს იმის რისკს, რომ საბაზრო საპროცენტო განაკვეთების შემდგომმა ცვლილებებმა შეიძლება არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „ობლიგაციების“ ღირებულებასა და გადაყიდვის ფასზე.

გარდა ზემოთხსენებულისა, „ობლიგაციების“ საპროცენტო განაკვეთი შესაძლოა შემცირდეს სარეიტინგო სააგენტოს მიერ „კომპანიის“ საკრედიტო რეიტინგის შემცირების გამო. საკრედიტო რეიტინგის შემცირების მიზეზი შესაძლოა გახდეს „კომპანიის“ გაუარესებული ფინანსური მდგომარეობა, ბაზარზე პოზიციის დაკარგვა, „კომპანიის“ დედა კომპანიის საკრედიტო რეიტინგის შემცირება, ან სხვა ფაქტორები რამაც შესაძლოა სარეიტინგო სააგენტოს შეფასებით „კომპანიის“ რისკიანობის დონე გაზარდოს.

3. 1. 4. ობლიგაციების არსებული ფინანსური შეზღუდვები შესაძლოა საკმარისი არ აღმოჩნდეს და ვერ დაიცვას ინვესტორები.

არსებული ფინანსური დათქმები და შემზღუდავი პირობები (იხ. 2.7.1 „ვალდებულებები“) შეიძლება არ აღმოჩნდეს საკმარისი იმისათვის, რომ ობლიგაციებში ინვესტიციები დაცული იყოს და შედეგად, ინვესტორებმა შეიძლება საერთოდ ვერ მიიღონ ან მიიღონ იმაზე ნაკლები ძირი თანხა ან პროცენტი, რასაც მოელოდნენ.

3. 1. 5. „ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასი, ლიკვიდურობა და სარგებელი შეიძლება იყოს ცვალებადი.

„ობლიგაციების“ ბაზარზე გავლენას მოახდენს საქართველოში არსებული ეკონომიკური და საბაზრო პირობები და ასევე, სხვადასხვა ხარისხით, საპროცენტო განაკვეთები, ვალუტის გაცვლითი კურსები და ინფლაციის მაჩვენებლები სხვა ქვეყნებში (შეერთებული შტატები, ევროკავშირის წევრი ქვეყნები და სხვ.). საქართველოში ლარში დენომინირებული ობლიგაციების ინვესტორები ობლიგაციებს უმეტესად მათი მთლიანი ვადის განმავლობაში ფლობენ და შედეგად ლარის ობლიგაციებით ვაჭრობის მოცულობა დაბალია. საფონდო ბირჟის საიტზე მოცემული ინფორმაციის მიხედვით ბოლო ორი წლის განმავლობაში ლარის ობლიგაციისთვის სავაჭრო სესიის დროს გარიგება არ განხორციელებულა. არ არსებობს იმის გარანტია, რომ საქართველოში განვითარდება „ობლიგაციების“ აქტიური სავაჭრო ბაზარი ან, თუ განვითარდა, საქართველოში ან სხვაგან მომხდარი მოვლენები არ გამოიწვევს ბაზრის ცვალებადობას ან ამგვარი ცვალებადობა არსებითად უარყოფით გავლენას არ იქონიებს „ობლიგაციების“ ფასზე ან ლიკვიდურობაზე ან ეკონომიკურ და საბაზრო პირობებს არ ექნებათ სხვაგვარი უარყოფითი ეფექტი. თუ „ობლიგაციები“ მეორად ბაზარზე გაიყიდება, ვაჭრობა შეიძლება განხორციელდეს იმაზე ნაკლებ ფასად, ვიდრე მათი პირველადი შეთავაზების ფასია; აღნიშნული დამოკიდებულია არსებულ საპროცენტო განაკვეთებზე, მსგავსი ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე, ზოგად ეკონომიკურ პირობებზე, „კომპანიის“ ფინანსურ მდგომარეობასა და სხვა ფაქტორებზე. ნებისმიერმა მსგავსმა ცვალებადობამ შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „კომპანიის“ ბიზნესზე, ფინანსურ მდგომარეობაზე, ოპერაციების შედეგებსა და პერსპექტივებზე, და ასევე „ობლიგაციების“ სავაჭრო ფასზე.

3. 1. 6. „ობლიგაციები“ ხასიათდება გაცვლით კურსთან დაკავშირებული რისკებით.

„კომპანია“ „ობლიგაციების“ ძირ თანხას და პროცენტს გადაიხდის ლარში. ეს წარმოშობს ვალუტის კონვერტიაციასთან დაკავშირებულ რისკებს, თუ ინვესტორის ფინანსური საქმიანობა ძირითადად დენომინირებულია ლარის გარდა სხვა ვალუტაში („ინვესტორის ვალუტა“). აღნიშნული რისკები მოიცავს გაცვლითი კურსების მკვეთრი ცვლილების რისკს (ლარის გაუფასურების ან „ინვესტორის ვალუტის“ რევალვაციის ჩათვლით) და რისკს, რომ „ინვესტორის ვალუტაზე“ შესაბამისი კომპეტენციის მქონე ორგანოებმა დააწესონ ან შეცვალონ სავალუტო კონტროლის მექანიზმები. „ინვესტორის ვალუტის“ ლართან მიმართებით ღირებულების ზრდა შეამცირებს: (i) „ინვესტორის ვალუტის“ ეკვივალენტურ სარგებელს „ობლიგაციებზე“; (ii) „ობლიგაციებზე“ გადასახდელ „ინვესტორის ვალუტის“ ეკვივალენტურ ძირ თანხას; და (iii) „ობლიგაციების“ „ინვესტორის ვალუტის“ ეკვივალენტურ საბაზრო ღირებულებას. მთავრობებმა და სავალუტო ორგანოებმა (როგორც ამას ადგილი ჰქონდა წარსულში) შეიძლება დააწესონ სავალუტო კონტროლის მექანიზმები, რომლებმაც შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს გამოსაყენებელ გაცვლით კურსზე. შედეგად, ინვესტორებმა შეიძლება საერთოდ ვერ მიიღონ ან მიიღონ იმაზე ნაკლები ძირი თანხა ან პროცენტი, რასაც მოელოდნენ. აღნიშნულმა შესაძლებელია არსებითად უარყოფითი გავლენა იქონიოს „ობლიგაციების“ გადაყიდვის ფასზე.

3.1.7. არსებობს „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის კანონიერების დადგენის რისკი.

ინვესტორებმა კონსულტაცია უნდა გაიარონ მათ სამართლებრივ მრჩეველებთან იმის განსაზღვრად, თუ რამდენად და რა ფარგლებში წარმოადგენს „ობლიგაციები“ კანონიერ ინვესტიციას ამგვარი ინვესტორებისთვის და რამდენად და რა ფარგლებში არის შესაძლებელი „ობლიგაციები“ გამოყენებულ იქნას სხვადასხვა ტიპის სესხის უზრუნველყოფის საშუალებად. გარდა ამისა, ფინანსურმა ინსტიტუტებმა კონსულტაცია უნდა გაიარონ მათ სამართლებრივ მრჩეველებთან ან მარეგულირებლებთან, რათა განსაზღვრონ „ობლიგაციების“ კლასიფიკაცია კაპიტალის ადეკვატურობის მარეგულირებელი ნორმების ან მსგავსი წესების საფუძველზე.

ინვესტორებს, რომელთა საინვესტიციო საქმიანობა რეგულირდება საინვესტიციო კანონმდებლობით ან გარკვეული ორგანოების მიერ შემუშავებული რეგულაციებით, შესაძლებელია შეზღუდული ჰქონდეთ ინვესტიციების განხორციელება ზოგიერთი ტიპის სავალო ფასიან ქაღალდებში, მათ შორის, „ობლიგაციებში“. ინვესტორებმა უნდა შეისწავლონ და გაანალიზონ მსგავსი შეზღუდვები „ობლიგაციებში“ ინვესტიციის განხორციელებამდე.

3.1.8. ინვესტორები უნდა დაეყრდნონ „რეგისტრატორის“ და შესაბამის შემთხვევებში - „ობლიგაციების ნომინალური მფლობელის“ პროცედურებს.

„კომპანია“ „ობლიგაციების“ მფლობელებისთვის შესაბამისი თანხების გადახდის ვალდებულებას შეასრულებს „ნომინალური მფლობელის“ ან „გადახდის და კალკულაციის აგენტის“ მეშვეობით. „ობლიგაციების“ მფლობელი ვალდებულია დაეყრდნოს „რეგისტრატორის“, „ნომინალური მფლობელის“ ან „გადახდის და კალკულაციის აგენტის“ პროცედურებს და ამ გზით მიიღოს შესაბამისი თანხები. „კომპანიას“ არ ეკისრება პასუხისმგებლობა ამგვარი პირების ჩანაწერების სისწორესა თუ სისრულეზე.

3.1.9. „ობლიგაციების“ პირობები შესაძლოა შეიცვალოს ან გაუქმდეს ან შესაძლოა „ობლიგაციების“ მფლობელთა უმრავლესობამ უარი თქვას ამა თუ იმ დარღვევის გამო დეფოლტის გამოცხადებაზე ან უმრავლესობის მიერ მიღებული გადაწყვეტილება აღსრულების წესზე არ იყოს მისაღები რომელიმე მფლობელისთვის.

„ობლიგაციების“ პირობები შეიცავს დათქმას „ობლიგაციების“ მფლობელთა კრების მოწვევის თაობაზე იმ საკითხების განხილვის მიზნით, რამაც შესაძლოა გავლენა იქონიოს მათ ინტერესებზე. აღნიშნული პირობები განსაზღვრულ უმრავლესობას უფლებას ანიჭებს ხმა მისცეს და მიიღოს გადაწყვეტილება „ობლიგაციების“ პირობების შეცვლის ან გაუქმების თაობაზე. ასეთ შემთხვევაში, „ობლიგაციების“ უმცირესობაში აღმოჩენილი მფლობელები ვალდებული იქნებიან დაეთანხმონ და იმოქმედონ უმრავლესობის მიერ მიღებული

გადაწყვეტილების შესაბამისად. აღნიშნული რისკი ეხება აღსრულების წესსაც, რაც გულისხმობს, რომ თუ „ობლიგაციების“ რომელიმე მფლობელი არ ეთანხმება კრების მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებას აღსრულების წესის თაობაზე, იგი მაინც ვალდებული იქნება დაემორჩილოს კრების გადაწყვეტილებას და ამონაგები სახსრები შესაბამისი წესით მიიღოს.

3. 2. უზრუნველყოფილ ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებული რისკები

3. 2. 1. გირავნობის რიგითობაზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს კანონისმიერმა ან მესამე პირების მიერ გამოყენებულმა შეზღუდვებმა.

მიუხედავად იმისა, რომ თითოეული ობლიგაციონერი დარეგისტრირდება თავდაპირველად მეორე, ხოლო ემისიის თარიღიდან მოკლე ვადაში კი იქცევა პირველი რიგის მოგირავნედ (გთხოვთ, იხილოთ ემისიის პროსპექტის 3.1.3.დ პუნქტი, გვერდი 133), ზოგიერთ შემთხვევაში მათ უფლებებზე შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს საქართველოს შემოსავლების სამსახურის მიერ დადებულმა კანონისმიერმა შეზღუდვებმა. საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისი მუხლების თანახმად, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ობლიგაციონერი სეზ-ის მიერ ლიცენზირებული კომერციული ბანკი ან საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტი ან სეზ-ის მიერ აღიარებულ იურისდიქციაში (რომლებიც ძირითადად მოიცავს ევროპისა და ჩრდილოეთ ამერიკის ქვეყნებს) ლიცენზირებული უცხოური კომერციული ბანკია, შემოსავლების სამსახურის ინტერესი უპირატესია და უზრუნველყოფის საგნის რეალიზაციიდან ამონაგები ნებისმიერი თანხა მიემართება პირველ რიგში კანონისმიერი ვალდებულებების დაკმაყოფილების მიზნით იმ შემთხვევაშიც კი, თუ შესაბამისი ქონება დაგირავებული იყო ობლიგაციონერების სასარგებლოდ.

თუ ობლიგაციონერი სეზ-ის მიერ ლიცენზირებული კომერციული ბანკი ან საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტი ან სეზ-ის მიერ აღიარებულ იურისდიქციაში ლიცენზირებული უცხოური კომერციული ბანკია, შემოსავლების სამსახურის ან სხვა მესამე პირების მიერ გამოყენებულმა სასარჩელო ან აღსრულების უზრუნველყოფის ღონისძიებებმა შესაძლოა უარყოფითად იმოქმედოს ობლიგაციონერების ინტერესებზე. მიუხედავად იმისა, რომ ასეთ შემთხვევაში ობლიგაციონერების უფლებები უპირატესი რჩება და რეალიზაციის შედეგად ამონაგები თანხა პირველ რიგში ობლიგაციონერების ინტერესების დასაკმაყოფილებლად უნდა იყოს მიმართული, მსგავსი სააღსრულებო წარმოება შესაძლოა ჩაითვალოს „დარღვევის შემთხვევად“ და გამოიწვიოს ობლიგაციებთან დაკავშირებული ვალდებულებების აქსელერაცია.

3. 2. 2. ობლიგაციონერები შესაძლოა იძულებულნი გახდნენ რომ გირავნობის საგანი სხვა კრედიტორებს „გაუყონ“.

სამეწარმეო იურიდიული პირების გადახდისუუნარობა ძირითადად რეგულირდება „გადახდისუუნარობის საქმისწარმოების შესახებ“ საქართველოს კანონით. აღნიშნული საკანონმდებლო აქტი ვერ აკმაყოფილებს თანამედროვეობის მოთხოვნებს, არ ეფუძნება საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკას და გაკრიტიკებულია როგორც საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების, ასევე შესაბამისი პროფესიული წრეების მიერ. აღნიშნული კანონის ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ნაკლი არის ის, რომ გადახდისუუნარობის საქმისწარმოების გახსნის შემდგომ, ყველა უზრუნველყოფილი კრედიტორი, მათი რიგითობის მიუხედავად, განთავსდება ერთსადაიმდე მე-4 რიგში და გირავნობის საგნის რეალიზაციიდან ამონაგები თანხა განაწილდება არა შესაბამისი ქონებაზე რეგისტრირებული უზრუნველყოფის რიგითობის მიხედვით, არამედ ყველა უზრუნველყოფილი კრედიტორის მოთხოვნის პროპორციულად, უზრუნველყოფის რიგითობის მიუხედავად. შესაბამისად, ემიტენტის გადახდისუუნარობის შემთხვევაში, ობლიგაციონერებმა შესაძლოა სრულად ვერ ისარგებლონ გირავნობის საგნის ღირებულებით.

3. 2. 3. გირავნობის საგანს წარმოადგენს ლიზინგის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე მოთხოვნის უფლება და არა ლიზინგის მატერიალური საგანი.

„ობლიგაციების“ უზრუნველსაყოფად დაგირავებულ ქონებას წარმოადგენს ემიტენტის სალიზინგო პორტფელი, რაც თავის თავში მოიაზრებს ემიტენტის მოთხოვნის უფლებების და არა უშუალოდ ლიზინგის

მატერიალური საგნის დაგირავებას. შესაბამისად, დეფოლტის შემთხვევაში, „ობლიგაციების“ მფლობელებს წვდომა ექნებათ ლიზინგის ხელშეკრულებიდან გამომდინარე ფულად მოთხოვნებთან, ხოლო ლიზინგის საგანი დარჩება ისევ ემიტენტის საკუთრებასა და მართვაში. აქედან გამომდინარე, „ობლიგაციების“ მფლობელები გარკვეულწილად დამოკიდებულები რჩებიან ემიტენტის მიერ ლიზინგის საგნის მართვის კეთილსინდისიერებასა და შედეგად, სალიზინგო პორტფელის ფორმირებაზე. ამან შესაძლოა არსებითად უარყოფითი გავლენა მოახდინოს „ობლიგაციების“ მფლობელების ინტერესებზე, განსაკუთრებით ემიტენტის გადახდისუნარიობის შემთხვევაში.

გარდა ამისა, იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც ობლიგაციების მფლობელები მოახერხებენ აღსრულების პროცედურების დაწყებას და თავად მართავენ მოთხოვნის უფლებებს აღსრულების პროცესში, შესაძლოა მათ ვერ მოახერხონ კონსოლიდაცია ან ჰქონდეთ განსხვავებული მოსაზრებები გირავნობის საგნის მართვასთან დაკავშირებით. სალიზინგო პორტფელის მართვა მოითხოვს სპეციალიზებულ ცოდნას, რისი არარსებობის ან ობლიგაციონერთა შორის აზრთა სხვადასხვაობის შემთხვევაში ობლიგაციების მფლობელები სრულად ვერ ისარგებლებენ გირავნობის საგნის ღირებულებით.

3. 2. 4. გირავნობის საგნის ხარისხის გაუარესებისა და გაუფასურების რისკი.

გირავნობის საგანს წარმოადგენს ემიტენტის სალიზინგო პორტფელი. გირავნობის საგნის სპეციფიკურობიდან გამომდინარე, შესაბამისი მოთხოვნები მუდმივად რეკლავირებადია და ექვემდებარება ჩანაცვლებას. წინამდებარე ემისიის პროსპექტის თარიღისთვის, ემიტენტს აქვს სხვა უზრუნველყოფილი ვალდებულებები, რომლებიც ასევე სალიზინგო პორტფელით არის უზრუნველყოფილი. იმ შემთხვევაში, თუ გაუფასურდება ან იმატებს ობლიგაციონერების სასარგებლოდ დაგირავებული პორტფელის რისკიანობა, შესაძლოა ემიტენტს არ აღმოაჩნდეს მოთხოვნების ჩანაცვლების რესურსი, რამაც საბოლოო ჯამში შესაძლოა უარყოფითი გავლენა იქონიოს ობლიგაციონერთა უფლებებსა და, სააღსრულებო წარმოების დაწყების შემთხვევაში, მათი მოთხოვნების დაკმაყოფილებაზე. კერძოდ, ობლიგაციონერებს არ გააჩნიათ ბერკეტი გადაამოწმონ დაგირავებული მოთხოვნების ხარისხი ან გამიჯნონ ერთმანეთისგან ჯანსაღი და არაჯანსაღი რესტრუქტურისებული კონტრაქტები.

3. 2. 5. ობლიგაციონერების სასარგებლოდ დაგირავებული პორტფელი შესაძლოა არ იყოს საკმარისად იდენტიფიცირებადი.

გირავნობის ხელშეკრულების საფუძველზე, სალიზინგო პორტფელის დაგირავება ხდება მისი ზოგადი აღწერის თანახმად. რაც შეეხება შესაბამის პორტფელში შემავალ კონკრეტულ მოთხოვნებს, ისინი არ რეგისტრირდება გირავნობის ხელშეკრულებასთან ერთად. ამის ნაცვლად, ხდება დაგირავებულ მოთხოვნებზე ინფორმაციის მიწოდება ობლიგაციონერებისთვის კვარტალური რეპორტების საფუძველზე. აღნიშნული ანგარიშები არ წარმოადგენს საჯარო ინფორმაციას და მათი კომუნიცირება ხდება მხოლოდ ობლიგაციონერებისათვის. მსგავსი მექანიზმი აქვს დამკვიდრებული კომპანიას სხვა კრედიტორებთან დადებული გირავნობის ხელშეკრულებების საფუძველზე, სადაც ასევე დაგირავებულია სალიზინგო პორტფელი. შესაბამისად, ვინაიდან, მოთხოვნის უფლების ჩანაცვლება რეალურად გულისხმობს ჩანაცვლებას ემიტენტის შიდა ჩანაწერებში, არსებობს რისკი, რომ მოხდეს დაგირავებულ მოთხოვნათა დუბლირება სხვადასხვა კრედიტორებისათვის წარდგენილ ანგარიშებში, რამაც შესაძლოა გამოიწვიოს გირავნობის საგნის გაუფასურება და უარყოფითად იმოქმედოს ობლიგაციონერების მოთხოვნების დაკმაყოფილებაზე. ასევე დაგირავებული მოთხოვნებიდან რომელიმე მათგანის გადეფოლტების შემთხვევაში კომპანია იმავდროულად ახდენს მოთხოვნის ჩანაცვლებას ჯანსაღი მოთხოვნით, თუმცა ამის შესახებ არ აქვთ ინფორმაცია ობლიგაციონერებს კვარტალური რეპორტის მიღების თარიღამდე, რომლის შუალედშიც შესაძლოა დაგირავებული მოთხოვნის მოცულობა არ შეესაბამებოდეს ობლიგაციონერის მოთხოვნის მოცულობას.

III. შეთავაზების მიზეზები და მოზიდული სახსრების გამოყენება

შეთავაზების მიზეზების აღწერა

ემიტენტი აქტიურად იყენებს ფინანსური ინსტიტუტებიდან მოზიდულ სახსრებს საკუთარი საოპერაციო საქმიანობის დასაფინანსებლად.

კომპანიას მოზიდული აქვს თანხები როგორც ქართული კომერციული ბანკებიდან, ასევე საერთაშორისო ფონდებიდან, რაც ეხმარება დაწიოს მოზიდული სახსრების საშუალო შეწონილი ღირებულება, უკეთ მართოს ლიკვიდობა და სავალუტო რისკები.

კომპანიამ ობლიგაციების პირველი ემისია 2014 წელს განახორციელა, 2 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით. ამას მოყვა 3 მილიონ აშშ დოლარიანი ემისია 2016 წელს და 2 ცალი 5-5 მილიონ აშშ დოლარიანი ემისია 2018 წლის განმავლობაში. თუმცა, დღეის მდგომარეობით, კომპანიას განხორციელებული აქვს მხოლოდ კერძო განთავსება და მას საჯარო ფასიანი ქაღალდები არ გამოუშვია.

მიმდინარე ემისიით კომპანია მოიზიდავს გრძელვადიან რესურსს ეროვნულ ვალუტაში, რაც საშუალებას მისცემს გადაფაროს არსებულ მოზიდულ სახსრებში ყველაზე ძვირი რესურსები და დარჩენილი თანხა (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) მიმართოს სალიზინგო პორტფელის გასაზრდელად.

მიღებული სახსრების გამოყენება

მიღებული სახსრების სავარაუდო მოცულობა შეადგენს 70,000,000 ლარს, საიდანაც სრულად მოხდება არსებული მოკლევადიანი ლარის სესხების რეფინანსირება. რეფინანსირების მოცულობები ბანკების მიხედვით მოცემულია ცხრილში:

ფინანსური ინსტიტუტი	თანხა (ლარი)
ქართუ ბანკი	10,000,000
ვითიბი ბანკი	16,351,049
თიბისი ბანკი	30,378,951
პაშა ბანკი საქართველო	13,270,000
სულ	70,000,000

IV. სარეგისტრაციო დოკუმენტი

1. პასუხისმგებელი პირები

1.1. ყველა იმ პირის დასახელება, რომელიც პასუხისმგებელია აღნიშნული დოკუმენტის ან მისი რომელიმე ნაწილის შინაარსზე დაკავებული თანამდებობის მითითებით;

დოკუმენტის შედგენაზე პასუხისმგებელი პირები:

ბატონი გაიოზ გოგუა - დირექტორი

ბატონი ვახტანგ ბუცხრიკიძე - სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

1.2. დოკუმენტის შედგენაზე პასუხისმგებელი პირების მიერ გაკეთებული განაცხადი იმის შესახებ, რომ სარეგისტრაციო დოკუმენტში წარმოდგენილ ინფორმაციაში შესულია მათთვის ცნობილი ყველა არსებითი ფაქტი და ადგილი არ ჰქონია ისეთი ინფორმაციის გამოტოვებას, რაც გავლენას მოახდენდა პროსპექტის შინაარსზე. არსებობის შემთხვევაში, იგივე განაცხადი უნდა გაკეთდეს ცალკეულ ნაწილებზე პასუხისმგებელი პირების მიერაც.

ჩვენ, გაიოზ გოგუა და ვახტანგ ბუცხრიკიძე, ვმოქმედებთ-რა როგორც წინამდებარე ემისიის პროსპექტის შედგენაზე პასუხისმგებელი პირები, ჩვენი ხელმოწერით ვადასტურებთ, რომ პროსპექტში წარმოდგენილ ინფორმაციაში შესულია ჩვენთვის ცნობილი ყველა არსებითი ფაქტი და ადგილი არ ჰქონია ისეთი ინფორმაციის გამოტოვებას, რაც გავლენას მოახდენდა პროსპექტის შინაარსზე:

ხელმოწერები:

დირექტორი

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე

1.3. ემიტენტის აუდიტორის დასახელება და მისამართი წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებებში წარმოდგენილი თითოეული პერიოდისთვის; ამასთან, თუ წარმოდგენილი პერიოდების მანძილზე მოხდა აუდიტორის შეცვლა, უნდა აღიწეროს მიზეზები;

სს „თიბისი ლიზინგის“ 2016, 2017 და 2018 წლების ანგარიშგება მომზადებულია „PricewaterhouseCoopers“-ის წევრ შპს „შპს ფრაისუოთერჰაუსკუპერს საქართველო“-ს მიერ.

სარეგისტრაციო ნომერი	საიდენტიფიკაციო ნომერი	სახელწოდება	იურიდიული მისამართი	საკონტაქტო ნომერი
SARAS-F-775813	405220611	შპს ფრაის- უოთერჰაუს- კუპერს საქართველო	საქართველო, თბილისი, საბურთალოს რაიონი, მერაბ ალექსიძის ქ., N12, ბლოკი ბ, სართული 7, საოფისე ფართი N38	+(995 32) 2 250 80 50

1.4. როდესაც რეგისტრაციის დოკუმენტში გამოყენებულია ნებისმიერი მესამე პირის ან ექსპერტის დასკვნა, უნდა მიეთითოს მისი სახელი, მისამართი, კვალიფიკაცია და არსებობის შემთხვევაში, მისი ინტერესი ემიტენტის საქმიანობაში.

ამ დოკუმენტში არ არის გამოყენებული მესამე პირის/ექსპერტის დასკვნა.

1.5. როდესაც ხდება მესამე მხარის მიერ მოწოდებული ინფორმაციის გამოყენება, უნდა მიეთითოს წყარო და გაკეთდეს დათქმა, რომ ეს ინფორმაცია სწორადაა გადამუშავებული. ასევე, უნდა მოხდეს განცხადება, რომ რამდენადაც ემიტენტისთვის ცნობილია, ამ ინფორმაციიდან არ არის გამოტოვებული მნიშვნელოვანი ფაქტები, რაც ინფორმაციას გახდიდა არაზუსტსა და შეცდომაში შემყვანს.

„ემისიის პროსპექტის“ სხვადასხვა ნაწილებში მოცემული სტატისტიკური მონაცემები, თუ სხვაგვარად არ არის მითითებული, მოპოვებულ იქნა „სებ“-დან, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან („ფინანსთა სამინისტრო“) სსიპ საქართველოს ტურიზმის ეროვნული ადმინისტრაცია და სსიპ საქართველოს სტატისტიკის ეროვნული სამსახურიდან („საქსტატი“). აღნიშნული წყაროების მიერ დაცული სტატისტიკური მონაცემები მოცემულია ლარში (საქართველოს ეროვნული ვალუტა) ან აშშ დოლარში. ზოგიერთი სტატისტიკური მონაცემები, რომლებიც მოცემულია ლარის გარდა სხვა ვალუტაში, კონვერტირებულია ლარში, „ემისიის პროსპექტში“ მითითებული გაცვლითი კურსების შესაბამისად. მსგავსი სტატისტიკური მონაცემები შესაძლებელია მოპოვებულ იქნას სხვა წყაროებიდან, მიუხედავად იმისა, რომ თითოეული წყაროს მიერ გამოყენებული მეთოდები, დაშვებები და მიღებული შედეგები შესაძლებელია განსხვავდებოდეს ერთმანეთისგან. მართალია, ყველა ზომა მიღებულ იქნა იმისათვის, რომ წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“ მოცემული ყოფილიყო ყველაზე სანდო და თანმიმდევრული მონაცემები, არ არსებობს იმის გარანტია, რომ მსგავსი მონაცემები შედგენილ იქნა და მომზადდა საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

„კომპანიის“ მიერ „სებ“-დან, „ფინანსთა სამინისტროდან“, „საქსტატიდან“ და სხვა წყაროებიდან მოპოვებული ინფორმაცია ზუსტად იქნა ასახული „ემისიის პროსპექტში“ და „კომპანია“ და „განთავსების, გადახდისა და კალკულაციის აგენტი“ აცხადებენ, რომ, მათი ინფორმაციით და ამგვარი წყაროების მიერ გამოქვეყნებულ ინფორმაციაზე დაყრდნობით, „ემისიის პროსპექტში“ არ იქნა გამოტოვებული ისეთი ფაქტები, რაც გამოიწვევდა ასახული ინფორმაციის უზუსტობას ან უსწორობას. „ემისიის პროსპექტში“ მესამე პირის ინფორმაციის გამოყენებისას, ამგვარი ინფორმაციის წყარო იდენტიფიცირებულ იქნა.

2. ინფორმაცია ემიტენტის შესახებ

2.1. ემიტენტის იურიდიული და კომერციული დასახელება, ცვლილების შემთხვევაში ძველი სახელწოდებაც;

„კომპანიის“ იურიდიული და კომერციული დასახელება არის სს „თიბისი ლიზინგი“

2.2. ემიტენტის სამართლებრივი ფორმა, საიდენტიფიკაციო კოდი, რეგისტრაციის ქვეყანა, კანონმდებლობა, რომლის თანახმადაც აწარმოებს საქმიანობას, იურიდიული და ფაქტობრივი მისამართი, საკონტაქტო ტელეფონის ნომერი და ვებ-გვერდის მისამართი;

სს „თიბისი ლიზინგი“ (საიდენტიფიკაციო კოდი: 205016560).

რეგისტრაციის ქვეყანა: საქართველო; მოქმედებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

მისამართი: საქართველო, ქალაქი თბილისი, ვაკის რაიონი, ილია ჭავჭავაძის გამზირი, N76მ

ელ. ფოსტა: info@tbcleasing.ge

ტელ.: (+995 32) 212 27 77

ვებ-გვერდი: www.tbcleasing.ge

2.3. კომპანია 2003 წელს დაარსდა „თიბისი ბანკის“ მიერ, რითაც თიბისი ჯგუფის მიერ მოხდა სესხებისგან განსხვავებული დაფინანსების წყაროს შეთავაზება მომხმარებლისათვის. კომპანია წლიდან წლამდე

ვითარდებოდა და 2010 წლიდან სალიზინგო ბაზრის ლიდერი გახდა და მას შემდეგ ინარჩუნებს უპირობო ლიდერობას.

ამჟამად კომპანიაში დასაქმებულია 120 ადამიანზე მეტი, ამბიციური გეგმებიდან გამომდინარე თანამშრომლების რაოდენობა მომავალი წლისთვის გაიზრდება 140 მდე, რომელთა დიდი ნაწილი კლიენტებს მოემსახურება სათაო ოფისიდან, ნაწილი სერვის ცენტრებიდან რომლებიც მდებარეობს თბილისში, ბათუმში, რუსთავსა და ქუთაისში, ხოლო თანამშრომლების გარკვეული ნაწილი განაწილებულია ავტო სადილეროებში. ემიტენტის ძირითადი მომხმარებლები მცირე და საშუალო ზომის საწარმოები და საცალო მომხმარებლები არიან, აგრეთვე კომპანია ემსახურება კორპორატიული დიდი ზომის კლიენტებს.

2.4. იმ მნიშვნელოვანი მოვლენის აღწერა, რამაც მატერიალური გავლენა შეიძლება მოახდინოს ემიტენტის გადახდისუნარიანობაზე.

„კომპანიის“ მენეჯმენტის შეფასებით, მსგავს მოვლენებს ადგილი არ ჰქონია.

2.5. კომპანიის საკრედიტო რეიტინგი;

2020 წელს კომპანიამ მიიღო Fitch Ratings-ის საკრედიტო რეიტინგი BB- სტაბილური პერსპექტივით.

ემიტენტისათვის ზემოთხსენებული საკრედიტო რეიტინგის მინიჭების მიზეზებად ფიტჩის მიერ რამდენიმე ძირითადი მიზეზი დასახელდა:

- **მხარდაჭერა ძლიერი მშობლისაგან** - მნიშვნელოვანია, რომ სს თიბისი ბანკი არის ემიტენტის 100%-იანი წილის მფლობელი, რაც საშუალებას აძლევს მას სრულად გააკეთოს კომპანიის ინტეგრაცია საკუთარ ეკოსისტემაში, ეფექტურად მართოს ინვესტირებული კაპიტალი და საჭიროების შემთხვევაში განახორციელოს დამატებითი სახსრების ინექცია.
- **მნიშვნელოვანი როლი ჯგუფში** - ემიტენტი მოღვაწეობს მხოლოდ საქართველოს ბაზარზე და წარმოადგენს თავისი დარგის ლიდერს. კომპანია აკრედიტებს როგორც კორპორატიული ზომის, ასევე საშუალო, მცირე და მიკრო ბიზნესებს ფიზიკურ პირებთან ერთად.
- **ინტეგრაცია მშობელთან** - სს თიბისი ბანკის 100%-იანი მესაკუთრეობა ნიშნავს, რომ ემიტენტის სტრატეგია კარგად არის შეთანხმებული მშობლის სტრატეგიასთან და რისკის პროფილთან, მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიას დამოუკიდებელი მენეჯმენტი ჰყავს, რომელიც თვითონ იღებს საოპერაციო გადაწყვეტილებებს.
- **კაპიტალისა და დაფინანსების მხარდაჭერა** - სს თიბისი ბანკი კომპანიას უწყევს დახმარებას როგორც კაპიტალის, ასევე სხვა დაფინანსების სახით (სუბორდინირებული სესხი), რათა დაეხმაროს კომპანიას ზრდაში და საშუალება მისცეს მას მოიზიდოს დამატებითი დაფინანსება სესხებისა და ობლიგაციების მეშვეობით. აღსანიშნავია, რომ 2019 წლის დეკემბერში მშობელმა ემიტენტის კაპიტალი 6 მილიონი ლარით გაზარდა, 2020 წლის განმავლობაში კი დამატებით 2.5 მილიონი ლარით გაზარდაზე მიიღო გადაწყვეტილება.
- **შედარებით სუსტი დამოუკიდებელი პროფილი** - ემიტენტის დამოუკიდებელი კრედიტამტანიანობას ზღუდავს მონოპროფილური ბიზნესი, აქტივების შედარებით სუსტი ხარისხი და რისკის შედარებით მაღალი აპეტიტი, განსაკუთრებით საკრედიტო და სავალუტო რისკების ნაწილში. თუმცა, პოზიტიურია ფაქტი, რომ ემიტენტის მომგებიანობა მშობლის მიერ დადგენილ სამიზნე მომგებიანობაზე მაღალია, რაც ხაზს უსვამს კომპანიის დადებით კონტრიბუციას მშობლის შედეგებზე.

ემიტენტი დამატებით გეგმავს ემისიის ფარგლებში გამოსაშვები ფასიანი ქაღალდის რეიტინგის აღებას, რაც ემისიის პროსპექტის დამტკიცების შემდეგ მოხდება.

2.6. ინფორმაცია ემიტენტის სასესხო და დაფინანსების სტრუქტურაში ცვლილებების შესახებ ბოლო ფინანსური წლის მანძილზე; ამასთან, მისი საქმიანობის მომავალი პერიოდების სავარაუდო დაფინანსების წყაროების აღწერა.

კომპანიის დავალიანების სტრუქტურა საანალიზო პერიოდის მიხედვით შემდეგნაირად გამოიყურება:

(000' ლარი)	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
სესხები ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან	225,863	204,369	135,781
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	8,094	7,798
სუბორდინირებული სესხი	32,078	29,247	15,685
სულ პროცენტიანი ვალდებულებები	257,941	241,710	159,264

2019 წლის სექტემბრის შემდეგ კომპანიამ მოახდინა „თიბისი ბანკში“ არსებული ლარის სესხების დიდი ნაწილის კონვერტირება დოლარის და ევროს ვალდებულებებში თიბისი ბანკშივე, აღნიშნული ტრანზაქციის ეფექტი ჩანს ქვევით მოყვანილ ცხრილებში, სადაც ასახულია ცვლილება კომპანიის ვალდებულების სტრუქტურაში სექტემბრიდან ოქტომბრის თვემდე. აღნიშნული ტრანზაქციის მიზანი იყოს ერთი მხრივ სავალუტო პოზიციის მართვა და მეორეს მხრივ გაზრდილი რეფინანსირების განაკვეთის პირობებში ფინანსური დანახარჯების შემცირება, უფრო იაფ უცხოურ ვალუტაში ათვისებული სახსრების მეშვეობით :

(000' ლარი)	30.09.2019			
კრედიტორი	ძირი თანხა	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო
IFAD	3,380	138	3,243	-
Symbiotics	43,718	20,076	23,642	-
MicroVest	9,686	-	-	9,686
Responsability	3,940	-	3,940	-
თიბისი ბანკი	52,860	52,860	-	-
BSTDB	8,866	-	8,866	-
TripleJump	33,456	-	14,776	18,680
ქართუ ბანკი	3,000	3,000	-	-
სუბორდინირებული ობლიგაცია	29,552	-	29,552	-
ჰალიკ ბანკი	7,983	7,983	-	-
GGF	2,955	-	2,955	-
EFA	4,433	-	4,433	-
ვითიბი ბანკი	16,351	16,351	-	-
პაშა ბანკი	13,270	13,270	-	-
BlueOrchard	9,900	-	9,900	-
იმ ბანკი საქართველო	11,234	11,234	-	-
ლიბერთი ბანკი	5,000	5,000	-	-
ჯამი	259,583	129,911	101,306	28,366

2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით კომპანიის სასესხო ვალდებულებების ჩაშლა კრედიტორების და ძირითადი მახასიათებლების მიხედვით შემდეგნაირია:

(000' ლარი)	30.09.2019			
კრედიტორი	ვალუტა	დარჩენილი ვადა	ძირი	დარიცხული პროცენტი
IFAD	ლარი, აშშდ	4-5 წელი	3,380	31
Symbiotics	ლარი, აშშდ	0-2 წელი	43,718	652
MicroVest	ევრო	2-3 წელი	9,686	58

Responsability	აშშდ	0-1 წელი	3,940	17
თიბისი ბანკი	ლარი, აშშდ, ევრო	0-4 წელი	52,860	302
BSTDB	აშშდ	1-2 წელი	8,866	145
TripleJump	აშშდ, ევრო	0-3 წელი	33,456	295
ქართუ ბანკი	ლარი	0-1 წელი	3,000	11
სუბორდინირებული ობლიგაცია	აშშდ	3-4 წელი	29,552	376
ჰალიკ ბანკი	ლარი	0-1 წელი	7,983	-
GGF	აშშდ	0-1 წელი	2,955	6
EFA	აშშდ	1-2 წელი	4,433	-
ვითიბი ბანკი	ლარი	0-2 წელი	16,351	80
პაშა ბანკი	ლარი	0-2 წელი	13,270	26
BlueOrchard	აშშდ	1-2 წელი	9,900	72
იშ ბანკი საქართველო	ლარი	0-1 წელი	11,234	215
ლიბერთი ბანკი	ლარი	0-1 წელი	5,000	9
ჯამი			259,583	2,295

კომპანიის სესხის ჩაშლა ტიპებისა და ვადიანობის მიხედვით შემდეგნაირია:

(000' ლარი)	1 თვემდე	1-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1 წლიდან ზევით	სულ
სესხები ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან	23,897	21,769	103,264	78,654	227,584
სუბორდინირებული სესხი	-	-	-	31,999	31,999
ჯამი	23,897	21,769	103,264	110,653	259,583

კომპანიის სესხები ვალუტებისა და სესხის გადახდის ტიპის მიხედვით წარმოდგენილია ქვემოთ:

(000' ლარი)	30.09.2019		
ვალუტა/სესხი ტიპი	ბულეტი	ნაწილობრივი	სულ
ლარი	129,774	138	129,911
აშშდ	64,522	36,784	101,306
ევრო	28,366	-	28,366
ჯამი	222,661	36,922	259,583

ფინანსურ ვალდებულებებზე საპროცენტო განაკვეთები სხვადასხვა ვალუტების მიხედვით წარმოდგენილია ქვემოთ:

მოკლევადიანი საპროცენტო განაკვეთი	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
ლარი	10.5%	11.1%	11.9%

გრძელვადიანი საპროცენტო განაკვეთი	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
ლარი	14.5%	14.5%	N/A

გრძელვადიანი საპროცენტო განაკვეთი	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
აშშდ	6.6%	6.6%	6.6%
ევრო	4.2%	5.1%	N/A

კომპანიის ვალდებულებების სტრუქტურიდან კარგად ჩანს, რომ ემიტენტს საკმაოდ დივერსიფიცირებული სასესხო პორტფელი აქვს. მას სახსრებზე წვდომა აქვს როგორც ადგილობრივ ბაზრებზე, ასევე უცხოეთიდან. არსებული ურთიერთობიდან გამომდინარე და კრედიტორებთან დიდი ხნის პარტნიორობაზე დაყრდნობით, კომპანია ყოველთვის ახერხებდა საქმიანობისათვის საჭირო რესურსების მოზიდვას სხვადასხვა წყაროებიდან. აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ 30 სექტემბერს, არსებული კრედიტორების გარდა, კომპანიას მოლაპარაკებები დასრულებული აქვს ისეთ მსხვილ საფინანსო ინსტიტუტებთან, როგორც არის EBRD, FMO და Proparco. აღნიშნული ურთიერთობების ფარგლებში მიღწეულია შეთანხმება ჯამში სამივე კრედიტორთან 25 მილიონი აშშ დოლარის ლიმიტზე, რომლის ათვისებაც კომპანიას შეუძლია როგორც აშშ დოლარში, ასევე ევროში. აღნიშნული რესურსის ათვისება მოხდება ეტაპობრივად და მოხმარდება სალიზინგო პორტფელის ზრდას.

გარდა საკრედიტო დაფინანსების წყაროებისა, ემიტენტს აქვს კაპიტალის ზრდის საშუალებაც. კაპიტალის სტრუქტურის ოპტიმიზაციის მიზნით, თიბისი ბანკმა 2019 წლის დეკემბერში უკვე გაზარდა კომპანიის კაპიტალი 6 მილიონი ლარის ოდენობით, 2.5 მილიონი ლარის ოდენობით კი დამატებით გაზრდის 2020 წლის განმავლობაში.

3. საქმიანობის აღწერა

3.1. ძირითადი საქმიანობა

3.1.1. ემიტენტის საქმიანობის ტიპიდან და ბიზნეს-ოპერაციებიდან გამომდინარე, მის ძირითად საქმიანობასთან დაკავშირებული ფაქტორების, ასევე, ფინანსურ მონაცემებში მოყვანილი ყოველი წლისთვის წარმოებული პროდუქტების და/ან გაწეული მომსახურების ძირითადი კატეგორიების მოკლე აღწერა.

სს „თიბისი ლიზინგი“ მომხმარებელს სთავაზობს როგორც ფინანსური, ასევე საოპერაციო ლიზინგით მომსახურებას. კომპანიას აქვს სხვადასხვა დასახელების პროდუქტები, რომელიც მორგებულია როგორც იურდიულ, ასევე ფიზიკურ პირებზე. იურდიულ პირებში კომპანიის პორტფელი გადანაწილებულია კორპორატიულ დიდი ზომის კლიენტებზე, მცირე და საშუალო ბიზნესზე და ასევე მიკრო ბიზნესის წარმომადგენლებზე მთელი საქართველოს მასშტაბით, რომელთა მომსახურება ხდება სათაო ოფისიდან რომელიც მდებარეობს თბილისში. ფიზიკური პირებისთვის შექმნილი არის სპეციალური სერვის ცენტრები საქართველოს რამდენიმე ქალაქში, კერძოდ: თბილისი, რუსთავი, ბათუმი და ქუთაისი, სადაც ხდება როგორც ახალი კლიენტების მოზიდვა/მოძიება, ასევე არსებული მომხმარებლების დაკმაყოფილება.

კომპანიის ძირითად კონკურენტულ უპირატესობას წარმოადგენს:

- ლიზინგის სტრუქტურიდან გამომდინარე, ყოველგვარი დამატებითი უზრუნველყოფის გარეშე, მხოლოდ თანამონაწილეობის საფუძველზე, აქტივის მიზნობრივი დაფინანსება,
- მრავალწლიანი გამოცდილების საფუძველზე შემუშავებული და საერთაშორისო პრაქტიკასთან ადაპტირებული სწრაფი და მოქნილი ბიზნეს პროცესები,
- მოძრავი აქტივების მართვისა და ფინანსირების სფეროში ჩამოყალიბებული ექსპერტიზა,
- თიბისი ბანკის ეკოსისტემაში ინტეგრაცია და მისი არხების საშუალებით მომსახურების გაყიდვის შესაძლებლობა;
- ლიზინგის, როგორც აქტივის საუკეთესო და ხელმისაწვდომი ალტერნატიული ფინანსირების საშუალების ლოიალური მომხმარებლების ბაზა, რომელიც ყოველ წლიურად იზრდება,
- დივერსიფიცირებული ფინანსური რესურსები, რომლებიც ცვალებად გარემოში ადაპტირების საშუალებას აძლევს კომპანიას;

აღსანიშნავია, რომ 2017 წლიდან კომპანიამ გაუშვა ახალი პროდუქტი (ე.წ. სტარტო) რომელიც მორგებული იყო საშუალო და დაბალი შემოსავლის მქონე ფიზიკურ პირებზე, ამ პროდუქტის საშუალებით მომხმარებლებს შეუძლია მეორადი იმპორტირებული და ადგილობრივი მსუბუქი მანქანების შეძენა ან დაფინანსების აღება.

პროდუქტი	სალიზინგო თანხა	თანადაფინანსება	ლიზინგის ვადა	ნომინალური %
ფინანსური ლიზინგი	მინ 1000 აშშდ	მინ 10%	60 თვე	ლარი - მინ - 13 / მაქს - 17 აშშდ - მინ - 10 / მაქს - 17 ევრო - მინ - 8 / მაქს - 17
ავტოლიზინგი ცენტრებიდან (იურიდიული და ფიზიკური პირებისთვის)	მინ 2000 აშშდ	მინ 10%	60 თვე	ლარი - მინ - 9.7 / მაქს - 17 აშშდ - მინ - 7.5 / მაქს - 15 ევრო - მინ - 5.5 / მაქს - 13
ავტოლიზინგი მეორად მანქანებზე (იურიდიული და პრემიუმ ფიზიკური პირებისთვის)	მინ 5000 აშშდ	მინ 20%	60 თვე	ლარი - მინ - 9.7 / მაქს - 17 აშშდ - მინ - 7.5 / მაქს - 15 ევრო - მინ - 5.5 / მაქს - 14
ფიზიკური პირების დაფინანსება მეორად ადგილობრივ მანქანებზე	მინ 1000 ლარი	მინ 5%	60 თვე	ლარი - მინ - 23 / მაქს - 41
ფიზიკური პირების დაფინანსება მეორად იმპორტირებულ მანქანებზე	მინ 1000 ლარი	მინ 5%	60 თვე	ლარი - მინ - 20 / მაქს - 30
საოპერაციო ლიზინგი	მინ 10000 აშშდ	მინ 0%	60 თვე	ლარი - მინ - 15 აშშდ - მინ - 11 ევრო - მინ - 9

3.1.2. არსებობის შემთხვევაში, ახალი პროდუქტის ან მომსახურების მითითება და განვითარების სტადიის აღწერა;

ამ ეტაპზე არ იგეგმება სრულად ახალი პროდუქტების დანერგვა, თუმცა აღსანიშნავია რომ ემიტენტი მუდმივად ცდილობს არსებული პროდუქტების განვითარებას და ბაზრის მოთხოვნებზე მორგებას.

3.1.3. არსებობის შემთხვევაში, ბიზნესის სეზონურობის აღწერა.

სალიზინგო ბიზნესისთვის სეზონურობა გარკვეულწილად დამახასიათებელია და ძირითადად თანხვედრაშია მისი მთავარი სექტორების ბიზნეს სეზონურობასთან: მშენებლობა, წარმოება, საცალო მიმართულება. აქედან გამომდინარე, წლის დასაწყისში და ზაფხულის თვეებში შეინიშნება მცირე პასიურობა წლის სხვა თვეებთან შედარებით.

3.2. გასაღების ბაზრები (ძირითადი ბაზრები)

3.2.1. იმ ძირითადი ბაზრების აღწერა, სადაც ემიტენტი ოპერირებს საქმიანობის სახეობიდან გამომდინარე. იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია ახორციელებს ექსპორტს, მიღებული შემოსავლების ჩაშლა გეოგრაფიული მდებარეობის მითითებით, პროსპექტში წარმოდგენილი თითოეული ფინანსური წლისთვის.

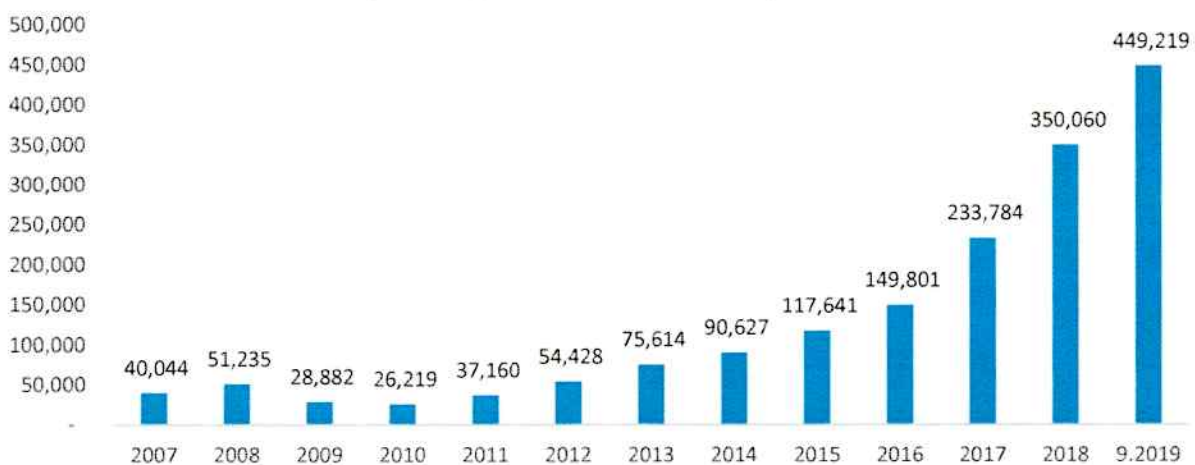
საქართველოში პირველი სალიზინგო კომპანია 2001 წელს დაარსდა, „თბილუნისერსალბანკის“ მიერ, და იქიდან მოყოლებული სექტორი მუდმივად ვითარდება.

2019 წლის 30 სექტემბერს სალიზინგო სექტორის მთლიანმა პორტფელმა 449,219 ათასი ლარი შეადგინა რაც 2007 წლის მონაცემებთან შედარებით თითქმის 11-ჯერ მეტია. 2008-2009 წლებში საქართველო-რუსეთს შორის

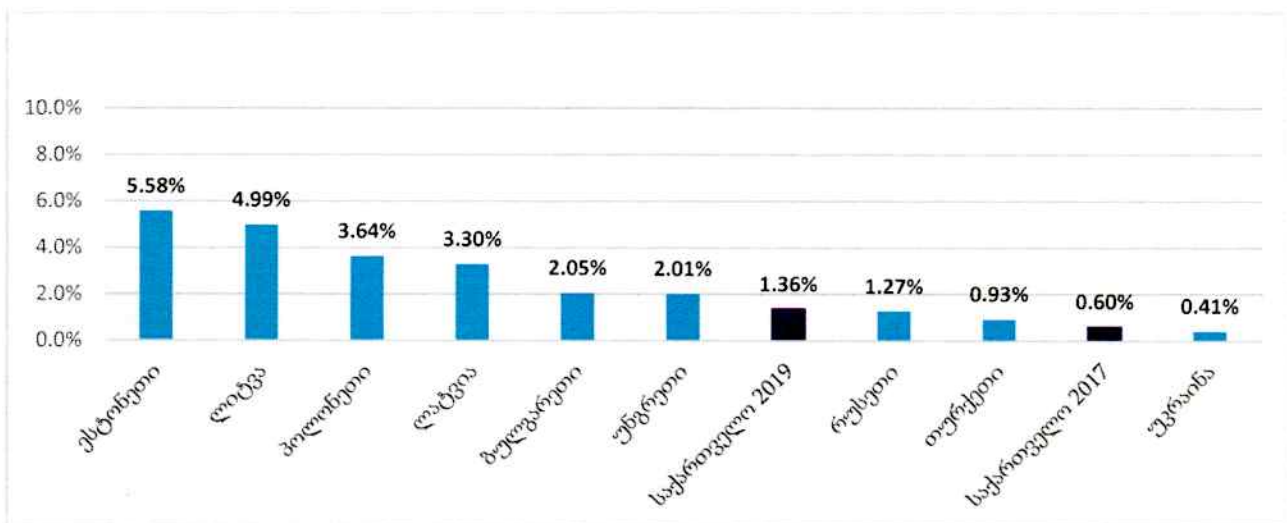
არსებულმა კონფლიქტმა და ეკონომიკურმა კრიზისმა სექტორზე მნიშვნელოვანი უარყოფითი გავლენა იქონია, რის შედეგადაც პორტფელი თითქმის განახევრდა 2009: წელს 28,882 ათასი ლარი, ხოლო 2010 წელს 26,219 ათასი ლარი შეადგინა 2011 წელს კანონმდებლობაში განხორციელდა მნიშვნელოვანი ცვლილებები (მიიღეს ახალი სალიზინგო რეგულაციები და ცვლილებები შევიდა საგადასახადო და სამოქალაქო კოდექსებში) რამაც ხელი შეუწყო სექტორის ზრდას, ამის შედეგად 2012 წელს სექტორის ჯამური პორტფელი 2-ჯერ გაიზარდა და 54,428 ათას ლარს მიაღწია. მომდევნო წლებში სასაქონლო ფასების კრიზისმა და ლარის გაუფასურებამ სექტორის ზრდის ტემპი შეანელა. თუმცა აღსანიშნავია, რომ მიუხედავად რეგიონში განვითარებული უარყოფითი მოვლენებისა, საქართველოს ეკონომიკამ სტაბილურობა შეინარჩუნა. 2017 წელს საქართველოს სალიზინგო სექტორი წინა წლის მონაცემებს 56.1%-ით აღემატებოდა, 2018 წელს სექტორის ზრდამ 49.7% შეადგინა, ხოლო 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით 28.3%-ი, წინა წლის ბოლოსთან შედარებით

მიუხედავად იმისა, რომ სექტორი 2012 წლიდან მოყოლებული მნიშვნელოვნად იზრდებოდა, სალიზინგო სექტორის ჯამური პორტფელის წილი მშპ-სთან მიმართებით კვლავ დაბალია. უნდა აღინიშნოს, რომ 2017 წლის მონაცემების თანახმად სალიზინგო სექტორის ჯამური პორტფელის წილი მშპ-სთან მიმართებით 0.6%-ს შეადგენდა და უკანასკნელი წლების განმავლობაში სექტორის ზრდასთან ერთად გაიზარდა. 2019 წლის ივნისის მდგომარეობით შეადგენს 1.36% შეადგინა (2018 წელს 1.16%), აღნიშნული მაჩვენებელი კვლავ დაბალია სხვა ქვეყნების მაჩვენებლებთან შედარებით, მაგალითად, White Clarke Group-ის მიხედვით უნგრეთში აღნიშნული წილი 2017 წელს 2.01% იყო, პოლონეთში კი 3.64%, ბულგარეთში 2.05%, ლატვიაში კი 3.3%. საქართველოში სალიზინგო სექტორის მცირე ზომის გათვალისწინებით, სექტორის ზრდის მყარი პოტენციალი არსებობს.

ლიზინგის ბაზარი ('000 ლარი)

წყარო: კომპანიის მონაცემები

წყარო: White Clarke Group Global Leasing Report 2019

ლიზინგს გარკვეული უპირატესობები აქვს საბანკო სესხებთან შედარებით, კერძოდ: 1) ლიზინგის დროს, როგორც წესი, არ ხდება დამატებითი უზრუნველყოფის მოთხოვნა; 3) სალიზინგო კომპანიებს მომწოდებლებთან ხანგრძლივი ურთიერთობიდან გამომდინარე საშუალება აქვთ ისარგებლონ შეღავათიანი პირობებით და შედეგად, ლიზინგის მიმღებსაც შესთავაზონ უფრო ხელსაყრელი პირობები. ამასთანავე, გამყიდველის რისკი მთლიანად გადადის ლიზინგის გამცემზე.

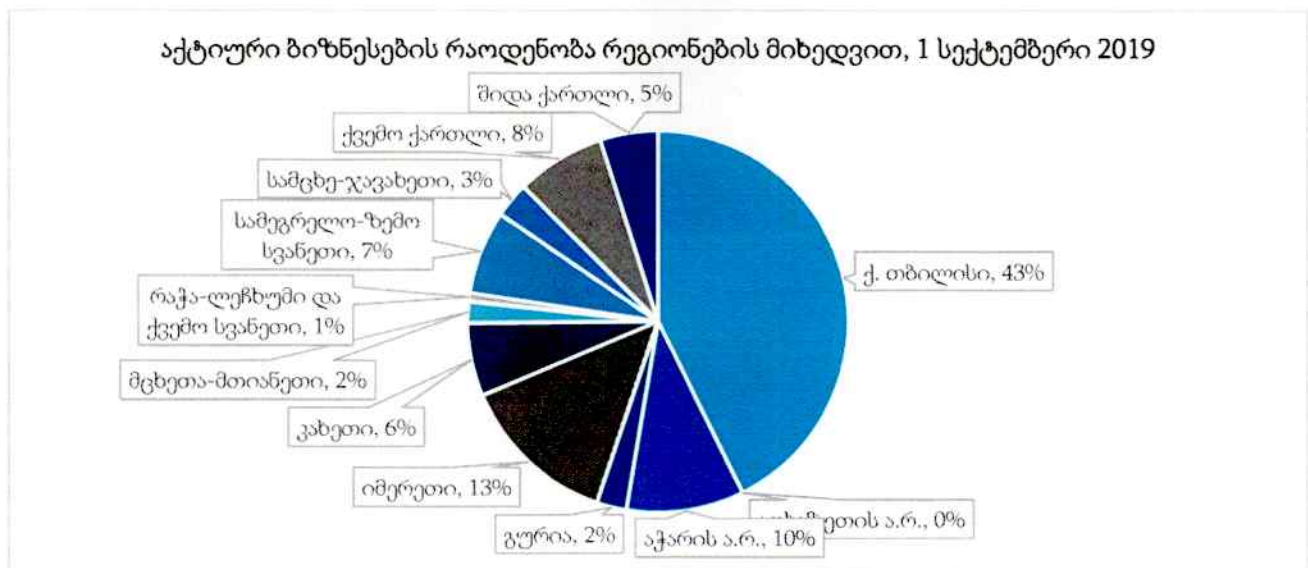
2011 წელს საქართველოს სალიზინგო სექტორმა მნიშვნელოვანი ტრანსფორმაცია განიცადა, საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა ახალი კანონმდებლობა კერძო სამართლის უნიფიცირების საერთაშორისო ინსტიტუტის (UNIDROIT) პრინციპების მიხედვით. ამის საფუძველზე, საქართველოს საგადასახადო და სამოქალაქო კოდექსში რამდენიმე ცვლილება შევიდა, რამაც გაამარტივა ლიზინგის სექტორში საგადასახადო ადმინისტრირება და შეამცირა სალიზინგო კომპანიების საგადასახადო ტვირთი. ახალი კანონმდებლობის მიხედვით, შესაძლებელი გახდა უიმედო ლიზინგებისათვის რეზერვის შექმნა და გაცემული ლიზინგის ღირებულების 80%-ის ჩამოწრა, თუ ვადაგადაცილება 60 დღეს აღემატება, რამაც შეამცირა მოგებაზე ეფექტური გადასახადი. ასევე, 2011 წლამდე სალიზინგო კომპანიებს სხვა სექტორის კომპანიებისგან განსხვავებით არ შეეძლოთ 100%-იანი ამორტიზაციის გამოყენება. განახლებული საგადასახადო კოდექსი ლიზინგის გამცემისთვის იძლევა სალიზინგო აქტივებზე ქონების ეფექტური გადასახადების გაანგარიშების საშუალებას უიმედო ლიზინგების გათვალისწინებით. ამასთან, დამატებითი ღირებულების გადასახადის გადახდა ლიზინგის გადახდის პროპორციულად ხდება (ლიზინგის გრაფიკის მიხედვით), რაც დამატებით სარგებელს წარმოადგენს.

საქართველოში დოლარიზაციის მაღალი დონის არსებობის გამო, ეროვნული ბანკის მიერ დაწყებული ლარიზაციის პროგრამის ფარგლებში 2017 წლიდან ფინანსურ ინსტიტუტებს აეკრძალათ 100,000 ლარამდე სესხის უცხოურ ვალუტაში გაცემა, 2019 წლიდან კი ეს ზღვარი 200,000-მდე გაიზარდა. 2018 წლის მეორე ნახევრიდან ლარიზაციის პროგრამა ლიზინგის სექტორსაც შეეხო, კერძოდ, სამოქალაქო კოდექსში შევიდა ცვლილება, რომლის მიხედვითაც ლიზინგის გამცემის მიერ ფიზიკური პირისაგან (მათ შორის, ინდ. მეწარმისაგან) მისაღები თანხა არ შეიძლება იყოს რაიმე ფორმით უცხოურ ვალუტაზე მიბმული ან ინდექსირებული, თუ ლიზინგის დაფინანსების თანხა არ აღემატება 100,000 ლარს (აღნიშნული ზღვარი 2019 წლიდან 200,000 ლარამდე გაიზარდა). 2019 წლიდან ასევე, ფიზიკურ პირებზე (მათ შორის ინდ. მეწარმეებზე) გაცემული ლიზინგისთვის, დაწესდა წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის 50%-იანი ზედა ზღვარი. მიუხედავად იმისა, რომ ქვეყნის სალიზინგო სექტორში საცალო პორტფელის წილი დაბალია, ახალი რეგულაციების ფონზე საცალო პორტფელის ზრდის შემცირებაა მოსალოდნელი.

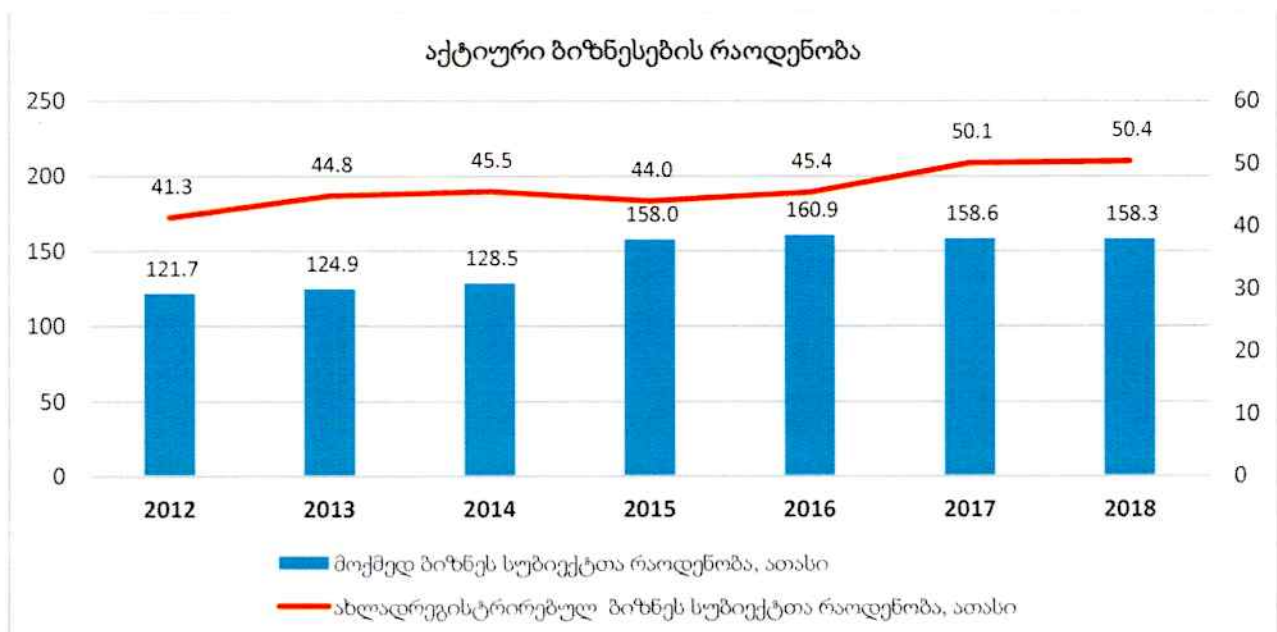
ბოლო ათწლეულის განმავლობაში, გატარებული სტრუქტურული რეფორმების შედეგად, ქვეყანაში შემცირდა კორუფცია, გაუმჯობესდა საჯარო მომსახურება და გამარტივდა საგადასახადო და საბაჟო

პროცედურები. ამ ცვლილებებმა ხელი შეუწყო ქვეყანაში ეკონომიკური მდგრადობის შენარჩუნებას, მიუხედავად იმ ეკონომიკური შოკებისა, რომლებიც ქვეყანამ და რეგიონმა გამოიარა. მსოფლიო ბანკის 2019 წლის ანგარიშის - "Ease of Doing Business" - მიხედვით საქართველო მე-6 ადგილს იკავებს 190 ქვეყანას შორის. ამასთანავე, საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანია Fitch-მა 2019 წელს საქართველოს საკრედიტო რეიტინგი ერთი საფეხურით გააუმჯობესა და "BB-"-დან "BB"-მდე გაზარდა. აქვე უნდა ითქვას, რომ საერთაშორისო სარეიტინგო კომპანია Moody's-მა საქართველოს დაახლოებით იმავე დონის რეიტინგი 2017 წელს მიანიჭა. აღსანიშნავია, რომ საქართველოს მთავრობის მიერ განხორციელებული რეფორმები, მოგების გადასახადის რეფორმა (ე.წ. ესტონური მოდელი) და დღგ-ს ავტომატური უკან დაბრუნების რეფორმა, რამაც გააუმჯობესა ქართული კომპანიების ფინანსური მდგომარეობა და შექმნა კორპორატიული სექტორის ზრდის საფუძველი.

უნდა აღინიშნოს, რომ უკანასკნელ წლებში იზრდება საქართველოში მოქმედი აქტიური ბიზნესების რაოდენობა, რამაც 2019 წლის 1 სექტემბრის მდგომარეობით 173,721 შეადგინა.

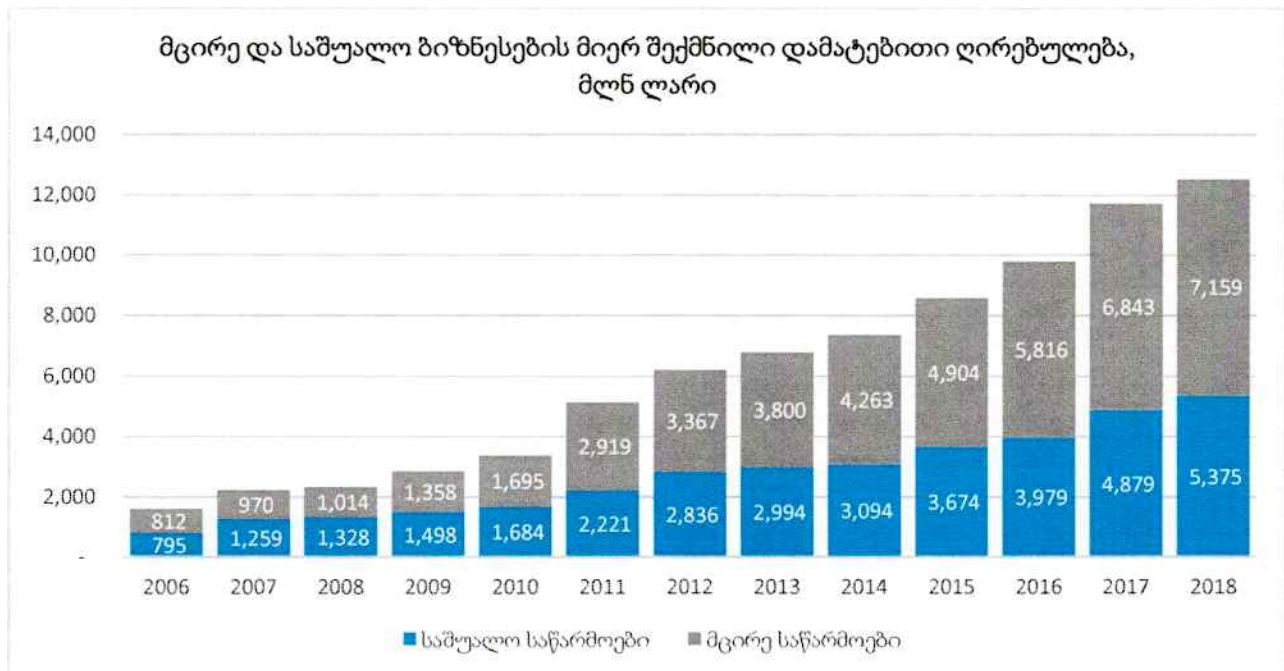

წყარო: საქსტატი

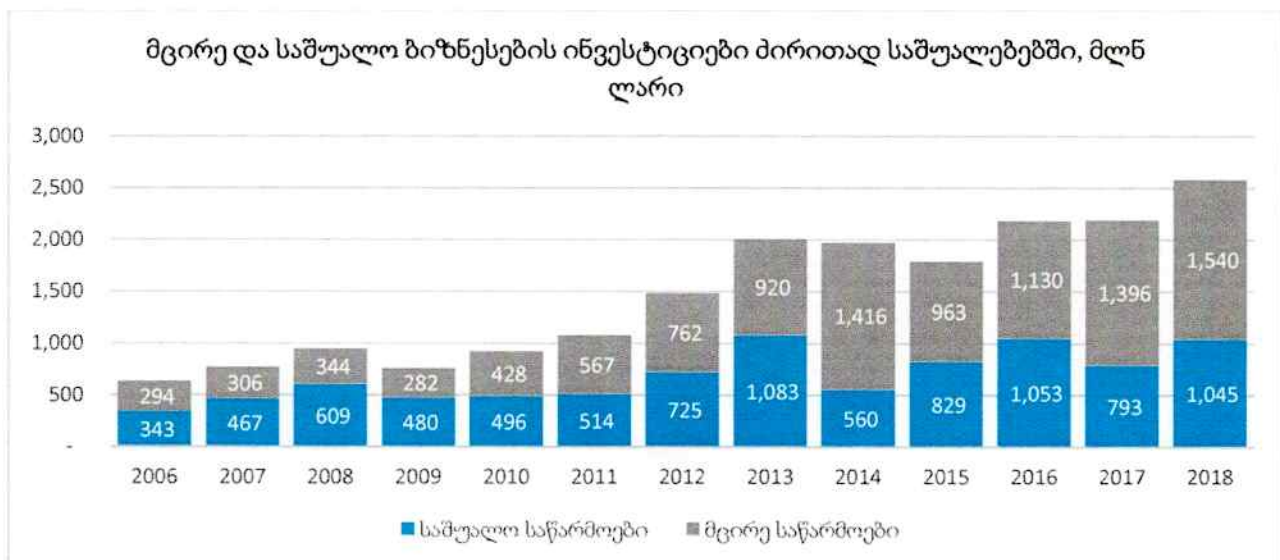

წყარო: საქსტატი

მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოში სალიზინგო სექტორი შედარებით მცირე მოცულობისაა, სექტორის განვითარების პერსპექტივებთან დაკავშირებით კომპანიის ხედვა ოპტიმისტურია. აღსანიშნავია, რომ ლიზინგით დაფინანსებაზე მოთხოვნას ძირითადად მცირე და საშუალო ბიზნესები ქმნიან, რადგან ლიზინგი მათ საბრუნავი კაპიტალის შემცირების გარეშე, აქტივების ფლობის საშუალებას აძლევს. მცირე და საშუალო ბიზნესების მიერ შექმნილმა დამატებულმა ღირებულებამ 2018 წელს 12.5 მილიარდი ლარი შეადგინა, რაც წინა წელთან შედარებით 6.9%-იან ზრდას წარმოადგენს. უნდა ითქვას ისიც, რომ მთავრობა ხელს უწყობს კერძო სექტორის განვითარებას, 2017 წელს ე.წ. ესტონური მოდელის შემოღება, დადებითი გავლენა იქონია საქართველოში ოპერირებად კომპანიებზე. 2017 წელს, ქართული კომპანიების მიერ ფიქსირებულ აქტივებში განხორციელებული ინვესტიციები წლიურად 19.7%-ით გაიზარდა და 5.6 მილიარდ ლარს მიაღწია, რომლის 39.2% მცირე და საშუალო ბიზნესების მიერ იყო განხორციელებული. აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული ზრდის ძირითადი ნაწილი განხორციელებული იყო მსხვილი კომპანიების მხრიდან გაზრდილი ინვესტიციებით, მცირე და საშუალო ბიზნესების მხრიდან ფიქსირებულ აქტივებში განხორციელებული ინვესტიციები მხოლოდ 0.3%-ით გაიზარდა. ეს სტატისტიკა 2018 წელს მნიშვნელოვნად შეიცვალა, კერძოდ, მცირე და საშუალო ბიზნესების მიერ ფიქსირებულ აქტივებში განხორციელებული ინვესტიციები 18.0%-ით გაიზარდა და 2.6 მილიარდ ლარს მიაღწია, მაშინ, როცა მთლიანი ინვესტიციები ფიქსირებულ აქტივებში (მსხვილი კომპანიების ჩათვლით) 11.1%-ით შემცირდა.

წყარო: საქსტატი

წყარო: საქსტატი

საზოგადოებაში სალიზინგო პროდუქტებსა და ლიზინგის უპირატესობაზე არასაკმარისი ინფორმაციის არსებობის გამო, ლიზინგზე მოთხოვნა ჯერ კიდევ დაბალია.

გაზრდილი რეგულაციების მიუხედავად (ლარიზაცია და საპროცენტო განაკვეთის მაქსიმალური ზღვრის დაწესება) სექტორის ზრდის მნიშვნელოვანი პოტენციალი აქვს სალიზინგო პროდუქტებზე ცნობადობის ამაღლებისა და კომპანიებში გაზრდილი მომგებიანობის საფუძველზე. შესაბამისად, კომპანიის მოლოდინია რომ სალიზინგო სექტორი გააგრძელებს სწრაფ ზრდას საშუალოვადიან პერიოდში.

3.4. სამომავლო სტრატეგია და მიზნები:

3.4.1. ემიტენტის ბიზნესის სტრატეგიისა და მიზნების აღწერა, მათ შორის ფინანსური და არაფინანსური. ამასთან, კომპანიის სამომავლო გეგმების აღწერა;

სს თიბისი ლიზინგის მიზანია მდგრადი განვითარებისა და შედეგზე ორიენტირებული პასუხისმგებლობიანი ქმედებების საშუალებით შექმნას მომხმარებლისათვის ფასეული მომსახურებების ეკოსისტემა და ამის შედეგად გაზარდოს კომპანიის ღირებულება გრძელვადიან პერსპექტივაში. კომპანიის სურვილია, ინოვაციური გადაწყვეტების გზით მომხმარებლებს მიაწოდოს ხელმისაწვდომი, მოქნილი და მაღალი ხარისხის სალიზინგო მომსახურება და ამასთანავე თანამშრომლებს შესთავაზოს უსაფრთხო, მიმზიდველი და პერსონალურ განვითარებაზე ორიენტირებული სამუშაო გარემო.

კომპანია გეგმავს სრულად გააციფრულოს საკუთარი ბიზნეს პროცესები, რის შედეგადაც მოხდება კომპანიისა და მომხმარებლების დროისა და საოპერაციო რესურსების მნიშვნელოვანი ოპტიმიზაცია. ასევე, აპირებს განავითაროს ონლაინ პორტალი მომხმარებლებისთვის, რაც კიდევ უფრო გაამარტივებს კომპანიის მიერ შეთავაზებულ მომსახურებებზე წვდომას და გაზრდის მომხმარებლების კმაყოფილებას. ამ ეტაპზე მიმდინარეობს პროცესების ოპტიმიზაცია და ონლაინ პორტალის განვითარება, რომლის გაშვებაც იგეგმება 2020 წლის მეორე კვარტლიდან.

კომპანიის ძირითადი მიმართულება იურიდიული პირებისათვის ფინანსური და საოპერაციო ლიზინგის მომსახურების მიწოდებაა და პორტფელის 80%-მდე აღნიშნულ მიმართულებაზე მოდის, რომელიც თავის მხრივ სექტორების მიხედვით საკმაოდ დივერსიფიცირებულია ძირითადად მშენებლობის, მომსახურების, მედიცინის, წარმოების და სხვა მიმართულებებით.

საცალო მომხმარებლების ლიზინგით დაფინანსება ძირითადად ახალი და მეორადი მსუბუქი ავტომანქანების მიმართულებით მიმდინარეობს, რომლის სალიზინგო აქტივი სტაბილური ღირებულებისა და განვითარებული მეორადი ბაზარის გამო დაბალრისკიან და ლიკვიდურ უზრუნველყოფად ითვლება.

აღსანიშნავია, რომ კომპანია აქტიურად მონაწილეობს აწარმოე საქართველოსა და სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტოს სახელმწიფო პროგრამებში და მის ფარგლებში აფინანსებს წარმოების, მომსახურებისა და აგრო სექტორის კომპანიებს, რომლებიც თავის მხრივ კომპანიის სტრატეგიულ მიმართულებას წარმოადგენს. 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით, აღნიშნული პროექტის ფარგლებში გაცემული ლიზინგები, მთლიანი პორტფელის 15% შეადგენს.

ახალი მსუბუქი ავტომანქანების ლიზინგით დაფინანსება კომპანიის სტრატეგიულ მიმართულებას წარმოადგენს და ამჟამად ბაზრის ლიდერია ამ მიმართულებით, რომლის განვითარებასაც საცალო და კორპორატიული მომხმარებლებისთვის სამომავლოთაც გეგმავს.

სალიზინგო აქტივის მომწოდებელთან და საბოლოო ლიზინგის მომხმარებელთან კავშირიდან გამომდინარე, კომპანია ლიზინგის სტრატეგიულ მიმართულებად მიიჩნევს ენერგოეფექტური აქტივებისა და სექტორების ლიზინგით დაფინანსებას, რომელიც გარემოში CO₂ გამონაბოლქვის შემცირებას და ენერგიის მოხმარების გაუმჯობესებას ისახავს მიზნად და ამ მიმართულებით ყოველწლიურად ზრდის პორტფელის კონცენტრაციას და აქტიურად თანამშრომლობს საერთაშორისო დამფინანსებლებთან და დონორებთან.

3.4.2. არსებობის შემთხვევაში, კომპანიის მიერ ბიზნესების შესყიდვებისა და შერწყმების შესახებ ინფორმაცია;

ბოლო სამი წლის განმავლობაში ადგილი არ ჰქონია „კომპანიის“ მიერ სხვა ბიზნესების შესყიდვას ან შერწყმას.

3.4.3. არსებობის შემთხვევაში, კომპანიის ან მისი შვილობილების გადახდისუნარობის ან ოპერაციების შეჩერების, ასევე გაკოტრების შემთხვევების აღწერა;

ემიტენტს არ ჰყავს, და არც წარსულში ჰყოლია, შვილობილი კომპანიები, შესაბამისად ადგილი არ ჰქონია შვილობილების გადახდისუნარობის ან ოპერაციების შეჩერების, ასევე გაკოტრების შემთხვევების.

ადგილი ასევე არ ჰქონია ემიტენტის გადახდისუნარობის ან ოპერაციების შეჩერების, ასევე გაკოტრების შემთხვევებს.

3.5. ემიტენტის ბიზნესის რესურსები და პროცესები

3.5.1. თუ ემიტენტის ბიზნესის სპეციფიკისა და მომგებიანობისთვის მნიშვნელოვანია, ინფორმაცია ძირითადი პატენტების, ლიცენზიების, კომერციული ან ფინანსური კონტრაქტების ან წარმოების ახალი პროცესების შესახებ;

ემიტენტის საქმიანობა არ საჭიროებს სპეციალური ლიცენზიის ან პატენტის ქონას.

3.5.2. ემიტენტის საქმიანობაში გამოყენებული რესურსების შესახებ ინფორმაცია, მისი ტიპების, წყაროების, ფასების ცვალებადობის/სტაბილურობის მითითებით.

ემიტენტის საქმიანობაში გამოყენებული რესურსების შესახებ ინფორმაციისათვის იხილეთ მუხლი 2.6 ინფორმაცია ემიტენტის სასესხო და დაფინანსების სტრუქტურაში ცვლილებების შესახებ ბოლო ფინანსური წლის მანძილზე; ამასთან, მისი საქმიანობის მომავალი პერიოდების სავარაუდო დაფინანსების წყაროების აღწერა (გვ. 55)

3.5.3. არსებობის შემთხვევაში, გამოყენებული ან მომავალში გამოსაყენებელი ტექნოლოგიების აღწერა;

კომპანია ყოველდღიური საქმიანობისთვის იყენებს საოპერაციო სისტემას, რომლის განახლება და პროდუქტებზე მორგება მუდმივად ხორციელდება, რაც ერთის მხრივ ზრდის თანამშრომლების ეფექტურობას და მეორეს მხრივ სძენს კომპანიას უპირატესობას ბაზარზე. სამომავლოდ იგეგმება ონლაინ პლატფორმის შექმნა, რომელიც კომპანიას დაეხმარება უფრო სწრაფად და მარტივად მიაწოდოს პროდუქტი მომხმარებელს.

3.5.4. ბიზნეს პროცესისა და ხარისხის კონტროლის პროცედურების აღწერა:

სალიზინგო აქტივების მართვის პოლიტიკა

კომპანია განსაზღვრავს დაფინანსებად აქტივებს აქტივის ტიპის, წლოვანების, ტექნიკური მდგომარეობის ან/და სხვა შესაძლო მნიშვნელოვანი კრიტერიუმების მიხედვით.

ლიზინგის დაფინანსებამდე ხდება ყველა აქტივის მონიტორინგი (საქართველოს ეკონომიკურ ტერიტორიაზე არსებობის შემთხვევაში) და შეფასება - საბაზრო ღირებულების დადგენა, რისი გათვალისწინებითაც ხდება დაფინანსების შესახებ გადაწყვეტილების მიღება. შეფასება ხდება დისტანციურად, მას შემდეგ რაც აქტივს ჩაუტარდება მონიტორინგი ადგილზე ვიზიტით. მონიტორინგის თანამშრომელი აწვდის ინფორმაციას კომპანიის შიდა შემფასებელს, რომელიც მონიტორინგის აქტის საფუძველზე ახდენს შეფასებას.

დაფინანსებულ აქტივს უტარდება გეგმიური ტექნიკური ინსპექტირება კომპანიის შიდა პროცედურით აქტივის ტიპის მიხედვით განსაზღვრული პერიოდულობით 6 თვეში ან წელიწადში ერთხელ.

აქტივის შესახებ ინფორმაცია რეგისტრირდება კომპანიის საოპერაციო სისტემაში და თან ერთვის განხორციელებული მონიტორინგის ფოტოსურათები, მონიტორინგის და შეფასების დასკვნები.

ყველა აქტივი იზღვევა აქტივის ტიპის მიხედვით განსაზღვრული დაფარული რისკების შესაბამისად კომპანიის ან ლიზინგის მიმღების მიერ.

ლიზინგის ხელშეკრულების შეწყვეტის შედეგად ჩამორთმეული აქტივები თავსდება თიბისი ლიზინგის საწყობში, უტარდება ტექნიკური ინსპექტირება/მონიტორინგი, დგინდება საბაზრო ღირებულება და მზადდება სარეალიზაციოდ.

ლიზინგის პოლიტიკა და პროცედურები

კომპანიას საკრედიტო პოლიტიკის კრილში შემუშავებული აქვს ლიზინგის გაცემამდე და გაცემის შემდეგ საჭირო განსახორციელებელი პროცედურები, რომლებიც უზრუნველყოფს საკრედიტო და აქტივის რისკების წინასწარ განსაზღვრას და მათ მინიმუმამდე დაყვანას, ფინანსურ ბაზარზე სხვადასხვა აპრობირებული ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით.

პროექტის დამტკიცების და გაცემის პროცედურა ზოგად კრილში წარმოდგენილია შემდეგი დიაგრამის სახით, პროდუქტების მიხედვით კი პროცედურები ოდნავ განსხვავდება ერთმანეთისგან დასაფინანსებელი თანხის და პროდუქტის სპეციფიკაციიდან გამომდინარე:

1. პოტენციურ კლიენტთან ინტერესის საწყისი განხილვა შეხვედრის ან განაცხადის მეშვეობით
2. საჭირო ინფორმაციის მოთხოვნა, შეგროვება და შეთავაზების გაკეთება (ინფორმაცია შერჩეულ აქტივზე დეტალური ტექნიკური მახასიათებლებით და მომწოდებლის ინვოისით; და პროდუქტის მიხედვით მოსათხოვნი ფინანსური და იურიდიული დოკუმენტაცია)
3. აქტივის შეფასება
4. სალიზინგო პროექტის მომზადება - თუ შეფასება დამაკმაყოფილებელია
5. საკრედიტო კომიტეტის მიერ პროექტის განხილვა (> \$1.5 მლნ დაფინანსების შემთხვევაში, საბოლოო გადაწყვეტილების მიღება ხდება თიბისი ლიზინგის სამეთვალყურეო საბჭოს დონეზე)

6. დადებითი გაწყვეტილების შემთხვევაში იურიდიული დოკუმენტაციის მომზადება, გადამოწმება და საბოლოო ხელშეკრულებების ხელმოწერა, კომპანიის, ლიზინგის მიმღების და მომწოდებლის მხრიდან - ლიზინგის გაცემა
7. კლიენტის მხრიდან თანამონაწილეობის თანხის შემოტანა
8. აქტივის მოწოდება და ლიზინგის მიმღებისთვის გადაცემა
9. ნასყიდობის თანხის გადარიცხვა (ავანსის შემთხვევაში - სახელშეკრულებო ქონების მოწოდებამდე)

პროექტის ფინანსური მონიტორინგის პროცედურა

ფინანსური მონიტორინგის წარმოება სავალდებულოა შემდეგი ტიპის კლიენტებზე:

- ლიზინგის მიმღები, რომლის მიმდინარე ჯამური ვალდებულება აღემატება „თიბისი ლიზინგის“ კაპიტალის 5% - სავალდებულოა 6 თვეში ერთხელ;
- ლიზინგის მიმღები, რომლის ჯამური ვალდებულება აღემატება 300,000 აშშ დოლარს - სავალდებულოა 12 თვეში ერთხელ;
- ლიზინგის მიმღები, რომლის დაფინანსებაც განხორციელდა Start-Up პროექტის ფარგლებში - ბიზნეს საქმიანობის დაწყებიდან 6 თვეში ან/და ინდივიდუალურად კომიტეტზე დამტკიცებული მოთხოვნის შესაბამისად;
- ლიზინგის მიმღები, რომელსაც გაუკეთდა რესტრუქტურზაცია და მიენიჭა ცუდი რესტრუქტურზაცია / NPL კატეგორია - სავალდებულოა 3 თვეში ერთხელ ან/და უფრო ხშირად ბიზნესის სპეციფიკის გათვალისწინებით; ცუდი რესტრუქტურზაციის სტატუსის კლიენტს ენიჭება იმ შემთხვევაში თუ ფინანსური მდგომარეობის გაუარესების გამო, მას გაუკეთდა გრაფიკის ცვლილება და მოხდა ყოველთვიური შენატანის კორექტირება. იმის განსასაზღვრად ეკუთვნის თუ არა კლიენტს, რესტრუქტურზაცია საკრედიტო რისკების განყოფილება უყურებს მის ფინანსურ მდგომარეობას, აფასებს რამდენად ემსახურება კლიენტის ფინანსები ყოველთვიურ შენატანს და ამის შემდეგ ირებს გადაწყვეტილებას მოახდინოს თუ არა ლიზინგის რესტრუქტურზაცია. რაიმე კონკრეტული კოეფიციენტი ან ჩექლისთი სტატუსის დასადგენად არ არსებობს.

საკრედიტო კომიტეტი უფლებამოსილია ნებისმიერ დროს მოითხოვოს ფინანსური მონიტორინგი კონკრეტულ კლიენტზე ან ისეთ ინდუსტრიაში შემავალ ყველა კომპანიაზე, სადაც გაზრდილია რისკის დონე.

ვადაგადაცილებული პორტფელის მართვის პროცედურა

ვადაგადაცილებული პორტფელის მართვის პროცედურა განსაზღვრავს პრობლემური გადახდების მართვას და ადგენს განსახორციელებელ ქმედებებს, რათა ადრეულ ეტაპზევე მოხდეს პოტენციურ პრობლემურ კლიენტებთან შესაბამისი რეაგირება.

პორტფელის მართვა ხორციელდება საკრედიტო და პრობლემური განყოფილებების მიერ:

ქმედება	დღეები
მოკლე ტექსტური შეტყობინების საშუალებით კლიენტისთვის ინფორმაციის მიწოდება ლიზინგის საზღაურის გადახდის შესახებ	გადახდის წინა დღე
ლიზინგის მენეჯერი ემუშავება ლიზინგის მიმღებს მიმდინარე დავალიანების გასასწორებლად	1-30 დღე
პრობლემური ლიზინგის პორტფელის მენეჯერი ყოველდღიურ რეჟიმში ემუშავება კლიენტს დავალიანების გასასწორებლად	30-90 დღე
ლიზინგის შეწყვეტის კომიტეტი იღებს გადაწყვეტილებას ხელშეკრულების შეწყვეტის თაობაზე	90+ დღე

*შენიშვნა - კლიენტებს, რომელთაც უფიქსირდებათ 30-90 დღემდე ვადაგადაცილება და აღენიშნებათ გაუარესებული ფინანსური მდგომარეობა, პრობლემური განყოფილების რეაბილიტაციის ჯგუფი ემუშავება შესაძლო რესტრუქტურზაციაზე, დაფინანსებული აქტივის ტიპის და კლიენტის ბიზნეს სპეციფიკიდან გამომდინარე.

** შენიშვნა - ხელშეკრულება შესაძლებელია შეწყდეს 90 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილების შემთხვევაშიც, რის შესახებაც გადაწყვეტილებას იღებს შეწყვეტების კომიტეტი.

რეზერვების პროცედურა

2018 წლის 1 იანვრიდან, საერთაშორისო ფინანსური რეპორტირების ახალი სტანდარტის IFRS 9 შესაბამისად კომპანიამ შეცვალა დარეზერვების მეთოდოლოგია და პროცედურა.

IFRS 9 გაუფასურების ჩარჩო მოიცავს სავარაუდო საკრედიტო ზარალის შეფასებისას სამომავლო დაშვებებსა და ტენდენციებზე დაფუძნებულ კალკულაციის, მათ შორის მაკროეკონომიკური ფაქტორების გათვალისწინებას.

თიბისი ლიზინგი პორტფელის გაუფასურების ჩარჩოში საკრედიტო რისკის მაჩვენებლების შეფასებისას ითვალისწინებს მაკროეკონომიკურ ფაქტორებს სხვადასხვა სცენარების ანალიზის გზით. სცენარები შერჩეულია სახელმწიფოს ეკონომიკური მდგომარეობის გარკვეულ სამომავლო დროის მონაკვეთში მოლოდინის გათვალისწინებით და განსაზღვრულია როგორც საბაზისო (baseline) - ყველაზე მეტად სავარაუდო, ოპტიმისტური (upside) - სავარაუდოზე უკეთესი და პესიმისტური (downside) - სავარაუდოზე უარესი.

კომპანია გაუფასურების ჩარჩოში მაკროეკონომიკური ფაქტორების ანალიზს იყენებს სავარაუდო საკრედიტო ზარალის შეფასების მიზნით; სავარაუდო საკრედიტო ზარალის პარამეტრებს ანალიზს უკეთებს ცალკეული სცენარის მიხედვით და დანაკარგების რეზერვის კალკულაციაში იყენებს საბოლოო სავარაუდო საკრედიტო ზარალის შეფასებას, რომელიც წარმოადგენს ცალკეული სცენარების მიხედვით შეწონილ ოდენობას, ინდივიდუალური სცენარის ალბათობების მიხედვით.

თიბისი ლიზინგი იყენებს კოლექტიურ და ინდივიდუალურ მიდგომას პორტფელის გაუფასურების კალკულაციაში. ინდივიდუალური მიდგომა შეიძლება გამოყენებული იყოს როდესაც ცალკეული კლიენტის ჯამური ვალდებულება კომპანიის მიმართ აღემატება საანგარიშო თარიღში კომპანიის კაპიტალის 5%-ს. თუ კომპანია დაადგენს რომ ინდივიდუალურად მნიშვნელოვანი ლიზინგის მიმღების გაუფასურების ობიექტური მტკიცებულება არ არსებობს, იყენებს კოლექტიურ მიდგომას.

კოლექტიური მიდგომისას, სავარაუდო საკრედიტო ზარალის შესაფასებლად ხდება ლიზინგის მიმღების ჭრილში ნაშთის ეტაპების მიხედვით კლასიფიკაცია:

- ეტაპი 1 - ავტომატურად ენიჭება ყველა ახალ პროექტს და არ იცვლება, თუ არ განიცდის საკრედიტო რისკის ზრდას. აღნიშნული ეტაპი აერთიანებს ლიზინგის ხელშეკრულებებს 30 დღეზე ნაკლები ვადაგადაცილებით.
- ეტაპი 2 - ამ ეტაპზე პროექტი გადადის მაშინ, როდესაც არ მომხდარა გაუფასურება, მაგრამ აღინიშნება საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა. აღნიშნული ეტაპი აერთიანებს ლიზინგის ხელშეკრულებებს 30-დან 90 დღემდე ვადაგადაცილებით და ასევე კონტრაქტებს, რომლებიც 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებიდან ამოვარდნის შემდეგ არ ყოფილან 90 დღიან ვადაგადაცილებაში, მიყოლებით 12 თვის მანძილზე.
- ეტაპი 3 - როდესაც პროექტი დეფოლტდება. აღნიშნული ეტაპი აერთიანებს ლიზინგის ხელშეკრულებებს 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებით, რესტრუქტურიზებულ კონტრაქტებს და ასევე კონტრაქტებს, რომლებიც 90 დღეზე მეტი ვადაგადაცილებიდან ამოვარდნის შემდეგ არ ყოფილან 30 დღეზე მეტი ვადაგადაცილების გარეშე, მიყოლებით 6 თვის მანძილზე.

1 ეტაპში მოხვედრილი პროექტებისთვის სავარაუდო საკრედიტო ზარალი წარმოადგენს პროექტის მთლიანი სასიცოცხლო ხანგრძლივობის სავარაუდო საკრედიტო ზარალის იმ წილს, რომელიც შეიძლება დადგეს საანგარიშო პერიოდის პროექტის შემდეგი ერთი წლის განმავლობაში გადეფოლტების შემთხვევაში. 2 და 3 ეტაპში მოხვედრილი პროექტებისთვის კი - სავარაუდო საკრედიტო ზარალი ითვლება პროექტის მთლიანი სასიცოცხლო ვადის ყველა პერიოდში დეფოლტის დადგომის შემთხვევის გათვალისწინებით. კომპანია აუფასურებს ნაშთს ლიზინგის მიმღების ჭრილში, როდესაც დალიზინგებული აქტივების შეფასებული ღირებულება ნაკლებია ლიზინგის მიმღების ჯამურ ვალდებულებაზე, კლიენტის მომავალში გადეფოლტების ალბათობის გათვალისწინებით. დეფოლტის ალბათობის დათვლა ხდება კომპანიის კლიენტების გადახდისუნარიანობის 4 წლიანი სტატისტიკის გამოყენებით.

შესაბამისად კომპანიამ მოახდინა ახალი მეთოდოლოგიის მიხედვით 2017 წლის პორტფელის საკრედიტო ზარალის რეზერვის რეკალკულაცია და სხვაობა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით აღიარა გაუნაწილებელ მოგება/ზარალზე, რამაც შეადგინა 778 ათასი ლარი ზარალი:

(000' ლარი)	IAS 39	IFRS 9	სხვაობა
რეზერვი	1,459	2,237	778

ლიზინგის შეწყვეტის შემდეგ აქტივის მართვის პროცედურა

ლიზინგის ხელშეკრულების შეწყვეტის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების შემდეგ, იწყება აქტივის ჩამორთმევის და შემდგომი მართვის პროცესი.

პრობლემური განყოფილება მუშაობს კლიენტთან აქტივების ჩამორთმევის საკითხზე:

- ჩამორთმევის შემთხვევაში შეწყვეტილი ლიზინგის საგანი/ები თავსდება თიბისი ლიზინგის სადგომზე, უტარდება ტექნიკური ინსპექტირება, ფასდება და იწყება რეალიზაციის პროცესი.
- თუ ვერ ხერხდება შეწყვეტილი კლიენტისგან ქონების დაბრუნება პრობლემური განყოფილების მიერ, პროექტი გადაეცემათ იურისტებს
 - იურისტები მიმართავენ სასამართლოს სახელშეკრულებო ქონების აღსრულებით დაბრუნების ნებართვისთვის
 - კომპანია საქმეს გადასცემს ეროვნული აღსრულების ბიუროს ან კერძო აღმასრულებელს
 - აღმასრულებელი ახერხებს ქონების დაბრუნებას
 - აღმასრულებელი ვერ ახერხებს ქონების დაბრუნებას, შესაბამისად კომპანიას სასამართლოში შეაქვს სარჩელი ზიანის ანაზღაურებაზე
 - კომპანია სასამართლოს ან/და მორიგების გზით ახერხებს ზიანის სრულ ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, ან აღიარებს ზარალს.

3.5.5. მარკეტინგული პროგრამის აღწერა;

თიბისი ლიზინგი, როგორც ქვეყანაში ლიდერი სალიზინგო კომპანია, ძალიან დიდ ყურადღებას აქცევს და პასუხისმგებლობით ეკიდება ამ სფეროს ცნობადობის გაზრდასა და მოსახლეობაში ცნობიერების ამაღლებას. 2019 წლის სექტემბრიდან უფრო მეტი ძალისხმევით და სხვადასხვა არხების გამოყენებით, სარეკლამო და საგანმანათლებლო აქტივობებით, ცდილობს მეტად პოპულარული გახადოს პროდუქტი, რაც პროპორციულად ლიზინგზე მოთხოვნის ზრდას გამოიწვევს. კომპანია გამოჩნდა სხვადასხვა ბიზნეს გადაცემებში და წარმოაჩინა ლიზინგის როგორც პროდუქტის უპირატესობა, ასევე მისი ხელმისაწვდომობა. მოხდა რამდენიმე ბიზნეს ღონისძიების სპონსორობა და ამავე ღონისძიებებზე თიბისი ლიზინგის ბრენდის წარმოჩენა. კომპანია გააქტიურდა დიჯიტალ მარკეტინგის მიმართულებით და აქტიურად თანამშრომლობს ქართულ პოპულარულ საიტებთან.

3.5.6. ძირითადი მომხმარებლებისა და მომწოდებლების აღწერა მათი წილების მითითებით (შემოსავლის/შესყიდვების 10%-ის ტოლი ან მეტი);

შემოსავლების მხრივ ემიტენტი საკმაოდ დივერსიფიცირებულია და მისი შემოსავლების 10% ზე მეტი არ მოდის არცერთ კონკრეტულ კლიენტზე. მომწოდებლების ნაწილში უნდა აღინიშნოს „თეგეტა ჯგუფი“, რომელიც ყველაზე მსხვილი პარტნიორია და რამდენიმე მიმართულებით ეთანამშრომლება თიბისი ლიზინგს: სამშენებლო და საგზაო ტექნიკა, მსუბუქი და მაღალი განმავლობის მანქანები. 2017 წლის განმავლობაში გაცემული ლიზინგებიდან 8,4% მოდის თეგეტაზე, 2018-ში თეგეტა ჯგუფის გავლით დაფინანსდა 7%, ხოლო 2019 წლის 9 თვის მონაცემებით ნიშნული 8,5% მდე არის ასული.

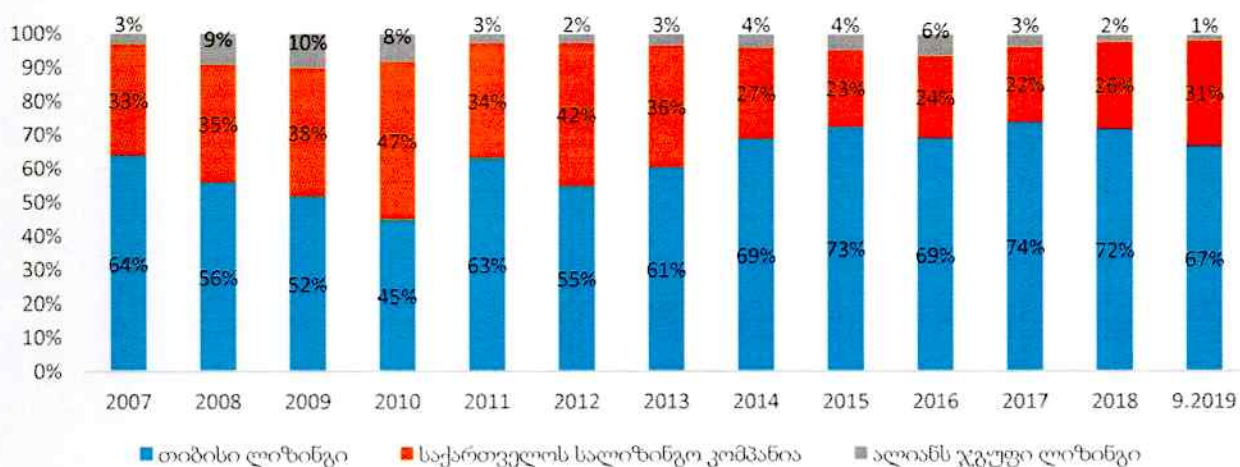
3.6. ემიტენტის კონკურენტული გარემოსა და ბაზარზე მისი პოზიციის აღწერა, ასევე ამ პოზიციის საფუძვლის აღწერა.

დღესდღეობით, საქართველოს სალიზინგო ბაზარზე საბანკო საკუთრებაში არსებული სალიზინგო

კომპანიები დომინირებენ, კერძოდ: თი ბი სი ლიზინგი და საქართველოს სალიზინგო კომპანია, რომლებიც შესაბამისად, თიბისი ბანკისა და საქართველოს ბანკის შვილობილი კომპანიები არიან. სალიზინგო კომპანია ალიანს ჯგუფი ლიზინგი, რომელიც 2006 წელს დაარსდა ბაზარზე არსებული მესამე წამყვანი მოთამაშეა, თუმცა, სალიზინგო პორტფელის ზომით - ყველაზე პატარა. ზემოთ აღნიშნული სამი მოთამაშის გარდა საქართველოს ბაზარზე სს „ბაზის ბანკის“ მფლობელობაში მყოფი „ბი ეიჩ ელ ლიზინგი“ ოპერირებს, თუმცა ამ ეტაპისთვის მათი პორტფელის მოცულობა ძალიან მცირე სამ ძირითად მოთამაშესთან შედარებით და ასევე აღსანიშნავია სს „მიკროსაფინანსო კრისტალის“ მიერ დაფუძნებული სალიზინგო კომპანია, რომელიც 2020 წლიდან აქტიურად ჩაერთვება სალიზინგო ბაზარზე.

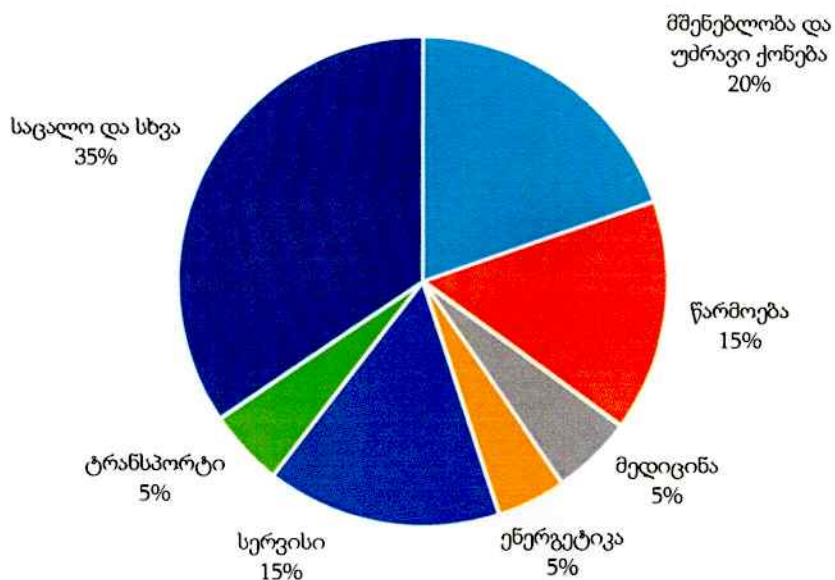
აღსანიშნავია, რომ ბოლო პერიოდის განმავლობაში საქართველოს სალიზინგო ბაზარზე თი-ბი-სი ლიზინგი გამორჩეულად ლიდერობდა, 2018 წლის მონაცემებით, სალიზინგო ბაზრის 71% სწორედ თი-ბი-სი ლიზინგს ეკუთვნის, ხოლო 2019 წლის 30 სექტემბრის მონაცემებით კომპანიას ისევ ლიდერი პოზიცია უჭირავს 67% იანი წილით. 2019 წლის პირველ 9 თვეში თიბისი ლიზინგის პორტფელი გაიზარდა 49 მილიონი ლარით (19% იანი ზრდა, საკურსეო ეფექტის გარეშე 14,3%), ხოლო მთავარი კონკურენტი საქართველოს სალიზინგო კომპანიის ზრდამ ამავე პერიოდში შეადგინა 51 მილიონი ლარი (56% იანი ზრდა).

სალიზინგო პორტფელის გადანაწილება ძირითადი კონკურენტების კრილში

საქართველოს სალიზინგო პორტფელი კონცენტრირდება ძირითადად შემდეგ სექტორებში: მშენებლობა და უძრავი ქონება, სერვისი, წარმოება/მძიმე მრეწველობა, მედიცინა და საცალო მიმართულება. აღნიშნულ სექტორებზე მოდის მთლიანი პორტფელის 75%. აღსანიშნავია რომ 2017 წლის მეორე ნახევრიდან სალიზინგო კომპანიები, კერძოდ თიბისი ლიზინგი და საქართველოს სალიზინგო კომპანია აქტიურ დაიწყეს მუშაობა საცალო მიმართულებით და ამ კუთხით შეიქმნა ახალი პროდუქტები მეორადი ლოკალური და იმპორტირებული მანქანების დასაფინანსებლად, რომლებიც განკუთვნილი იყო ფიზიკური პირების ბაზარზე მნიშვნელოვანი წილის დასაკავებლად.

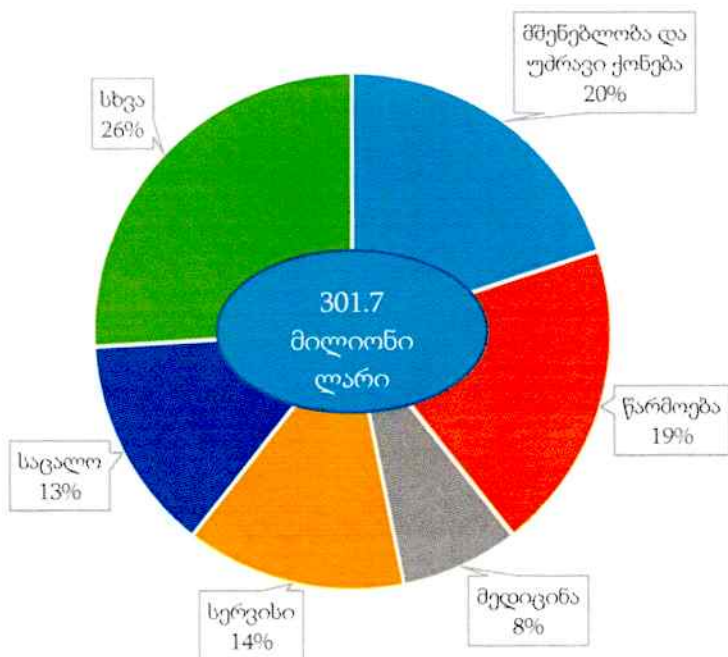
საქართველოს სალიზინგო პორტფელის კონცენტრაცია სექტორების მიხედვით

წყარო: კომპანიის მონაცემები

თიბისი ლიზინგის პორტფელში დიდი წილი უჭირავს მშენებლობას, წარმოებას და სერვისს, აღნიშნული სექტორების წილი ჯამურ პორტფელში შეადგენს 53%. აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ 30 სექტემბრის მდგომარეობით საცალო პორტფელი შეადგენდა 40 მილიონ ლარს, რაც მთელი პორტფელის 13% იანი, როდესაც 2018 წლის დასაწყისში საცალო პორტფელის პროცენტული მაჩვენებელი იყო 8%.

თიბისი ლიზინგის სალიზინგო პორტფელის კონცენტრაცია სექტორების მიხედვით

წყარო: კომპანიის მონაცემები

3.7. ინვესტიციები

3.7.1. ემიტენტის მიერ განხორციელებული მატერიალური ინვესტიციების აღწერა (თანხების მითითებით) თითოეული იმ პერიოდისთვის, რომელიც პროსპექტში წარმოდგენილ ფინანსურ ანგარიშგებებშია მითითებული;

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა სალიზინგო პორტფელის მართვაა და ის სხვა ტიპის არანაირ საინვესტიციო საქმიანობას არ ეწევა. ფიქსირებული აქტივები მისი მთლიანი აქტივების ძალიან მცირე ნაწილს წარმოადგენს, შესაბამისად კომპანიის არც-ერთი ფიქსირებული აქტივების მუხლი არ არის მატერიალური მის მთლიან აქტივებთან მიმართებაში.

3.7.2. ემიტენტის მიერ განხორციელებული იმ მატერიალური ინვესტიციების აღწერა, რომლებიც მიმდინარეობს პროცესშია, მათი გეოგრაფიული მდებარეობისა (ქვეყნის შიგნით თუ მის ფარგლებს გარეთ) და დაფინანსების სტრუქტურის (შიდა თუ მოზიდული სახსრებით) მიხედვით;

ზემოთ აღნიშნულიდან გამომდინარე, კომპანიას მიმდინარეობს პროცესში მატერიალური ინვესტიციები არ აქვს.

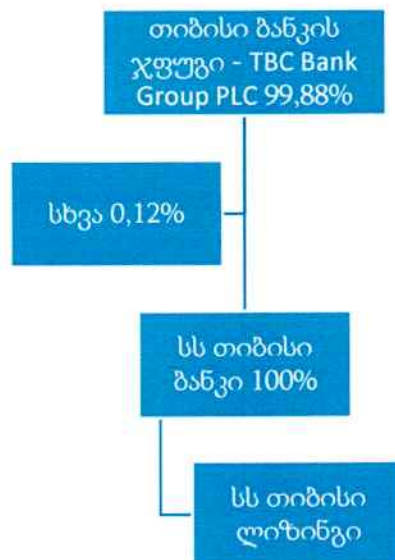
3.7.3. ინფორმაცია, ისეთი კომპანიების შესახებ, მათი წილების მითითებით, რომლებშიც ემიტენტი ფლობს წილს და რამაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს მისი აქტივებისა და ვალდებულებების, ფინანსური მდგომარეობისა და/ან მოგება-ზარალის შეფასებაზე (იგულისხმება შვილობილების გარდა არსებული წილების ფლობა).

ემიტენტს არ ჰყავს ასოცირებული კომპანიები.

4. ორგანიზაციული სტრუქტურა

4.1 თუ ემიტენტი ჯგუფის წევრია, ჯგუფის სტრუქტურისა და საქმიანობის მიმოხილვა, მასში ემიტენტის პოზიციის მითითებით; სიცხადისა და აღქმადობისთვის უმჯობესია ორგანიზაციული სტრუქტურის დიაგრამის გამოყენება;

ემიტენტის ჯგუფის სტრუქტურა შემდეგნაირად გამოიყურება:

4.2 ემიტენტის შვილობილი კომპანიების ჩამონათვალი, მათი სახელების, დაარსებისა და საქმიანობის ქვეყნის, მათში წილობრივი ფლობისა და ხმის უფლების მითითებით. ასევე, თუ ემიტენტი მნიშვნელოვნად დამოკიდებულია ჯგუფში შემავალ რომელიმე წევრზე, ამ დამოკიდებულების აღწერა.

ემიტენტი არ ფლობს შვილობილ კომპანიას.

5. საოპერაციო და ფინანსური მიმოხილვა

ქვევით მოყვანილ ცხრილებში წარმოდგენილია კომპანიის ფინანსური უწყისები, ხოლო მათი დეტალური ანალიზი და განმარტებები შემდგომ ნაწილშია ნაჩვენები :

საბალანსო უწყისი:

(000' ლარი)	30.09.2019 არა აუდირებული	30.09.2018 არა აუდირებული	31.12.2018 აუდირებული	31.12.2017 აუდირებული
აქტივები				
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	8,941	11,364	18,639	7,865
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	-	-	4,432
გადახდილი ავანსები	3,040	2,965	2,490	3,013
საგადასახადო აქტივები, წმინდა	2,219	2,135	1,019	2,463
ლიზინგის ხელშეკრულებებისთვის გადახდილი ავანსები	36,567	29,029	36,068	25,758
წმინდა ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	246,986	183,883	203,707	143,777
ძირითადი საშუალებები	8,753	8,574	9,278	3,128
არამატერიალური აქტივები	1,435	994	1,160	717
საინვესტიციო ქონება	1,954	2,104	2,100	2,299
შეწყვეტილი ლიზინგებიდან დაბრუნებული აქტივები	5,265	10,779	7,805	3,328
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	249	-	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები	7,737	6,028	7,326	4,047
სხვა აქტივები	171	32	91	2
სულ აქტივები	323,316	257,886	289,683	200,829
ვალდებულებები				
სესხები ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან	225,863	180,412	204,369	135,781
კლიენტებისგან მიღებული ავანსები	23,111	18,751	17,726	12,907
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	7,923	8,094	7,798
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	-	48	-
სუბორდინირებული სესხი	32,078	23,360	29,247	15,685
სხვა ვალდებულებები	10,499	3,707	5,482	9,257
სულ ვალდებულებები	291,552	234,152	264,967	181,429
კაპიტალი				
სააქციო კაპიტალი	3,059	3,059	3,059	3,059
დამატებით სააქციო კაპიტალის გადახდილი წილი	2,150	2,150	2,150	2,150
გაუნაწილებელი მოგება	26,555	18,525	19,507	14,192
სულ კაპიტალი	31,764	23,734	24,716	19,401

სულ ვალდებულებები და კაპიტალი	323,316	257,886	289,683	200,829
-------------------------------	---------	---------	---------	---------

მოგება-ზარალის უწყისი:

(000' ლარი)	9M 2019 არა აუდირებული	9M 2018 არა აუდირებული	2018 აუდირებული	2017 აუდირებული
შემოსავალი ფინანსური ლიზინგიდან	36,684	26,965	39,190	22,517
შემოსავალი საოპერაციო ლიზინგიდან	2,328	1,363	2,202	287
საპროცენტო ხარჯი	(14,938)	(10,673)	(15,356)	(9,345)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	24,074	17,655	26,035	13,460
ფინანსურ ლიზინგში წმინდა ინვესტიციების გაუფასურების ანარიცხი	(598)	(962)	(624)	(263)
ფინანსურ ლიზინგში წმინდა ინვესტიციების გაუფასურების ანარიცხის შემდეგ დარჩენილი წმინდა ფინანსური შემოსავალი	23,475	16,693	25,412	13,197
სხვა ფინანსურ აქტივებში გაუფასურების ანარიცხი	(3,048)	(1,803)	(4,262)	(1,993)
სხვა შემოსავალი	703	656	820	820
(შემოსულობა)/ზარალი დასაკუთრებული აქტივების გაყიდვა რელიზინგიდან	(297)	(227)	(378)	(111)
(შემოსულობა)/ზარალი საინვესტიციო ქონების გადაფასებიდან	(124)	(195)	(199)	323
შემოსულობა დაბრუნებული აქტივების თავდაპირველ აღიარებაზე	249	10	294	308
დაბრუნებული აქტივების ჩამოწერა წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებამდე	(400)	(405)	(506)	(449)
ზარალი წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტების წმინდა შემოსულობებიდან	(106)	0	(56)	0
სავალუტო კურსის კონვერტაციის შემოსულობები შემცირებული ზარალით	(209)	62	(227)	967
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	(13,195)	(9,680)	(14,802)	(8,977)
მოგება დაბეგვრამდე	7,048	5,111	6,094	4,085
მოგების გადასახადის ხარჯი	0	0	0	0
წმინდა მოგება	7,048	5,111	6,094	4,085
სულ წლის სრული შემოსავალი	7,048	5,111	6,094	4,085

ფულის მოძრაობის უწყისი:

(000' ლარი)	30.09.2019 არა აუდირებული	30.09.2018 არა აუდირებული	31.12.2018 აუდირებული	31.12.2017 აუდირებული
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან				
ფულადი სახსრების მიღება ლიზინგით მოსარგებლეებისგან	157,124	94,422	145,976	92,655

ფულადი სახსრების მიღება ლიზინგით მოსარგებლეებისგან როგორც საგირავნო დეპოზიტი	1,115	17,298	18,664	15,404
ფულადი სახსრების მიღება დაბრუნებული აქტივებისგან	7,210	2,944	3,208	1,298
ფულადი სახსრების მიღება შეწყვეტილი ლიზინგიდან დაბრუნებული აქტივებით	321	780	895	1,963
ლიზინგისთვის შეძენილი აქტივებისთვის გადახდილი ფული	(146,379)	(137,478)	(200,544)	(145,217)
მომწოდებლებისთვის გადახდილი ფული	(6,255)	(4,795)	(6,996)	(5,531)
თანამშრომლებისთვის გადახდილი ფული	(2,494)	(2,075)	(2,703)	(1,936)
ოპერაციებში გამოყენებული ფულადი ნაკადები	10,642	(28,905)	(41,500)	(41,364)
სუბორდინირებულ სესხებზე გადახდილი პროცენტი	(1,975)	(1,464)	(1,908)	(1,757)
ბანკებიდან და ფინანსური ინსტიტუტებიდან აღებული სესხების გადახდილი პროცენტი	(10,748)	(7,627)	(11,712)	(5,412)
გამოცემულ სავალო ფასიან ქაღალდებზე გადახდილი პროცენტი	(428)	(254)	(394)	(585)
გადახდილი გადასახადები	(8,325)	(3,510)	(5,204)	(4,960)
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(10,834)	(41,760)	(60,718)	(54,078)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან				
მიღებული პროცენტი	17	18	42	236
ძირითადი საშუალებების შესყიდვა	(1,991)	(7,126)	(7,976)	(275)
არამატერიალური აქტივების შესყიდვა	(289)	(300)	(535)	(162)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(2,262)	(7,408)	(8,469)	(202)
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან				
ბანკებისგან და ფინანსური ორგანიზაციებისგან მიღებული სესხები	120,906	80,478	137,414	119,604
მიღებული სუბორდინირებული სესხები	-	15,229	28,604	-
გადაფარული სუბორდინირებული სესხები	-	(7,769)	(15,611)	-
სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოსყიდვა	(8,606)	-	-	(4,877)
გადაფარული სესხები ბანკებიდან და ფინანსური ინსტიტუტებიდან	(119,509)	(45,848)	(78,771)	(52,834)
დეპოზიტებიდან (ბანკების) მიღებული ფული	-	-	-	(4,432)
დეპოზიტებისთვის (ბანკების) გადახდილი ფული	-	4,432	4,432	-
ფულის გადინება წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან	(115)	5	(4)	-
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(7,325)	46,526	76,064	57,461
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებზე და ფულადი სახსრების ექვივალენტებზე	10,725	6,141	3,896	(593)

ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)	(9,697)	3,499	10,773	2,588
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები წლის დასაწყისში	18,638	7,865	7,865	5,277
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები წლის ბოლოს	8,941	11,364	18,638	7,865

კაპიტალის მოძრაობის უწყისი:

(000' ლარი)	სააქციო კაპიტალი	დამატებით სააქციო კაპიტალის გადახდილი წილი	გაუნაწილ- ებული მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2016 წლის 31 დეკემბერს	3,059	2,150	10,107	15,316
სულ წლის სრული შემოსავალი			4,085	4,085
ნაშთი 2017 წლის 31 დეკემბერს	3,059	2,150	14,192	19,401
ფასს 9-ს მიღების გავლენა 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით			-778	-778
ნაშთი 2018 წლის 1 იანვარს	3,059	2,150	13,413	18,622
სულ წლის სრული შემოსავალი			6,094	6,094
ნაშთი 2018 წლის 31 დეკემბერს	3,059	2,150	19,507	24,716
სულ წლის სრული შემოსავალი			7,048	7,048
ნაშთი 2019 წლის 31 დეკემბერს	3,059	2,150	26,555	31,764

5.1 საბალანსო უწყისის განხილვა-ანალიზი:

ქვევით მოცემულ ცხრილში ნაჩვენებია აქტივებისა და ვალდებულებების გადანაწილება ვადიანობის მიხედვით:

(000' ლარი)	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
მოკლევადიანი აქტივები			
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები	8,941	18,639	7,865
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	-	4,432
გადახდილი ავანსები	3,040	2,490	3,013
საგადასახადო აქტივები, წმინდა	2,219	1,019	2,463
ლიზინგის ხელშეკრულებებისთვის გადახდილი ავანსები	36,567	36,068	25,758
წმინდა ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	110,433	87,664	82,316
შეწყვეტილი ლიზინგებიდან დაბრუნებული აქტივები	5,265	7,805	3,328
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	249	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები	7,737	6,122	2,428
სხვა აქტივები	171	91	2
სულ მოკლევადიანი აქტივები	174,621	159,898	131,605
გრძელვადიანი აქტივები			
წმინდა ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	136,553	116,043	61,461
სხვა ფინანსური აქტივები	0	1,204	1,619
ძირითადი საშუალებები	8,753	9,278	3,128
არამატერიალური აქტივები	1,435	1,160	717
საინვესტიციო ქონება	1,954	2,100	2,299
სულ გრძელვადიანი აქტივები	148,695	129,785	69,224

სულ აქტივები	323,316	289,683	200,829
მოკლევადიანი ვალდებულებები			
სესხები ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან	147,619	107,858	51,698
კლიენტებისგან მიღებული ავანსები	22,019	17,726	12,907
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	8,094	51
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	-	48	-
სუბორდინირებული სესხი	377	34	14,985
სხვა ვალდებულებები	10,499	5,482	9,257
სულ მოკლევადიანი ვალდებულებები	180,515	139,242	88,897
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები ბანკებიდან და სხვა ფინანსური ინსტიტუტებიდან	78,244	96,511	84,084
კლიენტებისგან მიღებული ავანსები	1,092	-	-
გამოშვებული სავალო ფასიანი ქაღალდები	-	-	7,748
სუბორდინირებული სესხი	31,701	29,213	700
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები	111,037	125,724	92,531
სულ ვალდებულებები	291,552	264,967	181,429

კომპანიის საბრუნავი კაპიტალი: 2019 წლის სექტემბრის მდგომარეობით კომპანიის საბრუნავი კაპიტალი შეადგენდა მინუს 5,894 ათას ლარს (31.12.2018: 20,655 ათასი ლარი), მიუხედავად უარყოფითი საბრუნავი კაპიტალისა კომპანიას არ უდგას პრობლემა მისი მოკლევადიანი ვალდებულებების დაფარვის, რადგანაც მას აქვს სტრატეგია არსებული ლიმიტების ფარგლებში ქართული კომერციული ბანკებიდან აითვისოს მოკლე ვადიანი სესხები, დაბალი ხარჯიანობიდან გამომდინარე, და ვადის დასრულების შემდეგ გაახანგრძლივოს ისინი. აღნიშნული სტრატეგია კომპანიისთვის საკმაოდ ეფექტურია, ერთი მხრივ იძლევა საშუალებას დაბალ პროცენტაზე რესურსის მოძიების, ხოლო მეორეს მხრივ აძლევს მოქნილობას აითვისოს საჭირო რესურსი მხოლოდ იმ მომენტში, როცა ამის საჭიროება რეალურად გააჩნია.

ემიტენტს ქართულ ფინანსურ ინსტიტუტებთან გაფორმებული აქვს საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულებები, რომელთა ფარგლებშიც ახდენს თანხების ათვისებას საჭიროების მიხედვით. ასეთი ლიმიტები როგორც წესი 1 წლიანი ვადით მტკიცდება. ვადის გასვლის შემდეგ საჭიროების შემთხვევაში ხდება აღნიშნული ხაზების განახლება. ასევე, ასეთი ლიმიტებს არ გააჩნიათ აუთვისებელ თანხაზე დარიცხული საკომისიო. შესაბამისად, ემიტენტისათვის ასეთი საკრედიტო ხაზების ხელმისაწვდომობა დამატებით ხარჯებთან არ არის დაკავშირებული.

ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები/ბანკებიდან მისაღები თანხები: კომპანიის ფულადი სახსრები ძირითადად „თიბისი ბანკის“ ანგარიშებზე არის განთავსებული, თუმცა ის აქტიურად თანამშრომლობს საქართველოში არსებულ ყველა კომერციულ ბანკთან. განსაკუთრებით ბოლო წლებში, მას შემდეგ რაც აქტიურად მოხდა სასესხო რესურსებზე თანამშრომლობა სხვა მოქმედ კომერციულ ბანკებთან, მათთან არსებულ ანგარიშებზეც ფულის მოძრაობა საკმაოდ გაიზარდა.

კომპანია თანხის აკუმულირებას ახდენს როგორც ეროვნულ ვალუტაში, ასევე აშშ დოლარსა და ევროში. ფულადი სახსრების ჩაშლა ვალუტების მიხედვით მოცემულია ქვედა ცხრილში 30.09.2019-ის და 31.12.2018-ის მდგომარეობებით:

(000' ლარი)	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	სხვა	სულ
30.09.2019	8,009	738	153	42	8,941
31.12.2018	6,866	11,117	605	51	18,639

2018 წელთან შედარებით ფულადი სახსრების ბალანსი შემცირებულია და დაბრუნებულია ნორმალურ დონეზე, რომელიც საკმარისია კომპანიის სრულყოფილი და ეფექტური ფუნქციონირებისათვის. 2018 წლის

ბოლოს ბალანსი შედარებით გაზრდილი იყო, რადგან ვერ მოხდა მოზიდული სახსრების დროულად უტილიზაცია.

ლიზინგის ხელშეკრულებებისთვის გადახდილი ავანსები: პროექტის დაფინანსების სტრუქტურიდან გამომდინარე, ხშირია შემთხვევები როდესაც კომპანია ახდენს ავანსის გადახდას მომწოდებლებისათვის სალიზინგო ურთიერთობის ფარგლებში. სწორედ ამ დროს აქტივის საბოლოო მოწოდებამდე ზემოთ ნახსენები მუხლის ქვევით აკუმულირდება მოუწოდებელ ლიზინგებზე გადახდილი ავანსები. 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით გადახდილი ავანსები 36 მილიონ ლარს გადასცდა და მთლიანი აქტივების 11 % ზე მეტი შეადგინა.

წმინდა ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში: წლიდან წლამდე აღნიშნული აქტივის ტიპი საგრძნობლად იზრდება და მთლიანი აქტივებიდან ყველაზე დიდი წილი სწორედ ამ აქტივის ტიპზე მოდის. 2019 წლის სექტემბრის მდგომარეობით წმინდა ინვესტიციებმა 246,986 ათასი ლარი შეადგინა, 43,279 ათასი ლარით მეტი ვიდრე 2018 წლის ბოლოს, 9 თვეში 21 % იანი ზრდა დაფიქსირდა (საკურსო ეფექტის გარეშე 13%-იანი). 2018 წელს პორტფელი 2017 წელთან შედარებით გაიზარდა 60,928 ათასი ლარით და დაფიქსირდა 42%-იანი ზრდა.

ქვედა ცხრილში მოცემულია წმინდა ინვესტიციების რეკონსილაცია საანგარიშო პერიოდზე და ასევე მათი გადანაწილება საკონტრაქტო გადახდების მიხედვით:

(000' ლარი)	30.09.2019	31.12.2018
მთლიანი ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	323,662	270,870
გამოუმუშავებელი ფინანსური შემოსავალი	(73,730)	(64,706)
ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	249,932	206,164
გაუფასურების ანარიცხი	(2,946)	(2,457)
სულ წმინდა ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	246,986	203,707

(000' ლარი)	30.09.2019	31.12.2018
1 წლის ვადაში გადასახდელი თანხები	150,594	122,218
1-დან 5 წლამდე ვადაში გადასახდელი თანხები	173,068	148,652
სულ მთლიანი ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	323,662	270,870

კომპანია ლიზინგს გასცემს როგორც ლარში, ასევე უცხოურ ვალუტაში, შესაბამისად პორტფელის გადანაწილება ვალუტების ჭრილში მუდმივად ცვალებადი და დამოკიდებულია ბაზრის მოთხოვნებზე, საანგარიშო პერიოდებზე პორტფელის გადანაწილება ვალუტების ჭრილში შემდეგნაირად გამოიყურება:

(000' ლარი)	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
ლარი	113,848	63,741	34,854
აშშ დოლარი	94,602	116,997	108,354
ევრო	38,536	22,970	569
სულ წმინდა ინვესტიციები ფინანსურ ლიზინგში	246,986	203,707	143,777

კომპანიის სავალუტო პოზიციაზე საკმაოდ დიდი გავლენა იქონია ჯერ 2017 წლიდან შემოტანილმა შეზღუდვამ 100 000 ლარამდე სესხების გაცემაზე ეროვნულ ვალუტაში და უკვე 2017 წლიდან ლარის წილის ზრდის ტენდენცია წამოვიდა პორტფელში, ხოლო 2019 წლის დამატებითმა 200 000 ლარიანმა შეზღუდვამ სრულად შეცვალა პორტფელის კონცენტრაცია და 2019 წლის სექტემბრის მდგომარეობით პორტფელის 46% დენომინირებულია ლარში, როდესაც 2018 წლის ბოლოთი ლარში დენომინირებული პორტფელი შეადგენდა 31%-ს.

იქიდან გამომდინარე, რომ კომპანია ემსახურება კორპორატიულ, მცირე და საშუალო ზომის კლიენტებს და ასევე აქვს საცალო დაკრედიტება, მისი საპროცენტო განაკვეთის დიაპაზონი საკმაოდ დიდია. აღნიშნული მას შემდეგ შეიცვალა, რაც 2017 წლიდან აქტიურად დაიწყო საცალო კლიენტების დაკრედიტება ახალი ავტოლიზინგის პროდუქტის მეშვეობით, თუ შევხედავთ ქვევით მოცემულ ცხრილს გამოჩნდება, რომ 2016 წლის ჩათვლით საპროცენტო განაკვეთები მერყეობდა 10-20%-მდე დიაპაზონში, თუმცა 2017 წლიდან საცალო კლიენტების გამოჩენასთან ერთად, აღნიშნულმა დიაპაზონმა წლიდან წლამდე დაიწყო ცვლილება და 2019 წლის სექტემბრის მდგომარეობით საგრძნობლად შეიცვალა და პორტფელის უკვე 9% ზე მეტი დაფინანსებულია 20%-ზე მეტ საპროცენტო განაკვეთში:

	0% - 10%	10%-15%	15% - 20%	20% და ზემოთ	საშუალო შეწონილი %
31.12.2016	4.6%	38.5%	56.5%	0.4%	15.5%
31.12.2017	14.2%	39.3%	39.2%	7.4%	16.1%
31.12.2018	18.4%	39.2%	33.3%	9.1%	15.7%
30.09.2019	14.4%	45.2%	31.0%	9.4%	15.5%

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ კლიენტი პორტფელის საშუალო შეწონილ პროცენტს ინარჩუნებს ერთ დონეზე 15,5%-ის ფარგლებში, რაც მაღალი კონკურენციიდან გამომდინარე საფინანსო სექტორში არის საშუალოზე მაღალი. შეწონილ საპროცენტო განაკვეთზე ასევე მნიშვნელოვნად მოქმედებს პორტფელის კონცენტრაცია ვალუტების ჭრილში, ევროში დაფინანსებულ პორტფელზე ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი შედარებით დაბალია, რაც კარგად ჩანს ქვევით მოყვანილ ცხრილში:

	ლარი	აშშ დოლარი	ევრო	საშუალო შეწონილი %
31.12.2016	16.4%	15.4%	0.0%	15.5%
31.12.2017	22.8%	14.2%	10.6%	16.1%
31.12.2018	21.2%	13.7%	11.3%	15.7%
30.09.2019	18.7%	13.5%	11.7%	15.5%

ბოლო პერიოდში შეიცვალა პორტფელის ხარისხის მაჩვენებლები. აღსანიშნავია ახალი საცალო ავტოლიზინგის პროდუქტის მაღალი ვადაგადაცდილების მაჩვენებლები, აღნიშნული პროდუქტი 2017 წლიდან გაეშვა და ნელ-ნელა იქონია ხარისხის ტრენდზე გავლენა, რაც კარგად ჩანს ქვევით ნაჩვენებ ცხრილში. ასევე უნდა აღინიშნოს სახელმწიფო პროგრამის ფარგლებში დაფინანსებული პროდუქტები, რომლებმაც თავდაპირველად უფიქსირდებათ ვადაგადაცდილებები, თუმცა ბიზნესის ციკლის და ოპერაციების აწყობის შემდეგ ჯდება იან გრაფიკში და ვადაგადაცდილების შემდეგ აგრძელებენ ანგარიშსწორებას:

	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
Par All	24.1%	18.9%	16.6%
Par 30	10.4%	6.2%	6.9%
Par 60	6.2%	2.8%	4.4%
Par 90	3.2%	1.6%	1.9%
NPL	4.3%	3.0%	3.0%

ხარისხის მაჩვენებლების ანალიზის დროს გამოსაყოფია რამდენიმე საკითხი: 1. Par all მაჩვენებლების გაუარესებაზე ძირითადად მოქმედებს მეორადი საცალო ავტოლიზინგის პროდუქტის ქვეშ გაცემული ლიზინგები, აღნიშნული დარღვევა გაანალიზებულია და ვადაგადაცდილების პროცესის მართვის ფარგლებში სრულიად მართვადია. 2. 30 სექტემბრის მდგომარეობით Par 30-ში მოხვდა შედარებით მსხვილი 5 კლიენტი,

ჯამური ექსფორტით 1.5 მილიონ ლაზე მეტით. აქედან 2-მა კლიენტმა ოქტომბრის ბოლომდე გაასწორა დავალიანება, ხოლო დარჩენილი სამი კლიენტი ნოემბრის ბოლომდე შეძლებს გრაფიკით გათვალისწინებული თანხების შემოტანას.

იქიდან გამომდინარე, რომ კომპანიას შემოსავლების მხარეს აქვს ფიქსირებული განაკვეთი, ხოლო ვალდებულებების ნაწილში აქვს ცვლად განაკვეთიანი რესურსი, მის მომგებიანობაზე გავლენას ახდენს რეფინანსირების განაკვეთის ცვლილება. მისი დღევანდელი სტრუქტურიდან გამომდინარე, 0,5%-ით რეფინანსირების განაკვეთის ცვლილება ახდენს წლიურ მოგებაზე დაახლოებით 400 ათასი ლარის უარყოფით ეფექტის გავლენას.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები: კომპანიის ძირითადი საშუალებების ჩაშლა ტიპებად მოცემულია ქვევით მოყვანილ ცხრილში, საიდანაც იკვეთება რომ ყველაზე დიდი წილი მოდის საოპერაციო ლიზინგით გაცემულ აქტივებზე დაახლოებით 80% (2018: 90%). აღნიშნული კლება გამოწვეულია ერთის მხრივ, ამ პროდუქტისთვის არააქტიური 2019 წლით და ასევე ახალი ტიპის, აქტივები გამოყენების უფლებით, გამოჩენით. საოპერაციო ლიზინგის პროდუქტი კომპანიას დიდი ხანი აქვს, თუმცა 2017 წლიდან აქტიურად დაიწყო ამ განხრით მუშაობა და 2018 წლის განმავლობაში, საკმაოდ დიდი პორტფელი დააგროვა. ფასს (IFRS) 16-ის შემოღებასთან ერთად საჭირო გახდა თვისობრივად ახალი მუხლის დამატების. აღნიშნული სტანდარტი მოითხოვს იჯარით აღებული აქტივების აღრიცხვას საბალანსო უწყისზე, ფინანსური იჯარის ანალოგიურად. კომპანიაზე, როგორც ლიზინგის გამცემზე, IFRS 16-ს მინიმალური გავლენა აქვს. აღნიშნულ სტანდარტს გავლენა აქვს მხოლოდ კომპანიის მიერ იჯარით აღებულ ქონებებზე. აღნიშნული ეფექტი ასახულია შემდეგ ხაზზე „აქტივები გამოყენების უფლებით“.

(000' ლარი)	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
საოპერაციო ლიზინგით გაცემული აქტივები	7,056	8,429	1,954
აქტივები გამოყენების უფლებით	764	-	-
სხვა ძირითადი საშუალებები	932	849	1,175
სულ	8,753	9,278	3,128
(000' ლარი)	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
საოპერაციო სისტემა	1,410	1,136	713
სხვა არამატერიალური აქტივები	25	24	4
სულ	1,435	1,160	717

კომპანიის ყველაზე დიდი არამატერიალური აქტივი მისი საოპერაციო სისტემაა, რომლის განვითარება/დახვეწა ყოველ დღიურ რეჟიმში მიმდინარეობს. ძირითადი მოდულები 2019 წლის სექტემბრის მდგომარეობით გაშვებულია, თუმცა აქტიური დეველოპმენტის პროცესი 2021 წლამდე გაგრძელდება.

საინვესტიციო ქონება: 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონება შედგება მიწის ნაკვეთისგან (10,839 კვ.მ.) და მასზე განთავსებული შენობა-ნაგებობებისგან (2,847 კვ.მ.), რომელიც კომპანიამ საჯარო აუქციონზე 2012 წლის 25 დეკემბერს შეიძინა. შესასყიდი ფასი 890,513 ლარს შეადგენდა. თავდაპირველად ქონების აღიარება მოხდა ლიზინგის შეწყვეტილი ხელშეკრულებების შედეგად დასაკუთრებული აქტივების სახით ლიზინგის მიმღების (გლდანულა სს) მიერ ფინანსურ ლიზინგში განხორციელებული წმინდა ინვესტიციის დაუფარავი ნაშთის გასასწორებლად. თუმცა, ლიზინგის მიმღებმა უარი თქვა არსებული ვალდებულების დაფარვაზე და აუქციონის შედეგების გასაუქმებლად მიმართა სასამართლოს. 2016 წელს სასამართლომ გადაწყვეტილება კომპანიის სასარგებლოდ გამოიტანა და აქედან გამომდინარე, კომპანიის ხელმძღვანელობას მიერ ხელახლა მოხდა ქონების ფლობის მიზანშეწონილობის შეფასება და გადაწყვიტა მისი საკუთრებაში დატოვება კაპიტალის გაზრდის მიზნებისათვის, ამრიგად, მოხდა ქონების რეკლასიფიკაცია საინვესტიციო ქონებად. 2017 და 2018 წლებში წინა ლიზინგის მიმღებთან დაკავშირებულმა პირმა გამოიყენა უფლება და გაასაჩივრა ზემოხსენებული სასამართლო გადაწყვეტილება სააპელაციო და უზენაეს სასამართლოებში მაგრამ ორივე ინსტანციამ კომპანიის სასარგებლო

გადაწყვეტილება მიიღო ისევ. 2019 წლის თებერვალში, უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე დაყრდნობით, ქონებას მოეხსნა ყადაღა. 2018 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას არ დაუწყია რაიმე სახის დეველოპერული თუ სამშენებლო სამუშაოები მის კუთვნილ საკუთრებაზე და არც მისი სამომავლო გამოყენება გადაუწყვეტია. როგორც ასეთი, მიღებული საკუთრება ითვლება კაპიტალის შენამატად. 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით, საინვესტიციო ქონების საბაზრო ღირებულება 1,954 ათას ლარია.

ზოგადად კომპანიის პოლიტიკაა, რომ თუ დასაკუთრებული აქტივი აღარ არის განკუთვნილი ლიზინგის საგნის სახით გასაცემად და აღნიშნულ აქტივს კომპანია დაიტოვებს სამომავლო ფასის მატებიდან მოგების მიღების მიზნით, მიწისა და მასზე განთავსებული შენობა-ნაგებობების შემთხვევაში აქტივს უცვლის კლასიფიკაციას და გადააქვს დასაკუთრებული აქტივიდან საინვესტიციო ქონებაში.

შეწყვეტილი ლიზინგებიდან დაბრუნებული აქტივები: სალიზინგო ურთიერთობის დროზე ადრე შეწყვეტის შემდეგ ხდება სალიზინგო აქტივის დასაკუთრება, რომელსაც შემდგომ კომპანია ან გაყიდის ან მოახდენს მის ხელმოწერაზე გარე ლიზინგებას ახალ კლიენტზე. 2019 წლის სექტემბრის მდგომარეობით შეწყვეტილი ლიზინგებიდან დაბრუნებულმა აქტივებმა 5,265 ათასი ლარი შეადგინა. მათი გადანაწილება აქტივის ტიპების მიხედვით შემდეგნაირია:

(000' ლარი)	30.09.2019
სამშენებლო ტექნიკა	2,494
მსუბუქი ავტომობილები და სხვა სატრანსპორტო საშუალებები	1,237
სამედიცინო აპარატურა	706
სხვადასხვა	443
სოფლის მეურნეობის დანადგარები	386
სულ	5,265

მნიშვნელოვანია დასაკუთრებული აქტივების დროული და ეფექტური რეალიზაცია იქნება ეს გაყიდვით თუ გარე ლიზინგებით, საანგარიშო პერიოდებზე აქტივების ბრუნვის სურათი შემდეგნაირია:

(ლარი)	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
დასაკუთრება	6,580,081	13,044,043	4,917,334
გაყიდვა	(6,804,989)	(2,735,580)	(1,595,532)
რელიზინგი	(1,866,158)	(5,325,831)	(2,118,136)
დაკავშირებული ხარჯები	(448,831)	(505,818)	(448,810)

ზოგადად, მნიშვნელოვანია ლიზინგის შეწყვეტის შემდეგი პროცესი, რადგანაც მას პირდაპირი გავლენა აქვს კომპანიის მომგებიანობაზე. კერძოდ კონტრაქტის შეწყვეტის შემდეგ კლიენტის მიმდინარე დავალიანება სრულად რეზერვდება, სანამ არ მოხდება აქტივის დასაკუთრება და მისი შეფასება. თუ შეფასების შემდეგ აქტივის საბაზრო ღირებულება აჭარბებს მის საბალანსო ღირებულებას, სხვაობა ხმარდება მიმდინარე დავალიანების შემცირებას, რაც თავისთავად იწვევს რეზერვის კლებას. მეორეს მხრივ თუ აქტივის საბაზრო ღირებულება ნაკლებია მის საბალანსო ღირებულებაზე, ამ შემთხვევაში სხვაობა ემატება მიმდინარე დავალიანებას, რაც თავის მხრივ იწვევს რეზერვის მატებას. აქტივის რელიზინგის ან რეალიზაციის დროს, მისი სარეალიზაციო ფასი დარდება მის უკვე გადაფასებულ ღირებულებას და მათ შორის სხვაობა ხდება შესაბამისად აქტივების რეალიზაციიდან ან გაყიდვიდან მოგება/ზარალზე.

სასესხო ვალდებულებები: 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით კომპანიის მთავარი დაფინანსების წყარო ბანკებიდან და ფინანსური ინსტიტუტებიდან მოძიებული სახსრები შეადგენს, რაც მთლიანი ვალდებულებების 77%-ზე მეტია. ასევე კომპანიამ 2018 წლის მეორე ნახევარში მოახდინა სუბორდინირებული ობლიგაციის გამოშვება 10 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობით და 30 სექტემბრის მდგომარეობით მთლიანმა სასესხო ვალდებულებებმა 257,941 ათასი ლარი შეადგინა, რაც მთლიანი აქტივების 80%-ია.

კომპანია აქტიურად თანამშრომლობს, როგორც ადგილობრივ ასევე უცხოურ ფინანსურ ინსტიტუტებთან. სასესხო ვალდებულებების ჩაშლა კრედიტორების წარმოშობის წყაროს მიხედვით ქვედა ცხრილში არის მოცემული:

(000' ლარი)	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
ადგილობრივი	139,249	130,192	49,324
უცხოური	120,334	99,085	108,875

მას შემდეგ რაც გაჩნდა ლარის რესურსის მიმართ მოთხოვნა, ადგილობრივი ფინანსური ინსტიტუტებიდან მოძიებული სახსრების წილმაც მოიმატა. განსაკუთრებით აღნიშნული ტრენდი შეინიშნება 2018 წელს, როდესაც ერთი მხრივ ახალმა რეგულაციამ და მეორეს მხრივ ლარში დაფინანსებულმა პროდუქტებმა გაზარდა მოთხოვნა ლარის რესურსზე.

2019 წლის ივლისში კომპანიამ მოახდინა 3 მილიონი აშშ დოლარის ოდენობის ობლიგაციების დაფარვა, რომელიც 2016 წელს კერძო განთავსების ფარგლებში იყოს გამოშვებული სამ წლიანი ვადით.

კომპანიას თავის არსებულ ყველა კრედიტორთან დაწესებული აქვს გარკვეული ფინანსური კოვენანტები (იხ. 15.1), 2019 წლის სექტემბრის ჩათვლით კომპანიის დაარსებიდან არც ერთი კოვენანტის დარღვევას ადგილი არ ქონია.

სესხების უზრუნველსაყოფად კომპანია კრედიტორებს ფინანსური იჯარიდან დაკავშირებულ მოთხოვნებს უგირავებს, 2019 წლის სექტემბრის მდგომარეობით შემდეგი ოდენობის პორტფელი არის დაგირავებული შესაბამის ინსტიტუტებზე:

(000' ლარი)	30.09.2019	რეფინანსირებული ნაწილი
Symbiotics	50,773	
MicroVest	10,093	
Responsability	4,172	
თიბისი ბანკი	51,999	20,379
BSTDB	10,042	
TripleJump	34,936	
ქართუ ბანკი	3,374	10,000
ჰალივ ბანკი	9,006	
GGF	3,317	
EFA	4,951	
ვითიბი ბანკი	18,474	16,351
პაშა ბანკი	14,808	13,270
BlueOrchard	11,330	
იშ ბანკი საქართველო	12,532	
ლიბერთი ბანკი	5,640	
ჯამი	245,446	60,000

კლიენტებისგან მიღებული ავანსები: ლიზინგის თანადაფინანსების ფარგლებში კლიენტზე ჩარიცხული თანხები, რომელსაც ლიზინგის გამცემი იყენებს საკრედიტო რისკების შესამცირებლად და აქტივების დასაფინანსებლად. აღნიშნული მუხლი პორტფელის ზრდასთან არის კორელაციაში და წლიდან წლამდე მატულობს. ვალდებულებების მხარეს საკმაოდ მნიშვნელოვანი წილი უჭირავს და 2019 წლის სექტემბრის მდგომარეობით შეადგენდა მთელი ვალდებულებების 8%-ს (2018: 7%). თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ წინა

წლებთან შედარებით გარკვეულ პროდუქტებზე თანამონაწილეობის წილი აქტივის მთლიან ღირებულებაში შემცირებულია, რაც შესაბამისად აისახება პორტფელის LTV მაჩვენებელზე.

კაპიტალი: 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით კომპანიის საწესდებო და დამატებით შეტანილი კაპიტალი შეადგენდა 3,059 და 2,150 ათას ლარს, 2018 წლის ანალოგიურად. ერთადერთი ცვლილება, რაც მოხდა კაპიტალის ნაწილში, არის ის რომ თიბისი ბანკმა 2019 წლის მაისში მოახდინა ფიზიკური პირისგან დარჩენილი 0,36%-ის გამოსყიდვა და გახდა 100%-იანი წილის მფლობელი. სხვა მოძრაობა კაპიტალზე აღნიშნულ პერიოდში არ განხორციელებულა.

კომპანიას არასდროს გამოუცხადებია დივიდენდები და არც გაუცია.

მოგება-ზარალის უწყისის განხილვა-ანალიზი:

(000' ლარი)	30.09.2019 არა აუდირებული	30.09.2018 არა აუდირებული	2018 აუდირებული	2017 აუდირებული
შემოსავალი ფინანსური ლიზინგიდან	35,095	25,734	37,337	21,395
შემოსავალი დარიცხული ჯარიმებიდან	1,589	1,231	1,853	1,122
შემოსავალი საოპერაციო ლიზინგიდან	2,328	1,363	2,202	287
საპროცენტო ხარჯი - სასესხო ვალდებულებები	(12,560)	(8,714)	(12,631)	(6,685)
საპროცენტო ხარჯი - სუბორდინირებული სესხები	(2,015)	(1,517)	(2,129)	(1,775)
საპროცენტო ხარჯი - ობლიგაციები	(364)	(442)	(596)	(885)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი	24,074	17,655	26,035	13,460
ფინანსურ ლიზინგში წმინდა ინვესტიციების გაუფასურების ანარიცხი	(598)	(962)	(624)	(263)
სხვა ფინანსურ აქტივებში გაუფასურების ანარიცხი	(3,048)	(1,803)	(4,262)	(1,993)
წმინდა ფინანსური შემოსავალი გაუფასურების ხარჯის შემდეგ	20,427	14,890	21,149	11,204

წმინდა საპროცენტო შემოსავალი: კომპანიის შემოსავლების უდიდესი ნაწილი ფინანსურ ლიზინგზე მოდის, თუმცა აღსანიშნავია საოპერაციო ლიზინგიდან შემოსავალი რომელიც საგრძნობლად გაზრდილია 2019 წელს, წინა პერიოდში დაგროვილი პორტფელის ხარჯზე. ფინანსური ლიზინგი მთლიანი საოპერაციო შემოსავლების 90%-ს შეადგენს, აღნიშნული ტრენდი ბოლო პერიოდში შენარჩუნებულია. მნიშვნელოვანია ასევე ჯარიმებიდან შემოსავალი, რომელიც პორტფელის ზრდასთან არის კორელაციაში.

ობლიგაციების საპროცენტო ხარჯი ნაკლებია წინა პერიოდის იგივე ხარჯზე, რადგან 2019 წლის ივლისში მოხდა არსებული ფასიანი ქაღალდები სრულად დაფარვა გრაფიკით გათვალისწინებული ვადების მიხედვით.

საპროცენტო დანახარჯები ყველაზე მსხვილი ხარჯის მუხლია, რომელიც ტიპების მიხედვით და ვალუტების მიხედვით შემდეგნაირად არის გადანაწილებული 2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით:

(000' ლარი)	ლარი	აშშდ	ევრო	სულ
საპროცენტო ხარჯი - სასესხო ვალდებულებები	7,524	4,153	883	12,560
საპროცენტო ხარჯი - სუბორდინირებული სესხები	249	1,766	-	2,015
საპროცენტო ხარჯი - ობლიგაციები	-	364	-	364
სულ	7,773	6,282	883	14,938

საპროცენტო განაკვეთები განსხვავებულია ვალუტების ჭრილში და იცვლება პერიოდიდან პერიოდამდე, განსაკუთრებით ლარის საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც უმეტეს შემთხვევაში დამოკიდებულია რეფინანსირების განაკვეთზე და სექტემბერში არ არის ასახული გაზრდილი რეფინანსირების პროცენტი:

საპროცენტო განაკვეთი	30.09.2019	31.12.2018	31.12.2017
ლარი	10.7%	11.2%	11.9%
აშშდ	6.6%	6.6%	6.6%
ევრო	4.2%	5.1%	N/A

გაუფასურების ხარჯი: შედგება ორი ნაწილისგან, ერთის მხრივ აქტიურ პორტფელზე წარმოშობილი ხარჯისგან და მეორეს მხრივ სხვა ფინანსურ აქტივებზე შექმნილი ანარიცხისგან. ჯამურად გაუფასურების ხარჯი საპროცენტო შემოსავლების 10%-ს შეადგენს 30 სექტემბრის მდგომარეობით, რაც 2018 წლის ბოლო მდგომარეობით 12,5% იყო. აღნიშნული გაუმჯობესება ძირითადად გამოწვეულია შეწყვეტილი ლიზინგების შედეგად დარჩენილი აქტივების გაყიდვა/რელიზინგებით და დასაკუთრებების სწორი მართვით.

გაუფასურების ხარჯი მოიცავს ჩამოწერილი აქტივების ხარჯს, რომელიც პერიოდების მიხედვით შემდეგია:

(000' ლარი)	30.09.2019	30.09.2018	31.12.2018	31.12.2017
ჩამოწერა	143	230	297	96

ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები:

(000' ლარი)	30.09.2019 არა აუდირებული	30.09.2018 არა აუდირებული	2018 აუდირებული	2017 აუდირებული
თანამშრომელთა ხელფასის დანახარჯები	3,442	2,846	3,937	2,641
დაზღვევის ხარჯები	3,277	1,781	3,476	1,875
გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა	2,478	1,567	2,289	1,410
ცვთისა და ამორტიზაციის ხარჯები	1,368	654	996	233
პროფესიული მომსახურების ხარჯები	706	713	926	666
სხვა ხარჯები	646	527	1,200	923
აქტივების მოვლა-შენახვის ხარჯები	456	318	504	109
სარეკლამო ხარჯები	361	508	424	305
ლიზინგით გაცემული აქტივების რეგისტრაციის საკომისიო	184	262	311	319
ბანკის საკომისიოები	126	120	165	127
განთავსება და იჯარა	83	360	511	286
მიწისა და შენობა-ნაგებობების მოვლა- შენახვის ხარჯები	69	25	52	20
არარეზიდენტების საშემოსავლო (წყაროსთან დაკავების) გადასახადი	-	-	10	63
სულ ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯები	13,195	9,680	14,802	8,977

თანამშრომელთა ხელფასის დანახარჯებს მზარდი ტრენდი აქვს, 2018 წლის 30 სექტემბერთან დაკავშირებით 20%-ით არის გაზრდილი, რაც პორტფელის ფაქტობრივ ზრდასთან მიმართებაში კომპანიის მენეჯმენტის შეფასებით დასაშვებია ზრდაა. აღნიშნულ მუხლში ყველაზე მსხვილი ქვე ტიპი არის ხელფასის და ბონუსის ხარჯი, ქვედა ცხრილში მოცემულია ქვე ჩაშლა ზემოთ ნახსენები ტიპების მიხედვით:

(000' ლარი)	30.09.2019 არა აუდირებული	30.09.2018 არა აუდირებული	2018 აუდირებული	2017 აუდირებული
ხელფასი	2,115	1,807	2,351	1,659
ბონუსი	988	860	1,252	815
სხვა	340	178	334	167
სულ	3,442	2,846	3,937	2,641

შემდეგი ყველაზე მსხვილი ორი ადმინისტრაციული ხარჯის არის დაზღვევის და გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა, აღნიშნული დანახარჯები პირდაპირ კორელაციაშია პორტფელის ზრდასთან და მასთან ერთად იზრდება, რადგანაც დამოკიდებულია ლიზინგით გაცემული აქტივების ქონების გადასახადთან და მათ დაზღვევასთან.

5.1.1 წარმოდგენილი ინფორმაცია არ უნდა იყოს 90 დღეზე უფრო ადრინდელი. გარდა ამისა ეს მონაცემები წარმოდგენილი უნდა იყოს ბოლო 2 აუდირებული წლისთვისაც. იმ შემთხვევაში, თუ პროსპექტის შედგენის თარიღამდე 90 დღის მანძილზე ემიტენტის კაპიტალიზაციისა და დავალიანების პოზიციაში მოხდა მნიშვნელოვანი ცვლილებები, უნდა მოხდეს დეტალების აღწერა და ცვლილებების ჩვენება;

კომპანიამ წარმატებით დაასრულა მოლაპარაკებები ევროპის ორ მსხვილ განვითარების ფინანსურ ინსტიტუტთან Proparco-სთან და FMO-სთან. ორივე ინსტიტუტთან უკვე გაფორმებულია ხელშეკრულებები ჯამში 20 მილიონი დოლარის მოცულობის მულტისავალუტო ფინანსურ რესურსზე. ასევე, დასრულებულია მოლაპარაკებები ევროპის რეკონსტრუქციის და განვითარების ბანკთან 5 მილიონი დოლარის მოცულობის მულტისავალუტო ფინანსური რესურსის გამოყოფაზე. აღნიშნულ რესურსებზე საპროცენტო განაკვეთის მარჟა 3-4%-იან შუალედში მერყეობს.

გარდა ამისა, კაპიტალის ადეკვატურობის საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობისა და კაპიტალის სტრუქტურის ოპტიმიზაციის მიზნით, თიბისი ბანკმა კომპანიის კაპიტალი 8.5 მილიონი ლარით გაზარდა, რომლიდანაც პირველი 6 მილიონი ლარის კომპანიაში შეტანა 2019 წლის დეკემბრის თვეში მოხდა, ხოლო დარჩენილი 2.5 მილიონი ლარის კაპიტალში შეტანა 2020 წლის განმავლობაში იგეგმება.

5.1.2 თუ ემიტენტი ან მისი რომელიმე შვილობილი ვერ აკმაყოფილებს სასესხო კონტრაქტის პირობებს, არღვევს კოვენანტებს უნდა მოხდეს ამ ფაქტის გამჟღავნება, ასევე მიეთითოს ინფორმაცია ამ კონტრაქტის დეტალების და პრობლემის გადაჭრის გზის შესახებ (რესტრუქტურირაცია);

ემიტენტს არ ჰყავს შვილობილი კომპანია, ხოლო თავად მისი არსებობის განმავლობაში რაიმე კოვენანტი არ დაურღვევია.

5.1.3 მითითება იმის შესახებ, მოხდა თუ არა ბოლო ფინანსური წლისა და ამ თარიღიდან პროსპექტის შედგენამდე პერიოდის მანძილზე სასესხო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პროცენტის ან/და ძირის გადაუხდელობა;

ბოლო ფინანსური წლისა და ამ თარიღიდან პროსპექტის შედგენამდე პერიოდის მანძილზე სასესხო ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პროცენტის ან/და ძირის გადაუხდელობას ადგილი არ ჰქონია.

5.2 ემიტენტის დამატებითი სასესხო საჭიროების აღწერა

„კომპანია“ საკუთარი საქმიანობის ფარგლებში რეგულარულად იყენებს სასესხო პროდუქტებს საბრუნავი კაპიტალის, ძირითადი საშუალებების და სხვა მიზნების დასაფინანსებლად. დაფინანსების დამატებითი საჭიროებების გაჩენის შემთხვევაში, „კომპანია“ ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში მიმართავს ფინანსურ

ინსტიტუტებს დაფინანსების მოსაძიებლად. „კომპანიას“ არ ჰქონია შემთხვევა, რომ საჭიროების შემთხვევაში ფინანსური ინსტიტუტებისგან ვერ მოეზიდა დამატებითი სახსრები.

5.3 ემიტენტის ფულადი ნაკადების ოდენობისა და წყაროების აღწერა საფინანსო, საოპერაციო და საინვესტიციო საქმიანობიდან გამომდინარე

კომპანიის ფულის მოძრაობის უწყისი საქმიანობების მიხედვით, შემდეგნაირად გამოიყურება:

(000' ლარი)	30.09.2019 არა აუდირებული	30.09.2018 არა აუდირებული	31.12.2018 აუდირებული	31.12.2017 აუდირებული
საოპერაციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(10,834)	(41,760)	(60,718)	(54,078)
საინვესტიციო საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(2,262)	(7,408)	(8,469)	(202)
საფინანსო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები	(7,325)	46,526	76,064	57,461
სავალუტო კურსის ცვლილების გავლენა ფულად სახსრებზე და ფულადი სახსრების ექვივალენტებზე	10,725	6,141	3,896	(593)
ფულადი სახსრებისა და მათი ექვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)	(9,697)	3,499	10,773	2,588
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები წლის დასაწყისში	18,638	7,865	7,865	5,277
ფულადი სახსრები და მათი ექვივალენტები წლის ბოლოს	8,941	11,364	18,638	7,865

კომპანიისთვის მნიშვნელოვანია, რომ ის დანაკლისი რომელიც მას აქვს საოპერაციო საქმიანობიდან მზარდი პორტფელის მოცემულობაში, მუდმივად ფინანსდებოდეს საფინანსო საქმიანობიდან, რასაც ემიტენტი წლების განმავლობაში ეფექტურად უმკლავდება.

მოცემულ პერიოდებს შორის ფულადი ნაკადების ცვლილება საოპერაციო, საინვესტიციო და საფინანსო ჭრილში გამოწვეულია კომპანიის სალიზინგო პორტფელის სწრაფად მზარდი ტრენდით, რაც მუდმივად მოითხოვს დამატებითი ფინანსური რესურსების მოძიებას, რაც თავის მხრივ მნიშვნელოვან გავლენას ახდენს ძირითადად საოპერაციო და საფინანსო ფულადი ნაკადების მოძრაობაზე.

2018 წლის ბოლოს არსებული ფულადი სახსრების უჩვეულოდ მაღალი ოდენობა გამოწვეული იყო კომპანიის მიერ დაფინანსების სხვადასხვა წყაროებიდან მიღებული სახსრების ათვისებით. აღნიშნული სახსრები მიიმართა პორტფელის ზრდისა და სხვა საოპერაციო მიმართულებებით, რამაც ნაღდი ფულის ბალანსი ეტაპობრივად შეამცირა შედარებით ოპტიმალურ ოდენობამდე.

5.4 ინფორმაცია 3.7.2. პუნქტში განხილული სამომავლო ინვესტიციებისთვის საჭირო სავარაუდო რესურსების შესახებ.

კომპანია არ გეგმავს მატერიალური ინვესტიციების განხორციელებას, შესაბამისად არსებული მცირე საინვესტიციო პროგრამის დაფინანსებას დამატებით ამ მიზნობრივობით მოზიდული რესურსების გარეშე მოახერხებს.

6. მარეგულირებელი გარემო

ზოგადი მიმოხილვა

საქართველოში სალიზინგო საქმიანობა არ საჭიროებს სპეციალურ ლიცენზიას, ნებართვას ან მსგავს ავტორიზაციას, რაც ნიშნავს რომ ლიზინგი (როგორც ფინანსური, ისე ჩვეულებრივი) დერეგულირებული კომერციული საქმიანობაა. ნებისმიერ კომპანიას შეუძლია დაიწყოს სალიზინგო მომსახურების შეთავაზება მომხმარებელთა შეუზღუდავი წრისთვის ისე, რომ არ დაექვემდებარება რომელიმე ცენტრალიზებული მარეგულირებელი ორგანოს ზედამხედველობას. აქედან გამომდინარე, მას არ აქვს კაპიტალის ადეკვატურობის მინიმალური მოთხოვნები, ანგარიშგების ვალდებულება და ა.შ.

ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, და თუ იმასაც დავუმატებთ რომ დროდადრო უმჯობესდება ლიზინგით გაცემული აქტივების საგადასახადო რეჟიმი, საქართველოში საკმაოდ კარგი მარეგულირებელი გარემოა სალიზინგო საქმიანობის განხორციელებისათვის, რაც მომხიზვლელი უნდა იყოს შესაბამისი მოთამაშეებისათვის.

თუმცა, აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ სალიზინგო კომპანიები (ანუ საწარმოები, რომლებიც თავიანთი შემოსავლის მინიმუმ 70%-ს აგენერირებენ სალიზინგო საქმიანობიდან), ექვემდებარებიან უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის საწინააღმდეგო მოთხოვნებს და წარმოადგენენ კანონმდებლობით განსაზღვრულ ანგარიშვალდებულ პირებს (რომლებსაც ევალებათ მათი მომხმარებლების ჩართულობით დადებული ტრანზაქციების მონიტორინგი და რეპორტირება, ასევე სხვა მექანიზმების დანერგვა უკანონო შემოსავლების ლეგალიზაციის თავიდან არიდების მიზნით) და შესაბამისად, სათანადო ანგარიშებს წარადგენენ ფინანსური მონიტორინგის სამსახურში. ეს უკანასკნელი წარმოადგენს დამოუკიდებელ სამთავრობო სტრუქტურას, რომელიც ევალება ანგარიშვალდებულ პირების ზედამხედველობა.

მარეგულირებელი ჩარჩოს განვითარება

პირველი საკანონმდებლო აქტი, რომელმაც დაარეგულირა სალიზინგო საქმიანობა იყო 1997 წლის 26 ივნისის მიღებული საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი („სამოქალაქო კოდექსი“). მოგვიანებით, 2002 წელს ცვლილებები შევიდა სამოქალაქო საპროცესო კოდექსში და შეიქმნა სპეციალური, გამარტივებული წარმოება ლიზინგის საგნის ლიზინგის გამცემის მფლობელობაში დაბრუნების მიზნით, რაც წარმოადგენდა ბაზარზე გაზრდილი მოთხოვნებიდან გამომდინარე ლიზინგის გამცემების საჭიროებაზე პასუხს. დაახლოებით იმავე დროს მიღებული იქნა კანონი სალიზინგო საქმიანობის ხელშეწყობის შესახებ. აღნიშნული ორი საკანონმდებლო აქტი, საქართველოს საგადასახადო კოდექსთან ერთად, წარმოადგენდა სალიზინგო სფეროს მარეგულირებელ ძირითად აქტებს 2011 წლამდე.

სპეციალური გამარტივებული სამართალწარმოების შემოტანა ითვლებოდა გარდამტეხად სალიზინგო კომპანიებისთვის, ვინაიდან აღნიშნულმა პროცედურამ მათ საშუალება მისცა სწრაფად დაებრუნებინათ ლიზინგის საგანი მფლობელობაში (მანამდე უკანონო მფლობელობიდან ნივთის გამოთხოვა საჭიროებდა ჯერ სალიზინგო ურთიერთობიდან გამომდინარე დავის დასრულებას, რაც უაღრესად ართულებდა ლიზინგის გამცემებისთვის ქონების დაბრუნებას იმ შემთხვევაშიც კი, როცა ლიზინგის მიმღები არღვევდა ნაკისრ ვალდებულებებს). ამის მიუხედავად, ჯამში, სალიზინგო საქმიანობის მარეგულირებელი გარემო კვლავ ვერ უძლებდა კრიტიკას. აღნიშნული განპირობებული იყო ძირითადად ნაკლოვანი და დისკრიმინაციული საგადასახადო რეჟიმით და ასევე, რეგულაციებში არსებული შეუსაბამოებით. კომერციული ბანკებისგან განსხვავებით, სალიზინგო კომპანიებს არ შეეძლოთ უიმედო ვალების ჩამოწერა, 100% ამორტიზირების წესი არ ეხებოდა სალიზინგო კომპანიებს და მოგების გამოთვლის პრინციპები არ იყო ცხადი.

2011 წელს საქართველოს პარლამენტმა გააუქმა სალიზინგო საქმიანობის ხელშეწყობის შესახებ კანონი, შეცვალა საგადასახადო კოდექსი და არსებითად შეიცვალა სამოქალაქო კოდექსის შესაბამისი ნორმები. ცვლილებები ძირითადად ეფუძნებოდა „კერძო სამართლის უნიფიცირების საერთაშორისო ინსტიტუტის“ (UNIDROIT) მიერ შექმნილ ლიზინგის საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებს. UNIDROIT წარმოადგენს

დამოუკიდებელ სამთავრობათაშორისო პლატფორმას, რომლის სათავე ოფისი არის რომში და რომლის ფუნქციაცაა კომერციული სამართლის სხვადასხვა ასპექტების ჰარმონიზება ქვეყნების მასშტაბით. ახალმა კანონმდებლობამ (1) შეცვალა ლიზინგის ცნება და მარეგულირებელი წესები სამოქალაქო კოდექსში და ისინი დაუახლოვა საერთაშორისო სტანდარტებს; (2) შექმნა საგადასახადო შეღავათები სალიზინგო კომპანიებისათვის და ასევე, გაამარტივა საგადასახადო ფორმალობები ლიზინგის მიმღებებისთვის და (3) გარკვეული ბუღალტრული აღრიცხვის პრინციპების შეცვლის შედეგად, ეფექტურად შეამცირა საგადასახადო ტვირთი როგორც ლიზინგის გამცემების, ასევე ლიზინგის მიღებებისთვის.

სამოქალაქო კოდექსი ამჟამად კონკრეტულად შეიცავს მითითებას ლიზინგის საგნის შესყიდვის ოფიციაზე, რომელიც არ არსებობდა 2011 წლამდე. ამასთან, შემოტანილი იქნა უკუალიზინგის ცნება, რამაც შექმნა ლიზინგის მიმღებებისთვის ფინანსების მოძიების დამატებითი და კომერციული ბანკის სესხის ალტერნატიული მექანიზმი. რაც ყველაზე უფრო მნიშვნელოვანია, შეიზღუდა ხელშეკრულების მოშლის შესაძლებლობა ლიზინგის მიმღებებისთვის. ამ უკანასკნელს ლიზინგის ხელშეკრულების მოშლა შეუძლია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ეზღუდება ლიზინგის საგნით სარგებლობის უფლება. რაც შეეხება ლიზინგის გამცემს, მას შეუძლია ხელშეკრულება მოშალოს ლიზინგის მიმღების ნებისმიერი არსებითი დარღვევის შემთხვევაში.

დასკვნის სახით შესაძლოა ითქვას, რომ ლიზინგის მარეგულირებელი გარემო დინამიურია და მუდმივად ვითარდება. ბოლო პერიოდის მანძილზე საქართველოს მთავრობა მუშაობს ლიზინგის შესახებ ახალი სპეციალური კანონის შემუშავებაზე. მათ შორის, განიხილება სალიზინგო საქმიანობის საქართველოს ეროვნული ბანკის ზედამხედველობის ქვეშ გადატანა და კაპიტალის ადეკვატურობის გარკვეული მოთხოვნების შემოღება. თუმცა, ეს ინიციატივები ჯერ მხოლოდ მოსაზრების დონეზეა. ემიტენტი შემღებობისდაგვარად ჩართულია ამ პროცესში და მუდმივად მუშაობს სალიზინგო სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობის დახვეწის მიზნით.

სალიზინგო საქმიანობის მარეგულირებელი გარემოს ძირითადი მახასიათებლები

როგორც ზემოთ იქნა აღნიშნული, სალიზინგო საქმიანობა და სალიზინგო კომპანიები არ ექვემდებარება სავალდებულო წესით ლიცენზირებას ან რეგისტრაციას. სალიზინგო ინდუსტრიას არ ჰყავს კონკრეტული რეგულატორი და სალიზინგო კომპანიებს არ ეხება კაპიტალის ადეკვატურობის ან მსგავსი მოთხოვნები. თუმცა, ისინი წარმოადგენენ ანგარიშვალდებულ პირებს ფულის გათეთრების აღკვეთის მიზნით, ექვემდებარებიან საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ზედამხედველობას და ვალდებულები არიან ანგარიშგება განახორციელონ ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის წინაშე. არ არსებობს ასევე რაიმე სახის სამართლებრივი ან რეგულატორული ბარიერი სალიზინგო სფეროში ინვესტირებისათვის. საქართველოს კანონმდებლობა არ შეიცავს ლიზინგის გამცემის ან მიმღების მიერ ლიზინგის საგნის თანადაფინანსების მოთხოვნებს. თუმცა, უნდა აღინიშნოს რომ ბოლოდროინდელი სასამართლო პრაქტიკის ანალიზი ცხადყოფს ნეგატიურ დამოკიდებულებას შეუსაბამოდ მაღალი საპროცენტო განაკვეთების მიმართ. რამდენიმე საქმეში, ამგვარი მაღალი საპროცენტო განაკვეთი ჩაითვალა „ამორალურად“ და შესაბამისად, გაუქმდა სასამართლოს მიერ. ასევე მხედველობაში უნდა იქნას მიღებული სასამართლოს უფლება ცალმხრივად და მხარის შუამდგომლობის გარეშე შეამციროს შეუსაბამოდ მაღალი პირგასამტეხლო. მიუხედავად იმისა, რომ აღნიშნული პრაქტიკა ეხება სესხებს და არა სალიზინგო ვალდებულებას, სამართლებრივი ურთიერთობის მსგავსების გამო, სავარაუდოა, რომ იგივე მიდგომები გავრცელდება სალიზინგო ურთიერთობაზეც.

გარდა ამისა, 2018 წლის დეკემბერში ცვლილება შევიდა სამოქალაქო კოდექსში, რომელმაც იმავე კოდექსის 625-ე მუხლის (ეხება სასესხო ურთიერთობას და არეგულირებს ეფექტურ საპროცენტო განაკვეთს, წინსწრების საკომისიოს და ა.შ.) ზოგიერთი დებულება გაავრცელა სალიზინგო ურთიერთობაზეც. კერძოდ, თუ ლიზინგის გამცემი მეწარმეა, ლიზინგის გაცემისას ლიზინგის წლიური ეფექტური საპროცენტო განაკვეთი 50 პროცენტს არ უნდა აღემატებოდეს. ამასთან, ნებისმიერი ფორმის ფინანსური სანქციის ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს ნარჩენი ვალდებულების 0.27 პროცენტს თითოეული დღისთვის, ხოლო წინსწრების საკომისიო - ძირითადი თანხის 2%-ს.

სამოქალაქო კოდექსი არეგულირებს სალიზინგო საქმიანობის სამართლებრივი მხარის ძირითად ასპექტებს, როგორცაა მხარეთა ვალდებულებები, ზიანის ანაზღაურება, სალიზინგო ხელშეკრულების შეწყვეტის შედეგები და ა.შ. სამოქალაქო კოდექსით განსაზღვრული სალიზინგო ურთიერთობის ძირითადი მახასიათებლებია: ლიზინგის გამცემი ლიზინგის მიმღებს ქონებას გადასცემს შეთანხმებული ვადით შესყიდვის უფლებით ან ამ უფლების გარეშე, ხოლო ლიზინგის მიმღები ვალდებულია გადაიხადოს საზღაური დადგენილი პერიოდულობით, იმ პირობით, რომ ა) ლიზინგის მიმღები განსაზღვრავს ქონებას და ირჩევს მიმწოდებელს, რომლისგანაც ხდება ქონების შესყიდვა ან მისი სხვაგვარად მიღება; და ბ) ლიზინგის გამცემი ქონებას იძენს ლიზინგით გასაცემად და მიმწოდებლისთვის ეს ფაქტი ცნობილია. როგორც უკვე აღინიშნა, სამოქალაქო კოდექსი იცნობს უკუალიზინგის ცნებას, როცა ლიზინგით გასაცემი ქონებას იძენს ლიზინგის მიმღებისგან და შემდეგში ლიზინგით გასცემს ქონების წინა მესაკუთრეზე. აღნიშნული მექანიზმი ლიზინგის მიმღებისთვის წარმოადგენს ქონებით დაფინანსების მოძიების საბანკო ან სხვაგვარი სესხის ალტერნატიულ მექანიზმს. საგადასახადო კოდექსის მიზნებისთვის, ლიზინგს ექვემდებარება მხოლოდ ის აქტივები, რომელსაც ცვეთა ერიცხება და სალიზინგო კომპანიად განისაზღვრება საწარმო, რომელიც ფინანსური წლის მანძილზე ჯამური შემოსავლის 70%-ს აგენერირებს სალიზინგო საქმიანობიდან.

სამოქალაქო კოდექსი განსაზღვრავს გარკვეულ მოთხოვნებს და შეზღუდვებს სალიზინგო ხელშეკრულების შეცვლას ან შეწყვეტასთან მიმართებით. ლიზინგის გამცემი ვალდებულია მოთხოვნისთანავე დაუთმოს ლიზინგის მიმღებს თავისი უფლებები, რომლებიც უკავშირდება მიმწოდებელთან დადებული ხელშეკრულების შესრულების მოთხოვნას. მიმწოდებელთან დადებულ ხელშეკრულებაში ცვლილებების შეტანა, რომლებიც გავლენას ახდენს ლიზინგის მიმღების უფლებებზე, დასაშვებია მხოლოდ ლიზინგის მიმღების თანხმობით, ხოლო ლიზინგის მიმღებს არ აქვს უფლება, შეთანხმდეს მიმწოდებელთან დადებული ხელშეკრულების შეცვლაზე, შეწყვეტაზე ან მოშლაზე ლიზინგის გამცემის თანხმობის გარეშე. ლიზინგის გამცემს შეუძლია მოშალოს ლიზინგის ხელშეკრულება, თუ ლიზინგის მიმღები არსებითად არღვევს თავის ვალდებულებებს, ხოლო ლიზინგის მიმღებს ხელშეკრულების მოშლა შეუძლია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ იგი ვეღარ ახორციელებს მფლობელობას ლიზინგის საგანზე.

იმის გამო, რომ ლიზინგის გამცემი რჩება ლიზინგის საგნის მესაკუთრედ (გარდა იმ შემთხვევისა, თუ სალიზინგო საზღაური სრულად იქნა გადახდილი ლიზინგის მიმღების მიერ), ლიზინგის შეწყვეტის შემთხვევაში, ლიზინგის გამცემი არ არის ვალდებული ლიზინგის მიმღებს დაუბრუნოს ქონების გაუმჯობესება. აღნიშნული პრაქტიკა განსხვავდება სტანდარტული უზრუნველყოფის ღონისძიებისგან, როდესაც კრედიტორი ვალდებულია უზრუნველყოფის საგნის მესაკუთრეს დაუბრუნოს ნებისმიერი ნამეტი თანხა ნარჩენ ვალდებულებასა და ქონების რეალიზაციის შედეგად მიღებულ თანხას შორის.

რაც შეეხება აღსრულებას, სალიზინგო კომპანიები სარგებლობენ აღსრულების სპეციალური გამარტივებული და დაჩქარებული წესით. ამ მიზნით, სამოქალაქო საპროცესო კოდექსი შეიცავს სპეციალურ თავს. მოკლედ რომ შევაჯამოთ, დაჩქარებული პროცედურა საშუალებას აძლევს ლიზინგის გამცემს შეიტანოს განცხადება ლიზინგის საგნის დაბრუნების მოთხოვნით, რის შედეგადაც სასამართლო გადაწყვეტილებას იღებს მაქსიმუმ 3 დღის ვადაში. ლიზინგის საგნის დაბრუნებაზე ბრძანება გამოიცემა ზეპირი მოსმენის გარეშე და არ ითვალისწინებს ლიზინგის მიმღების წინასწარ შეტყობინების ვალდებულებას. ამასთან, ლიზინგის საგნის დაბრუნებაზე ბრძანება ექვემდებარება დაუყოვნებლივ აღსრულებას და მას ხელს ვერ უშლის ბრძანების გასაჩივრება. კიდევ უფრო გამარტივებული მექანიზმი შემოიღო სამოქალაქო კოდექსმა 2017 წლიდან ავტოსატრანსპორტო საშუალებებისთვის. კერძოდ, საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საჯარო სამართლის იურიდიული პირი „მომსახურების სააგენტო“ უფლებამოსილია გასცეს სალიზინგო მოწმობა ლიზინგის გამცემის სახელზე იმ შემთხვევაში, თუ სალიზინგო ხელშეკრულება დარეგისტრირდება მომსახურების სააგენტოში და ლიზინგის მიმღები უარს ამბობს ლიზინგის საგნის დაბრუნებაზე. სალიზინგო მოწმობა ექვემდებარება პირდაპირ (სასამართლო პროცედურების გავლის გარეშე) და დაუყოვნებლივ აღსრულებას და მას ვერ აჩერებს სალიზინგო მოწმობის გასაჩივრება.

ფულის გათეთრების აღკვეთა და მონიტორინგის ვალდებულება

„ფულის გათეთრებისა და ტერორიზმის დაფინანსების აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონი ძალაში შევიდა 2019 წლის 30 ოქტომბერს. აღნიშნულმა კანონმა ჩაანაცვლა „უკანონო შემოსავლის ლეგალიზაციის აღკვეთის ხელშეწყობის შესახებ“ საქართველოს კანონი, რომელიც მოქმედებდა 2003 წლიდან. ახალი საკანონმდებლო აქტის მიზანი იყო საქართველოს კანონმდებლობის ჰარმონიზება როგორც ფინანსური ქმედების სპეციალური ჯგუფის (FATF) რეკომენდაციებთან, ასევე „ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების მიზნებისთვის ფინანსური სისტემის გამოყენების აღკვეთის თაობაზე“ ევროკავშირის (2015/849) დირექტივასთან.

ახალი კანონის თანახმად, სალიზინგო კომპანიები წარმოადგენენ ანგარიშვალდებულ პირებს, რომლებსაც ეკისრებათ ვალდებულება დაიცვან კანონის მოთხოვნები და მონიტორინგი გაუწიონ მათი კლიენტების გარიგებებს. იგი განსაზღვრავს ანგარიშვალდებულ პირების მიერ ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების რისკების შეფასების და მართვის ვალდებულებას. ფინანსური ინკლუზიურობის ხელშეწყობის მიზნით ითვალისწინებს ფულის გათეთრების და ტერორიზმის დაფინანსების დაბალი რისკის არსებობის შემთხვევაში, კანონის ცალკეული მოთხოვნების შესრულებისგან ანგარიშვალდებულ პირების გათავისუფლების შესაძლებლობას.

კანონმა ასევე შემოიღო პრევენციული ღონისძიებების გატარების ვალდებულება. კერძოდ, კლიენტების და მათი ბენეფიციარი მესაკუთრეების იდენტიფიკაცია და ვინაობის გადამოწმება; საქმიანი ურთიერთობის მიზნის და განზრახული ხასიათის დადგენა; მიმდინარე საქმიანი ურთიერთობის მონიტორინგი. ერთ-ერთი მთავარი სიახლე უკავშირდება პრევენციული ღონისძიებების გატარების საფუძვლებს. აღნიშნული ღონისძიებები მანამდე მხოლოდ იმ შემთხვევაში ტარდებოდა, თუ ანგარიშვალდებულ პირთან დადებული გარიგება აღემატებოდა გარკვეულ თანხას, ხოლო კანონმა შემოგთავაზა საქმიანი ურთიერთობის გამიჯვნა ერთჯერადი გარიგებისგან. კერძოდ, საქმიანი ურთიერთობის დამყარებისას პრევენციული ღონისძიებები უნდა გატარდეს ნებისმიერ შემთხვევაში, ასეთი ურთიერთობის ფარგლებში დადებული ან შესრულებული გარიგებების თუ ოპერაციების თანხის ოდენობის მიუხედავად.

კანონი ასევე ითვალისწინებს ფულის გათეთრების ან ტერორიზმის დაფინანსების მაღალი ან დაბალი რისკის არსებობისას, კლიენტების მიმართ შესაბამისი გამლიერებული ან გამარტივებული პრევენციული ღონისძიებების გამოყენების საკითხებს.

სალიზინგო კომპანიები ექვემდებარებიან საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს ზედამხედველობას და ასევე ვალდებულები არიან ანგარიშები წარუდგინონ ფინანსური მონიტორინგის სამსახურს. შესაბამისად, გარდა ზემოაღნიშნული კანონისა, სალიზინგო კომპანიებს არეგულირებს „სალიზინგო კომპანიების მიერ ინფორმაციის მიღების, სისტემატიზაციის, დამუშავებისა და საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურისათვის გადაცემის წესის შესახებ“ დებულების დამტკიცების თაობაზე საქართველოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურის უფროსის N2 ბრძანება, რომელიც მიღებულია 2013 წლის 5 სექტემბერს („მონიტორინგის ბრძანება“).

სალიზინგო კომპანიები ვალდებულები არიან მონიტორინგი გაუწიონ გარიგებებს, რომელთა ღირებულება 30,000 ლარს აღემატება ან რომლებიც კვალიფიცირდება როგორც „საეჭვო გარიგება“. გარდა ამისა, მონიტორინგს ექვემდებარება ნებისმიერი სახის გარიგება (მიუხედავად თანხის ოდენობისა), თუ არსებობს ვარაუდი, რომ მისი მონაწილე პირი დაკავშირებულია ან შესაძლოა დაკავშირებული იყოს ტერორისტ ან ტერორიზმის ხელშეწყობ პირებთან ან/და გარიგებაში მონაწილე ფულადი სახსრები, მიუხედავად იმისა, კანონიერი თუ უკანონო გზით იქნა იგი მოპოვებული, შესაძლებელია დაკავშირებული იყოს ან გამოყენებულ იქნეს ტერორიზმისთვის, ტერორისტული აქტისთვის ან ტერორისტების ან ტერორისტული ორგანიზაციის ან ტერორიზმის დამფინანსებლების მიერ. აღსანიშნავია, რომ რეპორტირებს ექვემდებარება საეჭვო გარიგების განხორციელების მცდელობაც.

სალიზინგო კომპანიებს ასევე ევალებათ კლიენტების იდენტიფიკაცია. პრაქტიკაში ეს ნიშნავს კლიენტის ფიზიკურ იდენტიფიკაცია გარიგების რომელიმე სტადიაზე არის აუცილებელი. ამასთან, სავალდებულოა კორპორატიული კლიენტების ბენეფიციარების იდენტიფიცირებაც, ისევე როგორც მათი საქმიანობის და

კორპორაციული სტრუქტურის შესწავლა. აღსანიშნავია, რომ სალიზინგო კომპანიები ვალდებულები არიან კლიენტის იდენტიფიცირება მოახდინონ არა მხოლოდ გარიგები დადების ეტაპზე, არამედ მათ ეკისრებათ ინფორმაციის პერიოდულად განახლების ვალდებულებაც.

დაბოლოს, თუ სამინისტრო აღმოაჩენს მონიტორინგის ბრძანების რამე დარღვევას, იგი ვალდებულია შეატყობინოს ფინანსური მონიტორინგის სამსახურს და გამოიყენოს შესაბამისი სანქციები. მონიტორინგის სამსახური ფულის გათეთრების, ტერორიზმის დაფინანსების ან სხვა დანაშაულის თაობაზე დასაბუთებული ვარაუდის გაჩენის შემთხვევაში თავისი ანალიზის შედეგებს უგზავნის საქართველოს გენერალურ პროკურატურას, საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახურს, შემოსავლების სამსახურს ან/და საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს.

ანტი-მონოპოლიური რეგულაციები

საქართველოში მოქმედ ყველა კომპანიაზე ზედამხედველობას ახორციელებს 2014 წლის აპრილში დაფუძნებული კონკურენციის სააგენტო, რომელიც დაარსდა საქართველოს კონკურენციის შესახებ კანონის („კონკურენციის შესახებ კანონი“) საფუძველზე. „კონკურენციის შესახებ კანონი“ აღწერს და განსაზღვრავს იმ ქმედებებს, რომლებიც შეუთავსებელია სამართლიან კონკურენციასთან შესაბამის ბაზარზე. კანონის მიზანია უზრუნველყოს სამართლიანი კონკურენცია შესაბამის ბაზარზე, სპეციალურად რეგულირებული სექტორების გამოკლებით (კანონის მოქმედება არ ვრცელდება ისეთ სექტორებზე, რომელთაც ჰყავთ თავიანთი მარეგულირებელი ორგანო, მაგ.: კომერციული ბანკები). კონკურენციის ცნების განმარტება კონკურენციის შესახებ კანონის მიხედვით არის შემდეგი: „ბაზარზე არსებულ და პოტენციურ ეკონომიკურ აგენტებს შორის უკეთესი პოზიციის დასაკავებლად არსებული კონკურენცია“. ამასთან დაკავშირებით, „კონკურენციის შესახებ კანონი“ გამოყოფს რამდენიმე სახის ქმედებას, რაც შეუთავსებლად ითვლება თავისუფალ კონკურენციასთან, კერძოდ: ა) დომინანტური პოზიციის ბოროტად გამოყენება; ბ) კონკურენციის შემზღუდველი ხელშეკრულება, გადაწყვეტილება კონკურენციის შეზღუდვაზე, შეთანხმებული ქმედება; გ) შემზღუდველი კონცენტრაცია (შერწყმა ან სხვა კონსოლიდაცია რაც იწვევს კონკურენციის შეზღუდვას); დ) არაკეთილსინდისიერი კონკურენცია; და ე) სახელმწიფო დახმარება.

ზოგადად, „კონკურენციის შესახებ კანონი“ შედგენილია ევროკავშირის კანონმდებლობით განსაზღვრული სამართლიანი კონკურენციის პრინციპებზე დაყრდნობით. ამასთან, „ასოცირების ხელშეკრულება“ შეიცავს სპეციალურ ნაწილს (თავი 10), რომელიც მთლიანად ეძღვნება კონკურენციის საკითხებს. შესაბამისად, ქართველი კანონმდებლის მიდგომა „კონკურენციის შესახებ კანონთან“ დაკავშირებით, შესაბამისობაშია ევროპულ მიდგომასთან.

კონკურენციის სააგენტო ახორციელებს კერძო პირების მიერ საქართველოს ანტი-მონოპოლიურ კანონმდებლობასთან შესაბამისობის კონტროლს და აქვს უფლება მოახდინოს რეაგირება მისი დარღვევის შემთხვევაში სხვადასხვა სანქციების მეშვეობით, მათ შორის, მოახდინოს ჯარიმების დარიცხვა. დარიცხული ჯარიმის მაქსიმალური ოდენობა არ უნდა აღემატებოდეს შესაბამისი კომპანიის წინა ფინანსური წლის განმავლობაში მისი წლიური ბრუნვის 5%-ს, რაც შეიძლება გაიზარდოს 10%-მდე განმეორებითი დარღვევის შემთხვევაში. შესაბამისი ეკონომიკური აგენტი უფლებამოსილია კონკურენციის სააგენტოს გადაწყვეტილება გაასაჩივროს სასამართლოში.

დასაქმება

დამსაქმებლის რანგში, „ემიტენტი“ ვალდებულია დაიცვას ადგილობრივი შრომის კანონმდებლობით გათვალისწინებული მინიმალური სტანდარტები თანამშრომლების აყვანის, მათთან ხელშეკრულების შეწყვეტის და მათი დასაქმების ფარგლებში. ძირითადი შრომითი საკითხები საქართველოს ტერიტორიაზე რეგულირებულია საქართველოს შრომის კოდექსით. მოქმედი შრომის კოდექსი მიღებულ იქნა 2010 წლის 17 დეკემბერს. თუმცა, 2012 წლის ივნისში მასში შეტანილ იქნა ცვლილებათა მთელი პაკეტი, რომელიც მიიღო პარლამენტმა და რომელმაც შეცვალა მისი შინაარსი. ზემოაღნიშნული ცვლილებების გათვალისწინებით, მოქმედი შრომის კოდექსი აღარ მოქმედებს დამსაქმებლის სასარგებლოდ, პირიქით, მასში შეტანილია

დასაქმებულის დამცავი უამრავი უფლება. ძირითადად ასეთი დაცვითი მექანიზმები დასაქმებულების სასარგებლოდ მოქმედებს ხელშეკრულების შეწყვეტის წესთან დაკავშირებით - დამსაქმებელი არ არის უფლებამოსილი შეწყვიტოს შრომითი ხელშეკრულება უსაფუძვლოდ. ამასთან, ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც 30 თვეზე მეტი ხნის ვადით გრძელდება, ითვლება განუსაზღვრელი ვადით დადებულ ხელშეკრულებად და, შესაბამისად, მას არ შეიძლება გაუვიდეს მოქმედების ვადა (შესაძლებელია მხოლოდ მათი შეწყვეტა). დამსაქმებლები ვალდებული არიან აანაზღაურონ ზეგანაკვეთური შრომის საათები. ზეგანაკვეთურად ითვლება ნებისმიერი დრო, რომელიც აღემატება კვირაში 40 საათს (ზოგიერთ კონკრეტულ შემთხვევაში დასაშვებია კვირაში 48 საათი). განსაკუთრებით აღსანიშნავია, რომ შრომის კოდექსი არ ახდენს დიფერენცირებას ე.წ. ადმინისტრაციაში მომუშავე თანამშრომლებსა და მუშა-ხელს შორის, ასევე სხვა თანამშრომლებისგან არ განასხვავებს მაღალი თანამდებობის პირებს, რომელთაც უკავიათ მენეჯერული პოზიციები, რაც შესაძლოა პრობლემატური იყოს გარკვეულ შემთხვევებში.

აღსანიშნავია, რომ შრომის კოდექსი არ ავალდებულებს დამსაქმებლებს უზრუნველყონ მათი თანამშრომლები ნებისმიერი სახის სადაზღვევო პაკეტით ან სხვა რაიმე სოციალური სარგებლით, ასევე არ ავალდებულებს მათ მისცენ თანამშრომლებს ანაზღაურება ორსულობის და მშობიარობის გამო შვებულების დროს, თუმცა ორივეს შეთავაზება დამსაქმებლის მხრიდან ითვლება საუკეთესო პრაქტიკად. სხვა შემთხვევაში, დასაქმებულები უნდა დაეყრდნონ სახელმწიფოსგან მისაღებ ერთჯერად კომპენსაციას ორსულობის და მშობიარობის გამო შვებულების შემთხვევაში და საყოველთაო სახელმწიფო დაზღვევას, რომელიც ლიმიტირებულ პაკეტს სთავაზობს მომხმარებლებს.

2018 წლის 21 ივლისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო ახალი კანონი დაგროვებითი საპენსიო სისტემის შესახებ, ხოლო სისტემა ძალაში შევიდა 2019 წლის 1 იანვრიდან და სავალდებულოა დასაქმებულებისათვის 40 წელს ქვემოთ, რაც ნიშნავდა რომ ისინი ავტომატურად ერთიანდებიან და წარმოადგენენ სისტემის მონაწილეებს, ხოლო 40 წელს ზემოთ პირებს ჰქონდათ შესაძლებლობა გამოსულიყვნენ საპენსიო სისტემიდან. იმ შემთხვევაში, თუ დასაქმებული წარმოადგენს საპენსიო სისტემის მონაწილეს, დამსაქმებელი ვალდებულია მათი დარიცხული ხელფასის 2% გადაიხადოს საპენსიო ფონდში, ხოლო თავად დასაქმებულები და სახელმწიფო ამატებს 2-2%-ს. აღსანიშნავია, რომ თუ დასაქმებულის წლიური დარიცხული ხელფასი 24,000 ლარს აჭარბებს, მაშინ სახელმწიფო იხდის 2%-ს, ხოლო 1%-ს იმ შემთხვევაში, თუ დასაქმებულის წლიური დარიცხული ხელფასი 24,000-დან 60,000 ლარამდე მერყეობს. თუ წლიური ხელფასი 60,000 ლარს აღემატება, მაშინ სახელმწიფო აღარ მონაწილეობს ასეთი დასაქმებულის პენსიის ფორმირებაში.

შრომის უსაფრთხოება

2019 წლის თებერვალში მიღებული იქნა კანონი შრომის უსაფრთხოების შესახებ, რომელიც არეგულირებს სახელმწიფო ორგანოების, დამსაქმებელთა, დასაქმებულთა, დასაქმებულთა წარმომადგენლებისა და სამუშაო სივრცეში მყოფ სხვა პირთა უფლებებს, ვალდებულებებსა და პასუხისმგებლობას, რომლებიც დაკავშირებულია უსაფრთხო და ჯანსაღი სამუშაო გარემოს შექმნასთან. „კომპანიას“ წარმოეშობა მთელი რიგი ვალდებულებები აღნიშნული საკანონმდებლო აქტიდან გამომდინარე. მათ შორის, თითოეული საწარმო ვალდებულია ჰყავდეს შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტი. დამსაქმებელს, რომელსაც 20 ან ნაკლები დასაქმებული ჰყავს, შეუძლია პირადად შეასრულოს შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტის პროფესიული მოვალეობები იმ პირობით, რომ მას გავლილი აქვს იმავე კანონის მე-6 პუნქტით გათვალისწინებული აკრედიტებული პროგრამა. თუ დამსაქმებელს 20-დან 100-მდე დასაქმებული ჰყავს, იგი ვალდებულია ჰყავდეს არანაკლებ 1 შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტი, ხოლო 100 ან მეტი დასაქმებულის ყოლის შემთხვევაში დამსაქმებელი ვალდებულია შექმნას შრომის უსაფრთხოების სამსახური არანაკლებ 2 შრომის უსაფრთხოების სპეციალისტით. „კომპანია“, ისევე როგორც მისი შვილობილები, ვალდებული არიან დაიცვან კანონმდებლობის აღნიშნული მოთხოვნები დასაქმებულთა რაოდენობიდან გამომდინარე.

ლიკვიდაციის წესები

როგორც მეწარმე სუბიექტი, „ემიტენტი“ გარკვეულ მომენტში შესაძლოა დაექვემდებაროს ლიკვიდაციას საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად. მოქმედი კანონმდებლობა იცნობს ლიკვიდაციის ორ რეჟიმს: (ა) ნებაყოფლობითი ლიკვიდაცია; და (ბ) იძულებითი ლიკვიდაცია.

ნებაყოფლობითი ლიკვიდაცია - როგორც წესი ნებაყოფლობით ლიკვიდაციაზე გადაწყვეტილება მიიღება კომპანიის პარტნიორების მიერ. თუ სხვაგვარად არ არის განსაზღვრული კომპანიის წესდებით, პარტნიორები, რომლებიც ფლობენ ხმების 75%-ს ან მეტს, უფლებამოსილნი არიან მიიღონ გადაწყვეტილება ლიკვიდაციის თაობაზე. აპლიკაციის წარდგენა ხდება საჯარო რეესტრში. ეს უკანასკნელი შეტყობინებას უგზავნის საქართველოს შემოსავლების სამსახურს (იმ პირობით, რომ ლიკვიდაციას წინ უსწრებს აუდიტორული შემოწმება იმის დასადგენად, რომ არ არსებობს რაიმე ვალდებულება სახელმწიფო ბიუჯეტის წინაშე) და უზრუნველყოფს ლიკვიდაციის პროცესის დაწყების შესახებ გადაწყვეტილების საჯაროობას, რათა ყველა კრედიტორს ჰქონდეს აღნიშნულ ინფორმაციაზე წვდომა. ყველა კრედიტორის სრული დაკმაყოფილება არის ნებაყოფლობითი ლიკვიდაციის პროცესის წარმატებით დასრულების აუცილებელი წინაპირობა.

იძულებითი ლიკვიდაცია - საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, იურიდიულ პირებს შესაძლოა დაეკისროთ სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობა (მათ შორის, პასუხისმგებლობას ფულის გათვთრების, თაღლითობის და უკანონო სამეწარმეო საქმიანობისთვის) და სასჯელი ჩადენილი დანაშაულისთვის, რაც მოიცავს იურიდიული პირის ლიკვიდაციას. იურიდიული პირის ლიკვიდაციის თაობაზე გადაწყვეტილება უნდა მიიღოს სასამართლომ და მისი აღსრულება უნდა განხორციელდეს მოქმედი წესების და პროცედურების მიხედვით.

გადახდისუნარობა

დერეგულირებულ იურიდიულ პირებზე, მათ შორის, „თიბისი ლიზინგზე“ ვრცელდება საქართველოს გადახდისუნარობის შესახებ კანონით გათვალისწინებული პროცედურები (გამონაკლისია ბანკები, სადაზღვევო კომპანიები და სხვ., რომლებიც ექვემდებარებიან სპეციალური რეგულირების რეჟიმს და რომელთა გადახდისუნარობის პროცედურა რეგულირებულია შესაბამისი მარეგულირებელი ორგანოს მიერ).

კომპანიის გადახდისუნარობის შეფასება ხორციელდება იმის მიხედვით, თუ რამდენად შეუძლია იურიდიულ პირს მისი ვალდებულებების დაფარვა მათი შესრულების ვადის დადგომისას. გადახდისუნარობის პროცედურები შეიძლება დაიწყოს, თუ მოვალე გადახდისუნარო გახდება ან შესაძლოა გახდეს გადახდისუნარო ახლო მომავალში, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა ადეკვატური ზომები იქნება მიღებული შესაძლო გადახდისუნარობის თავიდან ასაცილებლად. გადახდისუნარობის საქმისწარმოება შესაძლოა დაიწყოს თავად კომპანიამ ან მისმა კრედიტორებმა, იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს მისი დაწყების კანონით განსაზღვრული წინაპირობები.

გადახდისუნარობის საქმისწარმოების დაწყების შემდეგ, ფაქტობრივი მდგომარეობის გათვალისწინებით, არსებობს შემდეგი სახის რამდენიმე სცენარი, რომლის მიხედვითაც შეიძლება წარიმართოს გადახდისუნარობის პროცესი: ა) გაკოტრება, რასაც მოჰყვება ლიკვიდაცია (საჯარო რეესტრიდან კომპანიის დერეგისტრაცია); ბ) რეაბილიტაცია (რაც სხვა იურისდიქციებში გაიგივებულია რეორგანიზაცია/რესტრუქტურისაციასთან); ან გ) გადახდისუნარობის საქმის შეწყვეტა. „გ“ პუნქტში აღნიშნული ოფციის გამოყენება შესაძლოა იმ შემთხვევაში, თუ არ არსებობს გადახდისუნარობის საფუძვლები ან ასეთი საფუძვლები აღმოფხვრილ იქნა გადახდისუნარობის დაწყების შემდეგ ან მოვალეს აქვს შესაძლებლობა მიმდინარე დავალიანებები გაისტუმროს სხვა კრედიტორების ინტერესების ხელყოფის გარეშე.

გაკოტრების შემთხვევაში კომპანიის აქტივები გაიყიდება აღსრულების ეროვნული ბიუროს მიერ ორგანიზებულ აუქციონზე და კრედიტორები (რაც ასევე მოიცავს ობლიგაციების მფლობელებს) დაკმაყოფილდებიან კანონმდებლობით გათვალისწინებული რიგითობის მიხედვით:

- i. პირველი რანგი - აღსრულების ეროვნული ბიუროსთვის გადასახდელი პროცედურული ხარჯები და მოსაკრებელი;
- ii. მეორე რანგი - სასამართლოში გადახდისუუნარობის პროცესის დაწყების თაობაზე განცხადების წარდგენის შემდეგ წარმოშობილი ვალდებულებები, რაც მოიცავს საგადასახადო ვალდებულებებს;
- iii. მესამე რანგი - გაკოტრების მმართველის დანიშვნასთან დაკავშირებული ხარჯები და მისი ანაზღაურება;
- iv. მეოთხე რანგი - ყველა უზრუნველყოფილი მოთხოვნა, რაც მოიცავს საგადასახადო უზრუნველყოფილ მოთხოვნებს;
- v. მეხუთე რანგი - საგადასახადო ვალდებულებები, რომლებიც არ არის უზრუნველყოფილი და არ ვარდება მეოთხე რანგში;
- vi. მეექვსე რანგი - ყველა სხვა არაუზრუნველყოფილი მოთხოვნა, რაც მოიცავს ობლიგაციების მფლობელების მოთხოვნებს;
- vii. მეშვიდე რანგი - დაგვიანებული მოთხოვნები ანუ მოთხოვნები, რომელიც სასამართლოს წარედგინა კანონით დადგენილი მოთხოვნების წარდგენის ვადის ამოწურვის შემდეგ.

ამონაგები თანხა, რაც არ არის საკმარისი ერთი და იმავე რანგის მოთხოვნების სრულად დასაკმაყოფილებლად, კრედიტორებს შორის განაწილდება თანაბარი პრიორიტეტით შესაბამისი მოთხოვნის თანხების პროპორციულად. ზემოაღნიშნული რიგითობა არ შეეხება ფინანსური გირაოთი უზრუნველყოფილ მოთხოვნებს, რომლებიც პრიორიტეტულად დაკმაყოფილდება სწორედ ამ უზრუნველყოფის საშუალებით, საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

და ბოლოს, უნდა აღინიშნოს, რომ იმ შემთხვევაში, თუ კომპანია გააკეთებს განაცხადს გადახდისუუნარობის პროცესის დაწყებაზე და გეგმავს რეაბილიტაცია/რეორგანიზაციას, მაშინ კომპანიამ მხედველობაში უნდა მიიღოს ის, რომ მას მოუწევს კომპანიის არსებული კრედიტორების სრულად დაკმაყოფილება.

6 ინფორმაცია ტენდენციების შესახებ

6.1 პროდუქციის წარმოების, გაყიდვებისა და მარაგების, დანახარჯებისა და გასაყიდი ფასების ყველაზე მნიშვნელოვანი და უახლესი ტენდენციები ფინანსური წლის ბოლოდან პროსპექტის წარდგენის თარიღამდე;

2018 წლის ბოლოს ეროვნული ბანკის მიერ საფინანსო ინსტიტუტებისთვის დაწესებულმა შეზღუდვებმა 200,000 ლარამდე სესხების ლარში გაცემასთან დაკავშირებით მნიშვნელოვნად შეცვალა ლიზინგის გაცემებში ლარის ლიზინგების კონცენტრაცია, რაც ასევე აისახა მთლიან პორტფელში ლარის კონცენტრაციაზე 20%-იანი ზრდის მაჩვენებლით. აქედან გამომდინარე, კომპანიამ დაიწყო ლარის დამატებითი რესურსების მოძიება როგორც საერთაშორისო ფინანსური ინსტიტუტებიდან, ისე ადგილობრივ ბაზარზე, მათ შორის საბანკო სესხის ალტერნატიული ისეთი ფინანსური ინსტრუმენტების გამოყენებით, როგორც საჯარო ობლიგაციებია.

ლარში გაცემული ლიზინგების წილის ზრდის ტენდენცია გრძელდება და აღნიშნულის გათვალისწინებით კომპანია სამომავლოდ გეგმავს კიდევ უფრო მეტად მოახდინოს ლარის რესურსების დივერსიფიცირება.

6.2 არსებობის შემთხვევაში, ბოლო აუდირებული ანგარიშგებების თარიღიდან პროსპექტის წარდგენის თარიღამდე ემიტენტის/მისი ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობაში და პერსპექტივებში გამოვლენილი მატერიალური უარყოფითი ცვლილებების აღწერა;

მატერიალურ უარყოფით ცვლილებებს ადგილი არ ჰქონია.

6.3 ინფორმაცია უკვე ცნობილი ტენდენციების, გაურკვევლობების, მოთხოვნების ან მოვლენების შესახებ, რომელთაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ ემიტენტის საქმიანობაზე სულ მცირე მიმდინარე ფინანსური წლის განმავლობაში.

მიმდინარედ არ არის რაიმე უკვე ცნობილი ტენდენცია ან მოვლენა, რომელმაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინონ კომპანიის საქმიანობაზე.

7. მოგების პროგნოზი და ვარაუდები

7.1 თუ ემიტენტი აქვეყნებს პროგნოზირებული მოგების მაჩვენებლებს, ეს მაჩვენებელი უნდა ჩართოს რეგისტრაციის დოკუმენტში. ის უნდა იყოს გარკვეული და არაორაზროვანი და უნდა მოიცავდეს იმ ძირითად დაშვებებს, რომელიც ემიტენტმა გამოიყენა მოგების პროგნოზირებისთვის.

ა) ერთმანეთისგან მკაფიოდ უნდა გაიმიჯნოს დაშვებები და ფაქტორები, რომლებზეც კომპანიის მენეჯმენტს, დირექტორთა საბჭოსა და სამეთვალყურეო საბჭოს შეუძლიათ გავლენა მოახდინონ და ფაქტორები, რომლებიც სრულიად დამოუკიდებელი არიან მათ მიერ მიღებული გადაწყვეტილებებისგან.

ბ) დაშვებები უნდა იყოს ინვესტორთათვის გასაგები, დასაბუთებული, კონკრეტული და ზუსტი.

გ) ყურადღება უნდა იქნას გამახვილებული იმ განუსაზღვრელ მოვლენებზე, რომლებმაც შესაძლოა მატერიალური გავლენა მოახდინონ პროგნოზირებულ შედეგზე;

ემიტენტი არ აქვეყნებს პროგნოზირებული მოგების და სხვა ფინანსურ მაჩვენებლებს.

7.2 მითითება, რომ:

ა) მოგების პროგნოზირებისთვის გამოყენებული აღრიცხვის მეთოდები შეესაბამება ემიტენტის წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებებში გამოყენებულ სააღრიცხვო პოლიტიკასა და აღწერილ დაშვებებს;

ბ) მოგების საპროგნოზო მაჩვენებლები მომზადებულია წლიურ ფინანსურ ანგარიშგებებთან შესადარისობის პრინციპით.

ემიტენტი არ აქვეყნებს პროგნოზირებული მოგების და სხვა ფინანსურ მაჩვენებლებს.

8 მმართველი ორგანოს წევრები და პარტნიორები/აქციონერები

8.1 ქვემოთ ჩამოთვლილი პირების სახელები, იურიდიული მისამართები და ფუნქციები:

ა) მმართველი ორგანო;

„ემიტენტის“ მმართველი ორგანოა სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორატი.

სამეთვალყურეო საბჭო შედგება ოთხი წევრისგან. ესენია:

საბჭოს თავმჯდომარე: ვახტანგ ბუცხრიკიძე (პ/ნ 01010002658)

თავმჯდომარის მოადგილე: ნიკოლოზ ქურდიანი (პ/ნ 01030020342)

წევრი: მერი ჩაჩანიძე (პ/ნ 11001007323)

დამოუკიდებელი წევრი: ალექსი ხოროშვილი (პ/ნ 61011000131)

„ემიტენტის“ აღმასრულებელი დირექტორია გაიოზ გოგუა (პ/ნ 01001032462).

ბ) 5%-ზე მეტი პირდაპირი ან არაპირდაპირი წილის მქონე პარტნიორები/აქციონერები;

„ემიტენტის“ ერთადერთი აქციონერია სს „თიბისი ბანკი“.

გ) ინფორმაცია ზემოთჩამოთვლილ პირებს შორის ნათესაურ კავშირთან დაკავშირებით;

ზემოთ ჩამოთვლილ პირებს ერთმანეთთან რაიმე სახის ნათესაური კავშირი არ გააჩნიათ.

8.2 პუნქტში ჩამოთვლილი პირების შესაბამისი გამოცდილებისა შესახებ ინფორმაცია და შემდეგი მონაცემები:

8.3

ა) ყველა კომპანიის დასახელება (ემიტენტის შვილობილი კომპანიების გარდა), რომელთა მენეჯმენტის, დირექტორთა საბჭოს ან თუ სამეთვალყურეო საბჭოს წევრიც იყო ან არის აღნიშნული პირი ბოლო 5 წლის მანძილზე;

ვახტანგ ბუცხრიკიძე: ბატონი ვახტანგი თიბისი ბანკს შემოუერთდა 1993 წელს, კრედიტების მართვის დეპარტამენტის უფროს მენეჯერად, ხოლო 1994 წელს ის აირჩიეს დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ. 1996 წელს ის გახდა დირექტორთა საბჭოს თავმჯდომარე. 1998 წლიდან მას უჭირავს თიბისი ბანკის გენერალური დირექტორის თანამდებობა და ხელმძღვანელობს თიბისის რამდენიმე კომიტეტს. ვახტანგი, ასევე, არის საქართველოს ბანკების ასოციაციის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი და საქართველოს ბიზნეს ასოციაციის საფინანსო კომიტეტის თავმჯდომარე. 2011 წლიდან ის არის საპარტნიორო ფონდის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი. 2016 წელს ვახტანგი შეუერთდა ვიზას ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის, ახლო აღმოსავლეთის და აფრიკის ბიზნეს საბჭოს.

ნიკოლოზ ქურდიანი: ბატონი ნიკოლოზის საბანკო ინდუსტრიაში მუშაობის გამოცდილება ათ წელზე მეტს ითვლის, აქედან ხუთი წელი მოდის უნიკრედიტ ჯგუფზე ავსტრიაში, თურქეთსა და ყაზახეთში. თიბისი ბანკამდე, 2014 წელს ბატონი ქურდიანი იყო კასპი ბანკის - ყაზახეთის წამყვანი საცალო ბანკის - მმართველი დირექტორი. 2007 წელს ბიზნესის ადმინისტრირების მაგისტრის (MBA) ხარისხის მიღებამდე, ის იყო საცალო საბანკო მომსახურების განყოფილების ხელმძღვანელი ბანკ რესპუბლიკა საქართველოში, სოსიეტე ჟენერალ ჯგუფში. მას ასევე ეკავა სხვადასხვა პოზიცია საქართველოს ბანკში 2003-2006 წლებში. 2008-2010 წლებში ნიკა იყო გაყიდვების მხარდაჭერის უფროსი ექსპერტი UniCredit Group-ში, Bank Austria-ის ცენტრალური და აღმოსავლეთ ევროპის საცალო მომსახურების განყოფილებაში, სადაც ის პასუხისმგებელი იყო თურქეთზე, ყაზახეთზე, უკრაინასა და სერბეთზე. 2010-2013 წლებში ის იყო საცალო განყოფილების ხელმძღვანელი ყაზახეთში UniCredit Group-ში, ATF Bank-ში.

მერი ჩაჩანიძე: ქალბატონი მერი თიბისი ბანკს 2017 წელს შემოუერთდა კორპორატიული და საინვესტიციო საბანკო საქმიანობის დირექტორის მოადგილის პოზიციაზე. 2019 წლის შემდეგ იგი იკავებს თიბისი კაპიტალის მმართველი დირექტორის პოზიციას. თიბისიში გადმოსვლამდე, იგი 10 წლის განმავლობაში იკავებდა საინვესტიციო დირექტორის პოზიციას SEAF-ში, რომელიც გლობალური საინვესტიციო ფირმაა, რომლის სათაო ოფისიც ვაშინგტონში, მდებარეობს.

ალესი ხოროშვილი ბატონი ალექსი ემიტენტის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი და აუდიტის კომიტეტის თავმჯდომარეა. მან კარიერა დიდი ოთხეულის ერთ-ერთ აუდიტორულ კომპანია ერნსტ ენდ იანგში დაიწყო, სადაც 2003 წლიდან 2009 წლამდე მოღვაწეობდა, ბოლო სამი წლის განმავლობაში კი კონცენტრირდებოდა ფინანსური ინსტიტუტების სექტორზე. 2009 წლიდან იგი შეუერთდა ლიბერთი ბანკს და აუდიტის კომიტეტის აღმასრულებელი თავმჯდომარის პოზიცია დაიკავა, სადაც ის სხვა ფუნქციებთან ერთად, შიდა აუდიტის დეპარტამენტის რესტრუქტურისაციას, საქართველოს ეროვნულ ბანკთან კომუნიკაციას და საოპერაციო რისკების მართვის განყოფილების შექმნას კურირებდა. 2015 წლიდან იგი ლიბერთი ბანკის გენერალური დირექტორი გახდა და ეს პოზიცია 2017 წლის ბოლომდე ეკავა. 2017 წელს მან დააფუძნა სს ნექსუსი, რომლის მიზანიც ციფრული ბანკის შექმნა და მომხმარებლებისათვის სერვისის ცენტრების გარეშე მომსახურების გაწევაა.

გაიოზ გოგუა: ბატონი გაიოზი (გაგა) 2017 წლიდან თიბისი ლიზინგის გენერალური დირექტორია. საბანკო სექტორში მუშაობის 18 წლიანი გამოცდილება მან თიბისი ბანკში სხვადასხვა პოზიციაზე მუშაობისას დააგროვა. გაგამ კარიერა თიბისი გუნდში 2001 წელს, კრედიტ ოფიცრის პოზიციაზე მუშაობით დაიწყო. 2003-2004 წელს ის საკრედიტო დეპარტამენტის უფროსის პოსტს იკავებდა, ხოლო შემდეგ წლებში თბილისსა და რეგიონებში თიბისი ბანკის სხვადასხვა ფილიალის დირექტორად მუშაობდა. 2005-2008 წლებში გაგა თიბისის მარკეტინგის კომიტეტის წევრად დაინიშნა. 2008 წლიდან 2016 - მდე, ის სხვადასხვა ფილიალის რეგიონალურ დირექტორად მუშაობდა, შემდეგ კი, 2017 წელს რეგიონალური მართვის უფროსად დაინიშნა.

ბ) არსებობის შემთხვევაში, ბოლო 5 წლის მანძილზე გამოვლენილი თაღლითობის, ეკონომიკური დანაშაულის ან ფულის გათეთრების ფაქტების შესახებ ინფორმაცია;

ამგვარ ფაქტებს ადგილი არ ჰქონია.

გ) არსებობის შემთხვევაში, ინფორმაცია ბოლო 5 წლის მანძილზე იმ კომპანიების გაკოტრების, ლიკვიდაციის შესახებ, რომელშიც ამ პირებს ეკავათ ზემოთ ჩამოთვლილი თანამდებობები;

ასეთს ადგილი არ ჰქონია.

8.4 ინტერესთა კონფლიქტი

8.4.1 10.1. „ა“, „ბ“, „გ“ პუნქტში ჩამოთვლილი პირების კერძო და ემიტენტთან დაკავშირებულ მოვალეობებს/პასუხისმგებლობებს შორის არსებული პოტენციური ინტერესთა კონფლიქტის აღწერა, ან იმის მითითება, რომ მსგავს კონფლიქტს ადგილი არ აქვს;

ემიტენტის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები, იმავდროულად, წარმოადგენენ მისი ერთადერთი აქციონერის - სს „თიბისი ბანკის“ მენეჯერებს, ხოლო ერთ-ერთი წევრი, მერი ჩაჩანიძე იმავდროულად განთავსების აგენტის აღმასრულებელი დირექტორია. ეს, ერთის მხრივ, წარმოშობს ინტერესთა კონფლიქტს ემიტენტსა და მის აქციონერს, ხოლო მეორეს მხრივ, ემიტენტსა და განთავსების აგენტს შორის. როგორც განთავსების აგენტი, ასევე ემიტენტი და მისი აქციონერი ცდილობენ დანერგონ პროცედურები, რაც უზრუნველყოფს ინტერესთა კონფლიქტის მინიმიზაციას (მაგალითად, აქციონერს არ ჰქონდეს წვდომა კომპანიის მიმდინარე საქმიანობაზე, არსებობს კომპეტენციების დაყოფა ბანკის კორპორაციულ სექტორსა და განთავსების აგენტის საინვესტიციო დეპარტამენტს შორის). თუმცა, ცხადია, არ არსებობს გარანტია, რომ არსებული ინტერესთა კონფლიქტი გავლენას არ იქონიებს შესაბამისი სუბიექტების მიერ მისაღებ გადაწყვეტილებებზე.

8.4.2 10.1 პუნქტში ჩამოთვლილ პირებსა და ძირითად აქციონერებს, მომხმარებლებსა და მომწოდებლებს შორის ნებისმიერი შეთანხმების აღწერა, რომლის შემდეგაც 10.1. პუნქტში მითითებული ნებისმიერი პირი არჩეულ იქნა დირექტორთა საბჭოს, სამეთვალყურეო საბჭოს ან უმაღლესი რგოლის მენეჯმენტის წევრად;

ასეთ შეთანხმებას ადგილი არ ჰქონია.

8.4.3 10.1. პუნქტში ჩამოთვლილი პირების მიმართ არსებული შეზღუდვის დეტალები ემიტენტის ფასიან ქაღალდებში მათი წილების გასხვისებასთან დაკავშირებით;

თავისი საქმიანობის ფარგლებში ემიტენტს დადებული აქვს ფინანსური სახსრების მოძიებაზე ხელშეკრულებები. რამდენიმე სასესხო კონტრაქტი შეიცავს ემიტენტის მაკონტროლებელი პირის ცვლილების შეზღუდვას შესაბამისი კრედიტორის თანხმობის მოპოვების გარეშე.

8.4.4 ამ პირებისთვის გადახდილი ანაზღაურების ჯამური ოდენობა და ე.წ. დამატებითი ბენეფიტები.

მენეჯმენტის ანაზღაურება და მისი წილი ჯამურ თანამშრომელთა დანახარჯებში მოცემულია ქვედა ცხრილში. აღსანიშნავია, რომ 2019 წელს აღნიშნული თანაფარდობა შემცირებულია, კომპანიის სხვა თანამშრომლების ხელფასების ზრდის ფონზე.

(000' ლარი)	მენეჯმენტის კომპენსაცია	წილი თანამშრომელთა დანახარჯებში
9 თვე 2019	790	22.9%
9 თვე 2018	1,004	35.3%
2018	1,309	33.2%
2017	1,133	42.9%

9 მმართველი ორგანოს და სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა

9.1 დირექტორთა და სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების მიმდინარე კონტრაქტის ვადის ამოწურვის თარიღი და კომპანიაში მუშაობის პერიოდი. მათი ძირითადი საქმიანობის აღწერა;

გაიოზ გოგუა, დირექტორი - 2017 წლის 02 ოქტომბრიდან; მერი ჩაჩანიძე - სამეთვალყურეოს წევრი - 2019 წლის 09 სექტემბრიდან; ნიკოლოზ ქურდიანი, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე - 2017 წლის 04 მაისიდან; ვახტანგ ბუცხრიკიძე, სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე - 2003 წლის 22 სექტემბრიდან. ვადიანი კონტრაქტი არ აქვს არცერთ ჩამოთვლილ პირს გაფორმებული.

9.2 ინფორმაცია ემიტენტის აუდიტისა და ანაზღაურების კომიტეტების შესახებ, რომელიც მოიცავს კომიტეტის წევრების სახელებსა და კომიტეტის საქმიანობის აღწერას;

კომპანიაში არ არის შექმნილი ანაზღაურების კომიტეტი. რაც შეეხება აუდიტის კომიტეტს, იგი შეიქმნა 2020 წლის 4 მარტს. აუდიტის კომიტეტის წევრები არიან ალექსი ხოროშვილი, ვახტანგ ბუცხრიკიძე და ნიკოლოზ ქურდიანი, ხოლო აუდიტის საქმიანობას, კანონმდებლობით დადგენილი წესით, ხელმძღვანელობს ემიტენტის სამეთვალყურეო საბჭოს დამოუკიდებელი წევრი - ბატონი ალექსი ხოროშვილი.

აუდიტის კომიტეტი წარმოადგენს სამეთვალყურეო საბჭოს ქვეკომიტეტს, რომელმაც უნდა გააკონტროლოს საზოგადოების ფინანსური ანგარიშგების უტყუარობა, უზრუნველყოს შიდა კონტროლის სისტემის ეფექტიანობა და შიდა აუდიტის დამოუკიდებლობა, წარმართოს გარე აუდიტორთან ურთიერთობა. ამასთან, აუდიტის კომიტეტი რეგულარულად წარუდგენს ანგარიშს სამეთვალყურეო საბჭოს და აცნობებს მისი საქმიანობის შედეგებსა თუ საქმიანობისას გამოვლენილი დაბრკოლებების თაობაზე.

9.3 კომპანიაში არსებული კორპორაციული მართვის სტანდარტის მოკლე აღწერა და პროსპექტის რელევანტურ ნაწილებზე მითითება.

კომპანიაში დამკვიდრებულია კორპორაციული მართვის სამდონიანი სისტემა. კერძოდ, მართვის უმაღლესი ორგანოა კომპანიის საერთო კრება, კომპანიის ყოველდღიურ მენეჯმენტს ახორციელებს კომპანიის დირექტორი, რომელიც თავის მხრივ ანგარიშვალდებულია და ექვემდებარება სამეთვალყურეო საბჭოს პერიოდულ კონტროლს.

ამასთან, კომპანიის წესდებაში მკაცრად გამიჯნულია კორპორატიული მართვის სამივე რგოლის უფლებამოსილებები და თუ საერთო კრება მხოლოდ პრინციპულ საკითხებზე იღებს გადაწყვეტილებას (როგორიცაა კომპანიის წესდების შეცვლა, დივიდენდების განაწილება, გადაწყვეტილების მიღება კომპანიის რეორგანიზაციის თაობაზე და ა.შ.), სამეთვალყურეო საბჭო გაცილებით მჭიდროდ ზედამხედველობს მენეჯმენტის საქმიანობას და მთელი რიგი ტრანზაქციები/ქმედებები საჭიროებს მის თანხმობას (მაგალითად, როგორიცაა ფილიალების შექმნა და ლიკვიდაცია, სხვა საწარმოში წილის შეძენა და გასხვისება,

საზოგადოების მიერ სესხის აღებასთან და უზრუნველყოფასთან დაკავშირებული გარიგებების ერთობლიობის დამტკიცება, დირექტორის უფლებამოსილების ფარგლების დადგენა და ა.შ.).

10 თანამშრომლები

10.1 ამჟამად კომპანიაში დასაქმებულია 123 თანამშრომელი, საიდანაც 96 ოპერირებს სათაო ოფისიდან, ხოლო დანარჩენი გადანაწილებულია კომპანიის სერვის ცენტრებში (თბილისი, რუსთავი, ბათუმი, ქუთაისი) და სადგომებზე (თბილისი, ბათუმი). 2019 წლის ბოლომდე კომპანია პორტუგელის სამომავლო ზრდიდან გამომდინარე დამატებით გეგმავს კადრების აყვანას და მომდევნო წლის დასაწყისისათვის თანამშრომელთა რაოდენობა გაიზრდება 140 მდე.

ქვედა ცხრილში მოცემულია კადრების დინამიკა წლების მიხედვით:

	9.2019	9.2018	12.2018	12.2017
თანამშრომელთა რაოდენობა	124	105	110	79
თანამშრომელთა საშუალო რაოდენობა	117	96	99	62

11 მნიშვნელოვანი წილის მქონე აქციონერები (პარტნიორები)

11.1 კომპანიის 100 % იანი წილის მფლობელი არის სს „თიბისი ბანკი“, რომელმაც 2019 წლის მაისში მოახდინა დარჩენილი 0,36% წილის გამოსყიდვა და სს „თიბისი ლიზინგის“ 100 % იანი მფლობელი გახდა.

11.2 იმ ფაქტის დაკონკრეტება, აქვთ თუ არა განსხვავებული ხმის უფლებები 5%-ზე მეტი პირდაპირი ან არაპირდაპირი წილის მქონე აქციონერებს (პარტნიორებს);

„კომპანიის“ აქციონერებს თანაბარი ხმის უფლებები აქვთ.

11.3 ემიტენტისთვის ცნობილი ნებისმიერი გარიგების აღწერა, რომელიც უკავშირდება ემიტენტის კონტროლის სტრუქტურაში სამომავლო ცვლილებებს.

„ემიტენტისთვის“ „პროსპექტის“ წარდგენის მომენტში მსგავსი გარიგებები ცნობილი არ იყო.

12 ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან

12.1 წარმოდგენილ ფინანსურ ანგარიშგებებში მითითებულ პერიოდებსა და პროსპექტის შედგენის თარიღამდე პერიოდის მანძილზე ემიტენტსა და დაკავშირებულ მხარეებს შორის განხორციელებულ ტრანზაქციებთან დაკავშირებული შემდეგი დეტალები:

ემიტენტს ყველაზე მსხვილი ტრანზაქციები დაკავშირებული მხარეებიდან აქვს მშობელ კომპანიასთან სს „თიბისი ბანკთან“, რომლისგანაც იღებს სრულ საბანკო მომსახურებას. აღნიშნული ტრანზაქციები სრულდება საბაზრო ფასით და ინტერესთა კონფლიქტი არ იკვეთება. სხვა ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან მოცემულია ცხრილებში:

(000' ლარი)	30.09.2019			31.12.2018		
	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი	სხვა დაკავშირებული საწარმოები	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი	სხვა დაკავშირებული საწარმოები

		საწარმოე ბი			საწარმოე ბი	
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	7,414	-	-	17,371	-	-
ბანკებიდან მისაღები თანხები	-	-	-	-	-	-
წმინდა ინვესტიცია ფინანსურ ლიზინგში	-	-	1,000	-	-	1,301
სესხები ბანკებიდან და ფინანსური ინსტიტუტებიდან (სახელშეკრულებო საპროცენტო განაკვეთი: 7.5%-13.5%)	47,488	-	-	45,359	-	-
სუბორდინირებული სესხები	2,445	295	-	2,445	-	-
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტები	14	-	-	-	-	-
სხვა ფინანსური აქტივები	119	-	-	-	-	-
გადახდილი ავანსები	-	2,182	-	-	1,766	-
სხვა ვალდებულებები	-	-	-	105	-	-

(000' ლარი)	30.09.2019			31.12.2018		
	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	სხვა დაკავში- რებული საწარმოები	მშობელი კომპანია	საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფი საწარმოები	სხვა დაკავში- რებული საწარმოები
შემოსავალი ფინანსური ლიზინგიდან	-	-	-	250	-	-
შემოსავალი საოპერაციო ლიზინგიდან	1,021	-	-	745	131	-
ფინანსური შემოსავალი	-	-	128	-	-	189
სხვა შემოსავალი	191	-	-	11	-	-
საპროცენტო ხარჯი	3,909	1,766	-	4,465	195	-
საბანკო და სხვა მომსახურების ხარჯები	-	-	-	59	43	-
წარმოებული ფინანსური ინსტრუმენტებიდან მიღებული სარგებელი	159	-	-	56	-	-
ადმინისტრაციული და სხვა საოპერაციო ხარჯი	-	2,611	-	-	2,092	-
	5,280	4,376	128	5,586	2,462	189

13 ემიტენტის აქტივებსა და ვალდებულებებთან, ფინანსურ მდგომარეობასთან, მოგებასა და ზარალთან დაკავშირებული ფინანსური ინფორმაცია

13.1 წლიური ფინანსური ანგარიშგებები:

ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად მომზადებული აუდირებული ფინანსური ანგარიშგებები უკანასკნელი 2 წლისთვის.

თუკი ემიტენტი არსებული მიმართულებით საქმიანობას ახორციელებს ორ წელზე ნაკლები დროის განმავლობაში, აუდირებული ფინანსური ანგარიშგებები წარდგენილი უნდა იყოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად დაარსებიდან განაცხადის შედგენამდე პერიოდისთვის.

„პროსპექტუსთან“ ერთად თანდართულია ფასს სტანდარტების შესაბამისად მომზადებული 2017 და 2018 წლების აუდირებული ფინანსური ანგარიშგება.

13.2 ფინანსური ანგარიშგების სააღრიცხვო თარიღის შეცვლის შემთხვევა

თუ ემიტენტმა შეიცვალა სააღრიცხვო თარიღი, წარმოდგენილი წლიური ფინანსური ანგარიშგებები უნდა ფარავდეს სულ მცირე 24 თვეს.

თუკი ემიტენტი არსებული მიმართულებით საქმიანობას ახორციელებს ორ წელზე ნაკლები დროის განმავლობაში, აუდირებული ფინანსური ანგარიშგებები წარდგენილი უნდა იყოს კანონის მოთხოვნების შესაბამისად დაარსებიდან განაცხადის შედგენამდე პერიოდისთვის.

„ემიტენტს“ არ შეუცვლია სააღრიცხვო თარიღი.

13.3 სააღრიცხვო სტანდარტი ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებული უნდა იყოს ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგებები მომზადებულია ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს/IFRS) შესაბამისად.

13.4 კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგება თუ ემიტენტი ამზადებს ორივეს - საკუთარ და კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშგებებს, პროსპექტში წარმოდგენილი უნდა იყოს კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები ან ორივე მათგანი.

წარმოდგენილია ემიტენტის საკუთარი მონაცემები, რადგან არ გააჩნია შვილობილი კომპანიები, რომელთა ფინანსური შედეგების კონსოლიდაციასაც მოახდენდა საკუთარ შედეგებთან.

13.5 წარდგენილი ფინანსური ინფორმაციით დაფარული პერიოდი

ბოლო ფინანსური ანგარიშგების სააღრიცხვო თარიღი არ უნდა იყოს ქვემოთ ჩამოთვლილზე უფრო ადრინდელი:

- ა) პროსპექტის შედგენის თარიღამდე 18 თვეზე უფრო ადრინდელი, თუ ემიტენტი სარეგისტრაციო დოკუმენტში იყენებს აუდირებულ ფინანსურ ინფორმაციას.
- ბ) პროსპექტის შედგენის თარიღამდე 16 თვეზე უფრო ადრინდელი, თუ ემიტენტი სარეგისტრაციო დოკუმენტში იყენებს არა-აუდირებულ ფინანსურ ინფორმაციას;

„პროსპექტში“ წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ზემოაღნიშნულ მოთხოვნებს.

13.6 შუალედური და სხვა ფინანსური ინფორმაცია

13.6.1 თუ ემიტენტის მიერ ხდება კვარტალური ან ნახევარ-წლიური ანგარიშგების გამოქვეყნება ბოლო აუდირებული ანგარიშგების თარიღის შემდეგ, ისინი უნდა შედიოდეს სარეგისტრაციო დოკუმენტში. თუ კვარტალური ან ნახევარ-წლიური ფინანსური ინფორმაცია აუდირებულია, უნდა მოხდეს მისი თან დართვა. თუკი არა არის აუდირებული - მითითებულ უნდა იქნას ამის შესახებ;

„ემიტენტი“ არ აქვეყნებს კვარტალურ და ნახევარ-წლიურ არა-აუდირებულ ანგარიშგებებს.

13.6.2 თუ პროსპექტის შედგენის თარიღამდე ბოლო აუდირებული ფინანსური ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდეგ 9 თვე ან მეტია გასული, ის აუცილებლად უნდა მოიცავდეს შუალედურ ფინანსურ

ინფორმაციასაც, რომელიც შესაძლოა არ იყოს აუდირებული (ეს ფაქტი უნდა მიეთითოს) და ასევე უნდა მოიცავდეს მიმდინარე ფინანსური წლის სულ მცირე პირველი 6 თვის მონაცემებს.

შუალედური ფინანსური ანგარიშგებები უნდა მოიცავდეს წინა წლის შესაბამისი პერიოდის შესადარის მონაცემებს და შედგენილი უნდა იყოს ფინანსური აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;

„პროსპექტი“ მოიცავს სრული 2018 წლის აუდირებულ და 2019 წლის 9 თვის არააუდირებულ მონაცემებს.

13.7 წლიური ფინანსური ანგარიშგებების აუდიტი¹

„კომპანიის“ 2017 და 2018 წლების ფინანსური ანგარიშგებები აუდირებულია და აუდიტორმა არამოდიფიცირებული დასკვნა გამოთქვა.

13.8 პრო-ფორმა ფინანსური ინფორმაცია

ემიტენტის ფინანსურ მდგომარეობაში მნიშვნელოვანი ცვლილების შემთხვევაში (მაგ: შერწყმა, შესყიდვა), ტრანზაქციის ეფექტის აღწერა ემიტენტის აქტივებსა და ვალდებულებებზე, ასევე ფინანსურ შედეგზე იმ დაშვებით რომ ის მოხდა ანგარიშგების საწყისი ან საბოლოო თარიღისთვის.

„კომპანიას“ არ მიუღია მონაწილეობა რაიმე სახის შესყიდვის ან გაერთიანების გარიგებაში, რის გამოც პრო-ფორმა ფინანსური მონაცემების საჭიროება არ არის.

13.9 დივიდენდების პოლიტიკა

ემიტენტის დივიდენდების გაცემის პოლიტიკისა და მასთან დაკავშირებული შეზღუდვების აღწერა.

დივიდენდების განაწილების თაობაზე გადაწყვეტილებას იღებს აქციონერთა საერთო კრება, სამეთვალყურეო საბჭოსგან და დირექტორისგან მიღებული რეკომენდაციების საფუძველზე.

13.10 სასამართლო პროცესები

ინფორმაცია ნებისმიერი სასამართლო (მათ შორის სავარაუდო სასამართლო დავების შესახებ, რომელსაც ემიტენტი ელის) პროცესის შესახებ სულ მცირე უკანასკნელი 12 თვის მანძილზე, რომელმაც შესაძლოა გავლენა მოახდინოს ან უკვე მოახდინა ემიტენტის ან ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა თუ მომგებიანობაზე, ან ასეთის არარსებობის შემთხვევაში - შესაბამისი განაცხადი.

„კომპანია“ ამჟამად აწარმოებს დაახლოებით 15 სასამართლო დავას, რომელთა უმეტესი ნაწილი წარმოადგენს ჩვეულებრივი სალიზინგო ურთიერთობის ფარგლებში წარმოშობილ დავას. მათი ჯამური ღირებულება არ აღემატება ნახევარ მილიონ აშშ დოლარს და უმეტეს შემთხვევაში მოსარჩელეს თავად კომპანია წარმოადგენს და ითხოვს სალიზინგო საზღაურს. დავები როგორც შინაარსობრივად, ასევე თანხობრივი მოცულობით უმნიშვნელოა და გავლენას ვერ მოახდენს ემიტენტის ან ჯგუფის ფინანსურ მდგომარეობასა და მომგებიანობაზე.

¹ წლიური ფინანსური ანგარიშგებები შემოწმებულ უნდა იქნას დამოუკიდებელი აუდიტორის მიერ. ის მომზადებული უნდა იყოს აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად. თუ აუდიტის დასკვნა პირობითია, მოდიფიცირებული, უარყოფითი, უარი დასკვნაზე ან მოიცავს მნიშვნელოვანი გარემოების ხაზგასმას (emphasis of matter), უნდა მოხდეს ამგვარი უარის ან პირობების დეტალების და მათი მიზეზების ჩართვა პროსპექტის აღნიშნულ ნაწილში; ამასთან, არსებობის შემთხვევაში, ამავე ნაწილში უნდა მოხდეს მითითება, თუ პროსპექტში წარმოდგენილი რა ინფორმაციის დადასტურება მოხდა აუდიტის მიერ, გარდა აუდირებული ფინანსური ანგარიშგებისა;

14 დამატებითი ინფორმაცია

14.1 კაპიტალი

14.1.1 პროსპექტში წარმოდგენილი უნდა იყოს შემდეგი ინფორმაცია პროსპექტში წარმოდგენილი უახლესი ფინანსური ანგარიშგების შედგენის თარიღისათვის:

განცხადებული კაპიტალის ჯამური ოდენობა; ამასთან, აქციის თითოეული კლასისთვის:

ა) გამოშვებული სააქციო კაპიტალის ოდენობა;

ბ) გამოშვებული და ბოლომდე ანაზღაურებული ან გამოშვებული და ნაწილობრივ ანაზღაურებული აქციების რაოდენობა;

გ) აქციების ნომინალური ღირებულება;

დ) მათთან დაკავშირებული უფლებების, შეზღუდვების აღწერა.

2019 წლის 30 სექტემბრის მდგომარეობით კომპანიის სააქციო კაპიტალი 3,059 ათას ლარს შეადგენს (2018: 3,059 ათასი ლარი). ავტორიზებული, გამოცემული და გადახდილი აქციების ოდენობა იყო 3,059 ჩვეულებრივი აქცია, ნომინალური ღირებულებით 1000 ლარი თითოეულ აქციაზე. თითოეულ აქციას ერთი ხმის უფლება შეესაბამება. 2017 და 2019 წლის 30 სექტემბრის განმავლობაში სააქციო კაპიტალის ცვლილება არ განხორციელებულა.

14.1.2 იმ წილების რაოდენობა, საბალანსო ღირებულება და ნომინალი, რომლებსაც თავად ემიტენტი ან მისი რომელიმე შვილობილი ფლობს;

ემიტენტს არ ჰყავს შვილობილი კომპანია.

14.1.3 ინფორმაცია აქციონერების უფლებებთან დაკავშირებით, ასევე განცხადებულ მაგრამ ჯერ არ გამოშვებულ კაპიტალთან ან კაპიტალის სამომავლო გაზრდასთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესახებ.

ემიტენტის ერთადერთი აქციონერი სს თიბისი ბანკია.

ემიტენტს გააჩნია განცხადებული, მაგრამ ჯერ არ გამოშვებული კაპიტალი 250 ცალი ჩვეულებრივი ხმის უფლების მქონე აქციის სახით, რომელთა განთავსება დაგეგმილია 2020 წლის განმავლობაში. ერთი აქციის ნომინალური ღირებულება განისაზღვრება 1,000 ლარით, შესყიდვის ფასი კი - 10,000 ლარით.

აღნიშნული ვალდებულება კაპიტელის დამატებით ზრდასთან დაკავშირებით აქციონერს აღებული აქვს შესაბამისი კორპორაციული გადაწყვეტილებების საფუძველზე.

15 მატერიალური ხელშეკრულებები

15.1 პროსპექტის შედგენამდე 2 წლის განმავლობაში დადებული თითოეული კონტრაქტის პირობების მიმოხილვა, რომელიც უკავშირდება არსებით (მატერიალურ) ფაქტს და რომლის მხარეცაა ემიტენტი ან მისი ჯგუფის ნებისმიერი წევრი;

ნებისმიერი სხვა კონტრაქტის მოკლე შინაარსი (რომელიც არ არის ჩვეულებრივი ბიზნეს-ოპერაციების შედეგი), რომლითაც ემიტენტის ან მისი ჯგუფის ნებისმიერ წევრს ნაკისრი აქვს გარკვეული ვალდებულება ან მინიჭებული აქვს უფლება, რომელიც მატერიალურია პროსპექტის მომზადების თარიღისთვის./მატერიალურია ემიტენტისთვის ობლიგაციებით ნაკისრი ვალდებულებების შესასრულებლად.

თავისი საქმიანობის ფარგლებში, ემიტენტი რეგულარულად დებს სასესხო ხელშეკრულებებს სხვადასხვა დამფინანსებლებთან, რომელთა დეტალური სიაც ზემოთ არის მოცემული. სხვა სახის მატერიალური

ხელშეკრულებები ემიტენტს ბოლო ორი წლის მანძილზე არ დაუდია. სასესხო ხელშეკრულებები სტანდარტული სახისაა და ეფუძნება შესაბამისი საფინანსო ინსტიტუტის შაბლონებს. ხელშეკრულებები შეიცავს დეტალურ პირობებს სესხის პირობების, საპროცენტო სარგებლის დარიცხვისა და დაანგარიშების, გადახდის თაობაზე. როგორც წესი, სესხის მიზნობრიობა სალიზინგო პორტფელის გაზრდაა და უზრუნველყოფილია შესაბამისი პორტფელის გირავნობით. სასესხო ხელშეკრულებები არ შეიცავს შეზღუდვას დამატებითი სახსრების მოზიდვის თაობაზე და ლევერიჯს მხოლოდ ფინანსური კოეფიციენტებით არეგულირებს (მაგალითად, Symbiotics-თან დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე, ემიტენტის ფინანსური ლევერიჯი არ უნდა აღემატებოდეს 9-ს).

ხელშეკრულებები შეიცავს როგორც ნეგატიურ, ასევე პოზიტიურ და ფინანსურ კოვენანტებს. მაგალითად, სხვადასხვა ხელშეკრულებების საფუძველზე, ემიტენტი ვალდებულია შეინარჩუნოს შემდეგი ფინანსური კოვენანტები: უცხოური სავალუტო პოზიცია - 30%, სესხის მომსახურების კოეფიციენტი უნდა იყოს 100%-ზე მეტი, კაპიტალის ადეკვატურობის ნიშნული მერყეობს 8-დან 15%-მდე, ასევე დაკავშირებულ მხარეებთან ექსფოჟერი არ უნდა სცდებოდეს მთლიანი კაპიტალის 20%-ს და ა.შ. როგორც წესი, ემიტენტს ეზღუდება შესაბამისი კრედიტორის თანხმობის გარეშე სესხის ვადაზე ადრე დაფარვა, ხოლო წინსწრების საკომისიოს ოდენობა ძირითადად დამოკიდებულია სესხის ვადის ამოწურვამდე ნარჩენ პერიოდზე, თუმცა არცერთ შემთხვევაში არ აღემატება 2%-ს.

კოვენანტის ტიპი	ფაქტობრივი	ობლიგაციის გამოშვების შემდეგ	ლიმიტი	აკმაყოფილებს კი/არა
ღია სავალუტო პოზიცია	6.34%	6.34%	< 30%	კი
კაპიტალის ადეკვატურობა 1	10.30%	10.30%	> 9%	კი
კაპიტალის ადეკვატურობა 2	17.03%	17.03%	> 8-15%	კი
სესხის მომსახურების კოეფიციენტი	156.55%	262.94%	> 100%	კი
დაკავშირებულ მხარეებთან ექსფოჟერი	7.26%	7.26%	< 20%	კი

ზემოთმოცემული კოეფიციენტები არ წარმოადგენს კომპანიის კოვენანტების სრულ სიას. აქ წარმოდგენილია კომპანიაზე დაკისრებული ყველაზე მკაცრი კოეფიციენტები, რომლებიც ვალდებულებების არსებობის მთელი პერიოდის მანძილზე უნდა სრულდებოდეს.

2017 და 2018 წლების განმავლობაში და მთლიანად კომპანიის არსებობის მანძილზე რომელიმე კოვენანტის დარღვევას ადგილი არ ჰქონია.

V. ფასიანი ქაღალდების მიმოხილვა

1. მნიშვნელოვანი ინფორმაცია

1.1. განაცხადი საბრუნავი კაპიტალის შესახებ, რაც გულისხმობს ემიტენტის მიერ გაკეთებულ დათქმას იმის თაობაზე, რომ საბრუნავი კაპიტალი საკმარისია ემიტენტის მიმდინარე საქმიანობის დასაფინანსებლად ერთი წლის მანძილზე ან, თუ არ არის საკმარისი, როგორ აპირებს საჭირო დამატებითი საბრუნავი კაპიტალით უზრუნველყოფას.

(000' ლარი)	9 თვე 2019	9 თვე 2018	2018	2017
	არა- აუდირებული	არა- აუდირებული	აუდირებული	აუდირებული
მიმდინარე აქტივები	168,671	142,347	159,898	131,605
მიმდინარე ვალდებულებები	174,525	131,514	139,242	88,897

2019 წლის სექტემბრის მდგომარეობით კომპანიის საბრუნავი კაპიტალი შეადგენდა მინუს 5,894 ათას ლარს (31.12.2018: 20,655 ათასი ლარი). მიუხედავად უარყოფითი საბრუნავი კაპიტალისა კომპანიას არ უდგას პრობლემა მისი მოკლევადიანი ვალდებულებების დაფარვის, რადგანაც მას აქვს სტრატეგია არსებული ლიმიტების ფარგლებში ქართული კომერციული ბანკებიდან აითვისოს მოკლე ვადიანი სესხები, დაბალი ხარჯიანობიდან გამომდინარე, და ვადის დასრულების შემდეგ გაახანგრძლივოს ისინი.

ემიტენტს ქართულ ფინანსურ ინსტიტუტებთან გაფორმებული აქვს საკრედიტო ხაზის ხელშეკრულებები, რომელთა ფარგლებშიც ახდენს თანხების ათვისებას საჭიროების მიხედვით. აღნიშნული სტრატეგია კომპანიისთვის საკმაოდ ეფექტურია, ერთის მხრივ იძლევა საშუალებას დაბალ პროცენტთან რესურსის მოძიების, ხოლო მეორეს მხრივ აძლევს მოქნილობას აითვისოს საჭირო რესურსი მხოლოდ იმ მომენტში, როცა ამის საჭიროება რეალურად გააჩნია. ასეთი ლიმიტები როგორც წესი 1 წლიანი ვადით ვადის გასვლის შემდეგ საჭიროების შემთხვევაში ხდება აღნიშნული ხაზების განახლება. ასევე, ასეთ ლიმიტებს არ გააჩნიათ აუთვისებელ თანხაზე დარიცხული საკომისიო. შესაბამისად, ემიტენტისათვის ასეთი საკრედიტო ხაზების ხელმისაწვდომობა დამატებით ხარჯებთან არ არის დაკავშირებული.

1.2. შეთავაზების განხორციელებაში ჩართული ფიზიკური და იურიდიული პირების ინტერესის აღწერა, მათ შორის ინტერესთა კონფლიქტისაც, რომელიც მატერიალურია ემისიის / შეთავაზების ფარგლებში; ამასთან, დეტალურად უნდა იქნეს აღწერილი დაინტერესებული პირები და ინტერესის ტიპი.

შეთავაზებაში ჩართული პირი	როლი შეთავაზებაში	ინტერესის აღწერა	ინტერესთა კონფლიქტის აღწერა
სს „თიბისი ლიზინგი“	ემიტენტი	კომპანია წარმოადგენს „ობლიგაციების“ ემიტენტს და ამ გზით სურს დამატებითი ფინანსური სახსრების მოზიდვა.	ემიტენტსა და მომწოდებელს ერთმანეთთან აფილირებულ მხარეებს წარმოადგენენ, რადგან საერთო 100%-იანი დამფუძნებელი ჰყავთ სს „თიბისი ბანკის“ სახით, რომელიც საქართველოში მოქმედი ერთ-ერთი ყველაზე დიდი ფინანსური ინსტიტუტია. გარდა ამისა, ემიტენტის სამეთვალყურეო საბჭოს ერთ-ერთი წევრი მომწოდებლის ერთ-ერთი მმართველი დირექტორია. აღნიშნულმა გარემოებებმა შესაძლოა წარმოშვას ინტერესთა კონფლიქტი.

შპს „თიბისი კაპიტალი“	მომწყობი	წინამდებარე შეთავაზების მიზნებისთვის განთავსების აგენტია „თიბისი კაპიტალი“, რომელიც ასევე იქნება გადახდისა და კალკულაციის აგენტი. შესაბამისად, მის ინტერესებშია ფასიანი ქაღალდების განთავსება და სანაცვლოდ, კომპანიასთან შეთანხმებული საზღაურის მიღება.	არსებობს იმის ალბათობა, რომ „ობლიგაციების“ ნაწილის შემძენი იქნება სს „თიბისი ბანკი“, რომელიც აფილირებულია განთავსების აგენტთან და ემიტენტთან. ამ გარემოებამ შესაძლოა წარმოშვას ინტერესთა კონფლიქტი, ერთის მხრივ, განთავსების აგენტსა და კომპანიას, ხოლო მეორეს მხრივ, განთავსების აგენტსა და სს „თიბისი ბანკს“ შორის.
შპს „ბიელსი“ (BLC)	იურიდიული მრჩეველი	BLC არის ტრანზაქციის იურიდიული მრჩეველი. მის კომპეტენციაშია კომპანიის სამართლებრივი შემოწმების დასრულება და შემოწმების შედეგების ემისიის პროსპექტის შესაბამის ნაწილებში ასახვა. კერძოდ, არსებითად BLC-ის მიერ მოხდა ემისიის პროსპექტის შემდეგი ნაწილების დაწერა: მიმდინარე სასამართლო დავები, არსებითი ხელშეკრულებები, კომპანიის კორპორატიული მართვის სტრუქტურის აღწერა, ობლიგაციებთან დაკავშირებული საგადასახადო რეჟიმი და ასევე, ობლიგაციების პირობები. ვინაიდან გამჟღავნებული ინფორმაცია ეყრდნობა კომპანიიდან მიღებულ მონაცემებს, მათ სისწორეზე პასუხისმგებლობას კისრულობს კომპანია. BLC დაქირავებულია ემიტენტის მიერ.	მომსახურების ხელშეკრულების ეტაპზე მომსახურე იურიდიული ფირმის მიერ გადამოწმებული იქნა პოტენციური ინტერესთა კონფლიქტის არსებობა, რაც ამ ინდუსტრიაში დამკვიდრებული სტანდარტია. შესაბამისად, არ არსებობს ინტერესთა კონფლიქტი „ბიელსი“-სა და კომპანიას შორის.

2. ინფორმაცია, რომელიც ეხება შესათავაზებელ ფასიან ქაღალდებს

2.1. შესათავაზებელი/სავაჭროდ დასაშვები ფასიანი ქაღალდის სახეობა (ტიპი) და კლასი;

ობლიგაციები წარმოადგენს უზრუნველყოფილ სავალო ფასიან ქაღალდებს. ობლიგაციები თავდაპირველად, ისინი უზრუნველყოფილი იქნება ემიტენტის სალიზინგო პორტფელის მე-2 რიგის გირავნობით, რომელიც ემისიის სრულად განთავსებიდან 3 (სამი) სამუშაო დღის ვადაში გამოთავისუფლდება შესაბამისი სასესხო ვალდებულებების რეფინანსირების შედეგად (იხ. მიღებული სახსრების გამოყენება) და „ობლიგაციების“ მფლობელები შეიძენენ პირველი რიგის მოგირავნების სტატუსს.

2.2. კანონმდებლობა, რომლის შესაბამისადაც ხდება ამ ფასიანი ქაღალდების გამოშვება:

ობლიგაციების გამოშვება ხდება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

2.3. ინფორმაცია რეგისტრატორის შესახებ:

სს „კავკასრეესტრი“, მისამართი: ვაჟა-ფშაველას 71, მე-10 ბლოკი, მე-7 სართული, თბილისი 0186

2.4. ინფორმაცია იმის შესახებ, თუ რა ვალუტაშია ნომინირებული გამოსაშვები ფასიანი ქაღალდი:

„ობლიგაციები“ გაცემულია არამატერიალური რეგისტრაციას დაქვემდებარებული ფორმით, რომელთაგან თითოეულის ნომინალური ღირებულება, მათი გამოშვების თარიღისათვის - 2020 წლის 20 მარტი („გამოშვების თარიღი“), შეადგენს 1,000 ლარს.

2.5. შესათავაზებელი ფასიანი ქაღალდების მთლიანი ოდენობა; თუ ოდენობა ფიქსირებული არ არის, მისი მაქსიმალური ოდენობის (თუ შესაძლებელია) მითითება. ასევე, იმ პირობის აღწერა და იმ თარიღის მითითება, როდესაც მოხდება საბოლოო ოდენობის გასაჯაროება:

„ობლიგაციები“, რომელთა საერთო ძირი თანხა შეადგენს 70,000,000 ლარს, ხოლო დარიცხული პროცენტი - 325 საბაზისო პუნქტი (სპრედი) დამატებული 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთზე და რომლებიც ვადამოსული ხდება 2023 წლის 20 მარტს. („ობლიგაციები“), გამოშვებულია სააქციო საზოგადოება „თიბისი ლიზინგის“ („კომპანია“ ან „ემიტენტი“) აქციონერთა კრების მიერ 2020 წლის 4 მარტს მიღებული გადაწყვეტილების და სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ 2020 წლის 4 მარტს მიღებული გადაწყვეტილების შესაბამისად.

„ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა უნდა მოხდეს 2020 წლის 11 მარტის „ფინანსური წარმომადგენლობის შესახებ ხელშეკრულების“ პირობების შესაბამისად, რომელიც გაფორმებულია „კომპანიასა“ და შპს „თიბისი კაპიტალს“ - როგორც „გადახდისა და კალკულაციის აგენტს“ - შორის („გადახდისა და კალკულაციის აგენტი“). „რეგისტრირებული მფლობელები“ (როგორც ეს განმარტებულია ქვემოთ) უფლებამოსილნი არიან გაეცნონ/შეისწავლონ „ფინანსური წარმომადგენლობის შესახებ ხელშეკრულების“ ასლი, რომელიც ხელმისაწვდომი იქნება „გადახდისა და კალკულაციის აგენტის“ მითითებულ მისამართზე. შესაბამისად, „ფინანსური წარმომადგენლობის შესახებ ხელშეკრულების“ პირობები გავრცელდება „რეგისტრირებულ მფლობელებზე“ და ექნება სავალდებულო ძალა მათთვის.

2.6. გადახდისუუნარობის შემთხვევაში, შესათავაზებელი ფასიანი ქაღალდის რიგითობა ემიტენტის კაპიტალის სტრუქტურაში:

ემიტენტის გადახდისუუნარობის შემთხვევაში, ობლიგაციები ჩაითვლება უზრუნველყოფილ ვალდებულებად, განთავსდება მე-4 რიგში და დაექვემდებარება უპირატესი წესით ანაზღაურებას გადახდისუუნარობის პროცესთან დაკავშირებული საპროცესო ხარჯებისა და საქმის გახსნის შემდგომ წარმოშობილი ვალდებულებების შემდეგ.

2.7. იმ უფლებების და შეზღუდვების აღწერა, რომლებიც თან ერთვის ფასიან ქაღალდებს და აღნიშნული უფლებების განხორციელების პროცედურა:

2.7.1. ვალდებულებები

(ა) **უზრუნველყოფის საშუალების წარმოშობის შეზღუდვა:** მანამ სანამ რომელიმე „ობლიგაცია“ არის გადაუხდელი, „ემიტენტმა“ და მისმა „არსებითმა შვილობილმა კომპანიებმა“, რაიმე „დავალიანების“ უზრუნველყოფის მიზნით, პირდაპირ ან არაპირდაპირ, არ უნდა წარმოშვან ან არ უნდა დაუშვან ნებისმიერი „უზრუნველყოფის საშუალების“ (ან სხვა სამართლებრივი შეზღუდვის) წარმოშობა „ემიტენტის“ ან მისი „არსებითი შვილობილი კომპანიების“ არსებულ ან შემდგომში შეძენილ აქტივებზე, გარდა „ნებადართული უზრუნველყოფის საშუალებებისა“.

(ბ) **საქმიანობის გაგრძელება, ავტორიზაციების შენარჩუნება და იურიდიული ნამდვილობა:**

„ემიტენტმა“ და მისმა თითოეულმა „მნიშვნელოვანმა შვილობილმა კომპანიამ“ უნდა განახორციელოს ნებისმიერი აუცილებელი ქმედება, რაც აუცილებელია მისი კორპორაციული არსებობისა და საქმიანობის გასაგრძელებლად და მის საქმიანობასთან დაკავშირებული ყველა მნიშვნელოვანი ინტელექტუალური საკუთრების გამოსაყენებლად, მათ შორის, მოიპოვოს ამისათვის საჭირო ყველა თანხმობა, ლიცენზია, დადასტურება და ავტორიზაცია.

„ემიტენტმა“ უნდა განახორციელოს ნებისმიერი ქმედება, რომელიც აუცილებელია ყველა ავტორიზაციის, ნებართვის, ლიცენზიისა და თანხმობის იურიდიული ძალის შესანარჩუნებლად და მიიღოს ყველა ზომა, რომელიც მოთხოვნილია საქართველოს კანონმდებლობით და რეგულაციებით, რათა კანონიერად შეასრულოს „ობლიგაციებიდან“ გამომდინარე მისი ვალდებულებები და უზრუნველყოს „ობლიგაციების“ კანონიერება, ნამდვილობა, აღსრულებადობა და მტკიცებულებად დასაშვებობა საქართველოში.

(გ) **შერწყმა:** „ემიტენტმა“, „ობლიგაციების მფლობელების“ წინასწარი თანხმობის გარეშე, არ უნდა:

(x) განახორციელოს რაიმე სახის რეორგანიზაცია (შერწყმის, გაყოფის ან სხვა ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმის იურიდიულ პირად გარდაქმნის გზით) ან (y) ერთი ან რამდენიმე დაკავშირებული ტრანზაქციის ფარგლებში, პირდაპირ ან არაპირდაპირ, გააერთიანოს ან შერწყას რამდენიმე კომპანია, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა:

(i) ზემოთ (x) ან (y) ქვეპუნქტში მითითებული ტრანზაქციის დასრულებისთანავე:

A. წარმოქმნილი ან დარჩენილი პირი ან მიმღები („უფლებამონაცვლე პირი“) იქნება „ემიტენტი“, ან ასეთი „უფლებამონაცვლე პირი“, თუ ის არ არის „ემიტენტი“, სრულად იკისრებს „ობლიგაციებიდან“ გამომდინარე „ემიტენტის“ უფლებებსა და ვალდებულებებს; და

B. „ემიტენტთან“ შერწყმული ან გაერთიანებული პირის ჯამური ვალდებულებები არ აღემატება ემიტენტის აქტივების 25%-ს.

(ii) აღნიშნულიდან გამომდინარე არ დადგება და არ გაგრძელდება ნებისმიერი „დეფოლტის შემთხვევა“.

(დ) **განკარგვები:** თუ სხვაგვარად არ არის განსაზღვრული წინამდებარე „პირობებით“, „პირობა 2.7.1. (გ)“-ის (შერწყმა) დებულებების შეუზღუდავად, „ემიტენტი“ და მისი „არსებითი შვილობილი კომპანიები“, ერთი ან რამდენიმე ტრანზაქციის (მიუხედავად იმისა, დაკავშირებულია თუ არა აღნიშნული ტრანზაქციები ერთმანეთთან) ფარგლებში, თავიანთ შემოსავლებს ან აქტივებს მთლიანად ან ნაწილობრივ არ გაყიდიან, გადასცემენ, გასცემენ იჯარით ან სხვაგვარად არ განკარგავენ ნებისმიერ „პირზე“, გარდა „ემიტენტისა“ ან „ემიტენტის“ „შვილობილი კომპანიისა“, გარდა იმ შემთხვევისა, თუ ხორციელდება „ჯგუფის“ კონსოლიდირებული აქტივების 10%-ზე ნაკლების განკარგვა, რომელიც განისაზღვრება უახლეს „IFRS ფინანსურ პერიოდში“ „IFRS“-ის შესაბამისად შედგენილ „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ საბალანსო ფურცელზე მითითებით. აღნიშნული შეზღუდვა არ ვრცელდება ემიტენტის ჩვეულებრივ სამეურნეო საქმიანობაში შემავალ სალიზინგო ტრანზაქციებზე, რაც ნიშნავს ნებისმიერ საქმიანობას, რომელიც (ა) თავისი შინაარსით და ბუნებით შეესაბამება „ემიტენტის“ მიერ წარსულში განხორციელებულ საქმიანობას და წარმოადგენს მისი ჩვეულებრივი, ყოველდღიური ოპერაციების სახეობას; ან (ბ) ზოგადად წარმოადგენს ლიზინგის საქმიანობასთან უშუალოდ დაკავშირებულ ან დამხმარე საქმიანობას და ასეთად მიიჩნევა საერთაშორისოდ აღიარებული პრაქტიკის საფუძველზე და/ან ხორციელდება ბაზარზე არსებული ადგილობრივი თუ საერთაშორისო მოთამაშეების მიერ; ან გ) არ საჭიროებს მმართველი ორგანოების, დირექტორთა და/ან სამეთვალყურეო საბჭოს და სხვა უფლებამოსილი ორგანოს დამატებით ავტორიზაციას.

წინამდებარე „პირობა 2.7.1. (დ)“ არ გამოიყენება (i) ნებისმიერ იმ ტრანზაქციასთან მიმართებით, რომელიც ხორციელდება „ემიტენტსა“ და მის ნებისმიერ შვილობილ კომპანიას შორის, თუ „ემიტენტი“ წარმოადგენს ამგვარი შვილობილი კომპანიის მაჟორიტარ პარტნიორს/აქციონერს, (ii) აქტივების ან ქონების (ნაღდი ფულისა და ფასიანი ქაღალდების ჩათვლით) ნებისმიერ გაყიდვასთან, იჯარით გაცემასთან, გადაცემასთან ან სხვაგვარ განკარგვასთან მიმართებით, თუ აღნიშნული წარმოადგენს „ნებადართულ უზრუნველყოფის საშუალებას“; (iii) ინვენტარიდან აქტივების იჯარით ან ლიზინგით გაცემასთან, გაყიდვასთან ან განკარგვასთან მიმართებით, თუ აღნიშნული ხორციელდება ჩვეულებრივი საქმიანობის და ოპერირების ფარგლებში, ან (iv) ნებისმიერ ისეთი არსებულ ან სამომავლო აქტივებთან ან შემოსავლებთან ან მათ ნაწილთან მიმართებით, რომელიც წარმოადგენს ნებისმიერი სავალო ფასიანი ქაღალდების გამოშვების ან ფულადი დავალიანების, აქტივებით უზრუნველყოფილი ფინანსირების ან მსგავსი ფინანსირების საგანს, და როცა ყველა გადახდის ვალდებულება უნდა შესრულდეს მხოლოდ ამგვარი აქტივებიდან ან შემოსავლებიდან, იმ პირობით, რომ ამგვარი აქტივების ან შემოსავლების ღირებულება, რომლებიც წარმოადგენენ შესაბამისი ფინანსირების საგანს, ყველა იმ აქტივების ან შემოსავლების ღირებულებასთან ერთად, რომელიც „ნებადართული უზრუნველყოფის საშუალებების“ განმარტების შესაბამისად წარმოადგენს ნებადართულ „უზრუნველყოფის საშუალებას“, დროის არც ერთ მონაკვეთში არ აღემატება „ემიტენტის“ აქტივების 25%-ს, რომელიც განისაზღვრება უახლეს „IFRS ფინანსურ პერიოდში“ „IFRS“-ის შესაბამისად შედგენილ „ჯგუფის“ კონსოლიდირებულ საბალანსო ფურცელზე მითითებით.

- (ე) **გადასახადების და სხვა მოთხოვნების დაფარვა:** „ემიტენტი“ და მისი „არსებითი შვილობილი კომპანიები“ დადგენილ ვადაში გადაიხდიან ნებისმიერ „გადასახადს“, რომელიც დარიცხულია „ემიტენტის“ ან მისი „არსებითი შვილობილი კომპანიის“ შემოსავალთან, მოგებასთან ან ქონებასთან დაკავშირებით, იმ პირობით, რომ წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ მიზნებისათვის „ემიტენტი“ და მისი „არსებითი შვილობილი კომპანიები“ არ არიან ვალდებული გადაიხადონ ნებისმიერი ამგვარი „გადასახადი“ ან მსგავსი მოთხოვნები (ა) თუ მათი ოდენობა, გამოყენებადობა ან ნამდვილობა კეთილსინდისიერად გასაჩივრებულია შესაბამისი სამართალწარმოების ფარგლებში და რომლის დასაფარად შექმნილია შესაბამისი რეზერვები „IFRS“-ის შესაბამისად, ან (ბ) რომლის ოდენობა, ყველა სხვა ამგვარ „გადასახადთან“ ან მსგავს მოთხოვნასთან ერთად, საერთო ჯამში არ აღემატება მთლიანი აქტივების 2%-ს (ორი პროცენტი) (დაანგარიშებული „IFRS“-ის შესაბამისად).

(ვ) **დავალიანებები:**

- i „ემიტენტი“ არ შექმნის ან იკისრებს რაიმე ვალდებულებას, თუ:
- ა. ამგვარი ვალდებულება გამოიწვევს „დეფოლტის შემთხვევის“ დადგომას; ან
 - ბ. „გამოსყიდვის თარიღამდე“, ნებისმიერი 31 დეკემბრისთვის დასრულებული აუდირებული და 30 ივნისისთვის დასრულებული არა-აუდირებული კალენდარული წლისთვის „ემიტენტის“ „ფინანსური ვალდებულებების“ ოდენობა (მას შემდეგ, რაც მხედველობაში მივიღებთ ახალ ვალდებულებებს) აჭარბებს „ემიტენტის“ კონსოლიდირებულ მონაცემებზე დაყრდნობით გაანგარიშებულ ბოლო კალენდარული წლის კონსოლიდირებული აქტივების 91 (ოთხმოცდათერთმეტი) პროცენტს. აღნიშნული მოთხოვნა უნდა დაკმაყოფილდეს ფასიანი ქაღალდის ვადის მანძილზე ნებისმიერი თარიღისთვის, ხოლო კალკულაცია განხორციელდეს წელიწადში ორჯერ 31 დეკემბრისთვის და 30 ივნისისთვის.
- ii. ზემოთაღნიშნული შეზღუდვა არ ეხება „ემიტენტსა“ და „ჯგუფს“ წევრ კომპანიებს შორის ან „ჯგუფის“ წევრ კომპანიებს შორის არსებულ ვალდებულებებს და „ემიტენტის“ ფულადი სახსრებით უზრუნველყოფილ დავალიანებებს.
- iii. „ფინანსური ვალდებულებები“ ნიშნავს, ნებისმიერ „პირთან“ მიმართებით ნებისმიერ განსაზღვრულ დროს (გამეორების გარეშე): (ა) ამგვარი „პირის“ მიერ სესხად აღებული ფულადი

თანხის შედეგად ყველა დავალიანებას; (ბ) ამგვარი „პირის“ ყველა ვალდებულებას, რომელიც დასტურდება ობლიგაციებით, სავალო ხელწერილებით ან/და სხვა მსგავსი დოკუმენტებით;²

(ზ) აკრძალული გადახდები:

ემიტენტმა (და ასევე უნდა უზრუნველყოს, რომ მისმა „შვილობილმა კომპანიებმა“) არ უნდა შეიძინოს, პირდაპირ ან არაპირდაპირ, გამოისყიდოს ან სხვაგვარად მოახდინოს საკუთარი სააქციო კაპიტალის ან აქციების შეძენა ან სუბორდინირებული სესხის ან ობლიგაციების ვადაზე ადრე დაფარვა (გარდა „ჯგუფის“ შიდა სესხის გადახდისა, რომელიც გაცემულია ემიტენტის ან მისი სხვა „შვილობილი კომპანიის“ მიერ). „ემიტენტმა“ ასევე უნდა უზრუნველყოს, რომ ობლიგაციების ვადის ბოლომდე შეინარჩუნებს ობლიგაციების ემისიის მომენტისთვის არსებულ სუბორდინირებული სესხების ან ობლიგაციების ბალანსს. ნებისმიერი ამგვარი ქმედება მიიჩნევა „აკრძალულ გადახდად“. ამასთან, ზემოაღნიშნული ქმედებები და ტრანზაქციები ჩაითვლება „აკრძალულ გადახდად“ თუ:

(i) ამგვარი გადახდის განხორციელების დროისთვის დამდგარია და გრძელდება, ან ამ გადახდის განხორციელების შემთხვევაში შესაძლოა დადგეს „დეფოლტის შემთხვევა“ ან „პოტენციური დეფოლტის შემთხვევა“;

(ii) ამგვარი „აკრძალული გადახდის“ და 2018 წლის 31 დეკემბრის შემდგომ განხორციელებულ ყველა სხვა „აკრძალული გადახდის“ თანხობრივი მოცულობების ჯამი აღემატება შემდეგი ორი კომპონენტის ჯამს:

(ა) ემიტენტის კონსოლიდირებული წმინდა მოგების 50 პროცენტს (რომელიც გამოითვლება „ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებით“) იმ პერიოდისათვის, რომელიც იწყება 2018 წლის 31 დეკემბერს და სრულდება უკანასკნელი განვლილი ფინანსური წლის, ან 6 თვიანი ფინანსური პერიოდის ბოლო დღეს; და

(ბ) ემიტენტის მიერ 2018 წლის 31 დეკემბრის შემდეგ აქციების გამოშვებიდან ან რეალიზაციიდან და ამავე პერიოდში ემიტენტის ნებისმიერი „ვალდებულების“ კაპიტალში კონვერტაციიდან ან აქციებში გაცვლიდან მიღებული წმინდა შემოსავლების 100 პროცენტს.

(თ) ფინანსური ინფორმაცია:

i „ემიტენტი“ იღებს ვალდებულებას, რომ, თითოეული ფინანსური წლის დასრულების შემდეგ, არაუგვიანეს 15 მაისისა (ან სებ-ის მიერ განსაზღვრულ ვადაში, ასეთის არსებობის შემთხვევაში), „ობლიგაციების მფლობელებს“ მიაწვდის და ასევე „ემიტენტის“ ვებ-გვერდზე გამოაქვეყნებს „IFRS“-ის შესაბამისად მომზადებული „ემიტენტის“ და შემოწმებული კონსოლიდირებული ფინანსური უწყისების ასლებს ამ ფინანსური წლისათვის, აღნიშნულთან დაკავშირებით „აუდიტორების“ შესაბამის დასკვნასთან ერთად.

ii „ემიტენტი“ იღებს ვალდებულებას, რომ, თითოეული ფინანსური წლის მეორე კვარტლის დასრულებიდან 45 დღის ვადაში, „ობლიგაციების მფლობელებს“ მიაწვდის და ასევე „ემიტენტის“ ვებ-გვერდზე გამოაქვეყნებს ექვსი თვის „IFRS“-ის შესაბამისად მომზადებულ „ემიტენტის“ შეუწმენდელ (არააუდირებული) კონსოლიდირებული ფინანსური უწყისების (საბალანსო უწყისი, მოგება-ზარალის უწყისი, ფულადი ნაკადების მოძრაობის უწყისი) ასლებს.

² ყოველგვარი გაუგებრობის თავიდან ასაცილებლად, „ფინანსური ვალდებულებები“ არ მოიცავს საბანკო გარანტიებს.

- iii) თუ „ობლიგაციების მფლობელები“, რომლებიც ფლობენ (პირდაპირ ან „ნომინალური მფლობელების“ საშუალებით), ინდივიდუალურად ან ჯამურად, გადაუხდელი „ობლიგაციების“ არანაკლებ 25%-ს, გონივრულობის ფარგლებში ჩათვლიან, რომ დადგა „დეფოლტის შემთხვევა“, „ობლიგაციების მფლობელებს“ უფლება აქვთ მოითხოვონ და „ემიტენტი“ ვალდებულია მიაწოდოს მათ ინფორმაცია, რომელიც პირდაპირ დაკავშირებულია ნავარაუდევ „დეფოლტის შემთხვევასთან“. ამ შემთხვევაში, „ემიტენტი“ ვალდებულია მოთხოვნილი ინფორმაცია დროულად, გონივრულ ვადაში მიაწოდოს იმ „ობლიგაციების მფლობელებსა“ და „ნომინალურ მფლობელებს“, რომლებმაც წარადგინეს შესაბამისი წერილობით მოთხოვნა. ამგვარი წერილობითი მოთხოვნა შეიძლება მოცემული იყოს ერთი და იმავე ფორმის ერთ ან რამდენიმე დოკუმენტში, რომელთაგან თითოეული ხელმოწერილია ერთი ან მეტი „ობლიგაციების მფლობელის“ და/ან „ნომინალური მფლობელის“ მიერ ან მისი სახელით. ამგვარი მოთხოვნა ასევე შესაძლებელია განხორციელდეს „ობლიგაციების მფლობელთა კრების“ მორიგი გადაწყვეტილების ფორმით.
- (ი) **დაზღვევის შენარჩუნება:** „ემიტენტმა“ და მისმა „არსებითმა შვილობილმა კომპანიებმა“ თავიანთ საკუთრებაში არსებული უძრავი ქონება უნდა დააზღვიონ იმ მზღვევლებთან, რომლებსაც „ემიტენტის“ ან მისი „არსებითი შვილობილი კომპანიების“ შეფასებით, აქვთ კარგი ფინანსური მდგომარეობა. დაზღვევა უნდა განხორციელდეს დაკარგვის ან დაზიანების რისკისგან იმ ფარგლებში, რომელშიც მსგავსი ტიპის ქონების დაზღვევა ხორციელდება საქართველოში იმ კომპანიების მიერ, რომლებსაც აქვთ მსგავსი მდგომარეობა და ფლობენ მსგავს ქონებას. ამასთან, თითოეულ შემთხვევაში, დაზღვევის ხელშეკრულების დადება უნდა მოხდეს ქონების შეძენიდან გონივრულ ვადაში.
- (კ) **კონტროლის ცვლილება:** „ემიტენტმა“ უნდა უზრუნველყოს, რომ არ განხორციელდება „კონტროლის ცვლილება“. ამ მუხლის მიზნებისათვის, „კონტროლის ცვლილება“ განხორციელდება, თუ პარტნიორები, რომლებიც წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ თარიღისათვის ფლობენ წილებს „კომპანიის“ კაპიტალში, პირდაპირ ან არაპირდაპირ, შეწყვეტენ „ემიტენტის“ კაპიტალის 50%-ზე მეტი წილის ფლობას ან სხვაგვარად, პირდაპირ ან არაპირდაპირ, შეწყვეტენ „ემიტენტის“ კონტროლს. წინამდებარე „პირობის“ მიზნებისათვის, ჩათვლება, რომ არსებული პარტნიორები „აკონტროლებენ“ „ემიტენტს“, თუ (პირდაპირ თუ არაპირდაპირ, კაპიტალის ფლობის, ხმის უფლების ქონის, ხელშეკრულების ან ტრასტის მეშვეობით ან სხვაგვარად) არსებულ პარტნიორებს აქვთ უფლებამოსილება დანიშნონ და/ან გაათავისუფლონ „ემიტენტის“ დირექტორთა საბჭოს ან სხვა მმართველობითი ორგანოს წევრთა უმრავლესობა ან სხვაგვარად აკონტროლებენ ან უფლება აქვთ აკონტროლონ „ემიტენტის“ საქმეები და პოლიტიკა.
- (ლ) **გამოსაყენებელი კანონმდებლობის დაცვა:** „ემიტენტი“ და მისი „არსებითი შვილობილი კომპანიები“ ნებისმიერ დროს ყველა ღონეს მიმართავენ, რათა სრულად დაიცვან გამოსაყენებელი კანონმდებლობის ყველა დებულება, მათ შორის, სამთავრობო ორგანოების დირექტივები და რეგულაციები, რომლის დარღვევამაც შესაძლოა არსებითად უარყოფითად იმოქმედოს „კომპანიის“ საქმიანობაზე ან რომელმაც შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენოს „ობლიგაციების მფლობელების“ ინტერესებს.
- (მ) **საქმიანობის ცვლილება:** „ემიტენტმა“ უნდა უზრუნველყოს, რომ არსებითად არ შეიცვლება „ჯგუფის“ (ერთობლივად აღებული) იმ საქმიანობის ძირითადი ხასიათი, რომელსაც იგი ახორციელებს „გამოშვების თარიღისათვის“.
- (ნ) **რეიტინგის შენარჩუნება:** ამ „ობლიგაციების“ არსებობის განმავლობაში „ემიტენტს“ ექნება საკრედიტო რეიტინგი და განაახლებს მას შესაბამისი სიხშირით სებ-ის მიერ აღიარებული მინიმუმ ერთი საკრედიტო რეიტინგის სააგენტოსგან მაინც.

- (ო) **საკრედიტო რეიტინგის ცვლილება:** იმ შემთხვევაში, თუ ობლიგაციების მოქმედების განმავლობაში კომპანიის საკრედიტო რეიტინგი შეიცვლება, მოხდება ობლიგაციების კუპონის კორექტირება ქვემოთ მოცემული ცხრილის შესაბამისად:

საკრედიტო რეიტინგი	კუპონი
BB	300 საბაზისო პუნქტი („სპრედი“) დამატებული 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთზე
BB-	325 საბაზისო პუნქტი („სპრედი“) დამატებული 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთზე
B+	350 საბაზისო პუნქტი („სპრედი“) დამატებული 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთზე
B და უფრო დაბალი საკრედიტო რეიტინგის პირობებში	400 საბაზისო პუნქტი („სპრედი“) დამატებული 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთზე

ყოველგვარი გაუგებრობის თავიდან აცილების მიზნით, იმ შემთხვევაში თუ ემიტენტს მინიჭებული ექნება საკრედიტო რეიტინგი რამდენიმე სააგენტოსაგან, კუპონის დადგენის მიზნებისათვის უპირატესობა მიენიჭება უმაღლეს რეიტინგს, ასევე იმ შემთხვევაში თუ საკრედიტო რეიტინგი შეიცვლება ქვეყნის რეიტინგის ცვლილების გამო და აღნიშნული მიზეზი გამჟღავნებული იქნება რეიტინგის დასკვნაში, არ მოხდება საბაზისო განაკვეთის ცვლილება.

2.7.2. გამოსყიდვა და ყიდვა

(ა) „ობლიგაციების“ გამოსყიდვა განხორციელდება ძირითადად ობლიგაციების ღირებულებით „გამოსყიდვის თარიღზე“, დარიცხული და გადაუხდელი პროცენტის (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) ჩათვლით, თუ მათი შესყიდვა ან გაუქმება არ განხორციელდა უფრო ადრე. „ობლიგაციების“ გამოსყიდვა დაუშვებელია „გამოსყიდვის თარიღამდე“, გარდა ამ პუნქტის „ბ“ და „გ“ ქვეპუნქტით გათვალისწინებული შემთხვევებისა. „კომპანია“ უფლებამოსილია ნებისმიერ დროს შეისყიდოს „ობლიგაციები“ ღია ბაზარზე ან სხვაგვარად, ნებისმიერ ფასად. „კომპანიის“ მიერ შესყიდული „ობლიგაციები“ შესაძლებელია გაუქმდეს.

(ბ) იმ შემთხვევაში, თუ „ემიტენტთან“ არადაკავშირებული ყველა კრედიტორი ფინანსური ინსტიტუტი გამოათავისუფლებს მათ სასარგებლოდ არსებულ უზრუნველყოფას და შესაბამისად, მათ მიმართ არსებული ფინანსური ვალდებულება ჩაითვლება არაუზრუნველყოფილ ვალდებულებად, „ობლიგაციონერები“ ვალდებული იქნებიან, ასევე გამოათავისუფლონ „გირავნობის ხელშეკრულებით“ მათ სასარგებლოდ შექმნილი უზრუნველყოფა. აღნიშნული გამოათავისუფლების შედეგად, ობლიგაციის საპროცენტო განაკვეთი გაიზრდება 0.25%-ით. იმ შემთხვევაში, თუ რომელიმე ობლიგაციონერი არ დათანხმდება არაუზრუნველყოფილი ფასიანი ქაღალდების ფლობას და შეეწინააღმდეგება უზრუნველყოფის გამოათავისუფლებას, კომპანიას უფლება ექნება მოითხოვოს, ხოლო შესაბამისი ობლიგაციონერი ვალდებული იქნება მიჰყიდოს კომპანიას მის საკუთრებაში არსებული ობლიგაციები სრულად, გამოსყიდვის ფასად, რომელიც შეადგენს ნომინალური ღირებულების 100%-ს დამატებული „ვადამდე გამოსყიდვის თარიღზე“ დარიცხული და გადაუხდელი პროცენტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში).

(გ) „ემიტენტს“ არ ექნება ობლიგაციების გამოსყიდვის უფლება ობლიგაციების გამოშვების თარიღიდან 1 (ერთი) წლის მანძილზე. გამოშვების თარიღიდან 1 (ერთ) წლის შემდეგ, მაგრამ არაუგვიანეს გამოშვების თარიღიდან 2 (ორი) წლის ვადაში „ემიტენტს“ უფლება ექნება გამოისყიდოს ობლიგაციები გამოსყიდვის ფასად, რომელიც შეადგენს ნომინალური ღირებულების 100.5%-ს დამატებული „ვადამდე გამოსყიდვის თარიღზე“ დარიცხული და გადაუხდელი პროცენტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). გამოშვების თარიღიდან 2 (ორი) წლის შემდეგ „ემიტენტს“ გამოსყიდვა შეეძლება გამოსყიდვის ფასად, რომელიც შეადგენს ობლიგაციების ნომინალური ღირებულების 100%-ს დამატებული „ვადამდე გამოსყიდვის თარიღზე“ დარიცხული და გადაუხდელი პროცენტი (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). გამოსყიდვის შემთხვევაში,

ობლიგაციების გამოსყიდვა მოხდება სრულად, რადგან ნაწილობრივი გამოსყიდვა/გასხვისება არ არის ნებადართული.

2.7.3. დაბეგვრა

„ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა „ემიტენტის“ მიერ ან მისი სახელით უნდა განხორციელდეს წყაროსთან დასაკავებელი ყველა შესაბამისი გადასახადით, ასეთის არსებობის შემთხვევაში, დაბეგვრის შემდეგ. თუ მოქმედი კანონმდებლობის საფუძველზე „ემიტენტი“ განსაზღვრავს, რომ პროცენტის გადახდა გათავისუფლებულია წყაროსთან დასაკავებელი გადასახადისგან, „ემიტენტმა“ არ უნდა დააკავოს შესაბამისი გადასახადი და „ობლიგაციის“ მფლობელი უფლებამოსილია ისარგებლოს ამგვარი შეღავათით და მიიღოს თანხა სრულად, გადასახადის დაკავების გარეშე.

2.7.4. დეფოლტის შემთხვევა

თუ დადგება და გრძელდება ნებისმიერი ქვემოთ მითითებული შემთხვევა (თითოეული „დეფოლტის შემთხვევა“):

(ა) გადახდის ვალდებულების დარღვევა:

„ემიტენტი“ არ განახორციელებს ძირითადი თანხისა და პროცენტის ნებისმიერი ოდენობის გადახდას ნებისმიერ „ობლიგაციასთან“ მიმართებით, გადახდის დღეს და ამგვარი თარიღიდან 5 დღის განმავლობაში; ან

(ბ) სხვა ვალდებულების დარღვევა:

„ემიტენტი“ არ ასრულებს/არღვევს ნებისმიერ სხვა ვალდებულებას „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით, მათ შორის, წინამდებარე ემისიის პროსპექტის გათვალისწინებულ ფინანსურ შეზღუდვებსა და დათქმებს, და დარღვევის გამოსწორება შეუძლებელია ან თუ შესაძლებელია, დარღვევა არ გამოსწორდება „ემიტენტისთვის“ გაგზავნილი შეტყობინებიდან 30 დღეში; ან

(გ) ჯვარედინი დეფოლტი (Cross-Default):

(i) სესხად აღებული ან მოძიებული ფულადი სახსრებისთვის ან მათ მიმართ ნებისმიერი სხვა მოქმედი ან სამომავლო „ემიტენტის“ ან ნებისმიერი „არსებითი შვილობილი კომპანიის“ „დავალიანება“ გადასახდელი ხდება (ან შესაძლებელია გახდეს განცხადებული) მისი გადახდის მითითებულ ვადაზე ადრე ნებისმიერი დეფოლტის შემთხვევის შედეგად (შესაბამისი დეფინიციის შესაბამისად), ან

(ii) ნებისმიერი ასეთი დავალიანება არ იქნა გადახდილი დროულად ან, კონკრეტულ შემთხვევაში, საამისოდ დაწესებული დამატებითი ვადის მანძილზე; ან

(iii) „ემიტენტი“ ან ნებისმიერი „არსებითი შვილობილი კომპანია“ ვერ უზრუნველყოფს მის მიერ მოქმედი ან სამომავლო „დავალიანებისგან“ გამომდინარე გადასახდელი ნებისმიერი გადასახდელი თანხის დროულად დაფარვას, იმ პირობით, რომ (ა) შესაბამისი „დავალიანების“ ჯამური ოდენობა, რომელსაც შეესაბამება წინამდებარე 2.7.4(გ) პირობით გათვალისწინებული ერთი ან რამდენიმე შემთხვევა უტოლდება ან აღემატება 1,500,000 აშშ დოლარს ან მის ექვივალენტ ოდენობას ნებისმიერ სხვა ვალუტაში და (ii) რომელსაც „ემიტენტი“ ან „არსებითი შვილობილი კომპანია“, კეთილსინდისიერი და სამისოდ გონივრული საფუძვლის არსებობის შემთხვევაში, არ აღიარებს გადასახდელ ვალდებულებად; ან

(დ) გადახდისუნარიობა:

„ემიტენტი“ არის (ან შესაძლებელია ჩაითვალოს ასეთად კანონის ან სასამართლოს მიერ, ამისათვის კანონით გათვალისწინებული მტკიცებულებების საფუძველზე) გადახდისუუნარო ან გაკოტრებული ან ვალაუვალი, შეაჩერებს, შეწყვეტს ან შესაძლებელია შეწყვეტოს მისი ვალების სრულად ან დიდი ნაწილის გადახდა, შესთავაზებს ან გააფორმებს რესტრუქტურისაციის (რომელიც განპირობებულია კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის მკვეთრი გაუარესებით), ვადის გაგრძელების ან სხვა მსგავსი სახის შეთანხმებას, რომელიც ეხება ვალების (სრულად ან მნიშვნელოვანი ნაწილის) გადახდის ვადის შეცვლას/გაგრძელებას, ან შესთავაზებს ან გააფორმებს მოთხოვნის დათმობის ხელშეკრულებას ან სხვა მსგავს შეთანხმებას მისი კრედიტორების სასარგებლოდ (რომელიც განპირობებულია კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის მკვეთრი გაუარესებით); გამოცხადდება ან შეთანხმდება მორატორიუმი, რომელიც შეეხება „ემიტენტის“ ვალდებულებებს მთლიანად ან ნაწილობრივ; ან

(ე) დაუკმაყოფილებელი გადაწყვეტილებები, სახელმწიფო ან სასამართლო წარმოებები:

„ემიტენტის“ ან ნებისმიერი „არსებითი შვილობილი კომპანიის“ წინააღმდეგ ფულადი თანხის ან სხვა ვალდებულების დაკისრების თაობაზე სასამართლოების ან სხვა შესაბამისი სამართლებრივი აღმასრულებელი ორგანოების იმ დაუკმაყოფილებელი გადაწყვეტილებების, განჩინებების და ბრძანებების საერთო ოდენობა აღემატება „ჯგუფის“ საერთო აქტივების 5%-ს (ხუთი პროცენტი) (IFRS-ის შესაბამისად გამოთვლის შედეგად), ან ნებისმიერი ასეთი დაუკმაყოფილებელი გადაწყვეტილების, განჩინების, ბრძანების შედეგად (ა) „ემიტენტის“ ან ნებისმიერი „არსებითი შვილობილი კომპანიის“ მართვა მთლიანად ან ნაწილობრივ შეიცვალა ან „ემიტენტის“ ან ნებისმიერი „არსებითი შვილობილი კომპანიის“ საქმიანობის წარმოების უფლებამოსილება სრულად ან ნაწილობრივ შემცირდა, (ბ) განხორციელდა „ემიტენტის“ ან ნებისმიერი „არსებითი შვილობილი კომპანიის“ შემოსავლების და აქტივების, სრული ან ნაწილობრივი ოდენობის (რომლის საბალანსო ღირებულება უტოლდება ან აღემატება მთლიანი შემოსავლების ან აქტივების საბალანსო ღირებულების 20 პროცენტს) კონფისკაცია ან დაყადაღება, ნაციონალიზაცია, ექსპროპრიაცია ან სავალდებულო გასხვისება; ან

(ვ) აღსრულება:

„ემიტენტის“ ან ნებისმიერი „არსებითი შვილობილი კომპანიის“ წინააღმდეგ განხორციელდება ნებისმიერი სახის აღსრულების პროცედურა, ან აღმასრულებელი (კრედიტორი) მოიპოვებს მფლობელობას ან გაყიდის „ემიტენტის“ ან ნებისმიერი „არსებითი შვილობილი კომპანიის“ ქონებაზე/ქონებას, შემოსავალზე/შემოსავალს ან აქტივებზე/აქტივებს მთლიანად ან მის არსებით ნაწილზე/ნაწილს (რომელიც შეადგენს „ჯგუფის“ კონსოლიდირებული აქტივების 5%-ს ან მეტს); ან

(ზ) ნებართვები და თანხმობები:

არ განახორციელოს რაიმე ქმედება ან არ დაარღვიოს რაიმე პირობა (ყველა აუცილებელი თანხმობის, განკარგულების, დასტურის, უფლებამოსილების, განაცხადის წარდგენის, ლიცენზიის, ბრძანების, ჩანაწერის, რეგისტრაციის ან სხვა უფლებამოსილების მოპოვების ან განხორციელების ჩათვლით), რომელიც ნებისმიერ დროს საჭიროა მიღებულ იქნას, განხორციელდეს ან შესრულდეს, რათა (i) „ემიტენტს“ შეეძლოს კანონიერად დადოს შეთანხმებები, განახორციელოს მისი არსებითი უფლებები და შეასრულოს და შესაბამის საკუთარ გადახდის ვალდებულებებს „ობლიგაციების“ შესაბამისად, აგრეთვე შეასრულოს საკუთარი ვალდებულებები 2.7.1 პირობის (ვალდებულებები) შესაბამისად და მისი „ობლიგაციებიდან“ გამომდინარე სხვა არსებითი ვალდებულებები, (ii) უზრუნველყოს, რომ აღნიშნული ვალდებულებები მისთვის იყოს სამართლებრივად მზოქავი და შესაძლებელი იყოს მათი აღსრულება და (iii) უზრუნველყოს, რომ „ობლიგაციების“ „ემისიის პროსპექტი“ საქართველოს სასამართლოში წარდგენადი ნამდვილი დოკუმენტია; ან

(თ) ნამდვილობა და უკანონობა:

„ობლიგაციების“ ან „ემისიის პროსპექტის“ ნამდვილობას სადაოდ ხდის „ემიტენტი“ ან „ემიტენტი“ უარყოფს „ობლიგაციებით“ ან „ემისიის პროსპექტით“ გათვალისწინებულ ნებისმიერ საკუთარ ვალდებულებას ან „ემიტენტის“ მიერ „ობლიგაციებით“ ან „ემისიის პროსპექტით“ გათვალისწინებულ ნებისმიერ ერთი ან რამდენიმე საკუთარი ვალდებულების შესრულება ან მასთან შესაბამისობა უკანონო ან გახდება კანონსაწინააღმდეგო ან ნებისმიერი ასეთი ვალდებულება გახდება აღუსრულებელი, კანონსაწინააღმდეგო ან აღარ იქნება ნამდვილი და მზოქავი.

„ემიტენტი“ ვალდებულებას იღებს დაუყოვნებლივ, როგორც კი შეიტყობს, შეატყობინოს „ობლიგაციის მფლობელებს“ ნებისმიერი „დეფოლტის შემთხვევის“ წარმოშობის შესახებ.

2.7.5. ობლიგაციების მფლობელების კრება

„ფინანსური წარმომადგენლობის შესახებ ხელშეკრულება“ ადგენს „ობლიგაციების მფლობელების“ ინტერესებზე მოქმედი საკითხების განსახილველად კრების მოწვევის შესაბამის პირობებს, მათ შორის, წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ და „ფინანსური წარმომადგენლობის შესახებ ხელშეკრულების“ შესაბამისად, სათანადოდ მოწვეულ და ჩატარებულ კრებაზე, მიცემულ ხმათა არანაკლებ 75 პროცენტის უმრავლესობით მიღებული გადაწყვეტილებით ნებისმიერი წინამდებარე „პირობების“ ან „ფინანსური წარმომადგენლობის შესახებ ხელშეკრულების“ ნებისმიერი სახის ცვლილების საკითხს („განსაკუთრებული გადაწყვეტილება“). „განსაკუთრებული გადაწყვეტილების“ განსახილველად კრების მოწვევის უფლება აქვს „ემიტენტს“ და კრების კვორუმს წარმოადგენს ორი ან მეტი პირი, რომლებიც ფლობენ ან წარმოადგენენ „ობლიგაციების“ საერთო ძირი ოდენობის ნახევარზე მეტს განხილვის დროს, ან ნებისმიერ „განმეორებით კრებაზე“ ორი ან მეტი „ობლიგაციების მფლობელი“ ან მათი წარმომადგენელი პირი, მიუხედავად „ობლიგაციების“ იმ ძირი ოდენობისა, რომელსაც ისინი ფლობენ ან წარმოადგენენ, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ამგვარი კრების საქმიანობა მოიცავს, მათ შორის, შემდეგი წინადადებების განხილვას: (i) „ობლიგაციებთან“ მიმართებით, ნებისმიერი ძირი თანხის ან პროცენტის გადახდის თარიღის ცვლილება; (ii) „ობლიგაციებთან“ მიმართებით, ნებისმიერი გადასახდელი თანხის ოდენობის გამოთვლის მეთოდის ცვლილება; (iii) „ობლიგაციებთან“ მიმართებით გადასახდელი ძირი თანხის ან პროცენტის ოდენობის ცვლილება; (iv) „ობლიგაციების“ „ემიტენტის“ აქციებში ან სხვა ფასიან ქაღალდებში კონვერტაცია; (v) „ობლიგაციების“ შესაბამისი გადახდის ვალუტის ცვლილება (გარდა „ჯგუფირებული კანონმდებლობით გამოწვეული ცვლილებისა); (vi) „ობლიგაციების მფლობელების“ კრებებთან მიმართებით კვორუმის მოთხოვნების ან „განსაკუთრებული გადაწყვეტილების“ მიღებისთვის საჭირო უმრავლესობის ოდენობის ცვლილება; (vii) „ფინანსური წარმომადგენლობის შესახებ ხელშეკრულების“ მარეგულირებელი სამართლის ცვლილება; ან (viii) წინამდებარე „პირობების“ შესაბამისი „დეფოლტის შემთხვევების“ განსაზღვრების ცვლილება, დეფოლტის გამოცხადება და/ან აღსრულების წესზე შეთანხმება. ასეთ შემთხვევებში კვორუმის აუცილებელი ოდენობა იქნება ორი ან მეტი პირი, რომელიც განსახილველ დროს ფლობს ან წარმოადგენს „ობლიგაციების“ ძირი თანხის არანაკლებ ორ მესამედს, ან „განმეორებით კრებაზე“ - არანაკლებ ერთ მესამედს. ნებისმიერი სათანადოდ მიღებული „განსაკუთრებული გადაწყვეტილება“ მზოქავია „ობლიგაციების მფლობელებისთვის“ (მიუხედავად იმისა, ესწრებოდნენ თუ არა ისინი იმ კრებას, რომელზეც მიღებულ იქნა ასეთი გადაწყვეტილება).

ყოველგვარი ეჭვის გამორიცხვის მიზნით, წინა აბზაცით გათვალისწინებული საკითხის ინიცირების უფლება აქვს მხოლოდ „ემიტენტს“, გარდა შემდეგი შემთხვევისა: „ობლიგაციების“ სრული ძირი თანხის სულ მცირე 25%-ის მფლობელებს უფლება აქვთ მოიწვიონ კრება და დააყენონ დეფოლტის გამოცხადების და შედეგად, ემიტენტის წინააღმდეგ სააღსრულებო პროცედურის დაწყების საკითხი.

იმ შემთხვევაში, თუ „ობლიგაციების“ მფლობელთა კრება გადაწყვეტს სააღსრულებო პროცედურის დაწყებას, იმავე გადაწყვეტილებით უნდა გადაწყდეს აღსრულების წესი და ფორმალობა. მათ შორის, შეზღუდვის გარეშე, „ობლიგაციების მფლობელები“ უფლებამოსილი იქნებიან დანიშნონ უზრუნველყოფის აგენტი ან ადმინისტრატორი, რომელიც ყველა მათგანის სახელით ამოიღებს დაგირავებული პორტფელიდან მისაღებ თანხებს, მოახდენს მათ აკუმულირებას ერთიან ნომინალურ ანგარიშზე და თანხებს გაანაწილებს გირავნობის ხელშეკრულებით დადგენილი წესით. ყოველგვარი გაუგებრობის თავიდან აცილების მიზნით, აღნიშნული

არ ცვლის ან აუქმებს „ობლიგაციების“ მფლობელების უფლებას თავად გადაწყვიტონ და შეთანხმდნენ აღსრულების სხვა წესზე, წინამდებარე ემისიის პროსპექტის და გირავნობის ხელშეკრულების პირობების გათვალისწინებით.

განსახილველი დროისთვის გამოშვებული „ობლიგაციების“ 75%-ის ან მეტის მფლობელი „ობლიგაციების მფლობელების“ მიერ ან მათი სახელით ხელმოწერილი წერილობითი გადაწყვეტილება ძალაში შევა ისევე, როგორც „განსაკუთრებული გადაწყვეტილება“. ამგვარი წერილობითი გადაწყვეტილება შესაძლებელია შედგეს ერთ ან რამდენიმე დოკუმენტად იმავე ფორმით, რომელთაგანაც თითოეული იქნება ერთი ან რამდენიმე „ობლიგაციების გამომცემლის/გამომცემლების“ მიერ ან მისი/მათი სახელით ხელმოწერილი.

„ობლიგაციების მფლობელების“ მიერ გამოტანილი ნებისმიერ სხვა გადაწყვეტილებები, რომელიც არ კვალიფიცირდება „განსაკუთრებულ გადაწყვეტილებად“, მიიღება მიცემულ ხმათა არანაკლებ 51% უმრავლესობით („ჩვეულებრივი გადაწყვეტილება“). „ჩვეულებრივი გადაწყვეტილების“ მისაღებად მოწვეული კრების კვორუმს წარმოადგენს ორი ან მეტი პირი, რომელიც ფლობს ან წარმოადგენს განსახილველ დროს „ობლიგაციების“ საერთო ძირი ოდენობის ნახევარზე მეტს, ან ნებისმიერი „განმეორებითი კრების“ მიმართ - ორ ან მეტ პირს, რომელიც ესწრება ან წარმოადგენს „ობლიგაციების მფლობელებს“, მიუხედავად საკუთრებაში არსებული ან წარმოდგენილი „ობლიგაციების“ ძირი თანხისა.

გამოშვებული „ობლიგაციების“ იმ დროისთვის 51%-ის ან მეტის მფლობელი „ობლიგაციების მფლობელების“ მიერ ან მათი სახელით ხელმოწერილი წერილობითი გადაწყვეტილება ძალაში შევა ისევე, როგორც „ჩვეულებრივი გადაწყვეტილება“. ამგვარი წერილობითი გადაწყვეტილება შესაძლებელია შედგეს ერთ ან რამდენიმე დოკუმენტად იმავე ფორმით, რომელთაგანაც თითოეული იქნება ერთი ან რამდენიმე „ობლიგაციების მფლობელის/მფლობელების“ მიერ ან მისი/მათი სახელით ხელმოწერილი.

„ობლიგაციების მფლობელები“ ვალდებულია იღებენ, რომ უფლება არ აქვთ არაგონივრულად, დასაბუთების გარეშე დააბრკოლონ ან უარი უთხრან ემიტენტს ინიცირებულ საკითხებთან მიმართებით. აღნიშნული ეხება როგორც კრების მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებას, ასევე „ობლიგაციების მფლობელების“ მიერ წერილობით მიღებულ გადაწყვეტილებას.

იმ შემთხვევაში თუკი „განსაკუთრებული გადაწყვეტილების“ მიღებისთვის მოწვეულ ობლიგაციონერთა კრებაზე ვერ მოხდა „კომპანიისთვის“ სასურველი „განსაკუთრებული გადაწყვეტილების“ მიღება და „განსაკუთრებული გადაწყვეტილების“ სასარგებლოდ ხმა მისცა ობლიგაციონერთა 60%-მა ან მეტმა, „კომპანიას“ ექნება უფლება (მაგრამ არა ვალდებულება) გამოისყიდოს იმ „ობლიგაციონერთა“ წილი „ობლიგაციაში“, რომლებმაც კრებაზე უარყოფითი პოზიცია დააფიქსირეს. ასეთი „ინვესტორები“ ვალდებული იქნებიან გამოსასყიდი „ობლიგაციები“ მიყიდონ „კომპანიას“ „ობლიგაციების“ ნომინალური ღირებულების 102%-ად დარიცხულ კუპონთან ერთად (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). „კომპანია“ დამატებით აუნაზღაურებს „ინვესტორს“ სავალუტო კურსის რისკის ჰეჯირების გაუქმების ღირებულებას.

2.7.6. შეტყობინებები

„ემიტენტის“ შეტყობინება „ობლიგაციების“ მფლობელების მიმართ უნდა გაეგზავნოს „ობლიგაციების“ „ნომინალურ მფლობელს“ (საადრიცხო ადმინისტრატორი). „ობლიგაციების“ მფლობელებმა შეტყობინება უნდა გაუგზავნონ „ნომინალურ მფლობელს“ წინამდებარე „ემისიის პროსპექტში“ მითითებულ მის მისამართზე (წინამდებარე პუნქტის მიზნებისთვის, დასაშვებია და აღიარებულია ასევე ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით კომუნიკაციის გაგზავნა), თუ „ნომინალური მფლობელი“ „ობლიგაციების“ მფლობელს წერილობით სხვაგვარად არ შეატყობინებს. ემიტენტი აცხადებს და აღიარებს, რომ მისი ელექტრონული ფოსტის მეშვეობით განხორციელებული შეტყობინება არის ნამდვილი და პასუხისმგებლობას კისრულობს მისგან გამომდინარე შედეგებზე.

2.7.7. შემდგომი ემისიები

„კომპანია“ უფლებამოსილია „რეგისტრირებულ მფლობელებთან“ შეთანხმების გარეშე და იმ პირობით, რომ დაცული იქნება წინამდებარე ემისიის პროსპექტით გათვალისწინებული ფინანსური შეზღუდვები, დათქმები და კოვენანტები, დროდადრო გამოუშვას სხვა ფასიანი ქაღალდები იმავე ან განსხვავებული პირობებით, როგორც ამას „კომპანია“ განსაზღვრავს, გამოშვების მომენტისათვის ფასიანი ქაღალდების ბაზარზე არსებული მდგომარეობის გათვალისწინებით.

2.7.8. გამოსაყენებელი სამართალი და იურისდიქცია

(ა) გამოსაყენებელი სამართალი

წინამდებარე „ემისიის პროსპექტი“ და „ობლიგაციები“ და მათთან დაკავშირებული ყველა არასახელშეკრულებო ვალდებულება რეგულირდება და განიმარტება საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

(ბ) იურისდიქცია

საქართველოს სასამართლოებს გააჩნიათ ექსკლუზიური იურისდიქცია „ემისიის პროსპექტსა“ და „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებულ ნებისმიერ საკითხთან მიმართებით წარმოშობილ დავაზე (მათ შორის, ნებისმიერი დავა ან უთანხმოება, რომელიც უკავშირდება „ემისიის პროსპექტის“ ან „ობლიგაციების“ გაცემას, ნამდვილობას, არსებობას, შეწყვეტას ან მათთან დაკავშირებულ ნებისმიერ არასახელშეკრულებო ვალდებულებას).

იმ შემთხვევაში, როდესაც „ობლიგაციების მფლობელი“ წარმოადგენს საერთაშორისო საფინანსო დაწესებულებას („IFI ობლიგაციის მფლობელი“), (ა) ნებისმიერი დავა, დაპირისპირება ან სარჩელი, რომელიც გამომდინარეობს ან უკავშირდება წინამდებარე „ემისიის პროსპექტს“ ან/და „ობლიგაციებს“, გადაწყდება არბიტრაჟის მიერ მოქმედი UNCITRAL-ის საარბიტრაჟო წესების შესაბამისად, ლონდონის საერთაშორისო საარბიტრაჟო სასამართლოს (LCIA) მიერ დანიშნული ერთი არბიტრის მიერ. საარბიტრაჟო განხილვის ადგილი იქნება ლონდონი, ინგლისი, ხოლო საარბიტრაჟო განხილვის ენა - ინგლისური. მხარეები უარს ამბობენ 1996 წლის საარბიტრაჟო აქტის შესაბამის ნებისმიერ უფლებაზე ან ნებისმიერი საარბიტრაჟო გადაწყვეტილების სხვაგვარად გასაჩივრებაზე, ან გადაწყვეტილების მიღებამდე ნებისმიერი საკითხზე გადაწყვეტილების მოპოვებაზე, ინგლისის სასამართლოებში. საარბიტრაჟო ტრიბუნალი არ იქნება უფლებამოსილი მიანიჭოს, და „ემიტენტი“ თანხმდება, რომ ის არ მოითხოვს, ნებისმიერი სამართლებრივი ხელისუფლებისგან, ნებისმიერი გადაწყვეტილების მიღებამდე დროებითი ღონისძიებების განხორციელებას „ობლიგაციის მფლობელების“ წინააღმდეგ, მიუხედავად UNCITRAL-ის საარბიტრაჟო წესების ნებისმიერი პირობისა. საარბიტრაჟო ტრიბუნალი უფლებამოსილი იქნება განიხილოს და გააერთიანოს ნებისმიერ პროცესში ან გადაწყვეტილებაში მის წინაშე (მხოლოდ) „IFI ობლიგაციების მფლობელების“ მიერ სათანადოდ აღმრული ნებისმიერი დამატებითი დავა, იმდენად რამდენადაც, ასეთი დავა გამომდინარეობს წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ ან/და „ობლიგაციებიდან“, მაგრამ, აღნიშნულის გათვალისწინებით, დაუშვებელია ნებისმიერი სხვა მხარის ან სხვა დავების ჩართვა ან გაერთიანება მიმდინარე საარბიტრაჟო პროცესში/პროცესთან.

მიუხედავად ზემოთხსენებული პირობისა, „ემისიის პროსპექტის“ ან/და „ობლიგაციებიდან“ გამომდინარე ან მასთან დაკავშირებული „IFI ობლიგაციების მფლობელის“ ნებისმიერი უფლება, ამ უკანასკნელის არჩევანისებრ, შესაძლებელია აღსრულდეს საქართველოს სასამართლოებში.

2.7.9. განმარტებები

თუ შინაარსი სხვაგვარ განმარტებას არ მოითხოვს, წინამდებარე „პირობებში“ გამოყენებულ განსაზღვრებებს ენიჭებათ შემდეგი მნიშვნელობები:

„განმეორებითი კრება“ ნიშნავს „ობლიგაციების მფლობელების“ კრებას, რომელიც აგრძელებს წინა კრებას, რომელზეც საქმიანობის წარმოებისთვის საჭირო კვორუმი არ შედგა.

„აფილირებული პირი“ ნებისმიერ მითითებულ „პირთან“ მიმართებით ნიშნავს (ა) ნებისმიერ სხვა „პირს“ რომელიც, პირდაპირ ან არაპირდაპირ, მართავს ამგვარ მითითებულ „პირს“, ან რომელსაც მართავს ამგვარი მითითებული „პირი“, ან რომელიც იმყოფება ამგვარი მითითებული „პირის“, პირდაპირი ან არაპირდაპირი, საერთო მმართველობის ქვეშ (ბ) ნებისმიერი სხვა „პირი“, რომელიც წარმოადგენს ამგვარი მითითებული „პირის“, მისი „შვილობილი კომპანიის“ ან „(ა)“ ქვეპუნქტში მითითებული ნებისმიერი სხვა „პირის“ დირექტორს ან ხელმძღვანელს;

„ობლიგაციის მფლობელი“ ან „ინვესტორი“ ნიშნავს „ობლიგაციების“ რეგისტრირებულ მესაკუთრეს („რეგისტრირებული მესაკუთრე“) („ფასიანი ქაღალდების მარეგულირებელი კანონმდებლობის“ განსაზღვრების შესაბამისად);

„სამუშაო დღე“ ნიშნავს ნებისმიერ დღეს (შაბათის და კვირის გარდა), როდესაც თბილისში არსებული კომერციული ბანკები ახორციელებენ გადარიცხვებს და აწარმოებენ ჩვეულებრივ საქმიანობას (უცხო ვალუტაში გაცვლის ჩათვლით);

„სამართლიანი საბაზრო ღირებულება“ ნიშნავს ტრანზაქციის იმგვარ ღირებულებას, რომელიც მიიღება ინფორმირებულ და დაინტერესებულ გამყიდველს (გაყიდვაზე არასათანადო წნეხის და ძალდატანების გარეშე) და ინფორმირებულ და დაინტერესებულ მყიდველს (ყიდვაზე არასათანადო წნეხის და ძალდატანების გარეშე) შორის განხორციელებულ დამოუკიდებელ მონაწილეებს შორის განხორციელებულ ტრანზაქციაში. „ობლიგაციების მფლობელები“ უფლებამოსილი არიან დაეყრდნონ ტრანზაქციის „სამართლიანი საბაზრო ღირებულების“ „დამოუკიდებელი შემფასებლის“ ანგარიშს, ყოველგვარი დამატებითი კვლევის და მტკიცებულების გარეშე;

„ჯგუფი“ ნიშნავს „ემიტენტს“ და მის „შვილობილ კომპანიებს“, რომლებიც, დრო და დრო, განიხილებიან ერთობლიობაში;

„კონტროლი“, წინამდებარე განსაზღვრების შესაბამისად, ნიშნავს კაპიტალის ფლობის მეშვეობით, ხელშეკრულების საფუძველზე ან სხვაგვარად „ემიტენტის“ ხელმძღვანელობის და პოლიტიკის წარმართვის უფლებამოსილებას;

„ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტები“ (IFRS) ნიშნავს საერთაშორისო ბუღალტერიის სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემულ საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების სტანდარტებს (ყოფილი საერთაშორისო საბუღალტრო სტანდარტები) და IASB-ის საერთაშორისო ფინანსური ანგარიშგების განმმარტავი კომიტეტის მიერ გამოცემულ განმარტებებს (დრო და დრო შეტანილი, დამატებული ან ხელახლა გამოცემული ცვლილებებით);

„IFRS ფინანსური პერიოდი“ ნიშნავს ნებისმიერ ფინანსურ პერიოდს, რომლის მიმართაც „ემიტენტმა“ მოამზადა კონსოლიდირებული ფინანსური ანგარიშგებები IFRS-ის შესაბამისად, რომელიც შეამოწმეს ან გადახედეს „აუდიტორებმა“;

„დავალიანება“ ნიშნავს, ნებისმიერ „პირთან“ მიმართებით ნებისმიერ განსაზღვრულ დროს (გამეორების გარეშე);

(ა) ამგვარი „პირის“ მიერ სესხად აღებული ფულადი თანხის შედეგად ყველა დავალიანება;

(ბ) ამგვარი „პირის“ ყველა ვალდებულება, რომელიც დასტურდება ობლიგაციებით, სავალო ხელწერილებით ან/და სხვა მსგავსი დოკუმენტებით;

(გ) ამგვარი „პირის“ ყველა ვალდებულებას საკრედიტო წერილებთან ან სხვა მსგავს დოკუმენტებთან დაკავშირებით (მათ შესაბამისად ანაზღაურების ვალდებულებების ჩათვლით), გარდა ნებისმიერი საკრედიტო წერილების, გარანტიების ან სხვა მსგავსი დოკუმენტებისა, რომელიც გამოიცა მისი ჩვეულებრივი საქმიანობის პროცესში;

(დ) ამგვარი „პირის“ მიერ ქონების, აქტივების ან მომსახურების გადავადებული ან გადაუხდელო ნასყიდობის ფასის გადახდის ყველა ვალდებულება;

(ე) ყველა სხვა „პირის“ მიმართ არსებული დავალიანება, რომელიც უზრუნველყოფილია „უზრუნველყოფის საშუალებით“, რომელიც ამგვარმა „პირმა“ უზრუნველყო საკუთარი ნებისმიერი აქტივის (რომლის ღირებულებაც, წინამდებარე მიზნებისთვის, განისაზღვრება ამგვარი აქტივის საბალანსო ანგარიშის შესაბამის ღირებულებაზე მითითებით შესაბამის უკანასკნელ წლიურ ფინანსურ ანგარიშთან (IFRS-ის შესაბამისად დათვლილი) მიმართებით) მიმართ, მიუხედავად იმისა, ცნობს თუ არა ამგვარ დავალიანებას აღნიშნული „პირი“;

(ვ) სხვა „პირების“ ყველა დავალიანება, რომელიც გარანტირებულია ან ანაზღაურებულია ამგვარი „პირის“ მიერ, იმ ოდენობით, რომელიც გარანტირებულია ან ანაზღაურებულია ამგვარი „პირის“ მიერ;

(ზ) ფასიანი ქაღალდების გამოშვებასთან შესაბამისად მოძიებული ნებისმიერი თანხა, რომელიც აშკარად ექვემდებარება დაბრუნებას;

(თ) წმინდა ვალდებულებები ნებისმიერი ვალუტის ან საპროცენტო განაკვეთის სადაზღვევო ხელშეკრულების შესაბამისად; და

(ი) ნებისმიერი სხვა ტრანზაქციიდან გამომდინარე მოზიდული ნებისმიერი თანხა (მათ შორის, შეზღუდვის გარეშე, ნებისმიერი ნასყიდობის ხელშეკრულება გადახდის განვადებით ან ნასყიდობის ხელშეკრულება), რომელსაც სესხის ტოლფასი ეკონომიკური ან კომერციული ეფექტი გააჩნია,

და ნებისმიერ თარიღზე ნებისმიერი „პირის“ დავალიანების ოდენობა იქნება ამგვარ თარიღზე ყველა, ზემოთ აღწერილი, უპირობო ვალდებულებების გადასახდელი ნაშთი, ხოლო ყველა, ზემოთ აღწერილ, პირობით ვალდებულებასთან მიმართებით, მაქსიმალური პასუხისმგებლობა, რომელიც წარმოიშობოდა ვალდებულების საფუძველად არსებული პირობის დადგომისას;

„**დამოუკიდებელი შეფასებელი**“ ნიშნავს „ემიტენტის“ მიერ შერჩეულ და „ობლიგაციების მფლობელების“ მიერ დამტკიცებულ სააუდიტო ფირმას ან დასადგენ საკითხში კვალიფიციურ დამოუკიდებელ (მესამე პირი) ექსპერტს, იმ პირობით, რომ ამგვარი შეფასების განმახორციელებელი ფირმა ან დამოუკიდებელი ექსპერტი არ წარმოადგენს „ემიტენტთან“ „აფილირებულ პირს“;

„**არსებითი შვილობილი კომპანია**“ ნიშნავს „ემიტენტის“ ნებისმიერ შვილობილ კომპანიას:

(ა) რომელიც, უკანასკნელი „IFRS ფინანსური პერიოდისთვის, აღრიცხავდა „კომპანიის“ კონსოლიდირებული შემოსავლის 5 პროცენტზე მეტს, ან რომელიც, უკანასკნელი „IFRS ფინანსური პერიოდის“ დასასრულს, იყო „კომპანიის“ კონსოლიდირებული შემოსავლის 5 პროცენტზე მეტის მფლობელი, რომელიც განისაზღვრება „ემიტენტის“ კონსოლიდირებულ ფინანსურ ანგარიშზე მითითებით, რომელიც მომზადდა IFRS-ის შესაბამისად უკანასკნელი „IFRS ფინანსური პერიოდის“ მიმართ; ან

(ბ) რომელსაც გადაეცემა არსებითად „ემიტენტის“ „შვილობილი კომპანიის“ ყველა აქტივები და ვალდებულებები, რომელიც უშუალოდ ამგვარ გადაცემამდე წარმოადგენდა „არსებით შვილობილ კომპანიას“ (ამგვარი ტრანზაქციის თარიღის მიხედვით).

„ნომინალური მფლობელი“ ნიშნავს ფასიანი ქაღალდის ნომინალურ მფლობელს („ფასიანი ქაღალდის ნომინალური მფლობელი“), „ფასიანი ქაღალდების მარეგულირებელი კანონმდებლობის“ განსაზღვრების შესაბამისად;

„ნებადართული უზრუნველყოფა“ განიმარტება, როგორც:

(ა) იმ ხელშეკრულებების საფუძველზე წარმოშობილი უზრუნველყოფა, რომელიც დადებულია „გამოშვების თარიღამდე“;

(ბ) ნებისმიერი „შვილობილი კომპანიის“ მიერ „ემიტენტის“ ან მისი ნებისმიერი 100% მფლობელობაში არსებული „შვილობილი კომპანიის“ სასარგებლოდ მინიჭებული უზრუნველყოფა;

(გ) „უზრუნველყოფის საშუალება“, რომელიც უზრუნველყოფს „პირის“ დავალიანებას და არსებობს იმ პერიოდისთვის, როდესაც ამგვარი „პირი“ შეერწყმება ან გაერთიანდება „ემიტენტთან“ ან მის „შვილობილ კომპანიასთან“ ან გახდება „ემიტენტის“ „შვილობილი კომპანია“, იმ პირობით, რომ ამგვარი „უზრუნველყოფის საშუალება“ (i) არ შექმნილა ამგვარი შერწყმის, გაერთიანების ან შემთხვევის მიზნებისთვის; და (ii) არ ვრცელდება „ემიტენტის“ ან მისი „შვილობილი კომპანიის“ ნებისმიერ აქტივზე ან ქონებაზე (გარდა, რომელიც ეკუთვნის შემენილ „პირს“ და მის „შვილობილ კომპანიებს“ (ასეთის არსებობისას));

(დ) „ემიტენტის“ ან მისი „შვილობილი კომპანიის“ მიერ შესყიდულ ან შესასყიდ აქტივებზე ან ქონებაზე არსებული „უზრუნველყოფის საშუალება“, იმ პირობით, რომ ამგვარი „უზრუნველყოფის საშუალება“ არ შექმნილა ამგვარი შესყიდვის მიზნებისთვის და არ ვრცელდება ნებისმიერ სხვა აქტივებზე ან ქონებაზე (გარდა ამგვარი შესყიდული აქტივებიდან ან ქონებიდან მიღებულ შემოსავალზე);

(ე) შემდგომში „კომპანიის“ ნებისმიერი წევრის მიერ შესყიდული ნებისმიერი ქონების მიმართ ამგვარი ქონების ნასყიდობის ფასის უზრუნველსაყოფად ან მხოლოდ ამგვარი ქონების შესყიდვის ფასის და მასთან დაკავშირებული ტრანზაქციული ხარჯების დაფინანსების მიზნებისთვის აღებული „დავალიანების“ უზრუნველსაყოფად მინიჭებული „უზრუნველყოფის საშუალება“, იმ პირობით, რომ ამგვარი „უზრუნველყოფის საშუალებით“ უზრუნველყოფილი შესაბამისი „დავალიანების“ მაქსიმალური ოდენობა არ აღემატება ამგვარი ქონების შესყიდვის ფასს, ტრანზაქციულ ხარჯებს ან/და მხოლოდ ამგვარი შესყიდვის დაფინანსების შედეგად აღებულ „დავალიანებას“;

(ვ) ნებისმიერი მოთხოვნებისა და ვალდებულებების ურთიერთკომპენსაციის ან ურთიერთგაქვითვის შესახებ შეთანხმება, რომელიც „კომპანიის“ ნებისმიერმა წევრმა დადო საკუთარი ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში შემოსავლის და გასავლის ბალანსის ურთიერთკომპენსაციის მიზნებისთვის;

(ზ) ნებისმიერი „უზრუნველყოფის საშუალება“, იმ პირობით, რომ ამგვარი „უზრუნველყოფის საშუალებას“ დაქვემდებარებული აქტივების ან შემოსავლის საერთო ღირებულება, რომელიც ემატება იმგვარი აქტივებისა და შემოსავლის საერთო ოდენობას, რომელიც ექვემდებარება ნებისმიერ მისაღების უზრუნველყოფას, აქტივებით დაზღვეულ დაფინანსებას ან მსგავსი დაფინანსების სტრუქტურას, არ აღემატება ნებისმიერ ასეთ დროს „ემიტენტის“ აქტივების 10 პროცენტს, რომელიც განისაზღვრება, უკანასკნელი „IFRS ფინანსური პერიოდის“ დასასრულს IFRS-ის შესაბამისად მომზადებულ, „კომპანიის“ კონსოლიდირებულ საბალანსო ანგარიშზე მითითებით;

(თ) ნებისმიერი არსებული ან სამომავლო აქტივების ან შემოსავლების ან მათი ნებისმიერი ნაწილის შესაბამისი „უზრუნველყოფის საშუალება“ იქმნება ნებისმიერი „რეპო“ ტრანზაქციის შესაბამისად;

(ი) ნებისმიერი ხელშეკრულების (ან სხვა მარეგულირებელი პირობების) შესაბამისად წარმოშობილი „უზრუნველყოფის საშუალება“, რომელიც სტანდარტული ან ჩვეულებითია საპროცენტო განაკვეთის და უცხო ვალუტის კურსის დაზღვევის ოპერაციების შესაბამის ბაზარზე;

(ვ) კანონის მოქმედების საფუძველზე და ჩვეულებრივი საქმიანობის ფარგლებში (როგორც ლიზინგ(ებ)ის გაცემის, ასევე შესაბამისი საფინანსო რესურსის მოძიების ფარგლებში) წარმოშობილი ნებისმიერი „უზრუნველყოფის საშუალება“, საგადასახადო და სხვა არა-ნებაყოფლობითი „უზრუნველყოფის საშუალების“ ჩათვლით; ; და

(ლ) ნებისმიერი „უზრუნველყოფის საშუალება“, რომელიც არ არის გათვალისწინებული (ა)-დან (ი)-ს ჩათვლით პუნქტებით, იმ პირობით, რომ ამგვარი „უზრუნველყოფის საშუალების“ მიერ უზრუნველყოფილი „დავალიანების“ საერთო ოდენობის ძირითადი თანხა არცერთ შემთხვევაში არ აღემატება „კომპანიის“ კონსოლიდირებული აქტივების 10 პროცენტს, რომელიც განისაზღვრება, უკანასკნელი „IFRS ფინანსური პერიოდის“ დასასრულს IFRS-ის შესაბამისად მომზადებულ, „კომპანიის“ კონსოლიდირებულ საბალანსო ანგარიშზე მითითებით;

„პირი“ ნიშნავს ნებისმიერ ფიზიკურ პირს, კომპანიას, კორპორაციას, ფირმას, ამხანაგობას, ერთობლივ საწარმოს, გაერთიანებას, ტრასტს, დაწესებულებას, ორგანიზაციას, სახელმწიფო ან ნებისმიერ სხვა საწარმოს, მიუხედავად იმისა წარმოადგენს თუ არა ეს უკანასკნელ დამოუკიდებელ იურიდიულ პირს;

„პირობები“ ნიშნავს ამ „ემისიის პროსპექტით“ გათვალისწინებულ „ობლიგაციების პირობებს“.

„რეპო“ ნიშნავს ფასიანი ქაღალდების ხელახლა შესყიდვის ან ხელახლა გაყიდვის ხელშეკრულებას ან საპირისპირო ხელახლა შესყიდვის ან ხელახლა გაყიდვის ხელშეკრულებას, ფასიანი ქაღალდების თხოვნის ან გაქირავების ხელშეკრულებას ან ფასიან ქაღალდებთან დაკავშირებულ ნებისმიერი აღნიშნულის მსგავსი ეფექტის და მიზნების მქონე ხელშეკრულებას;

„ფასიანი ქაღალდების მარეგულირებელი კანონმდებლობა“ ნიშნავს „ფასიანი ქაღალდების ბაზრის შესახებ“ 1998 წლის 24 დეკემბერს მიღებულ საქართველოს კანონს, შესაბამისი დრო და დრო განხორციელებული ცვლილებებით;

„უზრუნველყოფის საშუალება“ ნიშნავს ნებისმიერ გირავნობას, ყადაღას, შეზღუდვას, ვალდებულებას ან ფასიანი ქაღალდის პროცენტს (მათ შორის, შეზღუდვის გარეშე, ნებისმიერი კანონმდებლობით აღნიშნულის ნებისმიერი ანალოგიას);

„შვილობილი კომპანია“ „ნებისმიერი „პირთან“ („პირველი პირი“) მიმართებით ნიშნავს მოცემულ დროს, ნებისმიერ სხვა „პირს“ („მეორე პირი“) (ა) რომლის საქმიანობას და პოლიტიკას პირდაპირ ან არაპირდაპირ აკონტროლებს „პირველი პირი“ ან (ბ) რომლის კაპიტალის, ხმის მიცემის უფლების მქონე აქციების ან სხვა საკუთრების უფლების 50 პროცენტზე მეტს ფლობს, პირდაპირ ან არაპირდაპირ, „პირველი პირი“;

„გადასახადი“ ნიშნავს ნებისმიერ გადასახადს, დანაკისრს, ვალდებულებას, ბაჟს ან სხვა საკომისიოს ან მსგავს გამოქვითვას, წარმოშობის (დარიცხული პროცენტებისა და ჯარიმების და შესაბამისი დამატებების ჩათვლით), განსაზღვრის და დაკისრების საფუძვლის და ფორმის მიუხედავად.

„პროსპექტი“ თუ ემისიის პროსპექტის ტექსტი სხვაგვარად არ მიუთითებს, მითითება „წინამდებარე პროსპექტზე“ გულისხმობს მითითებას სებ-ის მიერ სათანადო წესით დამტკიცებულ ემისიის პროსპექტზე.

„რეგისტრირებული მფლობელი“ ნიშნავს „ობლიგაციის მფლობელს“ ან „ნომინალურ მფლობელს“, რომლის სახელზეც რეესტრში რეგისტრირებულია „ობლიგაცია“, როგორც ეს განსაზღვრულია მე-4 პუნქტში.

„ობლიგაციების ნომინალური მფლობელი“ ნიშნავს, თუ ეს „ობლიგაციების“ მფლობელების მიერ სხვაგვარად არ არის განსაზღვრული, შპს „თიბისი კაპიტალს“, რომელიც „ობლიგაციების“ მფლობელის მიერ უფლებამოსილია ფლობდეს „ობლიგაციებს“ ნომინალურად.

2.8. ა) ნომინალური საპროცენტო განაკვეთი და გადასახდელ პროცენტთან დაკავშირებული პირობები:

- თარიღი, საიდანაც პროცენტი ხდება გადასახდელი და გადახდის დადგენილი ვადები;

- გადასახდელ პროცენტზე და ძირზე მოთხოვნის დაფიქსირების დროის ლიმიტები;

ბ) თუ განაკვეთი არ არის ფიქსირებული, უნდა მიეთითოს ცვლადი, რაზეც არის მიბმული პროცენტი, ასევე პროცენტის ფიქსირებული ნაწილი, გაანგარიშების მეთოდი და პერიოდულობა;

- მითითება, თუ სად შეიძლება ცვლადი კომპონენტის ფასის ისტორიის მოძიება ელექტრონულად;

- ნებისმიერი მოვლენის აღწერა, რაც უარყოფით გავლენას იქონიებს ცვალეზად პროცენტზე.

(ა) პროცენტის გადახდის თარიღები

„ობლიგაციებს“ პროცენტი დაერიცხება 2020 წლის 20 მარტიდან 2023 წლის 20 მარტამდე (ბოლო თარიღის გამოკლებით), რომელიც გადახდილ უნდა იქნას კვარტალურად - თითოეული წლის 20 მარტს, 20 ივნისს, 20 სექტემბერს და 20 დეკემბერს. წინამდებარე 2.8 პუნქტში მოცემული პროცენტის გადახდის თითოეული თარიღი შემდგომში მოიხსენება როგორც „პროცენტის გადახდის თარიღი“, ხოლო 2023 წლის 20 მარტი - როგორც „გამოსყიდვის თარიღი“.

ყველა გადახდა განხორციელდება მითითებულ „პროცენტის გადახდის თარიღზე“ ან „გამოსყიდვის თარიღზე“, გარემოებების შესაბამისად, „რეგისტრირებულ მფლობელთა“ სიის მიხედვით, რომელიც რეგისტრირებულია სს „კავკასიურესტრი“ (საიდენტიფიკაციო კოდი: 211369115) („რეგისტრატორი“) „ობლიგაციების“ მფლობელთა რეესტრში („რეესტრი“) ან „ნომინალური მფლობელის“ (აღრიცხვის ადმინისტრატორი) მიერ წარმოებულ ჩანაწერებში, სამი (3) სამუშაო დღის განმავლობაში „პროცენტის გადახდის თარიღამდე“ ან „გამოსყიდვის თარიღამდე“ სამი (3) „სამუშაო დღით“ ადრე სამუშაო დღის დასრულებამდე („სააღრიცხვო თარიღი“), გარდა იმ შემთხვევისა, როცა „პროცენტის გადახდის თარიღი“ ან „გამოსყიდვის თარიღი“ ემთხვევა არასამუშაო დღეს საქართველოში, რა დროსაც გადახდა განხორციელდება „პროცენტის გადახდის თარიღის“ ან „გამოსყიდვის თარიღის“ შემდგომ პირველივე „სამუშაო დღეს“. წინამდებარე „პირობების“ მიზნებისათვის, „გადახდისა და კალკულაციის აგენტის“ მიერ გადახდის განხორციელების დღე მიიჩნევა გადახდის დღედ და, შესაბამისად, „ემიტენტის“ ვალდებულება ჩაითვლება შესრულებულად, მიუხედავად იმისა, თუ როდის ჩაირიცხება თანხა „ობლიგაციების“ მფლობელის ანგარიშზე.

პროცენტის დაანგარიშება მოხდება შესაბამის „პროცენტის დარიცხვის პერიოდში“ არსებული ფაქტობრივი კალენდარული დღეების შესაბამისად, შემდეგი წესის საფუძველზე: 30/360 ISMA, ასევე ცნობილი როგორც „30/360 ევროპული ან ევროზონდების საბაზისო დღეების დათვლის კონვენცია (DCC)“ = მრიცხველი / 360

მრიცხველის ფორმულა:

1. თუ $D1=31$, მაშინ $D1=30$

2. თუ $D2=31$, მაშინ $D2=30$

3. თებერვლის ბოლო დღე ცალკე არ განისაზღვრება

4. მრიცხველი = $(D2-D1)+30*(M2-M1)+360*(Y2-Y1)$,

სადაც „D“ ნიშნავს დღეს, „M“ - თვეს და „Y“ - წელს.

იმის გათვალისწინებით, რომ საპროცენტო განაკვეთი ცვლადია და დამოკიდებულია 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთზე (რომელიც განთავსებულია შესაბამის ბმულზე: <https://www.nbg.gov.ge/uploads/tibr/tibrgeo.xlsx>), შესაბამის განაკვეთს, თითოეული „პროცენტის დარიცხვის პერიოდისთვის“ განსაზღვრავს „გადახდისა და კალკულაციის აგენტი“, საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ გამოქვეყნებული მონაცემების საფუძველზე. პროცენტის დარიცხვა და გადახდა ხდება „პროცენტის განსაზღვრის თარიღზე“ არსებული მონაცემების საფუძველზე. „გადახდისა და კალკულაციის აგენტი“ 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთად აიღებს „პროცენტის განსაზღვრის თარიღისთვის“ გამოქვეყნებულ უკანასკნელ 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორის საპროცენტო განაკვეთს. წინამდებარე პუნქტის მიზნებისთვის, „პროცენტის განსაზღვრის თარიღი“ ნიშნავს „პროცენტის დარიცხვის პერიოდისთვის“ (თითოეული კვარტალისთვის), აღნიშნული პერიოდის პირველ „სამუშაო დღემდე“ ორი „სამუშაო დღით“ ადრე არსებულ „სამუშაო დღეს“.

იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღარ მოხდება 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორისი საპროცენტო განაკვეთის გამოქვეყნება, „ემიტენტი“ ყველა შემდგომი საპროცენტო პერიოდისთვის სარგებლის საპროცენტო განაკვეთს ერთჯერადად განსაზღვრავს შემდეგი ორი კომპონენტის დაჯამებით: (i) „ემიტენტის“ მიერ „გამოშვების თარიღიდან“ 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორისი საპროცენტო განაკვეთის გამოქვეყნების შეწყვეტამდე პერიოდში „ემიტენტის“ მიერ სარგებლის საპროცენტო განაკვეთის დასადგენად გამოყენებული 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორისი საპროცენტო განაკვეთების საშუალო არითმეტიკული მაჩვენებელი; და (ii) 400 საბაზისო პუნქტი. ზემოთ მითითებული წესით განსაზღვრული საპროცენტო განაკვეთი გამოიყენება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორისი საპროცენტო განაკვეთის გამოქვეყნების აღდგენამდე. იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღდგება 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორისი საპროცენტო განაკვეთის გამოქვეყნება, „ემიტენტი“ თითოეული შემდგომი საპროცენტო პერიოდისათვის ობლიგაციების სარგებლის საპროცენტო განაკვეთს კვლავ განსაზღვრავს 3-თვიან თბილისის ბანკთაშორისი საპროცენტო განაკვეთის გამოქვეყნების შეწყვეტამდე არსებული წესით.

პროცენტის დარიცხვა მოხდება წინა „პროცენტის გადახდის თარიღიდან“ ან „ანგარიშსწორების თარიღიდან“ (წინამდებარე „პირობების“ მიზნებისათვის „ანგარიშსწორების დღე“ ნიშნავს თარიღს, როცა „ობლიგაციის“ თითოეული მფლობელი ახორციელებს შესაბამისი თანხების გადახდას „ობლიგაციების“ მიღების სანაცვლოდ) შემდგომი „პროცენტის გადახდის თარიღამდე“ ან „გამოსყიდვის თარიღამდე“ (ამ თარიღების გამოკლებით). ყოველგვარი გაუგებრობის თავიდან აცილების მიზნით, თუ „პროცენტის გადახდის თარიღი“ გადაიწევა შემდგომ „სამუშაო დღემდე“, პროცენტის დარიცხვა მოხდება ამ თარიღამდე (მისი გამოკლებით) და, შესაბამისად, ამ პერიოდში ფაქტობრივი დღეების რაოდენობა იქნება 90 დღეზე მეტი. რადგან შემდგომი პერიოდი გამოითვლება ბოლო (გადაწეული) „პროცენტის გადახდის თარიღიდან“ შემდგომი „პროცენტის გადახდის თარიღამდე“ (ამ თარიღის გამოკლებით), ამ პერიოდში ფაქტობრივი დღეების რაოდენობა იქნება 90 დღეზე ნაკლები, თუ შემდგომი „პროცენტის გადახდის თარიღი“ დაემთხვევა სამუშაო დღეს.

თუ „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით გადასახდელი პროცენტის თანხა, რომელიც გამოიანგარიშება წინამდებარე „პირობების“ შესაბამისად, არ იქნება 0.01 ლარის ჯერადი, ამგვარი ციფრი დამრგვალდება უახლოეს 0.01 ლარის ჯერად რიცხვამდე (0.005-0.009 ლარის დამრგვალება მოხდება ზემოთ).

(ბ) პროცენტის გადახდა

„ობლიგაციებზე“ პროცენტის დარიცხვა შეწყდება მათი „გამოსყიდვის თარიღიდან“, გარდა იმ შემთხვევისა, როცა სათანადო მტკიცებულების წარდგენის საფუძველზე დადასტურდება, რომ მოხდა ძირითადი თანხის უსაფუძვლოდ დაკავება ან მის გადახდაზე უარის თქმა, და ამ შემთხვევაში პროცენტის დარიცხვა გაგრძელდება „ობლიგაციების“ გამოსყიდვამდე ან „გადახდისა და კალკულაციის აგენტისთვის“ გამოსყიდვისათვის საჭირო თანხების გადახდის შესახებ შეტყობინების „რეგისტრირებული მფლობელებისათვის“ გაგზავნამდე.

„პროცენტის დარიცხვის პერიოდი“ ნიშნავს 90-დღიან პერიოდს, რომელიც იწყება „პროცენტის გადახდის თარიღზე“ და სრულდება შემდგომი „პროცენტის გადახდის თარიღის“ წინა დღეს, პირველი პერიოდის გარდა, როცა „პროცენტის დარიცხვის პერიოდი“ იწყება „ანგარიშსწორების დღეს“ და სრულდება შემდგომი „პროცენტის გადახდის თარიღის“ წინა დღეს, და ასევე ბოლო პერიოდის გარდა, როცა „პროცენტის დარიცხვის პერიოდი“ ნიშნავს პერიოდს, რომელიც იწყება „პროცენტის გადახდის თარიღის“ ბოლოს წინა დღეს და სრულდება „გამოსყიდვის თარიღზე“ (ამ თარიღის გამოკლებით).

2.9. დაფარვის ვადა; სესხის ამორტიზაციის პირობები და დაფარვის პროცედურები;

ობლიგაციები დაფარულ უნდა იქნას 2023 წლის 20 მარტს, ერთიანი გადახდის სახით.

(ა) „ობლიგაციების“ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდა უნდა განხორციელდეს შემდეგი პირობების დაცვით:

- (i) „ობლიგაციების“ ძირი თანხისა და პროცენტის გადახდა უნდა განხორციელდეს იმ „ობლიგაციების მფლობელებისა“ და „ნომინალური მფლობელებისთვის“, რომლებიც „რეესტრში“ აღრიცხულნი არიან ამგვარი გადახდის თარიღამდე 3 „სამუშაო დღით“ ადრე, სამუშაო დღის დასასრულს (18:00) („სააღრიცხვო თარიღი“). გადახდები უნდა განხორციელდეს ქართულ ლარში („GEL“) იმ საბანკო ანგარიშზე, რომელიც „რეესტრში“ აღრიცხულია „სააღრიცხვო თარიღისათვის“. „რეესტრში“ აღრიცხულმა „ობლიგაციების მფლობელებმა“ და „ნომინალურმა მფლობელებმა“ უნდა უზრუნველყონ, რომ „რეესტრს“ ჰქონდეს განახლებული, სრული და სწორი ინფორმაცია მათი იმ საბანკო ანგარიშების რეკვიზიტების შესახებ, სადაც უნდა განხორციელდეს „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებული გადახდები. „ემიტენტი“, „რეგისტრატორი“ და „კალკულაციისა და გადახდის აგენტი“ არ არიან პასუხისმგებელი ვადამოსული თანხის გადაუხდელობაზე, თუ „ობლიგაციების მფლობელმა“ ან „ნომინალურმა მფლობელმა“ არ მიაწოდა „რეგისტრატორს“ თავისი საბანკო ანგარიშის რეკვიზიტები, რომელიც „ემიტენტმა“ ან „რეგისტრატორმა“ მოითხოვა გადახდების განხორციელების მიზნით, ან არ განაახლა ამგვარი რეკვიზიტები „სააღრიცხვო თარიღისათვის“.
- (ii) საბანკო ტრანზაქციის (გადარიცხვის) ნებისმიერი საკომისიო შესაძლებელია დაქვითულ იქნას გადასახდელი თანხიდან. თუ „ობლიგაციების მფლობელის“ ან „ნომინალური მფლობელის“ წინა პარაგრაფში მითითებული საბანკო ანგარიში არის სხვა ნებისმიერ ვალუტაში გარდა ქართული ლარისა, მაშინ „ობლიგაციების მფლობელისათვის“ ან „ნომინალური მფლობელისათვის“ გადახდის განხორციელება დასაშვებია ვალუტის კონვერტირების საფასურის გამოკლებით.
- (iii) თუ გადახდის დღეს გადახდილი ნებისმიერი ძირი თანხა ან პროცენტი არის ამ თარიღისათვის ვადამოსულ თანხაზე ნაკლები, მაშინ „ემიტენტმა“ ყველა „ობლიგაციების მფლობელს“ პროპორციულად უნდა გადაუხადოს ის თანხები, რომლებიც ხელმისაწვდომია ამგვარი თარიღისათვის. აღნიშნული არ ზღუდავს „ობლიგაციების მფლობელების“ უფლებას სრულად მიიღონ ვადამოსული ძირი თანხა და პროცენტი წინამდებარე „პირობების“ შესაბამისად.
- (iv) „ემიტენტის“ და/ან „რეგისტრატორის“ მოთხოვნის საფუძველზე, შესაძლებელია აიკრძალოს ან შეიზღუდოს „ობლიგაციების“ გადაცემა იმ პერიოდის განმავლობაში, რომელიც იწყება „სააღრიცხვო თარიღზე“ და სრულდება იმ დღეს, როცა შესაბამისი გადახდა ხდება ვადამოსული.
- (ბ) **აგენტების დანიშვნა:** „კალკულაციისა და გადახდის აგენტი“, „განთავსების აგენტი“ და „რეგისტრატორი“ და მათი შესაბამისი ოფისები ჩამოთვლილია „შეთავაზების მიმოხილვა“-ში და ასევე წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ ბოლოში. „კალკულაციისა და გადახდის აგენტი“, „განთავსების აგენტი“ და „რეგისტრატორი“ მოქმედებენ როგორც მხოლოდ „ემიტენტის“ აგენტები და, წინამდებარე „ემისიის პროსპექტისა“ და „შეთავაზების მიზნებისათვის“, არ იღებენ რაიმე ვალდებულებას რომელიმე „ობლიგაციების მფლობელის“ ან „ნომინალური მფლობელის“ წინაშე და არ წამოადგენენ მათ აგენტებს ან მინდობილ პირებს. „ემიტენტი“ იტოვებს უფლებას ნებისმიერ დროს, „ობლიგაციების მფლობელების“ თანხმობით, შეცვალოს ან გააუქმოს „კალკულაციისა და გადახდის აგენტის“, „განთავსების აგენტის“ ან „რეგისტრატორის“ დანიშვნა და დანიშნოს დამატებითი ან სხვა „კალკულაციისა და გადახდის აგენტი“, „განთავსების აგენტი“ ან „რეგისტრატორი“, იმ პირობით, რომ „ემიტენტს“ ნებისმიერ დროს უნდა ჰყავდეს (i) „კალკულაციისა და გადახდის აგენტი“, და (ii) „რეგისტრატორი“, დადასტურებული „ობლიგაციების მფლობელების“ მიერ.

- (გ) **კალკულაცია და გადახდა:** „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით გადასახდელი ნებისმიერი თანხა (მათ შორის, პროცენტი) უნდა დაანგარიშდეს და გადახდილ იქნას „კალკულაციისა და გადახდის აგენტის“ მიერ, წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ პირობებისა და საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად, ამასთან, „კალკულაციისა და გადახდის აგენტის“ მიერ დაანგარიშებული ვადამოსული თანხები, გარდა აშკარა შეცდომისა, არის სავალდებულო „ემიტენტისთვის“. „კალკულაციისა და გადახდის აგენტმა“ თანხები უნდა დაიანგარიშოს შესაბამისი გადახდის თარიღამდე სულ მცირე 10 (ათი) „სამუშაო დღით“ ადრე და შეატყობინოს „ემიტენტს“. შესაბამისი გადახდის თარიღამდე სულ მცირე 2 (ორი) „სამუშაო დღით“ ადრე, „ემიტენტმა“ შესაბამისი თანხები უნდა განათავსოს „კალკულაციისა და გადახდის აგენტთან“ გახსნილ საკუთარ საბანკო ანგარიშზე და მისცეს ამ უკანასკნელს მითითება აღნიშნული თანხების გადარიცხვის თაობაზე. თუ „ემიტენტის“ ანგარიშზე არის საკმარისი თანხა, „კალკულაციისა და გადახდის აგენტი“ ვალდებულია „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით ვადამოსული გადახდები განახორციელოს „ემიტენტის“ შესაბამისი მითითებების გარეშე. თუ შესაბამისი გადახდის თარიღამდე სულ მცირე 2 (ორი) „სამუშაო დღით“ ადრე „ემიტენტის“ ანგარიშზე არსებული თანხა საკმარისი არ არის, „კალკულაციისა და გადახდის აგენტი“ ვალდებულია შეატყობინოს „ემიტენტს“, ხოლო თუ გადახდის თარიღზე თანხა არ არის საკმარისი, შესაბამისი შეტყობინება გაუგზავნოს „ობლიგაციების მფლობელებსაც“.

ზემოაღნიშნულის მიუხედავად და შესაბამისი პროცედურის გამორიცხვის გარეშე, „განათავსების აგენტის“ და „ემიტენტის“ ერთობლივი გადაწყვეტილების შემთხვევაში, შესაძლოა შეთავაზება განხორციელდეს საქართველოს ცენტრალური დეპოზიტარის სისტემის მეშვეობით. ასეთ შემთხვევაში, „ობლიგაციების“ კალკულაციის და გადახდის პროცესზე გავრცელდება ცენტრალური დეპოზიტარის შესაბამისი წესები.

- (დ) **საგადასახადო კანონმდებლობას დაქვემდებარებული გადახდები:** ყველა გადახდა, ნებისმიერ შემთხვევაში, ექვემდებარება საქართველოს საგადასახადო ან სხვა კანონმდებლობას, რეგულაციებს და დირექტივებს.
- (ე) **გადახდის დაგვიანება / არასამუშაო დღეები:** „ობლიგაციების მფლობელებს“ არ ექნებათ უფლება მიიღონ რაიმე პროცენტი, პირგასამტეხლო ან სხვა თანხა „ობლიგაციასთან“ დაკავშირებული ვადამოსული თანხის დაგვიანებით მიღებისთვის, თუ გადახდის დღე არ ემთხვევა „სამუშაო დღეს“. ვადამოსული გადახდა უნდა განხორციელდეს მომდევნო „სამუშაო დღეს“.

2.10. ფასიანი ქაღალდების მფლობელთა წარმომადგენლის მითითება; ამ წარმომადგენლობის პირობებისა და იმ ვებ-გვერდის მითითება, სადაც ინვესტორები შეძლებენ წარმომადგენლობასთან დაკავშირებული ხელშეკრულებების გაცნობას:

ტრანზაქციის სტრუქტურა არ ითვალისწინებს ფასიანი ქაღალდების მფლობელების წარმომადგენლის ინსტიტუტს.

2.11. ფასიანი ქაღალდებთან დაკავშირებული უფლებების აღწერა, მათ შორის ამ უფლების ნებისმიერი შეზღუდვებისა და ამ უფლებების განხორციელების პროცედურის აღწერა.

იგივე, რაც 2.7 პუნქტში.

2.12. ემისიის დამტკიცების შესახებ პარტნიორთა (აქციონერთა) კრების ოქმებისა და ხელმძღვანელობის გადაწყვეტილებების მითითება:

ობლიგაციების ემისია ავტორიზებულ იქნა პარტნიორთა კრების 2020 წლის 4 მარტის და სამეთვალყურეო საბჭოს 2020 წლის 4 მარტის გადაწყვეტილებით.

2.13. ფასიანი ქაღალდების გამოშვების თარიღი:

2020 წლის 20 მარტი.

2.14. ფასიანი ქაღალდების თავისუფალი მიმოქცევის ნებისმიერი შეზღუდვის აღწერა:

„ობლიგაციის“ მფლობელები უფლებამოსილნი არიან თავისუფლად გაასხვიონ ან გადასცენ მათ მფლობელობაში არსებული ობლიგაციები მთლიანად. ვინაიდან ობლიგაციების ნაწილის გასხვისება გამოიწვევს „გირავნობის ხელშეკრულებაში“ ყველა მხარის მიერ ხელმოწერილი დადასტურებული ცვლილების დადების და რეგისტრაციის აუცილებლობას, მსგავსი გადაცემა აკრძალულია და ობლიგაციების მფლობელს შეუძლია მხოლოდ მის საკუთრებაში არსებული ობლიგაციების გასხვისება სრულად.

ვინაიდან „ობლიგაციებზე“ საკუთრების უფლების გადაცემა ხდება საკუთრების უფლების „რეესტრში“ რეგისტრაციის ან „ნომინალური მფლობელის“ (სააღრიცხვო ადმინისტრატორი) ჩანაწერებში ცვლილების შეტანის შედეგად, „კომპანია“ და „გადახდისა და კალკულაციის აგენტმა“ მხოლოდ „რეგისტრირებული მფლობელები“ უნდა ჩათვალონ ნამდვილ მესაკუთრეებად გადახდისა და სხვა მიზნებისათვის (საკუთრების უფლების შესახებ ნებისმიერი შეტყობინების მიუხედავად), მიუხედავად იმისა, „ობლიგაცია“ ან, პროცენტის გადახდის შემთხვევაში, ამგვარი გადახდა იქნება თუ არა ვადაგადაცილებული, და ამგვარი „რეგისტრირებული მფლობელისათვის“ განხორციელებული ყველა გადახდა ჩაითვლება ნამდვილად და საკმარისად „კომპანიის“ და „გადახდისა და კალკულაციის აგენტის“ მიერ ამგვარ „ობლიგაციასთან“ მიმართებით ვალდებულების შესრულების დასადასტურებლად, გადახდილი თანხ(ებ)ის ფარგლებში.

„ობლიგაციების“ მფლობელები უფლებამოსილნი არიან განახორციელონ „ობლიგაციების“ გადაცემა, თუ (ა) ისინი ამის შესახებ სათანადო წესით შეატყობინებენ „რეგისტრატორს“ ან „ობლიგაციების“ „ნომინალურ მფლობელს“ (სააღრიცხვო ადმინისტრატორი); და (ბ) გადაცემის შედეგად, შეიცვლება მოგირავნის თაობაზე შესაბამისი ჩანაწერი „საჯარო რეესტრში“. „ობლიგაციების“ გადაცემის შედეგად, გადამცემი ვალდებულია ინფორმაცია მიაწოდოს მიმღებს იმის თაობაზე, რომ წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ და „ფინანსური წარმომადგენლობის ხელშეკრულების“ პირობები ობლიგაციების პირობების განუყოფელი ნაწილია. ამ ვალდებულების დარღვევის შემთხვევაში, პასუხისმგებლობა დაეკისრება გადამცემს, „ემიტენტისა“ ან „ობლიგაციების“ „ნომინალური მფლობელისათვის“ რეგრესის წესით მიმართვის გარეშე.

„ობლიგაციების“ განკარგვა დასაშვებია საქართველოს ტერიტორიაზე, საქართველოს კანონმდებლობის (მათ შორის, ფასიანი ქაღალდების შესახებ კანონის) შესაბამისად. „ობლიგაციების“ განკარგვა და მათზე საკუთრების უფლების გადაცემა ნამდვილი იქნება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ საკუთრების უფლების ცვლილება დარეგისტრირდება შესაბამის „რეესტრში“, ისევე როგორც „საჯარო რეესტრში“.

ობლიგაციებთან მიმართებით მოქმედებს ე.წ. დახურული პერიოდები - არც ერთ „რეგისტრირებულ მფლობელს“ არ აქვს უფლება მოითხოვოს „ობლიგაციების“ გადაცემის რეგისტრაცია იმ პერიოდში, რომელიც იწყება „სააღრიცხვო თარიღის“ სამუშაო დღის დასასრულის შემდეგ და სრულდება „პროცენტის გადახდის დღეს“ (ამ თარიღის ჩათვლით). წინამდებარე მუხლის დარღვევამ შესაძლებელია გამოიწვიოს თანხების განაწილება არასწორი მიმღებებისთვის. ასეთ შემთხვევაში „გადახდისა და კალკულაციის აგენტს“ პასუხისმგებლობა არ დაეკისრება.

2.15. საკონტროლო პაკეტის შეძენასთან დაკავშირებული საკანონმდებლო მოთხოვნების მოკლე აღწერა, ასევე, არსებობის შემთხვევაში, აქციონერების უფლებებისა და მოვალეობების აღწერა საკონტროლო პაკეტის სავალდებულო შეძენის, მცირე აქციონერების უფლებების დარღვევის შემთხვევაში.

არ არის რელევანტური.

2.16. მითითება, ჰქონდა თუ არა ადგილი მიმდინარე და ბოლო ფინანსური წლის განმავლობაში მესამე მხარის მიერ ემიტენტის საჯარო აქციების საკონტროლო პაკეტის შეძენას. უნდა მიეთითოს ტრანზაქციის ფასი, პირობები და ტრანზაქციის შედეგი.

ასეთ ტრანზაქციას ადგილი არ ჰქონია.

2.17. ინფორმაცია ფასიანი ქაღალდებიდან მიღებული შემოსავლის დაბეგვრის შესახებ. ინფორმაცია ობლიგაციების საგადასახადო დაბეგვრასთან დაკავშირებით:

„ობლიგაციების“ დაბეგვრა საქართველოში

წინამდებარე თავი შეჯამებას უკეთებს ქართულ საგადასახადო სისტემას, რაც შესაძლოა საინტერესო იყოს „ობლიგაციების“ მფლობელთათვის. წინამდებარე შეჯამება ეფუძნება „კომპანიის“ მიერ მოქმედი კანონების, რეგულაციების და გადაწყვეტილებების გაგებას და ექვემდებარება საგადასახადო სამართლის ინტერპრეტაციების და პრაქტიკის ცვლილებებს, მათ შორის, ცვლილებებს, ინტერპრეტაციებს და განცხადებებს, რომლებსაც შესაძლოა ჰქონდეთ უკუშალა. ქვემოთ აღნიშნული გარკვეული განცხადებები „ობლიგაციების“ მფლობელების შესაძლო საგადასახადო რეგულირებასთან დაკავშირებით ამ კონტექსტში უნდა იქნას წაკითხული.

წინამდებარე შეჯამება არ აღწერს ყველა საგადასახადო რეგულაციას, რაც შესაძლოა საინტერესო იყოს „ობლიგაციების“ მფლობელებისთვის, განსაკუთრებით იმ „ობლიგაციების“ მფლობელთათვის, რომლებზეც ვრცელდება სპეციალური საგადასახადო წესები. რეკომენდებულია „ობლიგაციების“ მფლობელებმა კონსულტაციები გაიარონ მათ პროფესიონალ მრჩეველებთან „ობლიგაციების“ შეძენის შედეგებთან დაკავშირებით, იმ ქვეყნის კანონმდებლობის გათვალისწინებით, რომლის რეზიდენტებიც არიან.

წინამდებარე ანალიზი წარმოადგენს საგადასახადო საკითხების ზოგად მიმოხილვას „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით, რომელიც მომზადებულია საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიხედვით. როგორც საქართველოს კანონმდებლობის სხვა სფეროები, საქართველოს საგადასახადო სამართალი და პრაქტიკა არ არის ისე მკაფიო და ნათელი, როგორც სხვა უფრო განვითარებულ სახელმწიფოებში. შესაბამისად, შესაძლებელია მასში შევიდეს ცვლილებები, როგორც კანონში, ასევე მის ამჟამინდელ ინტერპრეტაციაში., ა. აქედან გამომდინარე, შესაძლებელია „ობლიგაციების“ მფლობელების მიერ გადასახდელი თანხები დაექვემდებაროს საგადასახადო დაბეგვრას ან ამჟამად არსებული საგადასახადო განაკვეთები გაიზარდოს, რაც შეუძლებელია ნავარაუდები იქნას წინამდებარე „ემისიის პროსპექტის“ თარიღისათვის. „ობლიგაციების“ თითოეულმა პოტენციურმა შემძენმა უნდა გაითვალისწინოს საგადასახადო პრობლემატიკა იმ ქვეყნების კანონმდებლობის მიხედვით, რომელიც გავრცელდება მის მიერ „ობლიგაციების“ შეძენაზე, ფლობასა და გაყიდვაზე.

პროცენტის დაბეგვრა გადახდის წყაროსთან

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, „ობლიგაციების“ მფლობელებისთვის (რეზიდენტი ან არარეზიდენტი ფიზიკური პირები, არარეზიდენტი საწარმოები და რეზიდენტი ან არარეზიდენტი ორგანიზაციები) გადახდილი პროცენტი იბეგრება გადახდის წყაროსთან 5%-იანი განაკვეთით. გადახდის წყაროსთან დაბეგვრილი პროცენტი მიმღები ფიზიკური პირის მიერ არ უნდა იქნას ჩართული მის ერთობლივ შემოსავალში. საქართველოს რეზიდენტი იურიდიული პირები, ასევე არარეზიდენტი იურიდიული პირების მუდმივი დაწესებულებები შემოსავალში რთავენ ობლიგაციის ფლობისგან მიღებულ საპროცენტო შემოსავალს.

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მიხედვით, ობლიგაციებიდან მისაღები პროცენტი გადახდის წყაროსთან არ დაიბეგრება და ამგვარი პროცენტი არ უნდა იქნას ჩართული ობლიგაციების მფლობელების საქართველოში დასადეკლარირებელ შემოსავალში (როგორც ფიზიკური, ასევე არარეზიდენტი იურიდიული

პირების შემთხვევაში), თუ ობლიგაციები იურიდიული პირის მიერ საქართველოში საჯარო შეთავაზების გზით არის გამოშვებული და სავაჭროდ დაშვებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ აღიარებულ ორგანიზებულ ბაზარზე („აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“)³.

არარეზიდენტი იურიდიული პირის შემთხვევაში აღნიშნული შემოსავალი არ უნდა მიეკუთვნებოდეს საქართველოში ამ არარეზიდენტის მუდმივ დაწესებულებას. ასევე არარეზიდენტი იურიდიული პირის შემთხვევაში აღნიშნული გათავისუფლება მოქმედა 2023 წლის 1 იანვრამდე.

რეზიდენტი იურიდიული პირის შემთხვევაში, ობლიგაციებიდან მისაღები/მიღებული პროცენტი გადახდის წყაროსთან დაბეგვრას არ ექვემდებარება. თუ პროცენტის მიმღები გადასულია მოგების გადასახადის ახალ, ე.წ. „ესტონურ მოდელზე“, ობლიგაციებიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი, ისევე როგორც სხვა სტანდარტული შემოსავალი გათვალისწინებულ უნდა იქნას გასანაწილებელი მოგების გაანგარიშებაში და მოგების დივიდენდის სახით განაწილების შემთხვევაში, უნდა დაბეგროს არსებული კანონმდებლობის შესაბამისად. თუ პროცენტის მიმღები ჯერ არ გადასულა ე.წ. მოგების გადასახადის ესტონურ მოდელზე (ფინანსური ინტიტუტები), დასაბეგრი მოგების გაანგარიშებისას მან ობლიგაციიდან მიღებული საპროცენტო შემოსავალი უნდა ჩართოს ერთობლივ შემოსავალში.

„ობლიგაციების“ იმ მფლობელებისთვის გადასახდელი პროცენტი, რომლებიც წარმოადგენენ საქართველოს მთავრობის მიერ ოფშორულ ზონებად აღიარებულ და შეღავათიანი დაბეგვრის სისტემის მქონე ქვეყნებში რეგისტრირებულ კომპანიებს, იბეგრება 15%-იანი განაკვეთით.

პროცენტის გადახდის წყაროსთან დაბეგვრაზე შეიძლება გავლენა მოახდინოს ორმაგი დაბეგვრის თაობაზე საქართველოს და იმ ქვეყანას შორის გაფორმებულმა შეთანხმებამ, რომლის რეზიდენტიც არის „ობლიგაციების“ მფლობელი, რის საფუძველზეც ობლიგაციის მფლობელმა შესაძლებელია ისარგებლოს შეღავათით (გათავისუფლდეს გადახდის წყაროსთან დაბეგვრიდან).

„ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

საქართველოს საგადასახადო კოდექსის შესაბამისად, მოგების ან საშემოსავლო გადასახადი არ იქნება გადასახდელი „ობლიგაციების“ გაყიდვასთან დაკავშირებით, თუ მასზე გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“.

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, შესაძლებელია წარმოიშვას შემდეგი საგადასახადო ვალდებულებები:

„ობლიგაციების“ მფლობელი არარეზიდენტი იურიდიული პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, არარეზიდენტი იურიდიული პირები 15%-იან მოგების გადასახადს გადაიხდიან თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. თუ ამგვარი გაყიდვა წარმოშობს საგადასახადო ვალდებულებას, გამყიდველ არარეზიდენტ პირს აქვს ვალდებულება სათანადოდ განაცხადოს

³ გასათვალისწინებელია, რომ საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის N33/04 ბრძანების საფუძველზე, რომელიც მიღებულ იქნა 2018 წლის 20 თებერვალს, სს „საქართველოს საფონდო ბირჟის“ (ს/კ: 211382145; სალიცენზიო ნომერი: №9001, თარიღი: 14.01.2000) ის ნაწილი, რომელიც 2018 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით სს „საქართველოს საფონდო ბირჟის“ „ფასიანი ქაღალდების სავაჭრო სისტემასა და ლისტინგში დაშვების შესახებ წესის“ შესაბამისად განსაზღვრულია „A“ და „B“ კატეგორიის სალისტინგო სეგმენტად (კატეგორიად), აღიარებულ იქნა ორგანიზებულ ბაზრად 2018 წლის 1 იანვრიდან. ამასთან, საქართველოს საფონდო ბირჟას განესაზღვრა ვადა ორგანიზებულ ბაზრად აღიარებისათვის ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი ყველა მოთხოვნის დასაკმაყოფილებლად, რაც საქართველოს საფონდო ბირჟამ დააკმაყოფილა და გაუგრძელდა ორგანიზებულ ბაზრად აღიარება საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ 2018 წლის 21 სექტემბრის N 2-19/3269 წერილით. თუმცა, გასათვალისწინებელია, რომ იმ შემთხვევაში, თუ საქართველოს საფონდო ბირჟა ნებისმიერ მომენტში ვერ დააკმაყოფილებს საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილ მოთხოვნებს, არსებობს იმის რისკი, რომ ბირჟამ დაკარგოს აღნიშნული სტატუსი, რასაც შედეგად მოჰყვება ინვესტორების მიერ შესაბამისი საგადასახადო შეღავათების დაკარგვა.

და გადაიხადოს მოგების გადასახადი საქართველოს საგადასახადო ორგანოების წინაშე, ან თუ ნასყიდობა განხორციელებულია ქართული საბროკერო კომპანიის მეშვეობით, ასეთი საბროკერო კომპანია ვალდებულია დააკავოს შესაბამისი გადასახადი. იმ შემთხვევაში, როცა გადასახადის დაკავება ხდება საბროკერო კომპანიის მიერ, გადასახადის განაკვეთი შეადგენს არარეზიდენტის მიერ მიღებული ნამეტი შემოსავლის 10%-ს. მოგების გადასახადის გადახდაზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს საქართველოსა და იმ ქვეყანას შორის დადებული ორმაგი დაბეგვრის შესახებ შეთანხმებამ, რომლის რეზიდენტიც არის გამყიდველი საწარმო (რის საფუძველზეც გამყიდველმა შესაძლებელია ისარგებლოს შეღავათით და გათავისუფლდეს გადასახადის გადახდის ვალდებულებისგან საქართველოში).

„ობლიგაციების“ მფლობელი არარეზიდენტი ფიზიკური პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, არარეზიდენტი ფიზიკური პირები 20%-იან საშემოსავლო გადასახადს გადაიხდიან თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. თუ ამგვარი გაყიდვა წარმოშობს საგადასახადო ვალდებულებას, გამყიდველ არარეზიდენტ პირს აქვს ვალდებულება სათანადოდ განაცხადოს და გადაიხადოს საშემოსავლო გადასახადი საქართველოს საგადასახადო ორგანოების წინაშე, ან თუ ნასყიდობა განხორციელებულია ქართული საბროკერო კომპანიის მეშვეობით, ასეთი საბროკერო კომპანია ვალდებულია დააკავოს შესაბამისი გადასახადი. იმ შემთხვევაში, როცა გადასახადის დაკავება ხდება საბროკერო კომპანიის მიერ, გადასახადის განაკვეთი შეადგენს არარეზიდენტის მიერ მიღებული ნამეტი შემოსავლის 10%-ს. საშემოსავლო გადასახადის გადახდაზე შესაძლოა გავლენა მოახდინოს საქართველოსა და იმ ქვეყანას შორის დადებული ორმაგი დაბეგვრის შესახებ შეთანხმებამ, რომლის რეზიდენტიც არის გამყიდველი პირი. გამონაკლისები შესაძლებელია გავრცელდეს „ობლიგაციების“ ზოგიერთ მფლობელზე, რომლებიც „ობლიგაციებს“ ფლობენ ორ კალენდარულ წელზე მეტი ხნის ვადით და არ იყენებენ მათ ეკონომიკურ საქმიანობაში.

„ობლიგაციების“ მფლობელი რეზიდენტი იურიდიული პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, რეზიდენტი იურიდიული პირები ვალდებული არიან შემოსავალში ჩართონ „ობლიგაციების“ გასხვისებით მიღებული ნამეტი შემოსავალი, რომლის დაანგარიშება ხდება თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. საგადასახადო კოდექსში შეტანილი ახალი ცვლილებების თანახმად, მოგების გადასახადის გადახდა უნდა მოხდეს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ დივიდენდების განაწილება მოხდა იურიდიული პირის პარტნიორებს შორის. შესაბამისად, რეზიდენტ იურიდიულ პირს შესაძლებელია დაუყოვნებლივ არ წარმოეშვას მოგების გადასახადის გადახდის ვალდებულება.

„ობლიგაციების“ მფლობელი რეზიდენტი ფიზიკური პირების მიერ „ობლიგაციების“ გაყიდვის დაბეგვრა

თუ „ობლიგაციების“ გაყიდვაზე არ გავრცელდება „აღიარებული ორგანიზებული ბაზრის გამონაკლისი“, რეზიდენტი ფიზიკური პირები ვალდებული არიან გადაიხადონ 20%-იანი საშემოსავლო გადასახადი „ობლიგაციების“ გასხვისების შემდეგ. საშემოსავლო გადასახადის დაანგარიშება მოხდება თავდაპირველი ყიდვის ფასსა და შემდგომი გაყიდვის ფასს შორის არსებულ სხვაობაზე. თუ ნასყიდობა განხორციელებულია ქართული საბროკერო კომპანიის მეშვეობით, ასეთი საბროკერო კომპანია ვალდებულია დააკავოს შესაბამისი გადასახადი. გამონაკლისები შესაძლებელია გავრცელდეს „ობლიგაციების“ ზოგიერთ მფლობელზე, რომლებიც „ობლიგაციებს“ ფლობენ ორ კალენდარულ წელზე მეტი ხნის ვადით და არ იყენებენ მათ ეკონომიკურ საქმიანობაში.

გადასახადი ძირი თანხის გადახდაზე

„ობლიგაციის“ მფლობელების მიერ „ობლიგაციების“ გამოსყიდვისას მიღებული ძირი თანხა არ ითვლება დასაბეგრ შემოსავლად და, შესაბამისად, არ ექვემდებარება დაბეგვრას საქართველოში, იმ პირობით, რომ გამოსასყიდი ფასი არ აღემატება „ობლიგაციის“ თავდაპირველი გამოშვების ფასს.

დამატებული ღირებულების გადასახადი

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი „ობლიგაციების“ გაყიდვას განიხილავს იმგვარ ფინანსურ ოპერაციად, რომელიც გათავისუფლებულია დამატებული ღირებულების გადასახადისგან.

სხვა საკითხები

საქართველოს საგადასახადო კოდექსი საგადასახადო ორგანოს აძლევს უფლებას გადაამოწმოს მხარეების მიერ მითითებული ტრანზაქციის ფასი, შესაბამისი პროცედურული მოთხოვნების დაცვით.

2.18. არსებობის შემთხვევაში ემიტენტის ან მისი სავალო ფასიანი ქაღალდების საკრედიტო რეიტინგები.

„ემიტენტს“ საკრედიტო რეიტინგი არის BB-/სტაბილური პერსპექტივით Fitch Ratings-ისგან.

ემიტენტი დამატებით გეგმავს ემისიის ფარგლებში გამოსაშვები ფასიანი ქაღალდის რეიტინგის აღებას, რაც ემისიის პროსპექტის დამტკიცების შემდეგ მოხდება.

3. საჯარო შეთავაზების პირობები

3.1. შეთავაზების პირობები, მოსალოდნელი გრაფიკი და შეთავაზებაში მონაწილეობისათვის საჭირო პროცედურები

3.1.1. პირობები, რომლებსაც უნდა აკმაყოფილებდეს შეთავაზება;

შეთავაზება უნდა აკმაყოფილებდეს საქართველოს კანონმდებლობით და ამ ემისიის პროსპექტით გათვალისწინებულ პირობებს.

3.1.2. ემისიის/ შეთავაზების ჯამური ოდენობა;

შეთავაზებული „ობლიგაციების“ ჯამური ოდენობა იქნება 70,000,000 ლარი.

3.1.3. პერიოდი, რის განმავლობაშიც იქნება შესაძლებელი ემისიით განსაზღვრული ფასიანი ქაღალდების შეძენა, ასევე მასში მონაწილეობის მისაღებად საჭირო პროცესის აღწერა.

ობლიგაციების შეთავაზება დაიწყება წინასწარი პროსპექტის დამტკიცებასთან ერთად და დასრულდება 2020 წლის 1 დეკემბერს.

შეთავაზების პროცესი წარიმართება ქვემოთ განსაზღვრული პროცედურის შესაბამისად:

(ა) „ობლიგაციების“ შეთავაზების პროცესი

„განთავსების აგენტი“ განახორციელებს „ობლიგაციების“ შეთავაზებას „ემიტენტის“ სახელით, „ემიტენტთან“ გაფორმებული ხელშეკრულების საფუძველზე. შეთავაზების დაწყებამდე, „ობლიგაციებისადმი“ ინტერესის უზრუნველყოფის მიზნით, „განთავსების აგენტს“ და/ან მის უფლებამოსილ შუამავალს/შუამავლებს უფლება აქვთ დამტკიცებული წინასწარი „ემისიის პროსპექტი“ გაუზიარონ პოტენციურ „კვალიფიციურ ინვესტორებს“.

პოტენციურ ინვესტორებს შეუძლიათ მათი ინტერესი „ობლიგაციების“ შესყიდვისადმი გამოხატონ „განთავსების აგენტისთვის“ განაცხადის/შეტყობინების მიწოდების გზით. ამგვარი ინტერესის გამოხატვა შესაძლებელია ელექტრონული კომუნიკაციის ან „განთავსების აგენტის“ მიერ

აღიარებული ნებისმიერი სხვა საშუალებით. „ობლიგაციების“ შესყიდვის თაობაზე განაცხად(ებ)ის მიღების საბოლოო თარიღი განისაზღვრება ემიტენტის და „განთავსების აგენტის“ შეთანხმებით, რომელიც არ უნდა იყოს შესაბამისი განაცხადის/შეტყობინების მიწოდებიდან 4 სამუშაო დღეზე ნაკლები. თუ ამგვარი საბოლოო თარიღი არ არის „სამუშაო დღე“, წინა „სამუშაო დღე“ ჩაითვლება განაცხად(ებ)ის მიღების საბოლოო თარიღად.

„ობლიგაციებზე“ დასარიცხი საპროცენტო განაკვეთი დადგინდება პოტენციური ინვესტორებისადმი „ობლიგაციების“ შეთავაზების პროცესში. ამგვარი საბოლოო საპროცენტო განაკვეთი აისახება საბოლოო „ემისიის პროსპექტში“.

თუ პოტენციური ინვესტორებისადმი „ობლიგაციების“ შეთავაზების პროცესში, ისინი გამოხატავენ ინტერესს შეიძინონ წინასწარი ან საბოლოო „პროსპექტით“ შეთავაზებულზე მეტი ოდენობის „ობლიგაციები“, ამგვარი მოთხოვნა დაკმაყოფილდება ნაწილობრივ, ინვესტორების მიერ წარდგენილ განაცხადებში მითითებული რაოდენობების პროპორციულად ან სხვაგვარად, როგორც ამას გადაწყვეტს „ემიტენტი“ თავისი შეხედულებისამებრ. ამასთან, თუ პოტენციური ინვესტორის განაცხადი ნაწილობრივ დაკმაყოფილდა, ამგვარ პოტენციურ ინვესტორს უფლება აქვს უარი თქვას ან გააგრძელოს „ობლიგაციების“ შესყიდვის პროცესში მონაწილეობა. „განთავსების აგენტს“ ამგვარი გადაწყვეტილების თაობაზე უნდა ეცნობოს წერილობით, ელექტრონულად ან სხვა ფორმით დაუყოვნებლივ (არა უგვიანეს იმ „სამუშაო დღის“ 14:00 საათისა (თბილისის დროით), რომელიც მოსდევს იმ დღეს, როცა ინვესტორს ეცნობა მისი განაცხადის კორექტირების („ობლიგაციების“ რაოდენობასთან მიმართებით) თაობაზე. ამგვარი გადაწყვეტილების „განთავსების აგენტისათვის“ შეუტყობინებლობა უფლებას აძლევს „განთავსების აგენტს“, თავისი შეხედულებისამებრ, განიხილოს ინვესტორის თავდაპირველი განაცხადი (მოთხოვნილი „ობლიგაციების“ სრულ რაოდენობასთან მიმართებით) ან უარი თქვას განაცხადზე.

პოტენციური ინვესტორებისადმი „ობლიგაციების“ შეთავაზების პროცესის დასრულების შემდეგ, „განთავსების აგენტი“ გააკეთებს განცხადებას შეთავაზების დასრულებასთან დაკავშირებით და შეატყობინებს იმ ინვესტორებს (ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად), რომელთა განაცხადები (მათ შორის, „ობლიგაციების“ რაოდენობის მხრივ კორექტირებული განაცხადები) დაკმაყოფილდა. ამგვარი შეტყობინება უნდა შეიცავდეს მითითებას „ობლიგაციებზე“ დასარიცხ საპროცენტო განაკვეთზე და იმ „ობლიგაციების“ რაოდენობაზე, რომელთა მიმართაც პოტენციური ინვესტორების შესყიდვის მოთხოვნები დაკმაყოფილდა. შეთავაზების დასრულების შესახებ განცხადების გაკეთებისთანავე, პოტენციური ინვესტორების ის განაცხადები, რომლებიც დაკმაყოფილდა, იქნება გამოუხმობადი და სავალდებულო ძალის მქონე ამგვარი ინვესტორებისათვის („შემსყიდველი ინვესტორები“).

„შემსყიდველმა ინვესტორებმა“ „ობლიგაციების“ შესაბამისი რაოდენობის შესასყიდად საჭირო თანხები სრულად უნდა განათავსონ საბროკერო ანგარიშზე „გამოშვების თარიღამდე“ არა უგვიანეს 2 „სამუშაო დღისა“. „შემსყიდველმა ინვესტორებმა“ ამგვარი საბროკერო ანგარიშები უნდა გახსნან „განთავსების აგენტთან“. „ემიტენტი“ შესყიდული „ობლიგაციების“ მიწოდებას განახორციელებს „გამოშვების დღეს“ იმავე საბროკერო ანგარიშზე. საგამონაკლისო შემთხვევებში, „განთავსების აგენტს“ შეუძლია თავისი შეხედულებისამებრ მისცეს უფლება „შემსყიდველ ინვესტორს“, რათა მან „ობლიგაციების“ შესასყიდად საჭირო თანხები განათავსოს „განთავსების აგენტთან“ გახსნილ „ემიტენტის“ ნომინალურ ანგარიშზე („განთავსების აგენტთან“ გახსნილი „შემსყიდველი ინვესტორის“ საბროკერო ანგარიშის ნაცვლად). ამ შემთხვევაში, „ობლიგაციების“ მიწოდება განხორციელდება „რეგისტრატორთან“ ან სხვა „ნომინალურ მფლობელთან“ გახსნილ „შემსყიდველი ინვესტორის“ ანგარიშზე.

იმ შემთხვევაში, თუკი პირველადი განთავსების პერიოდში ინვესტორი „ობლიგაციებს“ შეიძენს მათი გამოშვების თარიღის შემდეგ, იგი ვალდებული იქნება ობლიგაციის ნომინალურ ღირებულებასთან ერთად გადაიხადოს მათი შეძენის თარიღისთვის დარიცხული კუპონიც.

გამონაკლისის სახით, „ემიტენტი“ და/ან „განთავსების აგენტი“ ემიტენტის წინასწარი თანხმობის შემთხვევაში უფლებამოსილია პოტენციური ინვესტორებისთვის (მათ შორის და არა მხოლოდ, „შემყიდველი ინვესტორებისთვის“) დაადგინოს გარკვეული შეღავათები ვადებთან ან პირობებთან დაკავშირებით.

„ობლიგაციების“ განთავსების შემდეგ, „ობლიგაციების მფლობელები“ უფლებამოსილი არიან ფლობდნენ „ობლიგაციებს“ ჩანაწერის ფორმით „რეგისტრატორთან“ ან სხვა „ნომინალურ მფლობელთან“ გახსნილ ანგარიშზე.

იმ შემთხვევაში, თუ „ობლიგაციები“ გადატანილი იქნება სხვა „ნომინალურ მფლობელთან“, „ობლიგაციების მფლობელებმა“ უნდა უზრუნველყონ, რომ შესაბამისი „ნომინალური მფლობელი“ „გადახდის და კალკულაციის აგენტს“ მოთხოვნისთანავე უმოკლეს ვადებში მიაწვდის ინფორმაციის „ობლიგაციების“ ბენეფიციარების და მათი საგადასახადო სტატუსის შესახებ.

დაბოლოს, ზემოაღნიშნულის მიუხედავად და შესაბამისი პროცედურის გამორიცხვის გარეშე, „განთავსების აგენტის“ და „ემიტენტის“ ერთობლივი გადაწყვეტილების შემთხვევაში, შესაძლოა შეთავაზება განხორციელდეს საქართველოს ცენტრალური დეპოზიტარის სისტემის მეშვეობით. ასეთ შემთხვევაში, „ობლიგაციების“ შეთავაზების პროცესზე გავრცელდება ცენტრალური დეპოზიტარის შესაბამისი წესები.

(ბ) ცვლილებების განხორციელება შეთავაზების მიმდინარეობისას

თუ შეთავაზების პროცესში (დროის მონაკვეთი შეთავაზების დაწყებიდან „გამოშვების თარიღამდე“) „ემიტენტი“ გადაწყვეტს შეცვალოს მნიშვნელოვანი ინფორმაცია „ობლიგაციებთან“ დაკავშირებით (ცვლილებები დაექვემდებარება ეროვნული ბანკის მიერ თავიდან დამტკიცებას, რაც არ ნიშნავს, რომ აუცილებლად მოხდება მათი დამტკიცება), მაგალითად, ფასიანი ქაღალდების რაოდენობა, ფასი, საპროცენტო განაკვეთი, შეთავაზების პერიოდი და ა.შ., „ემიტენტმა“ ინვესტორებს უნდა განუსაზღვროს სულ მცირე 5 დღის ვადა მათი მოთხოვნის გაუქმებისათვის. ამ ვადის ამოწურვის შემდეგ, „ემიტენტს“ უფლება აქვს გააგრძელოს შეთავაზება შეცვლილი პირობებით.

თუ ინფორმაცია რომელიმე მნიშვნელოვან მოვლენასთან დაკავშირებით შეიცვლება, ინვესტორებს, რომლებმაც შეისყიდეს „ობლიგაციები“, უფლება აქვთ გააუქმონ ამგვარი ნასყიდობა და მოითხოვონ „ობლიგაციების“ დაუყოვნებლივ გამოსყიდვა მათი ძირითადი თანხისა და ნებისმიერი დარიცხული პროცენტის სანაცვლოდ. ინვესტორები („ობლიგაციების მფლობელები“), რომლებიც არ გააუქმებენ „ობლიგაციების“ შესყიდვას, დაექვემდებარებიან შეთავაზების შეცვლილ პირობებს.

თუ შეთავაზების პროცესში შეიცვლება რაიმე არაარსებითი ინფორმაცია, „ემიტენტმა“, შესაბამისი ცვლილების „ემისიის პროსპექტში“ შეტანამდე, უნდა შეატყობინოს „ობლიგაციის მფლობელებს“ და მიაწოდოს მათ დოკუმენტი, რომელიც ასახავს ამგვარ შეცვლილ ინფორმაციას.

იგივე წესი გავრცელდება „გირავნობის ხელშეკრულებაში“ განხორციელებული ცვლილებების შემთხვევაში, ე.ი. თუ „ემიტენტი“ გადაწყვეტს შეცვალოს უზრუნველყოფის არსებითი დეტალები როგორცაა გირავნობის საგანი, მისი შეფასება და ა.შ. შეთავაზების დაწყებიდან იმ მომენტამდე, როდესაც „ობლიგაციების“ მფლობელები გახდებიან პირველი რიგის მოგირავნეები, საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

(გ) გირავნობის უფლების რეგისტრაცია

„გამოშვების თარიღიდან“ 3 (სამი) სამუშაო დღის ვადაში „ემიტენტი“ და/ან „განთავსების აგენტი“ დაუკავშირდება „ობლიგაციების“ ყველა მფლობელს და დააორგანიზებს ამ პირობებში მითითებული

გირავნობის რეგისტრაციას. გირავნობა წარმოიშობა, ერთის მხრივ, „ემიტენტსა“ და მეორეს მხრივ, „ობლიგაციების“ ყველა მფლობელს შორის ხელმოწერილი მე-2 რიგის გირავნობის ხელშეკრულების „საჯარო რეესტრში“ რეგისტრაციის შედეგად („გირავნობის ხელშეკრულება“).

ვინაიდან „გირავნობის ხელშეკრულება“ სავალდებულო წესით რეგისტრაციას ექვემდებარება, „ობლიგაციების“ მფლობელები ვალდებული არიან უზრუნველყონ მათი წარმომადგენლების ხელმისაწვდომობა, რომლებიც საქართველოს ტერიტორიაზე იქნებიან და შეძლებენ ხელშეკრულების ხელმოწერას ნოტარიუსის თანდასწრებით. უფლებამოსილება უნდა დასტურდებოდეს სათანადო წესით გაცემული და შინაარსობრივად ნოტარიზებული მინდობილობით. ე.ი. ნოტარიუსი უნდა ადასტურებდეს არა მხოლოდ მინდობილობის გამცემის ვინაობას, ასევე მის უფლებამოსილებასაც იმოქმედოს „ობლიგაციების“ მფლობელის სახელით. თუ მინდობილობა გაცემულია საქართველოს ფარგლებს გარეთ, მინდობილობა ასევე უნდა დამოწმდეს აპოსტილით (თუ შესაბამისი ქვეყანა ჰააგის კონვენციის მხარეა, რომელიც აუქმებს უცხოეთის ოფიციალური დოკუმენტების ლეგალიზაციის მოთხოვნას) ან მოხდეს მისი ლეგალიზება საქართველოს საკონსულოს გავლით. დოკუმენტების ორიგინალები უდნა მიეწოდოს „ემიტენტს“ და/ან „განთავსების აგენტს“.

„გირავნობის ხელშეკრულების“ რეგისტრაციასთან დაკავშირებული ყველა ფორმალობა და პროცედურა უნდა დასრულდეს „გამოშვების თარიღიდან“ 3 (სამი) სამუშაო დღის ვადაში. „ემიტენტი“ უფლებამოსილია მოითხოვოს აღნიშნული ვადის გაგრძელება თუ პროცედურები არ დასრულდა რომელიმე „ობლიგაციონერის“ ბრალით.

(დ) მეორე რიგის გირავნობასთან დაკავშირებული ვალდებულებები

მას შემდეგ, რაც დარეგისტრირდება „გირავნობის ხელშეკრულება“, „ემიტენტი“ ყველა ღონეს მიმართავს, რათა მოხდეს მისი გარკვეული ვალდებულებების რეფინანსირება და უზრუნველყოს, რომ გირავნობის საგანი გამოთავისუფლდება არსებული უზრუნველყოფებისგან 3 (სამი) სამუშაო დღის ვადაში. შედეგად, „ობლიგაციების“ მფლობელებს ექნებათ პირველი რიგის გირავნობის უფლება „გირავნობის ხელშეკრულებით“ გათვალისწინებულ გირავნობის საგანზე.

3.1.4. მითითება, რა დროს და რა გარემოებებში არის შესაძლებელი გაუქმდეს ან შეჩერდეს შეთავაზება და არის თუ არა შესაძლებელი შეთავაზების გაუქმება გაყიდვების დაწყების შემდეგაც;

იმ შემთხვევაში, თუ „ობლიგაციების“ ან მათი ნაწილის გასხვისება ან განთავსება ვერ მოხდა შესაბამის მფლობელებზე, „ობლიგაციები“ ჯერ დაუბრუნდება „კომპანიას“ და შემდეგ კი გაუქმდება.

3.1.5. განმცხადებლების მიერ გადახდილი ზედმეტი თანხის დაბრუნების შესაძლებლობის აღწერა:

იმ შემთხვევაში, თუ განმცხადებლის მიერ შეთავაზების ეტაპზე გადმორიცხული იქნება იმაზე მეტი თანხა, ვიდრე ეს მიემართება მისთვის გადაცემული ობლიგაციების რაოდენობას, იგი უფლებამოსილია მიმართოს „განთავსების აგენტს“ და ეს უკანასკნელი თანხის დაბრუნებას უზრუნველყოფს 10 (ათი) სამუშაო დღის ვადაში.

3.1.6. არსებობის შემთხვევაში, შესყიდვის განაცხადის მინიმალური ან / და მაქსიმალური თანხის ოდენობა (ფასიანი ქაღალდების რაოდენობა ან ინვესტიციის ჯამური თანხა):

მინიმალური განაცხადი წარმოადგენს 1 (ერთ) ობლიგაციას. მაქსიმალურ რაოდენობაზე შეზღუდვა არ არის.

3.1.7. იმ შემთხვევაში, თუ ინვესტორებს უფლება აქვთ გააუქმონ თავიანთი განაცხადი, იმ პერიოდის მითითება, რომლის განმავლობაშიც განაცხადი შეიძლება გაუქმებული იყოს ინვესტორის მიერ:

ინვესტორებს არ აქვთ „განთავსების აგენტისთვის“ გაგზავნილი ოფიციალური განაცხადის გაუქმების უფლება.

3.1.8. შეთავაზების შედეგების გასაჯაროების საშუალებებისა და დროის მითითება:

შეთავაზების შედეგები გასაჯაროდება კანონმდებლობით დადგენილ ვადაში განთავსების ანგარიშის ეროვნულ ბანკში წარდგენიდან 1 (ერთ) კვირის ვადაში „ემიტენტის“ ვებ-გვერდზე გამოქვეყნების მეშვეობით.

3.1.9. პროცედურები უპირატესი შესყიდვის უფლების განხორციელების, ამ უფლების შესაძლო ცვლილების და ამ უფლების არ გამოყენების შემთხვევაში:

ობლიგაციებთან მიმართებით არ მოქმედებს უპირატესი შესყიდვის უფლება.

3.2. განაწილებისა და წილების მიკუთვნების გეგმა

3.2.1. პოტენციური ინვესტორების სხვადასხვა კატეგორიები, რომელთათვისაც ხორციელდება ფასიანი ქაღალდების შეთავაზება.

ობლიგაციების ბუნებიდან გამომდინარე, მისი შეთავაზება იგეგმება ძირითადად გამოცდილი ინვესტორებისათვის.

3.2.2. ფასიანი ქაღალდის შემენაზე/გამოწერაზე განაცხადის განმახორციელებელი პირებისთვის მათზე განაწილებულ რაოდენობასთან დაკავშირებით შეტყობინების გაგზავნის პროცესი, ამასთან იმის მითითება, შესაძლებელია თუ არა ამ ფასიანი ქაღალდებით ვაჭრობის დაწყება ასეთი შეტყობინების გაგზავნამდე.

პოტენციური ინვესტორებისადმი „ობლიგაციების“ შეთავაზების პროცესის დასრულების შემდეგ, „განთავსების აგენტი“ გააკეთებს განცხადებას შეთავაზების დასრულებასთან დაკავშირებით და შეატყობინებს იმ ინვესტორებს (ინდივიდუალურად ან ჯგუფურად), რომელთა განაცხადები (მათ შორის, „ობლიგაციების“ რაოდენობის მხრივ კორექტირებული განაცხადები) დაკმაყოფილდა. ამგვარი შეტყობინება უნდა შეიცავდეს მითითებას „ობლიგაციებზე“ დასარიცხ საპროცენტო განაკვეთზე და იმ „ობლიგაციების“ რაოდენობაზე, რომელთა მიმართაც პოტენციური ინვესტორების შესყიდვის მოთხოვნები დაკმაყოფილდა. შეთავაზების დასრულების შესახებ განცხადების გაკეთებისთანავე, პოტენციური ინვესტორების ის განაცხადები, რომლებიც დაკმაყოფილდა, იქნება გამოუხმობადი და სავალდებულო ძალის მქონე ამგვარი ინვესტორებისათვის.

ვაჭრობის დაწყება დაუშვებელია ამგვარი შეტყობინების მიღებამდე.

3.2.3. რამდენადაც ემიტენტისთვის ცნობილია, მითითება აპირებენ თუ არა ემიტენტის მენეჯმენტი, დირექტორთა ან სამეთვალყურეო საბჭოს წევრები ან მნიშვნელოვანი წილის მქონე აქციონერები (პარტნიორები) მონაწილეობა მიიღონ შეთავაზებაში და შეიძინონ ფასიანი ქაღალდები, ან არსებობს თუ არა პირი, რომელსაც სურს გამოიწეროს შეთავაზების 5 პროცენტზე მეტი.

„ემიტენტისთვის“ ასეთი ინფორმაცია უცნობია.

3.3. ფასის დადგენა

3.3.1. ფასიანი ქაღალდების შეთავაზების ფასის მითითება, ინვესტორზე დაკისრებული ნებისმიერი ხარჯის ან გადასახადის დაკონკრეტებით:

ობლიგაციების განთავსება მოხდება მხოლოდ ნომინალური ღირებულების 100%-ის ფასად. „ემიტენტი“ არ განიხილავს ფასიანი ქაღალდების სხვაგვარ განფასებას. თუმცა, იმ შემთხვევაში, თუ საბოლოო ფასი

განსხვავებული იქნება აღნიშნული გაცხადებული ფასისაგან, ინვესტორს შეუძლია გააუქმოს შეძენაზე ან გამოწერაზე გაკეთებული განაცხადი საბოლოო ფასის გასაჯაროებიდან სულ მცირე 2 სამუშაო დღის განმავლობაში.

პირველადი განთავსებისას ინვესტორს არ ეკისრება ტრანზაქციის ხარჯი.

3.3.2. შეთავაზების საბოლოო ფასის დადგენისა და ინვესტორებისთვის მიწოდების პროცესის აღწერა;

შეთავაზება განხორციელდება ნომინალური ღირებულების 100%-ად და „ემიტენტი“ არ განიხილავს სხვაგვარ განფასებას.

3.4. განთავსება

3.4.1. შეთავაზებაში/განთავსებაში ჩართული იურიდიული კომპანიის ან/და ობლიგაციონერების წარმომადგენლის დასახელება და საკონტაქტო ინფორმაცია;

შეთავაზებაში ჩართული იურიდიული ფირმაა შპს „ბიელსი“
მის: ქ. თბილისი, აღმაშენებლის გამზ. 129ა, მე-4 სართული.

3.4.2. ანგარიშსწორების აგენტების დასახელება და მისამართი/საკონტაქტო ინფორმაცია:

შპს „თიბისი კაპიტალი“
მის: მარჯანიშვილის ქუჩა 7, თბილისი 0102, საქართველო

3.4.3. განთავსების აგენტის დასახელება და საკონტაქტო ინფორმაცია; ასევე, კონტრაქტის ძირითადი პირობები რაოდენობების, განთავსების საკომისიოს მითითებით. თუ არ ხდება სრული შეთავაზების ანდერაიტინგი, ხელშეკრულებით დაფარული ნაწილის მითითება;

განთავსების აგენტი: შპს „თიბისი კაპიტალი“ (საიდენტიფიკაციო კოდი: 204929961)
მისამართი: ქ. თბილისი 0102, მარჯანიშვილის ქუჩა N7
ელ. ფოსტა: info@tbccapital.ge
ტელ.: (+995 32) 227 27 33

„ობლიგაციების“ განთავსება ხდება შპს „თიბისი კაპიტალს“ და სს „თიბისი ლიზინგს“ შორის 2019 წლის 12 სექტემბერს გაფორმებული შეთანხმების წერილის საფუძველზე. „ობლიგაციების“ განთავსების შედეგად სს „თიბისი ლიზინგის“ მიერ მიღებული წმინდა სახსრები (განთავსების საკომისიოს გათვალისწინებით) იქნება მინიმუმ 68,978,000 ლარი.

3.4.4. მითითება, თუ როდის ჩაითვლება განთავსების ხელშეკრულება შესრულებულად.

განთავსების ხელშეკრულება შესრულებულად ჩაითვლება „ობლიგაციების“ განთავსებასთან ერთად, თუკი „კომპანიის“ და „განთავსების აგენტის“ შეთანხმებით არ მოხდა ვადის გაგრძელება.

4. სავაჭროდ დაშვება და შემდგომი ვაჭრობა

4.1. თუ ცნობილია, უნდა მიეთითოს მოხდება თუ არა ფასიანი ქაღალდების სავაჭროდ დაშვება ბირჟაზე, ასევე სავაჭროდ დაშვების უახლოესი თარიღი:

ფასიანი ქაღალდების სავაჭროდ დაშვება მოხდება საქართველოს საფონდო ბირჟაზე ემისიიდან არაუგვიანეს 1 (ერთი) თვისა.

4.2. არსებობის შემთხვევაში, იმ პირთა დეტალები და მათი ვალდებულების ძირითადი პირობების აღწერა, რომლებსაც აქვთ ვალდებულება, იმოქმედონ შუამავლებად მეორად ვაჭრობაში და უზრუნველყონ შეთავაზების ლიკვიდურობა:

ასეთი არ არსებობს.

4.3. თუ პროსპექტით განსახორციელებელი საჯარო შეთავაზების პარალელურად ან ახლო პერიოდში იგეგმება იმავე კლასის ფასიანი ქაღალდების კერძო განთავსება, ან, თუ იგეგმება სხვა კლასის ფასიანი ქაღალდების საჯარო ან კერძო განთავსება, უნდა მიეთითოს ასეთი ფასიანი ქაღალდების რაოდენობა, მახასიათებლები და ფასი:

არ იგეგმება.

5. ემისიის/ შეთავაზების ხარჯები

5.1. ემისიით/შეთავაზების შედეგად მიღებული წმინდა შემოსავლისა და ჯამური ხარჯების ან მათი სავარაუდო ოდენობის მითითება.

გამოშვებული ობლიგაციების სრულად განთავსების შემთხვევაში, ობლიგაციის განთავსებიდან მიღებული წმინდა სახსრები არ იქნება 68,978,000 ლარზე ნაკლები. „განთავსების“ საფასური/დანახარჯები არ იქნება დაკისრებული ინვესტორებზე.

„ემიტენტი“
სს „თიბისი ლიზინგი“
საქართველო, ქალაქი თბილისი, ვაკის რაიონი, ილია ჭავჭავაძის გამზირი, N76მ

„განთავსების, გადახდისა და კალკულაციის აგენტი“
შპს „თიბისი კაპიტალი“
მარჯანიშვილის ქუჩა 7
თბილისი 0102, საქართველო

სამართლებრივი მრჩეველი
იურიდიული ფირმა „ბიელსი“
დ. აღმაშენებლის გამზ. 129ა, მე-4 სართული,
თბილისი 0102, საქართველო

რეგისტრატორი
სს „კავკასრეესტი“
ვაჟა-ფშაველას 71, მე-10 ბლოკი, მე-7 სართული,
თბილისი 0186, საქართველო

დადასტურებული და ხელმოწერილია სს „თიბისი ლიზინგის“ მიერ:

დირექტორი: გაიოზ გოგუა

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე: ვახტანგ ბუცხრიკიძე

თარიღი: 2020 წლის 16 მარტი